

Juridiska avdelningen

10.10.2003

Till arbetspensionsanstalterna

FÖRSLAG TILL ÄNDRING AV BESTÄMMELSERNA OM SISTA PENSIONSANSTALT OCH TILL PERMANENTA BESTÄMMELSER OM DATASEKRETESS

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till ändring av bestämmelserna om sista pensionsanstalt och till permanenta bestämmelser om datasekretess (RP 85/2003 rd)

1

Propositionens huvudsakliga innehåll

1.1

Bestämmelser om den sista pensionsanstalten

Arrangemanget med sista pensionsanstalt (VILMA) har reglerats i lagarna 375/2001—383/2001 som stadfästs år 2001 och träder i kraft 1.1.2004.

Lagändringarna beskrivs i cirkulären A 9/2001 (endast på finska) och i A 12/2001 (endast på finska).

I regeringens proposition föreslås att bestämmelserna om sista pensionsanstalt skall ändras på det sätt som nämns nedan.

1.1.1

Evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem och pensionssystemet för Folkpensionsanstaltens personal med i VILMA-systemet

I propositionen föreslås att de stadfästa VILMA-bestämmelserna och KyPL, KyFamPL samt FPAL ändras så att även evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem och pensionssystemet för Folkpensionsanstaltens personal tas med i arrangemanget med sista pensionsanstalt från början av år 2004.

Juridiska avdelningen

10.10.2003

1.1.2

Rätten till pension för anställda hos FPA

Det föreslås vidare att pensionsskyddet för anställda vid Folkpensionsanstalten skall bestämmas direkt med stöd av bestämmelserna i StPL och StFamPL, dock så att den anställda börjar tjäna in pension redan från 21 års ålder. Samtidigt tas bestämmelserna om pensionsskyddet för Folkpensionsanstaltens personal in i lag.

Enligt propositionen skall behandlingen och sökande av ändring i pensionsärenden som gäller Folkpensionsanstaltens personal bestämmas enligt StPL, dock så att pensionssystemet fortfarande sköts av Folkpensionsanstalten.

1.1.3

Automatiskt avbrytande och omräkning av pensionslönen enligt prövning

Det föreslås att bestämmelsen om automatiskt avbrytande preciseras så att den jämförelse mellan pensioner som räknats ut på två olika sätt, vilken görs när pensionen fastställs i samband med pensionsfallet, skall göras före samordningen av pensionerna.

Det föreslås också att bestämmelserna om omräkning av pensionslönen enligt prövning preciseras så att prövningsvillkoret om 20 procents inverkan på den försäkrades pensionsskydd gäller inverkan på det totala pensionsskyddet, där pension både enligt den privata och offentliga sektorns pensionssystem ingår.

1.1.4

Avbrytande av den privata sektorns invalidpension och ändring av StPL-invalidpensionens begynnelse tidpunkt

När det gäller den privata sektorns arbetspensionssystem föreslås en bestämmelse som gör det möjligt att avbryta utbetalningen av invalidpension. Dessutom föreslås att tidpunkten för när invalidpension enligt StPL börjar ändras så att den motsvarar tidpunkten för när invalidpension enligt den privata sektorns pensionssystem och det kommunala pensionssystemet börjar.

Juridiska avdelningen

10.10.2003

1.1.5

Tillämpning av VILMA-principen vid beviljande av deltidspension, invalidpension och familjepension

Regeringen föreslår att VILMA-principen inte ska tillämpas i situationer där pensionssökanden kommer att beviljas deltidspension från samma tidpunkt enligt två olika pensionssystem.

Det föreslås vidare att VILMA-principen inte heller skall iakttas i sådana fall då en person som redan får annan pension än arbetslöshetspension eller deltidspension beviljas invalidpension, även om den återstående tiden eller motsvarande arbetsförtjänst inte skall beaktas när invalidpensionen fastställs. Å andra sidan, när invalidpension beviljas efter deltidspension eller arbetslöshetspension skall VILMA-principen tillämpas i sådana fall där den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall beaktas enligt endast ett pensionssystem när invalidpensionens belopp räknas ut. VILMA-principen skall tillämpas på familjepensioner också när den återstående tiden eller motsvarande arbetsförtjänst skall beaktas enligt två eller flera pensionssystem när pensionsbeloppet räknas ut.

1.1.6

Överenskommelse om tillämpning av VILMA-principen

I propositionen föreslås att pensionsanstalterna kan komma överens om att VILMA-principen skall tillämpas även i sådana fall där principen inte annars behöver tillämpas enligt lag. I sådana fall skall pensionsanstalten underrätta pensionssökanden om i vilken pensionsanstalt hans eller hennes pensionsärende behandlas.

1.1.7

Ändringssökande

Det föreslås att i sådana fall där VILMA-anstalten inte kan ändra beslutssammanställningen på det sätt ändringssökanden har yrkat och anstalten skall begära utlåtande om besvären av de övriga pensionsanstalterna, skall besvärsskriften och de utlåtanden som givits med anledning av den lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar i stället för inom 30 dagar från besvärstidens utgång. Också när en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn är VILMA-anstalt och den före avgörandet skall förhandla med den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn, skall VILMA-anstalten inom 60 dagar från besvärss-

Juridiska avdelningen

10.10.2003

tidens utgång överföra besvärsskriften och de utlåtanden som givits med anledning av den till besvärsinstansen.

1.1.8

De stadfästa lagarnas ikraftträdelsebestämmelser

Det föreslås att ikraftträdelsebestämmelserna om principen om sista anstalt i de redan stadfästa lagarna (375/2001—383/2001) ändras så att VILMA-principen inte skall tillämpas på ansökningar som blivit anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft, om pensionssökanden på grundval av eget anställnings- eller tjänsteförhållande eller egen företagarverksamhet redan får pension eller på basis av ansökan som blivit anhängig innan lagen trätt i kraft har rätt att få pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 10—13 punkten APL och om han eller hon ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning av tidigare beviljad pension.

VILMA-principen skall inte heller tillämpas på familjepensioner i situationer där förmånslåtaren på grundval av eget anställnings- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet redan fick sådan pension, på vilken VILMA-principen inte hade tillämpats när pensionen fastställdes. VILMA-principen kan således tillämpas i sådana fall där förmånslåtaren inte fick pension vid sin död eller där förmånslåtaren vid sin död fick sådan pension som beviljats med tillämpning av VILMA-principen.

1.2

Bestämmelser om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter

De temporära bestämmelserna (646/2002, 647/2002 och 649/2002—654/2002) om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter inom den privata sektorns pensionssystem och systemen för specialförmåner inom jordbruket gäller till utgången av år 2003. Det föreslås att dessa bestämmelser skall bli permanent lagstiftning från ingången av år 2004. I bestämmelserna föreslås samtidigt några mindre ändringar av teknisk natur.

I KyPL föreslås egna bestämmelser om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter. Bestämmelserna motsvarar de bestämmelser om datasekretess som ingår i StPL.

Juridiska avdelningen

10.10.2003

1.3

Ikraftträdande och tillämpningsanvisningar

De föreslagna lagarna avses träda i kraft 1.1.2004. En del av bestämmelserna avses gälla temporärt till utgången av år 2004, eftersom samma bestämmelser har ändrats i lagar som träder i kraft vid ingången av år 2005.

Pensionsskyddscentralen ger senare tillämpningsanvisningar om lagändringarna.

2

Regeringens proposition

Regeringens proposition (RP 85/2003 rd) följer som bilaga till cirkuläret. Regeringspropositionerna kan beställas både på finska och svenska från Oy Edita Ab:s kundtjänst, tfn 020 45005 eller per e-post asiakaspalvelu.publishing@edita.fi. Regeringens proposition finns på riksdagens webbsidor på adressen www.eduskunta.fi.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Outi Lehmus
Pirjo Posti

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till
ändring av bestämmelserna om sista pensionsanstalt och
till permanenta bestämmelser om datasekretess**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, lagen om pension för lantbruksföretagare, lagen om pension för företagare, lagen om sjömanspensioner, lagen om kommunala pensioner och lagen om statens pensioner samt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan, lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan och lagen om Folkpensionsanstalten ändras så att arrangemanget med sista pensionanstalt tas i bruk även inom evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem och inom pensionssystemet för Folkpensionsanstaltens personal.

I denna proposition föreslås också att bestämmelserna om hur den sista pensionsanstalten bestäms preciseras i fråga om bl.a. deltidspension, familjepension och invalidpension som beviljas en person som redan får pension.

Det föreslås att ikraftträdelsebestämmelserna för arrangemanget med sista pensionsanstalt ändras så att principen om sista pensionsanstalt inte skall tillämpas, om pensionssökanden på grundval av eget arbets- eller tjänsteförhållande får pension eller på basis av ansökan som blivit anhängig före ikraftträdandet har rätt att få pension och om han eller hon ansöker om ny pension eller beviljas fortsatt pension. Arrangemanget med sista pensionsanstalt skall inte heller tillämpas på familjepension som grundar sig på sådan pension som förmånsåtagaren fick vid sin död och på vilken arrangemanget med sista pensionsanstalt inte har tillämpats.

Det föreslås vidare att lagen om Folkpen-

sionsanstalten ändras så att pensionsskyddet för anställda vid Folkpensionsanstalten i fortsättningen, med vissa preciseringar, skall bestämmas direkt med stöd av lagen om statens pensioner och lagen om statens familjepensioner samt lagarna om införande av dessa. Samtidigt tas bestämmelserna om pensionskyddet för Folkpensionsanstaltens personal in på lagnivå. Ändringen påverkar inte nivån på pensionskyddet för Folkpensionsanstaltens personal.

Dessutom föreslås att de temporära ändringar som gjordes i följande lagar 2002 och som gäller till utgången av 2003 skall bli permanenta: lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, lagen om pension för företagare, lagen om pension för lantbruksföretagare, lagen om avträdelsepension, lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare, lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare samt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare. Samtidigt föreslås att bestämmelserna om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter i evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem i tillämpliga delar ändras så att de motsvarar datasekretessbestämmelserna i lagen om statens pensioner.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2004. En del av de föreslagna bestämmelserna avses gälla temporärt till utgången av 2004, eftersom samma bestämmelser har ändrats i lagar som träder i kraft vid ingången av 2005.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	6
1. Nuläge.....	6
Lagstiftning om sista pensionsanstalt.....	6
Evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem	8
Pensionsskydd för Folkpensionsanstaltens personal.....	9
Särskilda frågor i anslutning till arrangemanget med sista pensionsanstalt	10
Individuell förtidspension	10
Avbrytande av utbetalning av invalidpension.....	10
Utbetalning av invalidpension enligt StPL inleds.....	11
Automatiskt avbrott och justering av pensionslönen enligt prövning	11
Bestämmelser om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter	11
2. Bedömning av nuläget.....	12
Bestämmelser om principen om sista pensionsanstalt.....	12
Ikraftträdelsebestämmelserna i bestämmelserna om sista pensionsanstalt.....	14
Pensionsskydd för Folkpensionsanstaltens personal.....	14
Avbrytande av utbetalning av invalidpension.....	15
Automatiskt avbrott och justering av pensionslönen enligt prövning.....	15
3. De viktigaste förslagen.....	15
Ikraftträdande av bestämmelserna om sista pensionsanstalt	17
Bestämmelser om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter	17
4. Propositionens verkningar	17
5. Beredningen av propositionen	18
6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll.....	19
DETALJMOTIVERING	20
1. Lagförslag	20
1.1. Lag om pension för arbetstagare.....	20
1.2. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare (375/2001).....	25
1.3. Lag om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden	25
1.4. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (376/2001)	25
1.5. Lag om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare..	26
1.6. Lag om sjömanspensioner.....	26
1.7. Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner (379/2001).....	26
1.8. Lag om pension för företagare.....	26
1.9. Lag om ändring av lagen om pension för företagare (378/2001).....	27
1.10. Lag om pension för lantbruksföretagare	27

1.11.	Lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare (377/2001)	
	27	
1.12.	Lag om avträddelsepension.....	28
1.13.	Lag om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare	28
1.14.	Lag om avträddelseersättning för lantbruksföretagare.....	28
1.15.	Lag om avträddelsestöd för lantbruksföretagare	28
1.16.	Lag om statens pensioner	28
1.17.	Lag om ändring av lagen om statens pensioner (381/2001).....	31
1.18.	Lag om ändring av lagen om statens familjepensioner (382/2001).....	31
1.19.	Lag om ändring av 4 § lagen om ordnande av pensionsskydd i statliga anställningsförhållanden som varar kortare tid än en månad (383/2001).....	31
1.20.	Lag om ändring av lagen om kommunala pensioner	31
1.21.	Lag om införande av lagen om kommunala pensioner.....	34
1.22.	Pensionslag för evangelisk-lutherska kyrkan	34
1.23.	Lag om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan	36
1.24.	Lag om Folkpensionsanstalten.....	36
1.25.	Folkpensionslag	36
2.	Närmare bestämmelser	36
3.	Ikraftträdande	37
LAGFÖRSLAGEN.....		
	om ändring och temporär ändring av lagen om pension för arbetstagare	38
	om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pen- sion för arbetstagare	51
	om ändring och temporär ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortva- riga arbetsförhållanden	52
	om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pen- sion för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden	54
	om ändring av 8 § lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av ar- betstagare.....	55
	om ändring av lagen om sjömanspensioner	56
	om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om sjö- manspensioner	60
	om ändring och temporär ändring av lagen om pension för företagare	61
	om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pen- sion för företagare	63
	om ändring och temporär ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare	64
	om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pen- sion för lantbruksföretagare	67
	om ändring av 24 § lagen om avträddelsepension.....	68
	om ändring av 43 § lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare	69
	om ändring av 37 § lagen om avträddelseersättning för lantbruksföretagare	70
	om ändring av 40 § lagen om avträddelsestöd för lantbruksföretagare	71

om ändring av lagen om statens pensioner	72
om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om statens pensioner.....	77
om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om statens familjepensioner.....	78
om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av 4 § lagen om ordnande av pensionsskydd i statliga anställningsförhållanden som varar kortare tid än en månad	79
om ändring av lagen om kommunala pensioner.....	80
om ändring av lagen om införande av lagen om kommunala pensioner	84
om ändring av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan	85
om ändring av lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan	95
om ändring av lagen om Folkpensionsanstalten.....	96
om ändring av 59 a § folkpensionslagen.....	98

BILAGA.....	99
-------------	----

PARALLELLTEXTER	99
om ändring och temporär ändring av lagen om pension för arbetstagare	99
om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare	124
om ändring och temporär ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden	125
om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden	128
om ändring av 8 § lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare.....	129
om ändring av lagen om sjömanspensioner.....	130
om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om sjömanspensioner	137
om ändring och temporär ändring av lagen om pension för företagare	138
om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för företagare	141
om ändring och temporär ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare	142
om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare	147
om ändring av 24 § lagen om avträdelsepension.....	148
om ändring av 43 § lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare	149
om ändring av 37 § lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare	150
om ändring av 40 § lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare	151
om ändring av lagen om statens pensioner.....	152

om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om statens pensioner.....	160
om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om statens familjepensioner.....	161
om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av 4 § lagen om ordnande av pensionsskydd i statliga anställningsförhållanden som varar kortare tid än en månad	162
om ändring av lagen om kommunala pensioner.....	163
om ändring av lagen om införande av lagen om kommunala pensioner	171
om ändring av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan	172
om ändring av lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan	192
om ändring av lagen om Folkpensionsanstalten.....	193
om ändring av 59 a § folkpensionslagen.....	195

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

Lagstiftning om sista pensionsanstalt

Bestämmelser om arrangemanget med sista pensionsanstalt finns i lagen om pension för arbetstagare (395/1961, APL), lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962, KAPL), lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969, LFöPL), lagen om pension för företagare (468/1969, FöPL), lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985, KoPL), lagen om sjömanspensioner (72/1956, SjöPL), lagen om statens pensioner (280/1966, StPL), lagen om statens familjepensioner (774/1968, StFamPL), lagen om ordnande av pensionskydd i statliga anställningsförhållanden som varar kortare tid än en månad (1152/1997) och i lagen om kommunala pensioner (549/2003, KomPL). Bestämmelserna om sista pensionsanstalt träder i kraft den 1 januari 2004.

Arrangemanget med sista pensionsanstalt syftar till att göra det lättare för pensionssökande och pensionstagare att sköta arbetspensionsärenden. Pensionssökanden får samtidigt pensionsbeslut om pensioner enligt alla pensionssystem som omfattas av arrangemanget och han eller hon behöver bara kontakta en pensionsanstalt, som sköter utbetalningen av pensioner enligt de övriga pensionssystemen och övriga uppgifter som arkiveras på pensionsanstalterna.

Med sista pensionsanstalt avses den pensionsanstalt eller myndighet enligt APL, KAPL, KoPL, SjöPL, FöPL, LFöPL, lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990), lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994), lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare (1330/1992) KomPL och StPL som ordnat det pensionskydd som pensionssökanden omfattats av på grundval av sitt sista tjänste- eller arbetsförhållande eller sin sista verksamhet som företagare eller som svarar för den pension för pensionssökanden till

vilken den återstående tiden hänförs. Sista pensionsanstalt är i första hand den pensionsanstalt som svarar för pensionssökandens pension för återstående tid. Om någon sådan pensionsanstalt inte finns, är sista pensionsanstalt den pensionsanstalt där arbetstagaren senast varit försäkrad. Om pensionssökanden redan får ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension eller generationsväxlingspension, avträdelseersättning eller avträdelsestöd, betraktas den pensionsanstalt som betalar respektive förmån som sista pensionsanstalt också när pensionstagaren beviljas en ny pension. Om pensionstagaren ansöker om invalidpension där den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall eller borde beaktas när pensionsbeloppet räknas ut, skall på invalidpensionen dock inte tillämpas vad som föreskrivits om arrangemanget med sista pensionsanstalt. I oklara fall avgör pensionskyddscentralen vilken pensionsanstalt som är behörig att handlägga pensionsansökan.

Enligt arrangemanget med sista pensionsanstalt skall varje pensionsanstalt som omfattas av arrangemanget för egen del utreda och avgöra om sökanden har sådana arbets- eller tjänsteförhållanden eller sådan verksamhet som företagare som omfattas av det pensionssystem som pensionsanstalten sköter. Detta beslut av pensionsanstalten sänds inte direkt till pensionssökanden eller pensionstagaren och det är inte förenat med självständig besvärsmätt. Ärendet får överklagas först när den sista pensionsanstalten har gett sökanden en beslutssammanställning över besluten av pensionsanstalterna inom de olika pensionssystemen.

Sista pensionsanstaltens beslutanderätt i ärenden som gäller invalidpension och individuell förtidspension är delvis olika när den sista pensionsanstalten är en pensionsanstalt inom den privata sektorn och när den sista pensionsanstalten är en pensionsanstalt som svarar för pensionskyddet enligt det statliga pensionssystemet eller det kommunala pensionssystemet. Om en pensionsanstalt inom den privata sektorn är sista pensionsanstalt,

avgör den alltid rätten till invalidpension och individuell förtidspension i fråga om det pensionskydd den sköter och alla fribrevspensioner som omfattas av arrangemanget med sista pensionsanstalt. Också i sådana fall då en pensionsanstalt enligt det statliga pensionssystemet eller det kommunala pensionssystemet är sista pensionsanstalt avgör den alltid rätten till invalidpension även för de övriga fribrevspensioner som omfattas av arrangemanget, om dess avgörande av sökandens arbetsförmåga baserar sig på den s.k. allmänna definitionen av arbetsförmåga. I sådana fall där en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn är sista pensionsanstalt och det ärende den skall avgöra baserar sig på den särskilda definitionen av arbetsförmåga i yrket enligt den offentliga sektorns pensionssystem eller det är fråga om individuell förtidspension, skall den avgöra rätten till invalidpension eller individuell förtidspension också i fråga om pension inom den privata sektorn, om det månatliga beloppet av fribrevspensioner enligt den privata sektorns pensionssystem är högst 672,66 euro enligt 2003 års APL-indexnivå. I den privata sektorns pensionssystem ingår sålunda en på detta sätt begränsad utlösningsmekanismen för invalidpensioner.

I sådana fall då den bedömning av sökandens arbetsförmåga som en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn gjort i egenskap av sista pensionsanstalt baserar sig på specialbestämmelser i de pensionslagar för den offentliga sektorn som avses ovan eller om det är fråga om individuell förtidspension och det månatliga beloppet av fribrevspensioner inom den privata sektorn överskrider ovan nämnda maximibelopp om 672,66 euro, skall pensionsanstalten inom den offentliga sektorn innan den fattar sitt beslut förhandla med den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn. Syftet med förhandlingsskyldigheten är att en enhetlig lösning skall nås. Om det i ett dylikt fall som omfattas av arbetspensionsanstaltarnas inbördes förhandlingsskyldighet händer att den bedömning som den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn ger om sökandens arbetsförmåga avviker från den sista pensionsanstaltens ståndpunkt, skall pensionsanstalten inom respektive pensionssystem liksom nu

avgöra ärendet genom ett eget beslut.

Besvär över en beslutssammanställning av den sista pensionsanstalten tillställs den sista pensionsanstalten. Den sista pensionsanstalten skall begära utlåtande om besvären av de pensionsanstalter inom de övriga pensionssystemen som sköter det pensionskydd som besvären gäller. Utlåtande behöver dock inte begäras om besvären gäller enbart bedömningen av ändringssökandens arbetsförmåga, bortsett från sådana fall där avgörandet omfattas av arbetspensionsanstaltarnas inbördes förhandlingsskyldighet. Den sista pensionsanstalten skall då förhandla med pensionsanstalten inom den privata sektorn och, om den sista pensionsanstalten och pensionsanstalten inom den privata sektorn är av olika åsikt om godkännandet av besvären, skall besvären liksom nu behandlas i den behöriga besvärinstansen inom bägge pensionssystemen. I övriga fall behandlas besvären i den besvärinstans som bestäms enligt den sista pensionsanstalten. Om samtliga pensionsanstalter vilkas beslut besvären gäller godkänner ändringssökandens yrkanden till den del de gäller ifrågavarande pensionsanstalts beslut, skall den sista pensionsanstalten ge en ny, rättad beslutssammanställning. Rättar någon av pensionsanstalterna inte sitt beslut i enlighet med ändringssökandens krav, skall den sista pensionsanstalten inom 30 dagar efter besvärstidens utgång tillstålla besvärinstansen besvärsskriften samt de utlåtanden som givits med anledning av den. Från tidsfristen 30 dagar kan avvikelser göras, om inhämtande av tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Besvärsskriften och utlåtandena skall dock alltid sändas till besvärinstansen senast inom 60 dagar från besvärstidens utgång. Besvären behandlas i de besvärinstanser som bestäms enligt den sista pensionsanstalten.

Den sista pensionsanstalten sköter utbetalningen av pensioner enligt beslutssammanställningen och pensionsanstaltens övriga uppgifter i anslutning till pensionerna. Dessa uppgifter omfattar indexjustering av pensionerna enligt beslutssammanställningen, förskottsinnehållning på det totala pensionsbeloppet och övriga åtgärder i anslutning till de pensioner den skall utbetala och till verkställigheten av beslutssammanställningen. Pen-

sionsskyddscentralen tar ut de kostnader jämte ränta som den sista pensionsanstalten åsänkats av utbetalningen av pensioner enligt de övriga pensionssystemen och gottgör den sista pensionsanstalten dessa kostnader senast under det kalenderår som följer på utbetalningsåret. Om förfarandet överenskomms närmare i ett avtal mellan pensionskyddscentralen, den kommunala pensionsanstalten och statskontoret.

Arrangemanget med sista pensionsanstalt tillämpas inte när pensionssökanden har arbetat parallellt inom två eller flera pensionssystem fram till pensionsfallet. Då skall varje pensionssystem liksom nu meddela ett pensionsbeslut samt sköta utbetalningen av pensionen och pensionsanstaltens övriga uppgifter i anslutning till pensionen.

Enligt ikraftträdelsebestämmelserna för lagändringarna gällande sista pensionsanstalt skall bestämmelserna om sista pensionsanstalt tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagarna har trätt i kraft. Bestämmelserna om sista pensionsanstalt skall dock inte tillämpas, om pensions sökanden på grundval av eget arbets- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension enligt en lag som avses i 8 § 4 mom. 1-4 eller 10-13 APL, pensionen har beviljats innan lagen träder i kraft och utbetalningen av pensionen har inletts när lagen träder i kraft. Detta gäller så länge pensionen betalas utan avbrott eller när avbruten pension börjar betalas på nytt.

Evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem

Bestämmelser om evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem finns i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (298/1966, KyPL) och lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan (258/1970, KyFamPL).

Enligt 1 § KyPL gäller lagen den som står i tjänste- eller arbetsförhållande till evangelisk-lutherska kyrkan, en församling inom den, ett församlingsförbund eller någon annan sammanslutning av församlingar, om inte något annat särskilt föreskrivs om pensionskyddet. Dessutom kan föreningar, andra sammanslutningar, stiftelser eller an-

stalter med kyrkostyrelsen överenskomma om att KyPL skall tillämpas i fråga om en sådan präst eller lektor som domkapitlet har berättigat att vara verksam såsom präst eller lektor i den aktuella arbetsgivarens tjänst. Med stöd av överenskommelse kan även försäkras sådan diakonissa som handhar en läraruppgift som huvudsyssla i en diakonissanstalt. Med kyrkostyrelsen kan likaså överenskommas om de villkor, på vilka KyPL skall tillämpas i fråga om en person som är anställd hos en mellankyrklig organisation eller hos någon annan evangelisk-luthersk kyrka i arbete bland finländska utvandrare eller som under en tid av minst åtta år varit i missionsarbete utomlands.

För närvarande finns det ca 17 000 försäkrade i anställningar som omfattas av KyPL och ca 14 500 personer får pension enligt pensionssystemet.

Enligt 1 § 1 mom. KyPL har den som omfattas av lagen, om inte något annat följer av KyPL, rätt till ålders-, invalid-, arbetslöshets- och deltidspension, i tillämpliga delar enligt de bestämmelser som gäller för personer i tjänste- eller arbetsförhållande till staten. Enligt KyPL intjänas dock pension endast för arbete som utförts i ett tjänste- eller arbetsförhållande, och för parallella anställningar hos olika arbetsgivare uträknas pensionerna separat. Rätt till pension föreligger om en anställning som omfattas av KyPL har upphört efter den 30 juni 1962.

Enligt KyFamPL betalas familjepension efter en avliden person som omfattas av KyPL i tillämpliga delar i enlighet med lagen om statens familjepensioner (StFamPL). I KyFamPL hänvisas dessutom till vissa bestämmelser i KyPL. Enligt 8 § KyFamPL har vissa personer kunnat välja familjepension enligt den tidigare kyrkans familjepensionskassa. På dem tillämpas inte bestämmelserna i KyFamPL. Familjepensioner har i regel redan beviljats efter de personer som gjort ett val.

Enligt 6 § KyPL ombesörjs pensionskyddet av kyrkans centralfond. Kyrkostyrelsen är styrelse för kyrkans centralfond. Vid kyrkostyrelsen finns ett pensionsombud, som har rätt att följa med handläggningen av pensionsärenden i kyrkostyrelsen och kyrkans centralfond.

Enligt 7 § 1 mom. KyPL meddelar kyrkostyrelsen beslut i pensionsärenden. Ändring i kyrkostyrelsens pensionsbeslut söks hos statens pensionsnämnd och ändring i nämndens beslut söks hos försäkringsdomstolen. Besvärsmått har pensionssökande eller pensionstagare och pensionsombud. Vid behandling av pensionsbesvär med stöd av KyPL och KyFamPL följer besvärinstanserna samma ordning och sammansättning som vid behandlingen av statskontorets StPL-pensionsbeslut.

Såsom pensionsanstalt tillämpar kyrkans centralfond samma samarbetsformer med arbetspensionsanstalterna och Folkpensionsanstalten som andra pensionsanstalter som sköter verkställigheten av den offentliga sektorns pensionssystem. Kyrkans centralfond omfattas dock inte av de bestämmelser om sista pensionsanstalt som träder i kraft vid ingången av 2004.

Pensionsskydd för Folkpensionsanstaltens personal

Bestämmelser om pensioner och familjepensioner för tjänstemän vid Folkpensionsanstalten finns i 13 § lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001, FPAL). I 13 § 1 mom. sägs att den som är anställd hos Folkpensionsanstalten har rätt till pension och familjepensionsskydd av Folkpensionsanstaltens medel med iakttagande i tillämpliga delar av de grunder som anges i bestämmelserna om pensioner och familjepensioner för dem som är i statens tjänst.

Enligt 7 § 1 mom. 8 och 9 punkten FPAL skall Folkpensionsanstaltens styrelse fastställa generaldirektörens och de övriga direktörernas pensionsförmåner samt tjänstemännens pensions- och familjepensionsstadgor. Folkpensionsanstaltens pensionsstadga har fastställts den 31 juli 1967 och familjepensionsstadgan den 21 februari 1969. Pensionsstadgan och familjepensionsstadgan har där efter ändrats så att de motsvarar ändringarna i StPL och StFamPL. Generaldirektörens och de övriga direktörernas pensioner har också fastställts i enlighet med StPL och StFamPL. Inom personalpensionssystemet enligt FPAL börjar pension dock intjänas från 21 år i stället för den allmänt gällande åldern 23 år. För

pensionerna för Folkpensionsanstaltens personal finns det inte några särskilda lägre åderspensionsgränser gällande StPL- eller KTAPL-pensioner.

För närvarande har Folkpensionsanstalten ca 6 100 anställda och ca 4 600 får Folkpensionsanstaltens personalpension.

I 13 § 2 och 3 mom. FPAL bestäms om behandling och sökande av ändring i personalpensionsärenden. Såsom förstainstans beslutar Folkpensionsanstalten i ärenden som gäller pension. Vid Folkpensionsanstalten finns dessutom ett pensionsombud som har rätt att följa handläggningen av personalpensionsärenden.

Ändring i Folkpensionsanstaltens beslut som gäller personalpension söks hos försäkringsdomstolen, som är enda besvärinstans för dessa ärenden. Pensionsombudet har också självständig besvärsmått. Besvärskanalen i fråga om Folkpensionsanstaltens personalpensioner avviker från den besvärskanal i två steg som gäller inom de övriga arbetspensionssystemen. Det finns inte någon lägre besvärsmått än försäkringsdomstolen som skulle motsvara t.ex. statens pensionsnämnd. Ärligen har det inlämnats ca fem besvärsskrifter som gällt personalpensioner.

Enligt de stadfästa bestämmelserna om sista pensionsanstalt omfattar inte arrangementet med sista pensionsanstalt pensionssystemet för Folkpensionsanstaltens personal och inte heller evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem av.

Bestämmelser om täckning av pensionsförsäkring som grundar sig på anställning hos Folkpensionsanstalten finns i 59 a § folkpensionslagen (347/1956 FolkpensL) och i ikraftträdelsebestämmelsen om ändring av lagen om folkpensionsanstalten (908/1998). Enligt 59 a § 1 mom. FolkpensL utgör Folkpensionsanstaltens pensionsansvarsfonder täckning för pensionsskyddet för anställda vid Folkpensionsanstalten. Enligt 14 § FPAL är arbetstagarnas pensionsavgift för personer som är anställda hos Folkpensionsanstalten en till sin storlek mot den i 12 b § 1 mom. APL bestämda pensionsavgiftsprocenten svarande del av lönen. Medel som består av arbetstagarnas pensionsavgifter får användas till utbetalning av pensioner till Folkpensionsanstaltens personal till ett belopp mot-

svarande högst den andel som inom det pensionssystem som avses i APL används för utjämning av det genomsnittliga pensionsansvaret.

Särskilda frågor i anslutning till arrangementet med sista pensionsanstalt

Individuell förtidspension

De lagändringar som redan gjorts i den privata och den offentliga sektorns pensionssystem innebär att individuell förtidspension successivt frångås från och med ingången av 2004.

Inom den privata sektorns pensionssystem har arbetstagare födda före 1944 rätt till individuell förtidspension när de har fyllt 58 år. Från ingången av 2004 har inte arbetstagare födda 1944 eller därefter längre rätt till individuell förtidspension enligt den privata sektorns pensionssystem (lagarna 630/632/2002). Samtidigt som rätten till individuell förtidspension slopades för personer födda 1944 eller därefter intogs i den privata sektorns pensionssystem en bestämmelse enligt vilken arbetsförmågans yrkesmässiga natur skall betonas vid bedömningen av rätten till invalidpension för dem som fyllt 60 år, dvs. personer som enligt tidigare bestämmelser varit berättigade till individuell förtidspension, när karriären i förvärsarbete är lång och när ett tungt och slitsamt arbete i kombination med faktorer som hör samman med åldrandet gör det oskäligt att fortsätta att arbeta.

Också inom det statliga pensionssystemet och det kommunala pensionssystemet har personer födda före 1944 rätt till individuell förtidspension från och med 58 års ålder. Personer födda 1944 eller därefter har i regel inte längre rätt att få individuell förtidspension från och med ingången av 2004 (lagarna 1006/2002, 549 och 550/2003). Inom det statliga och det kommunala pensionssystemet har dock vissa tjänsteinnehavare och arbetstagare födda 1944-1947 behållit sin rätt till individuell förtidspension. Den individuella förtidspensionen infördes en gång i tiden i den offentliga sektorns pensionssystem för att ersätta de tidigare lägre yrkesbaserade pensionsåldrarna. När systemet med indivi-

duell förtidspension trädde i kraft gavs de personer som omfattats av det yrkesbaserade pensionsålderssystemet rätt att välja den tidigare yrkesbaserade pensionsåldern i stället för systemet med individuell förtidspension. För dem som inte valde den yrkesbaserade pensionsåldern utan övergick till individuell förtidspension har rätten att få individuell förtidspension skyddats mot senare lagändringar. Enligt det statliga och det kommunala pensionssystemet har sålunda tjänsteinnehavare och arbetstagare födda 1944-1946 som haft rätt att välja den yrkesbaserade pensionsåldern men som inte gjort något val fortfarande rätt att få individuell förtidspension vid 58 års ålder. För sådana tjänsteinnehavare och arbetstagare som är födda 1947 och som uppfyller motsvarande villkor är ådersgränsen för individuell förtidspension 59 år.

Inom evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem och systemet med Folkpensionsanstaltens personalpensioner iaktas i fråga om individuell förtidspension samma bestämmelser som inom det statliga pensionssystemet.

Avbrytande av utbetalning av invalidpension

Enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn kan utbetalningen av invalidpension dras in eller avbrytas. I 18 § 1 mom. StPL sägs att invalidpension skall indras, utbetalningen av den avbrytas eller dess belopp nedsättas, om pensionstagaren konstateras vara förmögen att handha förvärsarbete och om sådant statligt eller annat förvärsarbete står honom till buds som med beaktande av hans ålder, yrkeskunskap och övriga omständigheter bör anses vara lämpligt för honom och trygga en skälig utkomst. Enligt 116 § KomPL avbryts utbetalningen av pension eller sänks eller höjs det belopp som skall betalas från ingången av den kalendermånad som följer på den månad då grunden för avbrottet eller sänkningen eller höjningen har yppat sig. Inom evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem och pensionssystemet för Folkpensionsanstaltens personalpensioner iaktas samma bestämmelser som i StPL.

I den privata sektorns pensionssystem finns inte några bestämmelser om avbrytande av

utbetalningen av invalidpension. Utbetalningen kan bara dras in. Bestämmelser om indragning av invalidpension finns i 4 § 6 mom. APL. I momentet sägs att invalidpension indras då pensionstagaren återfått sin arbetsförmåga i sådan grad att han inte längre uppfyller villkoren för erhållande av pensionen. I samband med de lagändringar som träder i kraft vid ingången av 2005 (634—638/2003) intogs en bestämmelse om avbrytande av invalidpension även i den privata sektorns pensionssystem.

Utbetalning av invalidpension enligt StPL inleds

Enligt StPL kan invalidpension börja betalas när utbetalning av lön har upphört. Invalidpensioner enligt den privata sektorns pensionssystem och enligt det kommunala pensionssystemet börjar däremot antingen efter det att primärtiden för sjukdagpenning gått ut eller från ingången av månaden näst efter den då arbetsoförmågan började. Det kan sålunda hända att pensionsdelen i invalidpensionen från den privata sektorns pensionssystem och det kommunala pensionssystemet börjar utbetalas för samma tid som arbetstagaren får lön för sjukdomstiden. Pensionsdelen enligt StPL börjar däremot utbetalas först när utbetalningen av lön för sjukdomstiden har upphört. Med anledning av arrangemanget med sista pensionsanstalt är det ändamålsenligt att invalidpensionen inom alla pensionssystem börjar betalas samtidigt som enligt den privata sektorns pensionssystem och det kommunala pensionssystemet.

Automatiskt avbrott och justering av pensionslönen enligt prövning

Inom förvärvspensionssystemen syftar automatiska avbrott till att säkerställa att pensionsskyddet för åldrande arbetstagare bibehålls på en skälig nivå när inkomsterna sjunker från den nivå de förtjänade som yngre. Justering av pensionslönen enligt prövning syftar till att säkerställa nivån på pensionsskyddet i sådana situationer där en arbetstagares inkomster av något undantagsskäl är lägre än hans eller hennes stabiliserade förvärvsinkomst.

I APL, SjöPL, StPL och KomPL finns bestämmelser om s.k. automatiskt avbrott. Inom evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem och pensionssystemet för Folkpensionsanstaltens personalpensioner iakttas samma bestämmelser som i StPL. Med automatiskt avbrott avses en situation där ett arbets- eller anställningsförhållande som varat i minst tio år före utgången av det år då arbetstagaren fyllt 54 år avslutas vid utgången av nämnda år. Har arbetsförhållandet vid denna tidpunkt inte fortgått i tio år, avbryts det vid utgången av det år då tio år har uppnåtts.

Efter ett automatiskt avbrott bildar arbetsförhållandet två separata perioder för beräkningen av pensionen. För dessa arbets- eller anställningsperioder bestäms pension på samma sätt som för två separata arbets- eller anställningsförhållanden. Ett arbets- eller anställningsförhållande anses dock ha fortgått utan avbrott när pensionslönen bestäms, om pensionens belopp blir större om det räknas ut på detta sätt.

Också bestämmelsen om justering av pensionslönen enligt prövning har samma innehåll i pensionslagarna för den offentliga och den privata sektorn. Enligt bestämmelsen gäller att om det av arbetstagarens eller förmånstagarens uppgifter framgår att pensionslönen av ett arbets- eller anställningsförhållande, av något undantagsskäl som yppat sig högst tio år före pensionsfallet, är lägre än hans eller hennes stabiliserade lön i samma arbets- eller anställningsförhållande, innan sådant skäl yppade sig, och om denna omständighet har minst 20 procents inverkan på pensionsskyddet, anses som pensionslön av detta arbets- eller anställningsförhållande den genomsnittliga inkomst som han eller hon hade haft om nämnda undantagsskäl inte hade funnits.

Bestämmelser om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter

Bestämmelserna om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter i fråga om den privata sektorns pensionssystem samt det statliga och det kommunala pensionssystemet reviderades 2002 (lagarna 646-659/2002). Lagarna trädde i kraft vid ingång-

en av oktober 2002. Eftersom de nya bestämmelserna om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter i fråga om den privata sektorns pensionssystem innebar att delvis samma lagrum ändrades som i de fastställda lagar gällande principen om sista pensionsanstalt som skall träda i kraft vid ingången av 2004 (lagarna 375-379/2001) utfärdades bestämmelserna temporärt till att gälla till utgången av 2003.

Genom de reviderade datasekretessbestämmelserna ändrades de tidigare bestämmelserna om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter i APL, KAPL, KoPL, FöPL, LFöPL, lagen om avträdelsepension (16/1974, AvPL), lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare, lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare, lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare, SjöPL, StPL, StFamPL, lagen om statens pensionsfond (1372/1989) och KTAPL med hänsyn till bestämmelserna i Europeiska gemenskapernas råds direktiv om skydd av den personliga integriteten vid hantering av personuppgifter och om dessa uppgifters fria rörlighet, den nya grundlagen, personuppgiftslagen (523/1999) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, offentlighetslagen).

I pensionssystemet för Folkpensionsanstaltens personalpensioner iakttas bestämmelserna i StPL om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter. För evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem finns inte några bestämmelser om förmånstagarens skyldighet att lämna uppgifter. Bestämmelserna i StPL har tillämpats till denna del. I 10 § KyPL bestäms däremot om kyrkostyrelsens rätt att få uppgifter. Innehållet i paragrafen motsvarar motsvarande bestämmelser i StPL och KTAPL i deras gällande lydelse före de lagändringar som trädde i kraft vid ingången av oktober 2002.

Bestämmelserna i offentlighetslagen och personuppgiftslagen tillämpas som sådana på all verksamhet vid evangelisk-lutherska kyrkans centralfond och kyrkostyrelsen, om inte något annat bestäms särskilt i lag. Kyrkans centralfond i egenskap av pensionsanstalt och kyrkostyrelsen i egenskap av avgörare av pensionsärenden tvingas inom ramen för sin verksamhet behandla personuppgifter som

föreskrivits som hemliga i offentlighetslagen och som känsliga i personuppgiftslagen. För att dessa uppgifter som är nödvändiga för verkställigheten av pensionssystemet skall kunna fås, utlämnas och även i övrigt behandlas så ändamålsenligt och smidigt som möjligt i den evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem och även i vidare kretsar inom socialförsäkringen, dock utan att individens integritetsskydd äventyras i onödan, behövs det särskilda bestämmelser om detta i den evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem.

2. Bedömning av nuläget

Bestämmelser om principen om sista pensionsanstalt

Arrangemanget med sista pensionsanstalt träder i kraft vid ingången av 2004. Arrangemanget syftar till att göra det lättare för pensionssökande och pensionstagare som varit försäkrade enligt både pensionslagar för den privata sektorn och pensionslagar för den offentliga sektorn att sköta sina pensionsärenden inom förvärvspensionssystemet. Lagstiftningen om arrangemanget stadfästes redan 2001, eftersom införandet av arrangemanget kräver omfattande, tidskrävande och dyra datatekniska förändringar. I det skede då lagstiftningen om sista pensionsanstalt bereddes och lagarna stadfästes var utgångspunkten att arrangemanget under det första skedet skall omfatta den privata sektorns pensionssystem, det statliga pensionssystemet och det kommunala pensionssystemet och att arrangemanget i ett senare skede utsträcks även till övriga pensionssystem inom den offentliga sektorn. Evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem och pensionssystemet för Folkpensionsanstaltens personal har senare meddelat att de är villiga att ansluta sig till arrangemanget med sista pensionsanstalt redan vid ingången av 2004. De datatekniska ändringarna inför systemet med sista pensionsanstalt har också redan genomförts så, att det är möjligt att evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem och pensionssystemet för Folkpensionsanstaltens personal kan omfattas av arrangemanget g-nast när det tas i bruk. Inlemmandet av de

nämnda pensionssystemen kompletterar arrangemanget med sista pensionsanstalt och underlättar skötseln av pensionsärenden för allt fler pensionssökande och pensionstagare.

Enligt bestämmelserna om fastställandet av sista pensionsanstalt gäller att den pensionsanstalt som betalar ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension eller generationsväxlingspension, avträdelseersättning eller avträdelstöd betraktas som sista pensionsanstalt också när pensionstagaren beviljas en ny pension. Om pensionstagaren söker invalidpension i vilken den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall eller borde beaktas när pensionsbeloppet räknas ut, skall på invalidpensionen dock inte tillämpas vad som föreskrivs om arrangemanget med sista pensionsanstalt. Utanför arrangemanget med sista pensionsanstalt faller sålunda bara sådan invalidpension som beviljas en person som redan får pension, där den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall eller borde beaktas när pensionsbeloppet fastställs. Principen om sista pensionsanstalt tillämpas sålunda t.ex. i en situation där en person som får ålderspension enligt den offentliga sektorns pensionssystem, innan han eller hon fyller 65 år ansöker om sådan invalidpension på grundval av arbete enligt den privata sektorns pensionssystem där den återstående tiden eller motsvarande förtjänst inte skall beaktas när pensionsbeloppet räknas ut. Sista pensionsanstalt är i sådana fall den pensionsanstalt inom den offentliga sektorn som betalar ålderspension och som inte bedömer sökandens arbetsförmåga enligt det egna systemet utan avgör sökandens ärende gällande arbetsförmåga enbart enligt bestämmelserna för den privata sektorns pensionssystem. Det kan dock inte anses önskvärt att det förhåller sig så att pensionsanstalten måste bedöma sökandens arbetsförmåga enbart enligt ett annat pensionssystem definition av arbetsförmåga. Även sådana ansökningar om invalidpension av arbetstagare som redan får pension där den återstående tiden eller motsvarande förtjänst inte skall beaktas när pensionsbeloppet räknas ut bör därför på några undantag när falla utanför arrangemanget med sista pensionsanstalt.

I bestämmelserna om arrangemanget med sista pensionsanstalt anges inte särskilt hur

arrangemanget skall tillämpas i fråga om deltidspensioner eller familjepensioner. Sådana fall omfattas sålunda i princip av arrangemanget med sista pensionsanstalt. Det är dock skäl att precisera bestämmelserna till denna del, därför att det i vissa situationer inte är ändamålsenligt att tillämpa arrangemanget med sista pensionsanstalt på deltidspensioner och familjepensioner.

Så som beskrivits ovan har vissa åren 1944-1946 födda tjänsteinnehavare och arbetstagare inom det statliga och det kommunala pensionssystemet behållit sin rätt att få individuell förtidspension vid 58 års ålder och vissa år 1947 födda tjänsteinnehavare och arbetstagare har behållit sin rätt att få individuell förtidspension vid 59 års ålder. Inom evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem och pensionssystemet för Folkpensionsanstaltens personal iaktas i fråga om individuell förtidspension samma bestämmelser som inom det statliga pensionssystemet. För att en pensionsanstalt inom det kommunala eller det statliga pensionssystemet i egenskap av sista pensionsanstalt också skall kunna ge ett avgörande om individuell förtidspension enligt den privata sektorns pensionssystem ingår en s.k. utlösningsmekanism i de bestämmelser i 4 e § 2 mom. APL som träder i kraft vid ingången av 2004. Utlösningsmekanismen innebär att en arbetstagare har rätt att få individuell förtidspension också när han eller hon, efter det att ett arbetsförhållande som omfattas av APL har upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsförhållande beviljats pension enligt 9 c § StPL eller motsvarande bestämmelse i den kommunala pensionsanstaltens pensionsstadga, om inte något annat följer av förhandlingsförfarandet enligt 10 d § 5 mom. APL. Avsikten är dock inte att utlösningsmekanismen i APL skall medföra rätt till individuell förtidspension enligt den privata sektorns pensionssystem för andra än sådana pensionssökande som på grund av sin ålder har rätt att få individuell förtidspension också enligt den privata sektorns pensionssystem. Ordalydelsen i 4 e § 2 mom. APL bör därför preciseras.

Samtidigt som rätten till individuell förtidspension slopades för arbetstagare födda 1944 eller därefter intogs i den privata sek-

torns pensionssystem en bestämmelse enligt vilken arbetsförmågans yrkesmässiga natur skall betonas vid bedömningen av arbetsförmågan hos pensionssökande som fyllt 60 år, när karriären i förvärsarbete är lång och när ett tungt och slitsamt arbete i kombination med faktorer som hör samman med åldrandet gör det oskäligt att fortsätta att arbeta. När arbetsförmågan hos pensionssökande som fyllt 60 år bedöms inom den privata sektorn beaktas sålunda i hög grad samma faktorer som när rätten till individuell förtidspension bedöms.

Den sista pensionsanstalten skall inom 30 dagar sända besvärsskriften samt de utlåtanden som givits med anledning av den till besvärinstansen, om den inte kan rätta besluts-sammanställningen i enlighet med ändrings-sökandens krav. Innan ett rättelseärende be-handlas skall den sista pensionsanstalten i andra besvärssituationer än sådana som gäller invalidpension begära utlåtande om besvären av de pensionsanstalter inom de övriga pensionssystemen som sköter det pensions-skydd som besvären gäller. Om besvären gäller bedömning av ändrings-sökandens arbetsförmåga och avgörandet omfattas av arbetspensionsanstaltens inbördes förhand-lingsskyldighet, skall pensionsanstalten inom den offentliga sektorn i egenskap av sista pensionsanstalt i besvärssituationer förhandla med pensionsanstalten inom denna privata sektorn innan ärendet behandlas. Kravet enligt stadfästa bestämmelser att om den sista pensionsanstalten inte kan rätta beslutet skall besvärssökanden överföras till besvärinstan-sen inom 30 dagar från besvärstidens utgång, lämpar sig inte för sådana situationer där den sista pensionsanstalten är skyldig att begära andra pensionsanstalters utlåtande om besvären eller samråda om arbetsförmågan med en pensionsanstalt inom den privata sektorn. Den sista pensionsanstalten bör ha tid att be-handla ett självrättelseärende efter det att den har fått de begärda utlåtandena av de övriga anstalterna. Tidsfristen 30 dagar enligt de stadfästa lagarna är för kort för detta.

Ikraftträdelsebestämmelserna i bestämmel-serna om sista pensionsanstalt

Det är svårt att i praktiken tillämpa den be-gränsning som ingår i ikraftträdelsebestäm-melserna i lagändringarna gällande sista pen-sionsanstalt och som innebär att arrange-manget med sista pensionsanstalt inte skall tillämpas om pensionssökanden redan får pension som beviljats före ikraftträdandet och som utbetalas när lagarna träder i kraft. Med tanke på praxisen skulle det vara tydli-gare om principen om sista pensionsanstalt inte tillämpades i sådana situationer där pen-sions-sökanden får pension eller har rätt att få pension som beviljats på basis av ansökan som blivit anhängig innan lagen träder i kraft, oavsett om utbetalningen av pensionen har eller inte har inletts när lagen träder i kraft. I ikraftträdelsebestämmelsen definieras inte hur principen om sista pensionsanstalt skall tillämpas på familjepensioner i sådana fall då förmåns-låtaren har fått egen pension vid sin död. Ikraftträdelsebestämmelserna bör preciseras till denna del.

Pensionsskydd för Folkpensionsanstaltens personal

Enligt grundlagen skall rätt till pension be-stämmas genom lag. Eftersom pensionsskyd-det för Folkpensionsanstaltens personal har nästan samma innehåll som pensionsskyddet enligt StPL och StFamPL, är det ändamåls-enligt att pensionsrätten för anställda vid Folkpensionsanstalten bestäms direkt med stöd av bestämmelserna i StPL och StFamPL. I detta sammanhang är det trots allt ändamålsenligt att i stället för den nedre åldersgräns 23 år som i StPL anges för intjä-nande av pensionsskydd föreskriva ålders-gränsen 21 år som nedre åldersgräns för in-tjänande av pensionsskydd för anställda vid Folkpensionsanstalten. Denna åldersgräns gäller också för närvarande för Folkpen-sionsanstaltens personalpensioner. För att pensionsskyddet för Folkpensionsanstaltens personal till utgången av 2003 skall bestä-mas i enlighet med pensionsstadgorna för Folkpensionsanstaltens personal bör be-stämmelser om detta tas in i lag.

En del av uppgifterna och de anställda vid Folkpensionsanstaltens forskningsavdelning överförs som s.k. gamla arbetstagare till Folkhälsoinstitutet vid ingången av 2004. Ef-

tersom pensionsskyddet för Folkhälsoinstitutets personal bestäms enligt bestämmelserna om det statliga pensionssystemet, bestäms också pensionsskyddet för dem som överförs från Folkpensionsanstalten till Folkhälsoinstitutet i enlighet med det statliga pensionssystemet från och med ingången av 2004. För att trygga nivån på deras pensionsskydd är det dock nödvändigt att pensionsskyddet fram till utgången av 2003 bestäms enligt de pensionsstadgor för Folkpensionsanstaltens personal som gäller före 2004 på samma sätt som om de hade fortsatt att vara anställda hos Folkpensionsanstalten fram till pensionsfallet. Bestämmelsen om detta bör ges en sådan lydelse att den också kan gälla eventuella andra motsvarande situationer där anställda vid Folkpensionsanstalten överförs till statlig anställning när uppgifterna överförs.

Avbrytande av utbetalning av invalidpension

Inom den privata sektorns pensionssystem finns inte några bestämmelser om avbrytande av utbetalningen av invalidpension. Om en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn i egenskap av sista pensionsanstalt avbryter utbetalningen av invalidpension, skall pension enligt den privata sektorn i sådana fall dras in. En bestämmelse om avbrytande ingår i den lag gällande ändring av APL (634/2003) som träder i kraft först vid ingången av 2005. Också inom den privata sektorn bör invalidpension kunna avbrytas redan vid ingången av 2004, då arrangemanget med sista pensionsanstalt börjar tillämpas.

Automatiskt avbrott och justering av pensionslönen enligt prövning

Bestämmelserna om automatiskt avbrott och justering av pensionslönen enligt prövning har samma innehåll i pensionslagarna för den offentliga och den privata sektorn, men tolkningarna av dem har varierat. I fråga om automatiskt avbrott har det varit oklart om jämförelsen skall göras på basis av samordnade eller icke-samordnade pensioner. I fråga om justering av pensionslönen enligt prövning har det varit oklart om 20 procents inverkan skall räknas på den försäkrades helhetspensionsskydd eller särskilt för den för-

säkrades pensionsskydd enligt olika pensionssystem.

Bestämmelsen om automatiskt avbrott och justering av pensionslönen enligt prövning har upphävts genom den ändring av APL (lag 634/2003) som träder i kraft vid ingången av 2005. Enligt ikraftträdelsebestämmelsen i lagen skall pensionen dock räknas ut enligt de bestämmelser som gällde innan lagen trädde i kraft för sådana personer vilkas arbetsförhållande har börjat före 2005 och fortsätter utan avbrott fram till pensionsfallet, förutsatt att pensionsfallet inträffar före 2012. Bestämmelserna om automatiskt avbrott och justering av pensionslönen enligt prövning tillämpas sålunda i vissa fall ända till utgången av 2011.

Eftersom de tolkningsskillnader som avses ovan kan ha betydelse för pensionsbeloppet, bör ordalydelsen i de aktuella bestämmelserna preciseras så att de alltid tolkas på samma sätt.

3. De viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås att redan stadfästa bestämmelser om arrangemanget med sista pensionsanstalt samt KyPL, KyFamPL och FPAL ändras så att inte bara den privata sektorns pensionssystem, det statliga pensionssystemet och det kommunala pensionssystemet utan även evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem och pensionssystemet för Folkpensionsanstaltens personal skall omfattas av arrangemanget med sista pensionsanstalt från ingången av 2004. Samtidigt föreslås bli bestämt att pensionsrätten för Folkpensionsanstaltens personal skall bestämmas direkt med stöd av bestämmelserna i StPL och StFamPL, dock så att pensionsskydd börjar intjänas redan från 21 år i stället för från 23 år. Folkpensionsanstalten skall fortfarande sköta pensionssystemet för anställda vid Folkpensionsanstalten, men behandling och sökande av ändring i personals pensionsärenden skall i tillämpliga delar bestämmas enligt StPL.

När pensionssystemet har reviderats har det vid genomförandet av reformen inom den offentliga sektorns arbetspensionssystem hållit kvar rätten till individuell förtidspension för de tjänsteinnehavare och arbetstagare födda

1944—1947 som enligt den gamla pensionslagstiftningen hade rätt att välja. Däremot kan individuell förtidspension enligt den privata sektorns pensionssystem bara beviljas dem som är födda 1943 eller tidigare. Den ovan nämnda regeln i fråga om tjänsteinnehavare och arbetstagare som är födda 1944—1947 och som omfattas av den offentliga sektorns pensionssystem håller på att försvinna. Den bedöms gälla bara en liten grupp människor. Om en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn beviljar en arbetstagare eller tjänsteinnehavare inom de nämnda åldersklasserna invalidpension som individuell förtidspension när personen i fråga har fyllt 60 år eller om en sådan arbetstagare eller tjänsteinnehavare har tjänat in pension också inom den privata sektorns pensionssystem, vore det med tanke på pensionstagarens utkomstskydd och med tanke på pensionsrätten som helhet motiverat att från samma tidpunkt också bevilja personen i fråga arbetspension som har tjänats in inom den privata sektorns pensionssystem. I sådana fall går det att bevilja arbetstagaren eller tjänsteinnehavaren invalidpension via den privata sektorns pensionssystem. Därför föreslås i lagens ikraftträdelsebestämmelse att om en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn beviljar en tjänsteinnehavare eller arbetstagare som är född 1944—1947 och har fyllt 60 år invalidpension, avgör pensionsanstalten inom den privata sektorns pensionssystem denna persons rätt att få invalidpension. När pensionsanstalten avgör sökandens rätt till invalidpension med stöd av 4 § 8 mom. APL skall den särskilt beakta det avgörande som pensionsanstalten inom den offentliga sektorn träffat samt det som i de anvisningar som Pensionsskyddscentralen meddelar med anledning av 4 § 8 mom. sägs om tillämpningen av lagrummet i fråga.

Också i sådana fall då pensionssökande födda 1944-1947 beviljas individuell förtidspension i enlighet med den offentliga sektorns pensionssystem innan de fyller 60 år skall den privata sektorns pensionssystem genom ett eget beslut avgöra sökandens rätt till invalidpension. Samtidigt säkerställs lagtekniskt att individuell förtidspension inte beviljas enligt den privata sektorns pensionssystem trots att pensionssökanden har rätt till

den enligt den offentliga sektorns pensionssystem.

Det föreslås att bestämmelsen om automatiskt avbrott preciseras så att den jämförelse mellan pensioner som räknats ut på två olika sätt vilken görs när pensionslönen fastställs i samband med pensionsfallet skall göras före samordningen av pensionerna. Det föreslås också att bestämmelserna om justering av pensionslönen enligt prövning preciseras så att villkoret 20 procents inverkan på den försäkrades pensionsskydd gäller inverkan på helhetspensionsskyddet. När inverkan bedöms beaktas då sökandens pensionsskydd enligt såväl den offentliga som den privata sektorns pensionssystem.

När det gäller den privata sektorns pensionssystem föreslås en bestämmelse som gör det möjligt att avbryta utbetalningen av invalidpension. Dessutom föreslås att tidpunkten för när invalidpension enligt StPL börjar ändras så att den motsvarar tidpunkten för när invalidpension enligt den privata sektorns pensionssystem och det kommunala pensionssystemet börjar.

Det föreslås att principen om sista pensionsanstalt inte skall iaktas i situationer där pensionssökande kommer att beviljas deltidspension från samma tidpunkt enligt två olika pensionssystem. Enligt denna proposition skall principen om sista pensionsanstalt inte heller iaktas i sådana fall då en person som redan får annan pension än arbetslöshetspension eller deltidspension beviljas invalidpension även om den återstående tiden eller motsvarande förtjänst inte skall beaktas när invalidpensionen fastställs. När invalidpension beviljas efter deltidspension eller arbetslöshetspension skall principen om sista pensionsanstalt tillämpas när invalidpensionen fastställs i sådana fall då den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall beaktas enligt ett enda pensionssystem när invalidpensionen räknas ut. Principen om sista pensionsanstalt skall däremot tillämpas på familjepensioner trots att den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall beaktas enligt två eller flera pensionssystem när pensionsbeloppet räknas ut.

Arrangemanget med sista pensionsanstalt syftar till att göra det lättare för pensionssökande att sköta arbetspensionsärenden. Pen-

sionssökanden får samtidigt pensionsbeslut om pensioner enligt alla system som omfattas av arrangemanget och han eller hon behöver bara kontakta en pensionsanstalt, som sköter utbetalningen av pensioner enligt de övriga pensionssystemen och övriga uppgifter som ankommer på pensionsanstalterna. Eftersom arrangemanget med sista pensionsanstalt gör det lättare för pensionssökande och pensionsstagare att sköta pensionsärenden, föreslås en bestämmelse som gör det möjligt för pensionsanstalterna att komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt skall tillämpas även i sådana fall där arrangemanget inte annars skall tillämpas enligt lag. Pensionsanstalten skall då underrätta pensionssökanden om vid vilken pensionsanstalt hans eller hennes pensionsärende behandlas.

Det föreslås att bestämmelserna om ändringssökande inom arrangemanget med sista pensionsanstalt ändras så att i sådana fall där den sista pensionsanstalten skall begära utlåtande om besvären av de övriga pensionsanstalterna skall besvärsskriften och de utlåtanden som givits med anledning av den tillställas besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång, om inte den sista pensionsanstalten kan ändra beslutssammansättningen enligt ändringssökandens krav. Också i sådana situationer där en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn är sista pensionsanstalt och där den före avgörandet skall förhandla med den avgörande pensionsanstalten inom den privata sektorn, skall den sista pensionsanstalten inom 60 dagar från besvärstidens utgång överföra besvärsskriften och de utlåtanden som givits med anledning av den till besvärinstansen. I övriga situationer skall handlingarna sändas till besvärinstansen inom 30 dagar, om inte tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären förutsätter att tidsfristen 30 dagar frångås.

Ikraftträdande av bestämmelserna om sista pensionsanstalt

Bestämmelser om arrangemanget med sista pensionsanstalt ingår i lagarna 375—

383/2001, som stadfästes 2001. Lagarna träder i kraft den 1 januari 2004. Det föreslås att ikraftträdelsebestämmelserna i lagarna ändras så att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte skall tillämpas på ansökningar som blivit anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft, om pensionssökanden på grundval av eget arbets- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare redan får pension eller på basis av ansökan som blivit anhängig innan lagen trätt i kraft har rätt att få pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare och om han eller hon ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning av tidigare beviljad pension. Arrangemanget med sista pensionsanstalt skall inte heller tillämpas på familjepensioner i sådana fall där förmånslåtare på grundval av eget arbets- eller tjänsteförhållande eller verksamhet som företagare redan fick sådan pension där principen om sista pensionsanstalt inte hade tillämpats när pensionen fastställdes. När familjepensioner fastställs kan principen om sista pensionsanstalt sålunda tillämpas i sådana fall där förmånslåtare inte fick pension vid sin död eller där förmånslåtare vid sin död fick sådan pension som beviljats med tillämpning av principen om sista pensionsanstalt.

Bestämmelser om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter

Det föreslås att de temporära bestämmelser (646, 647 och 649—654/2002) om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter inom den privata sektorns pensionssystem och systemen för specialförmåner inom jordbruket som gäller till utgången av 2003 skall bli permanent lagstiftning från ingången av 2004. I bestämmelserna föreslås samtidigt några smärre ändringar av teknisk natur.

I KyPL föreslås egna bestämmelser om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter. Bestämmelserna motsvarar de bestämmelser om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter som särskilt tagits in i StPL.

4. Propositionens verkningar

De ekonomiska verkningar samt verkningar i fråga om organisation och personal som arrangemanget med sista pensionsanstalt har för den privata sektorns pensionssystem samt för det statliga och det kommunala pensionssystemet har bedömts i regeringens proposition med förslag till lagstiftning om den pensionsanstalt som är sista pensionsanstalt inom arbetspensionssystemet (RP 19/2001 rd). De ändringar som nu föreslås utökar inte de ekonomiska verkningar och verkningar i fråga om organisation och personal som framförts i nämnda regeringsproposition.

I denna proposition föreslås att principerna om sista pensionsanstalt i sin helhet tas in i evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem och i pensionssystemet för Folkpensionsanstaltens personal. Också efter ändringarna skall respektive pensionssystem inom arrangemanget med sista pensionsanstalt stå för sina egna pensions- och förvaltningsutgifter. Genomförandet av principen om sista pensionsanstalt kräver dock ändringar i ett stort antal datasystem, bl.a. datasystemen för behandling av pensionsansökningar och utbetalning av pensioner, och medför sålunda kostnader av engångsnatur. För evangelisk-lutherska kyrkan beräknas kostnaderna uppgå till ca 3 miljoner euro och för Folkpensionsanstaltens personalpensioner till ca 4,6 miljoner euro. Kostnaderna för evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem täcks med medel ur kyrkans centralfond och kostnaderna för pensionssystemet för Folkpensionsanstaltens personal med Folkpensionsanstaltens medel. Överföringen av forskningen på individnivå från Folkpensionsanstalten till Folkhälsoinstitutet sänker Folkpensionsanstaltens omkostnader, vilket har beaktats i propositionen om statsbudgeten för 2004.

Efter det att arrangemanget med sista pensionsanstalt har införts uppkommer det dock inbesparingar när de mångdubbla behandlingarna av ansökningar inom olika pensionssystem, överlappande kostnader för utbetalning av pensioner och bl.a. överlappande övervakningsåtgärder minskar.

De föreslagna ändringarna om att pensionsskyddet för anställda vid Folkpensionsanstalten skall bestämmas enligt de lagar som gäller det statliga pensionssystemet försämrar inte pensionsskyddet för Folkpensionsanstaltens

personal. Den föreslagna rätten att anföra besvär hos statens pensionsnämnd ökar inte pensionsnämndens arbetsmängd eller förvaltningskostnader. Årligen har det inlämnats bara ca fem besvärsskrifter som gällt pensioner för anställda vid Folkpensionsanstalten. Förslaget om en ny besvärinstans innebär dessutom sannolikt att antalet besvär hos försäkringsdomstolen minskar, vilket medför inbesparingar i förvaltningsutgifterna.

Ändringen av tidpunkten för när invalidpension enligt StPL börjar inverkar på statens pensionsutgifter så att efter det att ändringen trätt i kraft uppgår den årliga tilläggsutgiften till ca 540 000 euro. Samtidigt minskar dock de statliga ämbetsverkens lönekostnader i nästan motsvarande grad när den retroaktiva pensionsdelen kan betalas till den arbetsgivare som betalt lön för sjukdomstiden. Ändringen har sålunda inte några verkningar för statsfinanserna.

5. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet. I beredningen har förutom social- och hälsovårdsministeriet deltagit finansministeriet, pensionsskyddscentralen, Kommunernas pensionsförsäkring, evangelisk-lutherska kyrkans centralfond och Folkpensionsanstalten. I samband med beredningen har dessutom hörts inrikesministeriet, Statskontoret, lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och Sjömanspensionskassan samt som centrala arbetsmarknadsparter med tanke på propositionen Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliittoa - Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, Servicearbetsgivarna rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf, AKAVA ry och Kelan toimihenkilöt ry. I samband med beredningen har dessutom på basis av utkastet till regeringspropositionen begärts utlåtande av pensionsnämnden, statens pensionsnämnd, kommunala pensionsnämnder och försäkringsdomstolen om utvidgningen av arrangemanget med sista pensionsanstalt till evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem och pensionssystemet för

Folkpensionsanstaltens personal.

6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

En omfattande pensionsreform som gäller den privata sektorns pensionssystem träder i kraft vid ingången av 2005. Enligt pensionsreformen ändras bl.a. rätten till återstående tid i anslutning till invalidpension så att den återstående tiden räknas från pensionsfallet till uppnådda 63 år. Den pensionsdel som räknas ut för den återstående tiden fastställs på basis av arbetsförtjänsterna för de fem kalenderår som föregick pensionsfallet. Rätten till återstående tid hänförs till alla invalidpensioner. På vissa villkor fastställs också arbetslöshetspension och familjepension på samma sätt som invalidpension. Enligt ikraftträdelsebestämmelsen i den lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare (634/2003) som ingår i pensionsreformen

skall dock de bestämmelser som gällde före lagens ikraftträdande tillämpas på sådan invalid-, arbetslöshets- och familjepension vars pensionsfall inträffar 2005.

Den pensionsreform som träder i kraft vid ingången av 2005 var ännu inte känd när bestämmelserna om arrangemanget med sista pensionsanstalt stadfästes 2001. I de bestämmelser om arrangemanget med sista pensionsanstalt som stadfästes 2001 bestäms därför att den sista pensionsanstalten i regel bestäms enligt var pensionssökandens pensionsskydd för återstående tid eller motsvarande pensionsskydd har ordnats. Eftersom bestämmelserna om återstående tid ändras, kan den sista pensionsanstalt som handlägger pensionsansökan inte längre efter 2006 fastställas enligt vilken anstalt som beviljar den pension till vilken den återstående tiden skall hänföras. Till denna del bör bestämmelserna om sista pensionsanstalt ändras ytterligare i ett senare skede.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Lag om pension för arbetstagare

3 §. Till paragrafen har temporärt fogats ett 3 mom genom lag 646/2002, som gäller till utgången av 2003. Det föreslås att momentet med oförändrat innehåll skall fortsätta att gälla från ingången av 2004 tills vidare.

4 §. I 3 mom. bestäms om rätt till invalidpension. Enligt utlösningsmekanismen i det gällande momentet har en arbetstagare rätt till invalidpension när han eller hon, efter det att ett arbetsförhållande som omfattas av APL upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsförhållande beviljats invalidpension enligt StPL eller KTAPL, om inte något annat följer av 10 d § 5 mom.

I denna proposition föreslås att evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem och Folkpensionsanstaltens personalpensionssystem skall börja omfattas av arrangemanget med sista pensionsanstalt. Det föreslås därför att 3 mom. ändras så att en arbetstagare skall ha rätt att få invalidpension också när han eller hon efter det att ett arbetsförhållande som omfattas av APL upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsförhållande har beviljats pension enligt KyPL eller motsvarande bestämmelse om pensioner för Folkpensionsanstaltens personal, om inte något annat följer av 10 d § 5 mom.

Ytterligare föreslås att hänvisningen till KTAPL ändras så att det hänvisas till 24 § lagen om kommunala pensioner. KTAPL har upphävts genom lagen om kommunala pensioner, som trädde i kraft den 1 augusti 2003.

I 6 mom. föreslås ett tillägg som gör det möjligt att av giltigt skäl bevilja invalidpension retroaktivt för en längre tid än för ett år före den månad som följer efter ansökan. Det föreslås vidare att momentet kompletteras med en bestämmelse om att invalidpensionen avbryts när pensionstagaren återfått sin arbetsförmåga i sådan grad att han eller hon

inte längre uppfyller villkoren för erhållande av pensionen. Bestämmelsen motsvarar vad som redan föreskrivs om avbrytande av invalidpension i pensionslagarna för den offentliga sektorn. Det föreslås också bli bestämt att när en sådan invalidpension dras in vars utbetalning avbrutits skall pensionen dras in från och med tidpunkten för avbrytandet. Bestämmelser som motsvarar de föreslagna ändringarna i momentet har redan stadfästs genom lag 634/2004, som träder i kraft vid ingången av 2005.

4 d §. Bestämmelserna i 7 mom. har ändrats temporärt genom lag 646/2002, som gäller till utgången av 2003. Det föreslås att innehållet i momentet med ändrad ordalydelse skall fortsätta att gälla från ingången av 2004 tills vidare.

4 e §. Enligt 2 mom. har en arbetstagare rätt att få individuell förtidspension när han eller hon, efter det att ett arbetsförhållande som omfattas av APL har upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsförhållande beviljats pension enligt det statliga eller det kommunala pensionssystemet. Syftet med utlösningsmekanismen är inte att utlösa rätt till individuell förtidspension enligt den privata sektorns pensionssystem i sådana fall där pensionssökanden inte vad åldern beträffar har rätt att få individuell förtidspension enligt den privata sektorns pensionssystem. För tydlighetens skull föreslås en hänvisning till arbetstagare enligt 1 mom. I 1 mom. anges vilken åldersklass som har rätt att få individuell förtidspension samt den ålder som förutsätts för pensionen.

Eftersom det föreslås att evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem och pensionssystemet för Folkpensionsanstaltens personal skall börja omfattas av arrangemanget med sista pensionsanstalt, föreslås att lagrummet kompletteras med omnämmanden av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan samt lagen om Folkpensionsanstalten. Ytterligare föreslås att hänvisningen till KTAPL ändras så att det hänvisas till 33 §

lagen om kommunala pensioner.

6 a §. Bestämmelserna i 1 mom. och 2 mom. 5 punkten har ändrats temporärt genom lag 646/2002, som gäller till utgången av 2003. Det föreslås att lagrummen med oförändrat innehåll skall fortsätta att gälla från ingången av 2004.

7 §. Det föreslås att ordalydelsen i 4 mom. preciseras till den del det bestäms om fastställandet av pension i sådana fall då arbetsförhållandet har avslutats genom s.k. automatiskt avbrott. Med automatiskt avbrott avses en situation där ett arbetsförhållande som varat i minst tio år före utgången av det år då arbetstagaren fyllt 54 år avslutas vid utgången av nämnda år. Har arbetsförhållandet vid denna tidpunkt inte fortgått i tio år, avbryts det vid utgången av det år då det har fortgått i tio år.

Efter ett automatiskt avbrott bildar arbetsförhållandet två separata perioder för beräkningen av pensionen. För dessa perioder bestäms pension på samma sätt som för två separata arbetsförhållanden. Enligt 4 mom. anses ett arbetsförhållande dock ha fortgått utan avbrott när pensionslönen bestäms, om pensionens belopp blir större om det räknas ut på detta sätt. För att kunna avgöra om pensionsbeloppet är större utan avbrottet, skall pensionen räknas ut både så att det automatiska avbrottet gäller och så att det upphävs. De pensionsbelopp som fås på detta sätt jämförs och det större beloppet väljs. Det föreslås att ordalydelsen preciseras så, att det framgår att jämförelsen görs innan pensionerna samordnas.

7 d §. Det föreslås att ordalydelsen i 1 mom. preciseras. För justering av pensionslönen enligt prövning förutsätts att den har en inverkan om minst 20 % på pensionsskyddet. Det föreslås att ordalydelsen preciseras så, att det klart framgår att jämförelsen gäller helhetspensionsskyddet. Då beaktas intjänade arbetspensioner enligt både den privata och den offentliga sektorns pensionssystem.

7 f §. Bestämmelserna i 1 mom. 1 och 5 punkten har ändrats temporärt genom lag 646/2002, som gäller till utgången av 2003. Det föreslås att lagrummen med oförändrat innehåll, dock att hänvisningen i 1 punkten ändras, skall fortsätta att gälla från ingången av 2004.

8 §. Bestämmelserna i 3 mom. har ändrats temporärt genom lag 646/2002, som gäller till utgången av 2003. Det föreslås att momentet med oförändrat innehåll skall fortsätta att gälla från ingången av 2004.

I 4 mom. 3 punkten nämns pensionsskyddet enligt lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare. KTAPL har upphävts genom lagen om kommunala pensioner, som trädde i kraft den 1 augusti 2003. Det föreslås därför att hänvisningen till pension enligt KTAPL ändras så att det hänvisas till pension enligt lagen om kommunala pensioner.

Det föreslås att 7 punkten ändras så att den motsvarar den ändring av 13 § lagen om Folkpensionsanstalten som föreslås nedan.

10 d §. I 2—9 mom. bestäms om det arrangemang med sista pensionsanstalt som skall träda i kraft vid ingången av 2004. Pensionslagar för den offentliga sektorn är enligt 2 mom. de lagar som avses i 8 § 4 mom. 3 och 4 punkten. Det föreslås att även bestämmelserna enligt 8 § 4 mom. 7 och 8 punkten fogas till den aktuella punkten. På så sätt börjar evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem och pensionssystemet för Folkpensionsanstaltens personal omfattas av arrangemanget med sista pensionsanstalt.

Det föreslås att ordalydelsen i 4 mom. preciseras så, att det av lagen tydligare framgår att sista pensionsanstalt kan vara endast en i 1 mom. definierad pensionsanstalt inom den privata sektorn eller en i 2 mom. definierad pensionsanstalt inom den offentliga sektorn. Principen om sista pensionsanstalt skall inte iaktas, om pensionsskyddet för pensionssökanden före pensionsfallet senast hade ordnats i en sådan pensionsanstalt enligt det offentliga pensionssystemet som enligt det föreslagna 2 mom. inte omfattas av arrangemanget med sista pensionsanstalt.

Det föreslås att 5 mom. kompletteras med omnämmanden av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan och lagen om Folkpensionsanstalten. Det föreslås dessutom att hänvisningen till pension enligt KTAPL ändras så att det hänvisas till pension enligt lagen om kommunala pensioner.

I 6 mom. föreslås att omnämmandet av en pensionsanstalt som betalar ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension eller generations-

växlingspension, avträdelseersättning eller avträdelsestöd ändras till en pensionsanstalt som betalar pension eller avträdelsestöd. Generationsväxlingspension och avträdelseersättning beviljas inte längre från ingången av 2004, och därför är det inte längre befogat att nämna dem. En pensionsanstalt som betalar deltidspension skall däremot betraktas som sista pensionsanstalt i de fall som avses i lagrummet. Eftersom innehållet i bestämmelsen innebär att pensionsanstalter som betalar alla pensionslag skall betraktas som sista pensionsanstalt i de fall som avses i paragrafen, är det inte längre nödvändigt att särskilt räkna upp de olika pensionslagen.

I samma moment föreskrivs ett undantag från bestämmelsen ovan i sådana fall då pensionstagaren ansöker om invalidpension där den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall eller borde beaktas när pensionsbeloppet räknas ut. Arrangemanget med sista pensionsanstalt tillämpas inte på sådana invalidpensioner. Till denna del föreslås att den stadfästa bestämmelsen ändras så att en pensionsanstalt som betalar pension eller avträdelsestöd skall betraktas som sista pensionsanstalt också när pensionstagaren beviljas någon annan ny pension än invalidpension. Principen om sista pensionsanstalt tillämpas sålunda inte heller på invalidpension där den återstående tiden eller motsvarande förtjänst inte har beaktats eller inte borde beaktas när pensionsbeloppet räknas ut. Då behöver inte t.ex. statskontoret som betalar ålderspension för en lägre pensionsålder bedöma om en pensions sökande som får ålderspension enligt StPL är arbetsoförmögen på det sätt som förutsätts i pensionslagarna för den privata sektorn. Som i lagrummet avsedd ansökan om invalidpension efter en annan pension betraktas inte sådana fall där en person som får invalidpension i form av rehabiliteringsstöd ansöker om fortsatt rehabiliteringsstöd.

Den situation som beskrivs ovan kan inte uppkomma i fråga om deltidspension eller arbetslöshetspension. Om en person som får deltidspension ansöker om invalidpension, skall arbetsoförmögen också alltid bedömas vid den pensionsanstalt som betalar deltidspension. Om invalidpension söks direkt som fortsättning på deltidspension, hänförs återstående tid till både pensionsdelen enligt del-

tidsarbete och pensionsdelen enligt deltidspensionen. Principen om sista pensionsanstalt tillämpas inte när den återstående tiden följer av två olika system. Den återstående tiden följer däremot endast av ett pensionssystem i sådana fall då den som ansöker om invalidpension har fått deltidspension och haft ett deltidarbete som försåkrats enligt samma pensionssystem. Det föreslås att momentet ändras så att arrangemanget med sista pensionsanstalt skall tillämpas på invalidpension som beviljas efter en sådan deltidspension. Invalidpension för återstående tid samt eventuella fribrevspensioner enligt ett annat pensionssystem beviljas och utbetalas då av samma pensionsanstalt i enlighet med arrangemanget med sista pensionsanstalt. Motsvarande situation gäller även i fråga om arbetslöshetspension. Det föreslås därför att bestämmelsen förutom med deltidspension också kompletteras med arbetslöshetspension som en sådan pension i fråga om vilken gäller att principen om sista pensionsanstalt skall tillämpas vid behandlingen av invalidpension som beviljas efter den, om inte den återstående tiden eller motsvarande förtjänst enligt både en pensionslag för den privata sektorn och en pensionslag för den offentliga sektorn skall beaktas när invalidpensionen räknas ut.

Det föreslås att 7 mom. kompletteras med ett förtydligande om att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte skall iaktas i sådana fall där en pensionstagare beviljas ny pension efter en sådan pension där den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall eller borde beaktas i pensioner enligt både pensionslagarna för den privata sektorn och pensionslagarna för den offentliga sektorn. Sålunda gäller t.ex. i sådana fall där pensionstagaren får invalidpension särskilt enligt pensionslagarna för den privata sektorn och särskilt enligt StPL att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte heller skall tillämpas på ålderspension som beviljas efter invalidpensionerna.

Förutsättningarna för erhållande av deltidspension enligt den privata sektorns pensionssystem och den offentliga sektorns pensionssystem avviker i fråga om den tid i arbete och den arbetshistoria som krävs. Det finns också skillnader i fråga om hur den minskning av arbetstiden som utgör villkor för del-

tidspension skall genomföras. Enligt APL får den som är deltidspensionerad arbeta 16-18 timmar per vecka. Några sådana gränser finns inte i det statliga pensionssystemet eller i det kommunala pensionssystemet, men det förutsatts att den minskade arbetstiden inte avsevärt avviker från förändringarna i förvärvsinkomsterna. Det är svårt för en pensionsanstalt inom ett pensionssystem att övervaka att det föreligger förutsättningar för erhållande av deltidspension enligt ett annat pensionssystem. Det föreslås därför att 7 mom. ändras så att principen om sista pensionsanstalt inte skall iaktas i sådana fall där deltidspension skall beviljas samtidigt enligt pensionslagarna för den privata sektorn och enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn. Principen om sista pensionsanstalt skall tillämpas på annan än deltidspension, t.ex. ålderspension, som beviljas efter deltidspension som beviljats på detta sätt.

I 7 mom. föreslås vidare ett förtydligande, av vilket framgår att principen om sista pensionsanstalt skall tillämpas i familjepensionsärenden också när den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall eller borde beaktas i familjepensioner enligt såväl pensionslagarna för den privata sektorn som pensionslagarna för den offentliga sektorn. Det föreslås att omnämmandet stryks enligt vilket pensionsanstalterna i de fall som avses i momentet kan komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt kan iaktas också vid bestämmandet av pension i sådana fall som enligt momentet faller utanför systemet med sista pensionsanstalt stryks. I det nya 8 mom. föreslås bli bestämt om möjligheten att komma överens, vilken gäller även andra situationer än de situationer som avses i det stadfästa 7 mom.

Arrangemanget med sista pensionsanstalt syftar till att göra det lättare för pensionssökande att sköta arbetspensionsärenden. I sådana fall där arrangemanget med sista pensionsanstalt tillämpas får pensionssökanden samtidigt pensionsbeslut om pensioner enligt alla system som omfattas av arrangemanget och han eller hon behöver bara kontakta en pensionsanstalt, som sköter utbetalningen av pensioner enligt de övriga pensionssystemen och övriga uppgifter som ankommer på pensionsanstalterna. Principen om sista pen-

sionsanstalt är alltså till fördel för pensionssökanden. I paragrafen föreslås därför ett nytt 8 mom., där det bestäms att pensionsanstalter inom arrangemanget med sista pensionsanstalt kan komma överens om att arrangemanget skall iaktas också i sådana fall där det med stöd av 6 och 7 mom. inte behöver följas. Om pensionsanstalterna kommer överens om att iaktta arrangemanget med sista pensionsanstalt, skall pensionssökanden underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärenden. Till följd av det nya 8 mom. blir de tidigare 8 och 9 mom. i den stadfästa lagen nya 9 och 10 mom.

12 c §. I 1 mom. hänvisas till lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare. Lagen har upphävts genom lagen om kommunala pensioner, som stiftades i stället för den. Det föreslås därför att hänvisningen i lagrummet ändras så att det hänvisas till lagen om kommunala pensioner.

12 d §. Det föreslås att det tas in en hänvisning till 8 § 7 och 8 punkten APL. I de nämnda punkterna nämns med stöd av lagen om Folkpensionsanstalten beviljad pension i enlighet med grundpensionsskyddet samt med stöd av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan beviljad pension som motsvarar pension enligt StPL.

15 b §. Paragrafen har ändrats temporärt genom lag 646/2002, som gäller till utgången av 2003. Det föreslås att paragrafen med oförändrat innehåll skall fortsätta att gälla från ingången av 2004 tills vidare.

16 §. Paragrafen och mellanrubriken före den har ändrats temporärt genom lag 646/2002, som gäller till utgången av 2003. Det föreslås att ändringarna med oförändrat innehåll skall fortsätta att gälla från ingången av 2004 tills vidare.

17 §. Paragrafen har ändrats temporärt och en ny mellanrubrik har fogats in före den genom lag 646/2003, som gäller till utgången av 2003. Det föreslås att ändringarna med oförändrat innehåll skall fortsätta att gälla från ingången av 2004 tills vidare.

17 a-17 k §. Paragraferna har ändrats temporärt och en ny mellanrubrik har fogats in före 17 k § genom lag 646/2002, som gäller till utgången av 2003. Det föreslås att ändringarna med oförändrat innehåll skall fort-

sätta att gälla från ingången av 2004 tills vidare.

18 §. Paragrafen och mellanrubriken föredn har ändrats temporärt genom lag 646/2002, som gäller till utgången av 2003. Det föreslås att ändringarna med oförändrat innehåll skall fortsätta att gälla från ingången av 2004 tills vidare. Till 4 mom. lyftas bestämmelserna i 17 b § 4 mom. sådana de lyder i lag 375/2001.

19 §. I 1 mom. hänvisas till en dröjmsranta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen. Bestämmelserna i 4 § räntelagen har ändrats genom lag 340/2002 så, att dröjmsrانتans belopp för närvarande föreskrivs i 4 § 1 mom. Det föreslås därför att hänvisningen i 1 mom. till 4 § 3 mom. räntelagen ändras så att det hänvisas till 4 § 1 mom.

19 c §. I 5 mom. bestäms om betalning av förmån till kommunen för att användas på det sätt som 14 § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) beskriver som ersättning för de kostnader som orsakas av att mottagaren får vård eller omvårdnad på institution eller familjevård. I 76 § kommunallagen (365/1995) sägs att kommunerna kan komma överens om att anförtro en annan kommun att sköta en uppgift för en eller flera kommuners räkning eller att uppgiften skall skötas av en samkommun. I praktiken kan alltså en samkommun ordna vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad. I sådana situationer är det ändamålsenligt att pension för tiden för sådan vård eller omvårdnad också kan betalas till samkommunen på samma villkor som till kommunen. Det föreslås därför att samkommunen nämns vid sidan av kommunen.

Med anledning av det föreslagna tillägget till 5 mom. föreslås att även 7 mom. kompletteras med samkommunen.

19 d §. På samma grund som i fråga om 19 § 1 mom. föreslås att hänvisningen i 1 mom. till 4 § 3 mom. räntelagen ändras så att det hänvisas till 4 § 1 mom.

I lagrummet konstateras vidare att skyldighet att betala förmånen förhöjd inte gäller den del av förmånen som utges till en annan försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet eller

till folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa, om det inte är fråga om en sådan prestation som avses i 19 c §. Bestämmelserna i 19 c § APL har ändrats genom lag 1331/1999, som trädde i kraft vid ingången av 2000. I 19 c § föreskrevs tidigare om betalning av pension till arbetsgivaren i sådana fall där pension har beviljats retroaktivt för samma tid som arbetsgivaren har betalt lön för sjukdomstiden. Motsvarande gällande bestämmelse finns i 19 c § 1 mom. Det föreslås därför att hänvisningen till 19 c § APL ändras så att det hänvisas till 19 c § 1 mom.

21 §. Det föreslås att hänvisningen i 1 mom. till 9 a § 1 mom. APL stryks, eftersom 9 a § har upphävts genom lag 1011/2002.

Det föreslås att omnämmandet av statskontoret och den kommunala pensionsanstalten i 5 mom. ändras till ett omnämmande av en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn. Enligt definitionen i det föreslagna 10 d § 2 mom. avses med pensionsanstalter inom den offentliga sektorn statskontoret, kommunernas pensionsförsäkring, evangelisk-lutherska kyrkans centralfond samt Folkpensionsanstalten i egenskap av den anstalt som sköter förvärvspensionerna för anställda vid Folkpensionsanstalten.

21 a §. I paragrafen bestäms om pensionsanstaltens självrättelseförfarande och behandling av besvärssakerna. Enligt paragrafen skall den sista pensionsanstalten efter att ha fått en besvärsskrift som gäller en beslutsammanställning begära utlåtande om besvären av pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn, om besvärssakerna gäller pensionsskydd som sköts av dessa pensionsanstalter och om det inte är fråga om bedömning av arbetsförmågan. I 6 mom. sägs att om samtliga pensionsanstalter vilkas beslut besvären gäller godkänner ändringssökandens yrkanden till den del de gäller ifrågavarande pensionsanstalts beslut, skall den sista pensionsanstalten ge en ny, rättad beslutsammanställning. Rättar någon av pensionsanstalterna inte sitt beslut i enlighet med ändringssökandens krav, skall den sista pensionsanstalten inom 30 dagar sända besvärsskriften samt de utlåtanden som givits med anledning av den till besvärinstansen för behandling. Det föreslås att 6 mom. ändras så att om den sista pensionsanstalten har begärt

ovan nämnda utlåtanden av pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn skall den inom 60 dagar från besvärstidens utgång tillställa besvärinstansen besvärsskriften samt de utlåtanden som givits om den. I annat fall skall handlingarna tillställas besvärinstansen inom 30 dagar från besvärstidens utgång.

1.2. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare (375/2001)

Ikraftträdelsebestämmelse. I lagen bestäms om arrangemanget med sista pensionsanstalt. Enligt 1 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen träder lagen i kraft vid ingången av 2004. Enligt 2 mom. skall lagen tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Lagen skall dock inte tillämpas, om pensionssökanden på grundval av eget arbets- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension enligt pensionslagarna för den privata sektorn, StPL eller KTAPL, pensionen har beviljats innan lagen träder i kraft och utbetalningen av pensionen har inletts när lagen träder i kraft. Detta gäller så länge pensionen betalas utan avbrott eller när avbruten pension börjar betalas på nytt. Det är i praktiken svårt att genomföra denna begränsning i fråga om pensioner som redan utbetalas. Det föreslås därför att begränsningen i 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen utvidgas och förtydligas så, att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte skall tillämpas på ansökningar om ny pension som blir anhängiga efter ikraftträdandet i sådana fall där pensionssökanden får pension eller på basis av en ansökan som blivit anhängig före ikraftträdandet har rätt att få pension, oavsett om utbetalningen av pensionen har eller inte har inletts när lagen träder i kraft. Dessutom föreslås att momentet preciseras så, att lagen inte heller skall tillämpas på sådan familjepension som grundar sig på sådan pension som förmånsåtagaren fick vid sin död på vilken arrangemanget med sista pensionsanstalt inte har tillämpats. Eftersom arrangemanget med sista pensionsanstalt i enlighet med vad som föreslås ovan också skall gälla evangelisk-lutherska kyrkans pensioner och pensioner för anställda vid Folkpensionsanstalten, föreslås att momentet kompletteras med hän-

visningar till 8 § 4 mom. 7 och 8 punkten APL.

1.3. Lag om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden

4 a §. I paragrafen bestäms om individuell förtidspension. Med anledning av arrangemanget med sista pensionsanstalt och den föreslagna ändringen i 4 e § 2 mom. APL föreslås att ett nytt 2 mom. fogas till paragrafen, varvid det nuvarande 2 mom. blir ett nytt 3 mom. i stället för det 3 mom. som upphävts tidigare. Det föreslagna nya 2 mom. motsvarar de bestämmelser som föreslås i 4 e § 2 mom. APL.

10 §. Bestämmelserna i 1 och 4 mom. har ändrats temporärt genom lag 647/2002, som gäller till utgången av 2003. Det föreslås att ändringarna med oförändrat innehåll skall fortsätta att gälla från ingången av 2004 tills vidare. Dessutom föreslås att hänvisningen i 4 mom. till 4 § 3 mom. räntelagen ändras så att det hänvisas till 4 § 1 mom., eftersom 4 § räntelagen har ändrats så att dröjsmålsrätans belopp för närvarande föreskrivs i 1 mom.

10 c §. Till paragrafen har temporärt fogats ett nytt 4 mom. genom lag 647/2002, som gäller till utgången av 2003. Det föreslås att ändringen med oförändrat innehåll skall fortsätta att gälla till utgången av 2004. Därefter bör hänvisningen till APL ändras med anledning av de ändringar i APL som träder i kraft vid ingången av 2005.

13 a §. Paragrafen har ändrats temporärt genom lag 647/2002, som gäller till utgången av 2003. Det föreslås att innehållet i 1 mom. skall fortsätta att gälla från ingången av 2004 till utgången av 2004, dock preciserat så att hänvisningen till 9 a § APL stryks, eftersom 9 a § APL har upphävts genom lag 1011/2002. Det föreslås att 2 mom. med oförändrat innehåll skall fortsätta att gälla från ingången av 2004 tills vidare.

1.4. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (376/2001)

Ikraftträdelsebestämmelse. I 2 mom. före-

slås motsvarande ändringar som i 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (375/2001).

1.5. Lag om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare

8 §. I 1 mom. hänvisas till en dröjsmålsranta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen. Bestämmelserna i 4 § räntelagen har ändrats genom lag 340/2002 så, att dröjsmålsröntans belopp för närvarande föreskrivs i 1 mom. Det föreslås därför att hänvisningen i 8 § 1 mom. till 4 § 3 mom. räntelagen ändras så att det hänvisas till 4 § 1 mom.

1.6. Lag om sjömanspensioner

2 §. I paragrafen föreslås motsvarande ändringar som i 10 d § APL.

3 c §. I 1 mom. föreslås motsvarande ändring som i 12 d § APL.

8 §. I 1 mom. hänvisas till 4 § 3 mom. räntelagen. Bestämmelserna i 4 § räntelagen har ändrats genom lag 340/2002 så, att dröjsmålsröntans belopp för närvarande föreskrivs i 1 mom. Det föreslås därför att hänvisningen i 1 mom. till 4 § 3 mom. räntelagen ändras så att det hänvisas till 4 § 1 mom.

16 a §. I 4 mom. föreslås motsvarande ändring som i 7 d § 4 mom. APL.

16 d §. I paragrafen föreslås motsvarande ändring som i 7 d § 1 mom. APL.

17 §. I 2 mom. föreslås motsvarande ändring som i 4 e § 2 mom. APL.

28 §. I 1 mom. föreslås ett tillägg som gör det möjligt att av giltigt skäl bevilja invalidpension retroaktivt för en längre tid än för ett år före den månad som följer efter ansökan. Ändringen motsvarar den ändring som föreslås i 4 § 6 mom. APL.

28 c §. I 4 och 6 mom. föreslås motsvarande ändringar som i 19 c § 5 och 7 mom. APL.

38 §. Enligt gällande 5 mom. utnämner sjömanspensionskassans fullmäktige en representant för radiotelegrafisterna och en personlig suppleant för honom eller henne då styrelsemedlemmarna utnämns. Bestämmelserna i 36 § 1 och 2 mom. ändrades genom

lag 655/2002, som trädde i kraft den 1 oktober 2002, så att styrelsemedlemmarna skall utnämnas av social- och hälsovårdsministeriet i stället för av pensionskassans fullmäktige. I analogi med detta föreslås att 5 mom. ändras så att det sägs att social- och hälsovårdsministeriet, inte fullmäktige, utnämner en representant för radiotelegrafisterna och en personlig suppleant för honom eller henne.

59 §. I 5 mom. föreslås motsvarande ändring som i 21 § 5 mom. APL.

59 a §. I 6 mom. föreslås motsvarande ändring som i 21 a § 6 mom. APL.

63 a §. På samma grund som i fråga om 8 § 1 mom. föreslås att hänvisningen i 1 mom. till 4 § 3 mom. räntelagen ändras så att det hänvisas till 4 § 1 mom.

1.7. Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner (379/2001)

Ikraftträdelsebestämmelse. I 2 mom. föreslås motsvarande ändringar som i 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (375/2001).

1.8. Lag om pension för företagare

9 §. Bestämmelserna i 4 mom. har ändrats temporärt genom lag 649/2002, som gäller till utgången av 2003. Det föreslås att ändringen med oförändrat innehåll skall fortsätta att gälla från ingången av 2004 tills vidare.

12 §. I 5 mom. hänvisas till 4 § 3 mom. räntelagen. Bestämmelserna i 4 § räntelagen har ändrats genom lag 340/2002 så, att dröjsmålsröntans belopp för närvarande föreskrivs i 1 mom. Det föreslås därför att hänvisningen i 12 § 5 mom. till 4 § 3 mom. räntelagen ändras så att det hänvisas till 4 § 1 mom.

17 §. I 1 mom. hänvisas till de bestämmelser i APL som i tillämpliga delar skall tillämpas också på dem som omfattas av lagen om pension för företagare. Momentet har ändrats temporärt genom lag 647/2002, som gäller till utgången av 2003. Det föreslås att ändringen skall fortsätta att gälla från ingången av 2004. Vidare föreslås att hänvisningen till 9 a § APL stryks, eftersom lag-

rummet har upphävts genom lag 1011/2002 och att hänvisningsbestämmelserna kompletteras med en hänvisning till 17 e § 1 mom. APL, där det bestäms om arbetstagarens rätt att av pensionsanstalten och pensionsskyddscentralen få sådana uppgifter som dessa har om arbetstagarens pensionsrätt. Företagare får sålunda motsvarande rätt som arbetstagare att få uppgifter om sin pensionsrätt.

Bestämmelserna i 4 mom. har ändrats temporärt genom lag 649/2002, som gäller till utgången av 2003. Det föreslås att ändringen skall fortsätta att gälla från ingången av 2004 tills vidare. I momentet konstateras att vid tillämpningen av vissa lagrum i APL likställs en företagare med en arbetsgivare som avses i APL. Det föreslås att momentet kompletteras med ett omnämnande av att vid tillämpningen av 17 e § 1 mom. APL skall en företagare likställas med en arbetsgivare som avses i APL. Enligt 17 e § 1 mom. APL skall pensionsanstalten och pensionsskyddscentralen på begäran av arbetstagaren ge arbetstagaren uppgifter om hans eller hennes pensionsrätt.

Bestämmelserna i 5 mom. har ändrats temporärt genom lag 649/2002, som gäller till utgången av 2003. Genom samma lag har till paragrafen fogats nya 5, 6 och 8 mom., varvid det ändrade 5 mom. har blivit 7 mom. Det föreslås att ändringarna skall fortsätta att gälla från ingången av 2004 tills vidare.

1.9. Lag om ändring av lagen om pension för företagare (378/2001)

Ikraftträdelsebestämmelse. I 2 mom. föreslås motsvarande ändringar som i 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (375/2001).

1.10. Lag om pension för lantbruksföretagare

10 §. Bestämmelserna i 5 mom. har ändrats temporärt genom lag 650/2002, som gäller till utgången av 2003. Det föreslås att ändringen med oförändrat innehåll skall fortsätta att gälla från ingången av 2004 tills vidare.

12 §. I 4 mom. hänvisas till 4 § 3 mom. räntelagen. Bestämmelserna i 4 § räntelagen har ändrats genom lag 340/2002 så, att dröjsmålsräntans belopp för närvarande förskrivs i 1 mom. Det föreslås därför att hänvisningen i 4 mom. till 4 § 3 mom. räntelagen ändras så att det hänvisas till 4 § 1 mom.

19 §. I 1 mom. hänvisas till de bestämmelser i APL som i tillämpliga delar skall tillämpas också på dem som omfattas av LFöPL. Hänvisningsbestämmelserna i momentet har ändrats temporärt genom lag 650/2002, som gäller till utgången av 2003. Det föreslås att ändringarna skall fortsätta att gälla från ingången av 2004. Vidare föreslås att hänvisningen till 9 a § APL stryks, eftersom lagrummet har upphävts genom lag 1011/2002 och att lagrummet kompletteras med en hänvisning till 17 e § 1 mom. APL, där det bestäms om arbetstagarens rätt att av pensionsanstalten och pensionsskyddscentralen få sådana uppgifter som dessa har om arbetstagarens pensionsrätt. Ändringarna motsvarar de ändringar som föreslås i 17 § 1 mom. FöPL.

Bestämmelserna i 4 och 5 mom. har ändrats temporärt genom lag 650/2002, som gäller till utgången av 2003. Det föreslås att ändringarna skall fortsätta att gälla från ingången av 2004 tills vidare. Vidare föreslås att 4 mom. kompletteras med ett omnämnande av att vid tillämpningen av 17 e § 1 mom. APL skall en lantbruksföretagare likställas med en arbetstagare som avses i APL. Ändringen motsvarar den ändring som föreslås i 17 § 4 mom. FöPL Vidare föreslås att 6 och 7 mom. upphävas som överflödiga.

19 a—19 c §. Paragraferna har fogats till lagen temporärt genom lag 650/2002, som gäller till utgången av 2003. Det föreslås att paragraferna skall fortsätta att gälla från ingången av 2004 tills vidare.

1.11. Lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare (377/2001)

Ikraftträdelsebestämmelse. I 2 mom. föreslås motsvarande ändringar som i 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (375/2001).

1.12. Lag om avträdelsepension

24 §. Bestämmelserna i 1 mom. har ändrats temporärt genom lag 651/2002, som gäller till utgången av 2003. I momentet föreslås samma ändringar som gjorts genom den temporära lagen och dessutom föreslås att hänvisningen till 9 a § APL stryks, eftersom lagrummet har upphävts genom lag 1011/2002. Med dessa ändringar skall momentet gälla från ingången av 2004 tills vidare. Det föreslås att 2 och 3 mom. stryks, eftersom de föreslagna ändringarna i APL kommer att innebära att hänvisningen i 2 mom. är felaktig och eftersom 3 mom. strider mot bestämmelserna om sista pensionsanstalt.

1.13. Lag om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare

43 §. Bestämmelserna i 1 mom. har ändrats temporärt genom lag 652/2002, som gäller till utgången av 2003. I den temporära lagen har i momentet som gäller tills vidare hänvisningen till 19 c § 2-7 mom. APL i misstag ändrats så att det hänvisas till 19 c § 2-4 mom. I den temporära lagen hänvisas vidare i fråga om LFöPL endast till 16, 17 och 19 b § samt 19 c § 1 mom., medan det i andra lagar gällande avträdelseförmåner för lantbruksföretagare hänvisas till 16-18 och 19 b § samt 19 c § 1 mom. LFöPL. I momentet hänvisas dessutom bl.a. till 9 a §, som har upphävts. Det föreslås att momentet ändras så att det motsvarar momentet i den temporära lagen, dock så att hänvisningen till 19 c § 2-7 mom. kvarstår och hänvisningen till 9 a § APL stryks. För enhetlighetens skull hänvisas i fråga om LFöPL till 16-18 och 19 b § samt 19 c § 1 mom.

1.14. Lag om avträdelseersättning för lantbruksföretagare

37 §. Bestämmelserna i 1 mom. har ändrats temporärt genom lag 653/2002, som gäller till utgången av 2003. Det föreslås att momentet ändras i enlighet med den temporärt ändrade lagen, dock så att den hänvisning till

19 c § 2-7 mom. APL i det moment som gäller tills vidare kvarstår, därför att det i den temporära lagen på denna punkt i misstag har hänvisats till 19 c § 2-4 mom. Vidare föreslås att hänvisningen till 9 a § APL stryks, eftersom 9 a § har upphävts. De föreslagna ändringarna skall gälla från ingången av 2004.

1.15. Lag om avträdelsestöd för lantbruksföretagare

40 §. Bestämmelserna i 1 mom. har ändrats temporärt genom lag 654/2002, som gäller till utgången av 2003. Det föreslås att bestämmelserna i 40 § 1 mom., som gäller tills vidare, ändras på samma sätt som 37 § 1 mom. lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare.

1.16. Lag om statens pensioner

3 a §. Det föreslås att 1 och 2 mom. ändras så att pensionslagarna för den offentliga sektorn kompletteras förutom med StPL och KomPL även med KyPL och i analogi med den ändring som föreslås i 13 § lagen om Folkpensionsanstalten (731/2002), med lagen om Folkpensionsanstalten. Till pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn fogas på motsvarande sätt förutom statskontoret och den kommunala pensionsanstalten även evangelisk-lutherska kyrkans centralfond och Folkpensionsanstalten i egenskap av verkställare av Folkpensionsanstaltens personalpensioner (*pensionsanstalter inom den offentliga sektorn*). Pensionsanstalter inom den privata sektorn definieras genom en hänvisning till de pensionsanstalter som avses i 10 d § 1 mom. APL (*pensionsanstalter inom den privata sektorn*). Samtidigt föreslås att hänvisningen till lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare ändras så att det hänvisas till KomPL.

Det föreslås att ordalydelsen i 3 mom. preciseras så, att det av lagrummet tydligare framgår att sista pensionsanstalt kan vara endast en i 1 mom. I punkten definierad pensionsanstalt inom den offentliga eller den privata sektorn. Ändringen motsvarar den ändring som föreslås i 10 d § 4 mom. APL.

Det föreslås att ordalydelsen i 4 mom. pre-

ciseras så att definitionen av en pensionsanstalt inom den privata sektorn stryks som obehövlig, eftersom definitionen redan ingår i den ändring som föreslås i 1 mom.

Det föreslås att 5 mom. ändras så, att när pensionstagaren beviljas någon annan ny pension än invalidpension skall pensionsanstalter som utbetalar alla pensionsslag betraktas som sista pensionsanstalt i de fall som avses i lagrummet. Därmed fogas även deltidspension till de pensioner i fråga om vilka den pensionsanstalt som utbetalar dem betraktas som sista pensionsanstalt när ny pension beviljas. Om pensionstagaren beviljas invalidpension efter arbetslöshets- eller deltidspension, skall principen om sista pensionsanstalt iakttas, om inte något annat följer av 6 mom. Det föreslagna 5 mom. motsvarar de bestämmelser som föreslås i 10 d § 6 mom. APL.

Det föreslås att 6 mom. kompletteras med ett förtydligande om att principen om sista pensionsanstalt inte skall iakttas i sådana fall där en pensionstagare beviljas ny pension efter en sådan pension där den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall eller borde beaktas i pensioner enligt såväl denna lag som andra pensionslagar för den offentliga sektorn eller enligt pensionslagarna för den privata sektorn när pensionsbeloppet fastställs. När familjepension fastställs skall principen om sista pensionsanstalt dock tillämpas trots att den återstående tiden eller motsvarande förtjänst beaktas enligt såväl pensionslagarna inom den offentliga sektorn som pensionslagarna inom den privata sektorn. Bestämmelsen motsvarar den föreslagna bestämmelsen i 10 d § 7 mom. APL.

I paragrafen föreslås ett nytt 7 mom., där det bestäms att pensionsanstalter inom arrangementet med sista pensionsanstalt kan komma överens om att principen om sista pensionsanstalt skall iakttas också i sådana fall där den med stöd av bestämmelserna i denna lag inte annars skulle iakttas. Pensionssökanden skall då underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärendet. De nuvarande 7 och 8 mom. blir samtidigt med oförändrat innehåll nya 8 och 9 mom. Bestämmelsen motsvarar den föreslagna bestämmelsen i 10 d § 8 mom. APL.

7 c §. I paragrafen bestäms om justering av

pensionslönen enligt prövning. För justering av pensionslönen enligt prövning förutsätts att den har en inverkan om minst 20 % på förmånstagarens pensionskydd. Det föreslås att ordalydelsen i 1 mom. preciseras så, att det framgår att jämförelsen gäller helhetspensionskyddet. Då beaktas intjänade arbetspensioner enligt både det statliga pensionssystemet och andra pensionssystem. Ändringen motsvarar den ändring som föreslås i 7 d § 1 mom. APL.

14 §. I 1 mom. hänvisas till en dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen (633/1982). Bestämmelserna i 4 § räntelagen har ändrats genom lagen 340/2002 så, att dröjsmålsräntans belopp föreskrivs i 1 mom. Ändringen trädde i kraft den 1 juli 2002. Det föreslås därför att hänvisningen till 4 § 3 mom. räntelagen ändras så att det hänvisas till 4 § 1 mom.

15 §. I 1 mom. bestäms om utbetalning av pension. I första meningen i momentet sägs att ålders- och invalidpension betalas, om inte något annat följer av 15 a §, från ingången av månaden näst efter den under vilken rätten till pension uppkommit, i fråga om annan pension än deltidinvalidpension likväl tidigast från ingången av månaden efter den då löneutbetalningen upphört. Invalidpensioner enligt den privata sektorns pensionssystem och enligt det kommunala pensionssystemet börjar antingen efter det att primärtiden gått ut eller från ingången av månaden näst efter den då arbetsoförmågan började. Det föreslås att momentet ändras så att invalidpension på motsvarande sätt skall kunna betalas redan innan löneutbetalningen upphört också när det gäller personer som får invalidpension enligt lagen om statens pensioner. Det här är ändamålsenligt därför att när principen om sista pensionsanstalt träder i kraft vid ingången av 2004 bör invalidpension kunna börja samtidigt inom alla pensionssystem. I 17 b § föreslås bestämmelser om betalning av pension till arbetsgivaren för den tid under vilken arbetsgivaren har betalt förmånstagaren lön för sjukdomstiden.

16 b §. I 1 mom. bestäms om indrivning av pensionskostnaderna till statskontoret i sådana fall när statskontoret i egenskap av sista pensionsanstalt har betalt ut pensioner enligt en pensionslag för den privata sektorn eller

lagen om kommunala pensioner. Det föreslås att momentet kompletteras med ett omnämmande av pension som beviljats med stöd av evangelisk-lutherska kyrkans pensionslag och som motsvarar pension enligt lagen om statens pensioner, och med pension som beviljats med stöd av Folkpensionsanstaltens pensionsstadga för personalpensioner. På motsvarande sätt infogas i momentet evangelisk-lutherska kyrkans centralfond och Folkpensionsanstalten som sådana instanser som tillsammans med pensionsskyddscentralen, den kommunala pensionsanstalten och statskontoret skall ha rätt att närmare avtala särskilt om fördelningen av pensionskostnader.

17 b §. Det föreslås att de nuvarande 1-5 mom. blir 2-6 mom. I det nya 1 mom. föreslås bli bestämt att invalidpension som skall betalas retroaktivt kan betalas till arbetsgivaren i sådana fall där arbetsgivaren för samma tid har betalt förmånstagaren lön för sjukdomstiden. Ändringen hänför sig till den ändring som föreslås i 15 § 1 mom. och enligt vilken invalidpension skall kunna betalas innan löneutbetalningen upphört. Det är inte ändamålsenligt att förmånstagaren får både lön och invalidpension för samma tid. Pensionen skall betalas till arbetsgivaren på ansökan, dock bara till den del den motsvarar den lön som utbetalats för samma tid. Invalidpensionen utbetalas inte heller till arbetsgivaren till den del den med stöd av 15 a § 4 mom. lagen om statens pensioner skall utges till sjukförsäkringsfonden och inte heller när arbetsgivaren med stöd av någon annan lag har fått ersättning för den utbetalade lönen. Vid betalning av rehabiliteringspenning eller invalidpension och därtill anslutet rehabiliteringstillägg som förmånstagaren beviljats följs på motsvarande sätt samma förfarande som föreskrivits i fråga om utbetalning av invalidpension.

I det nuvarande 4 mom. bestäms om betalning av pension till kommunen för att användas på det sätt som 14 § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) föreskriver som ersättning för de kostnader som orsakas av att förmånstagaren får vård eller omvårdnad på anstalt eller familjevård. I 76 § kommunallagen (365/1995) sägs att kommunerna kan komma överens

om att anförtro en annan kommun att sköta en uppgift för en eller flera kommuners räkning eller att uppgiften skall skötas av en samkommun. I praktiken kan alltså en samkommun ordna vård och omvårdnad på anstalt eller familjevård för den pensionsberättigade. I sådana situationer är det ändamålsenligt att också pensionen för tiden för sådan vård eller omvårdnad kan betalas till samkommunen på samma sätt som till kommunen. Det föreslås därför att omnämmandet av samkommunen fogas till momentet. Med anledning av det nya 1 mom. föreslås samtidigt att det nuvarande 4 mom. blir 5 mom.

I det nuvarande 6 mom. bestäms att i de fall som avses i 1-5 mom. kan pensionen utbetalas till arbetslöshetskassan, folkpensionsanstalten, ett organ eller kommunen, dock endast under förutsättning att meddelandet om utbetalning har gjorts till statskontoret minst två veckor före den dag då pensionen skall utbetalas. Med anledning av det nya 1 mom. föreslås att det nuvarande 6 mom. blir 7 mom. Det föreslås att hänvisningen till tidigare moment korrigeras till 1-6 mom. Det föreslås att arbetsgivaren tas in som en instans till vilken pensionen kan betalas i de fall som avses i 1 mom., samt samkommunen som en instans till vilken pensionen kan betalas i de fall som avses i 5 mom.

23 §. I 5 mom. föreskrivs om sökande av ändring i en beslutssammanställning som statskontoret har givit i egenskap av sista pensionsanstalt och om behandling av besvärärendet. När statskontorets beslut ingår i en beslutssammanställning som en annan pensionsanstalt givit i egenskap av sista pensionsanstalt söks ändring och behandlas besvärärendet enligt vad som föreskrivs i lagen om kommunala pensioner eller i en pensionslag för den privata sektorn. I sådana fall skall den kommunala pensionsanstalten eller pensionsanstalten inom den privata sektorn, till den del besvären gäller pensionsskydd enligt denna lag, begära utlåtande om besvären av statskontoret. Det föreslås att momentet ändras så att förteckningen över lagar utökas med pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan och Folkpensionsanstaltens pensionsstadga för personalpensioner. På motsvarande sätt föreslås att evangelisk-lutherska kyrkans centralfond och Folkpensionsanstalten

nämns som sådana instanser som skall begära utlåtande av statskontoret, om besvärerna gäller pensionsskydd enligt lagen om statens pensioner.

23 b §. När det gäller beslutssammanställningar som statskontoret har givit i egenskap av sista pensionsanstalt skall det enligt 5 mom. begära utlåtande av pensionsanstalten inom den privata sektorn eller den kommunala pensionsanstalten till den del besvärerna gäller pensionsskydd som sköts av dessa. Det föreslås att evangelisk-lutherska kyrkans centralfond och Folkpensionsanstalten tas in som instanser av vilka utlåtande skall begäras när besvärerna gäller pensionsskydd som sköts av dessa.

I 6 mom. sägs att om samtliga pensionsanstalter vilkas beslut besvärerna gäller godkänner ändringssökandens yrkanden till den del de gäller ifrågavarande pensionsanstalts beslut, skall den sista pensionsanstalten ge en ny, rättad beslutssammanställning. Rättar någon av pensionsanstalterna inte sitt beslut i enlighet med ändringssökandens krav, skall den sista pensionsanstalten inom 30 dagar sända besvärsskriften samt de utlåtanden som givits med anledning av den till besvärinstansen för behandling. Det föreslås att momentet ändras så att tidsfristen 30 dagar ändras till 60 dagar. Ändringen motsvarar den ändring som föreslås i 21 a § 6 mom. APL.

25 §. I 3 mom. bestäms om återkrav av förmåner som statskontoret utan grund har betalt ut i egenskap av sista pensionsanstalt. Till den del statskontoret utan grund har betalt ut förmåner enligt lagen om kommunala pensioner eller enligt pensionslagar för den privata sektorn, fattas återkravsbeslutet av de pensionsanstalter som sköter förmånerna enligt vad som föreskrivs i dessa lagar. Det föreslås att momentet ändras så att det kompletteras med förmåner enligt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan och Folkpensionsanstaltens pensionsstadga för personalpensioner. Beslut om återkrav av dessa förmåner fattas av de behöriga pensionsanstalterna så som bestäms i nämnda lagar.

1.17. Lag om ändring av lagen om statens pensioner (381/2001)

Ikraftträdelsebestämmelse. I 2 mom. föreslås i tillämpliga delar motsvarande ändringar som i 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (375/2001).

1.18. Lag om ändring av lagen om statens familjepensioner (382/2001)

Ikraftträdelsebestämmelse. I 2 mom. föreslås i tillämpliga delar motsvarande ändringar som i 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (375/2001).

1.19. Lag om ändring av 4 § lagen om ordnande av pensionsskydd i statliga anställningsförhållanden som varar kortare tid än en månad (383/2001)

Ikraftträdelsebestämmelse. I 2 mom. föreslås motsvarande ändringar som i 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (375/2001).

1.20. Lag om ändring av lagen om kommunala pensioner

4 §. *Allmänna definitioner.* I paragrafen definieras de vanligaste begreppen i lagen. Det föreslås att paragrafen kompletteras med definitioner av pensionslagarna för den offentliga sektorn och de pensionsanstalter som sköter dem samt pensionslagarna för den privata sektorn och pensionsanstalterna inom den privata sektorn. De definierade begreppen förekommer i många paragrafer i lagen. Med pensionslagar för den offentliga sektorn avses denna lag och lagen om statens pensioner samt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (298/1966) och, i analogi med den föreslagna ändringen av 13 § lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001), lagen om Folkpensionsanstalten, vilka ansluts till arrangemanget med sista pensionsanstalt. Dessutom avses motsvarande familjepensionslagar till dessa lagar. Med pensionsanstalter inom den offentliga sektorn avses den

kommunala pensionsanstalten, statskontoret, evangelisk-lutherska kyrkans centralfond samt Folkpensionsanstalten när den sköter pensionsskyddet för sina tjänstemän. Med pensionslagar för den privata sektorn avses lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, lagen om pension för lantbruksföretagare, lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare, lagen om pension för företagare, lagen om sjömanspensioner och lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare. Med pensionsanstalter inom den privata sektorn avses pensionsanstalter, pensionsstiftelser eller pensionskassor som sköter pensionsskyddet enligt dessa lagar.

12 §. *Särskild ålder för ålderspension.* Det föreslås att 1 mom. 3 punkten ändras så att den motsvarar den ändring av 13 § lagen om Folkpensionsanstalten som föreslås nedan.

71 §. *Uträkning av pensionslönen i vissa särskilda situationer.* Det föreslås att ordalydelsen i 3 mom. preciseras i fråga om fastställandet av pensionslönen i sådana fall där anställningen har avbrutits automatiskt. Anställningen avbryts inte automatiskt, om pensionsbeloppet är större utan avbrottet. Enligt den preciserade ordalydelsen skall pensionerna jämföras före samordningen av pensionerna. Ändringen motsvarar den ändring som föreslås i 7 § 4 mom. APL.

73 §. *Pensionslön enligt prövning.* Det föreslås att ordalydelsen i 1 mom. preciseras. För att pensionslönen skall justeras enligt prövning förutsätts att undantagsskålet har en minst 20 %:s inverkan på pensionsskyddet. Det föreslås att ordalydelsen preciseras så att jämförelsen gäller helhetspensionsskyddet. Då beaktas pensionsskyddet enligt denna lag och andra pensionslagar för den offentliga sektorn samt enligt pensionslagarna för den privata sektorn. Motsvarande ändring föreslås i 7 d § 1 mom. APL.

103 §. *Den sista pensionsanstaltens uppgifter.* I 1 mom. anges den kommunala pensionsanstaltens uppgifter då den är sista pensionsanstalt. Det föreslås att ordalydelsen i paragrafen preciseras, eftersom det föreslås att principen om sista pensionsanstalt också skall tillämpas på pensioner enligt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan och på

pensioner för Folkpensionsanstaltens personal. Det föreslås att bestämmelsen kompletteras med ett omnämnande av förtroendevalda, vilkas pensionsskydd av ersättningar för inkomstbortfall till följd av förtroendeuppdrag samt av arvoden som betalats för en viss tid också bestäms enligt lagen om kommunala pensioner. Motsvarande precisering föreslås också i 2 mom. I momentet bestäms om situationer där någon annan pensionsanstalt än den kommunala pensionsanstalten är sista pensionsanstalt.

104 §. *Pensionsanstalten för återstående tid som sista pensionsanstalt.* I 1 mom. föreslås motsvarande precisering som i 103 §. 1 2 mom. föreslås ett förtydligande av vilket framgår att om en pensionstagare beviljas ny pension efter en sådan pension där den återstående tiden har beaktats enligt flera pensionslagar skall principen om sista pensionsanstalt inte heller tillämpas på denna pension. Principen om sista pensionsanstalt skall inte heller tillämpas i sådana fall där deltidspension samtidigt beviljas enligt flera olika arbetspensionssystem. Principen om sista pensionsanstalt skall beviljas på annan än deltidspension, t.ex. ålderspension, som beviljas efter deltidspension som beviljats på detta sätt. Principen om sista pensionsanstalt skall också tillämpas på familjepensioner, om den återstående tiden skall eller borde beaktas i familjepensioner enligt såväl denna lag som en annan pensionslag för den offentliga sektorn och en pensionslag för den privata sektorn när pensionsbeloppet fastställs. Det föreslås att bestämmelsen om att pensionsanstalterna dock kan komma överens om att principen om sista pensionsanstalt skall tillämpas i ovan nämnda situationer överförs från paragrafen till ett nytt 3 mom. i 107 §. Motsvarande ändringar föreslås i 10 d § 7 mom. APL.

105 §. *Förhandlingsskyldighet.* Enligt paragrafen skall den kommunala pensionsanstalten förhandla med pensionsanstalten inom den privata sektorn när invalidpension beviljas på grundval av arbetsoförmåga i yrket eller när det är fråga om individuell förtidspension och den månatliga pensionen enligt en pensionslag för den privata sektorn är minst 672,66 euro. Principen om sista pensionsanstalt skall inte tillämpas om pensionsanstalt

terna är av olika åsikt om arbetsoförmågan. Eftersom förhandlingsskyldigheten gäller endast pensionskydd enligt pensionslagarna för den privata sektorn, föreslås att bestämmelsen preciseras så att principen om sista pensionsanstalt hävs bara i fråga om pensionskydd som intjänats enligt en pensionslag för den privata sektorn. Om pensionsökanden däremot har omfattats även av andra offentliga pensionssystem, skall den kommunala pensionsanstalten vara sista pensionsanstalt i fråga om pensionskyddet enligt dessa system.

106 §. *Utbetalande pensionsanstalt såsom sista pensionsanstalt.* I paragrafen bestäms om situationer där en persons pensioner enligt olika system börjar vid olika tidpunkter. Den anstalt som först beviljar en pension är sista pensionsanstalt också för pensioner som börjar senare.

I samma paragraf föreskrivs ett undantag från den regel som beskrivs ovan i sådana fall då pensionstagaren ansöker om invalidpension där också den återstående tiden eller motsvarande inkomst skall eller borde beaktas när pensionsbeloppet räknas ut. Principen om sista pensionsanstalt tillämpas inte på sådana invalidpensioner. Det föreslås att bestämmelsen ändras så att principen om sista pensionsanstalt inte skall tillämpas heller i sådana fall då återstående tid inte skall beaktas i invalidpension. Den pensionsanstalt som beviljat ålderspension i en lägre pensionsålder behöver då inte bedöma om pensionsökanden är arbetsoförmögen i ett anställningsförhållande som omfattas av ett annat system. Som ansökan om invalidpension betraktas inte en situation där sökanden ansöker om fortsatt rehabiliteringsstöd. Ett undantag är en pensionsanstalt som betalar arbetslöshets- och deltidspension och som behandlar och betalar efter dessa pensioner beviljad invalidpension i sådana fall då återstående tid enligt två eller flera system inte skall beaktas i invalidpensionen.

De föreslagna ändringarna motsvarar de ändringar som föreslås i 10 d § 6 mom. APL.

107 §. *Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt.* I paragrafen föreslås ett nytt 3 mom., till vilket överförs innehållet från det nuvarande 104 § 2 mom. Enligt bestämmelsen kan pensionsanstalterna komma

överens om att principen om sista pensionsanstalt skall tillämpas även i sådana situationer där principen enligt bestämmelserna inte skall tillämpas. I sådana fall skall pensionsökanden underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärendet. Ändringen motsvarar den ändring som föreslås i 10 d § 8 mom. APL.

127 §. *Betalning av pension till organ inom socialvården.* Enligt 2 mom. skall pensionen betalas till kommunen för att ersätta de kostnader som orsakas av anstaltsvård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionstagare. Eftersom även en samkommun kan ordna dessa, föreslås att pensionen också skall kunna betalas till samkommunen. Ändringen motsvarar den ändring som föreslås i 19 c § 5 mom. APL.

136 §. *Den sista pensionsanstaltens kostnader.* I 1 mom. föreslås motsvarande precisering som i 103 § med anledning av att även evangelisk-lutherska kyrkans centralfond och Folkpensionsanstalten vid sidan av statskontoret börjar omfattas av principen om sista pensionsanstalt.

153 §. *Sökande av ändring.* I 3 mom. föreslås motsvarande ändringar som i 103 § 2 mom.

160 §. *Sökande av ändring i beslutssammanställning.* Också i denna paragraf föreslås att 1 mom. preciseras med anledning av det utökade antalet system som omfattas av principen om sista pensionsanstalt.

I 2 mom. bestäms om självrättelse i beslutssammanställningar. Om samtliga pensionsanstalter vilkas beslut berörs godkänner besvären, skall den kommunala pensionsanstalten i egenskap av sista pensionsanstalt ge en ny beslutssammanställning. Om någon av pensionsanstalterna inte godkänner besvären, skall den kommunala pensionsanstalten inom 30 dagar hänskjuta ärendet till besvärinstansen. Det föreslås att tidsfristen 30 dagar ändras till 60 dagar, eftersom den kommunala pensionsanstalten skall begära utlåtanden av de övriga pensionsanstalterna, vilket innebär att 30 dagar är en alltför kort tid. Den föreslagna ändringen motsvarar den ändring som föreslås i 21 a § 6 mom. APL.

1.21. Lag om införande av lagen om kommunala pensioner

1 §. Det föreslås att 2 mom. ändras i fråga om tillämpningen av principen om sista pensionsanstalt. Principen om sista pensionsanstalt skall inte tillämpas när pensionssökanden på grundval av eget arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får sådan arbetspension som beviljats på basis av ansökan som blivit anhängig före ikraftträdandet. Detta gäller så länge pensionen betalas utan avbrott eller när avbruten pension börjar betalas på nytt. Principen om sista pensionsanstalt tillämpas inte heller på pension som sökts efter lagens ikraftträdande så länge sökanden får pension som beviljats före ikraftträdandet, trots att denna pension börjar betalas först efter det att lagen har trätt i kraft.

Ändring föreslås också i fråga om tillämpningen av principen om sista pensionsanstalt på familjepensioner. Har förmånstagaren på grundval av eget tjänste- eller arbetsavtalsförhållande eller egen verksamhet som företagare beviljats pension på vilken inte tillämpas principen om sista pensionsanstalt skall principen inte heller tillämpas på familjepension. Ändringarna motsvarar de ändringar som föreslås i ikraftträdelsebestämmelserna i lagen om pension för arbetstagare.

1.22. Pensionslag för evangelisk-lutherska kyrkan

1 §. Enligt gällande 3 mom. kan kyrkostyrelsen med vissa i lagrummet närmare angivna personalgrupper komma överens om att KyPL skall tillämpas på dem eller på vilka villkor den skall tillämpas på dem. Det föreslås att momentet ändras så att ovan nämnda beslut skall fattas av kyrkans centralfond i stället för av kyrkostyrelsen. Kyrkans centralfond är den instans som verkställer evangelisk-lutherska kyrkans pensionssystem. Ändringen är av teknisk natur och den förtydligar namnet kyrkans centralfond som pensionsanstalt, vilket är speciellt önskvärt med tanke på arrangemanget med sista pensionsanstalt.

1 a §. Det föreslås att ordet "markkamärrä" i den finska texten ändras till ordet "rahamäärrä". Den svenska språkdräkten ändras inte.

4 §. Det föreslås att paragrafen ändras så att kyrkans centralfond i stället för kyrkostyrelsen skall ha den beslutanderätt som föreskrivs i paragrafen. Ändringen är av teknisk natur.

5 c §. Det föreslås att paragrafen ändras så att förmånstagarens rätt till förmån enligt paragrafen överförs från kyrkostyrelsen till kyrkans centralfond. Ändringen är av teknisk natur.

5 d §. Det föreslås att paragrafen ändras så att kyrkans centralfond i stället för kyrkostyrelsen skall godkänna vilken nära anhörig eller annan person som huvudsakligen har hand om förmånstagaren som skall föra förmånstagarens talan. Ändringen är av teknisk natur.

5 e §. Paragrafen är ny. I den föreslås bestämmelser om utbetalning av pension till någon annan än förmånstagaren. Paragrafen motsvarar 17 b § StPL med de ändringar som föreslås ovan.

6 a §. Paragrafen är ny. I den föreslås bestämmelser om tillämpningen av arrangemanget med sista pensionsanstalt i pensionsärenden enligt KyPL. Paragrafen motsvarar 3 a § StPL med de ändringar som föreslås ovan. Paragrafen motsvarar 10 d § APL med de ändringar som föreslås ovan.

6 b §. Paragrafen är ny. I paragrafen föreslås bestämmelser om hur kostnaderna för den sista pensionsanstalten skall ersättas av olika pensionssystem. Paragrafen motsvarar 16 b § StPL med de ändringar som föreslås ovan.

7 §. I paragrafen bestäms om besvärsmått. Det föreslås att ett nytt 5 mom. fogas till paragrafen. I momentet föreskrivs om sökande av ändring i en beslutssammanställning som kyrkans centralfond har givit i egenskap av sista pensionsanstalt och om behandling av besvärsmålet. Momentet motsvarar 23 § 5 mom. StPL.

Vidare föreslås att 1 och 2 mom. ändras så att kyrkans centralfond nämns i stället för kyrkostyrelsen. Ändringarna är av teknisk natur.

7 a §. I paragrafen bestäms om självrättelse och behandling av besvärsmålet. I anslut-

ning till arrangemanget med sista pensionsanstalt föreslås att nya 5-8 mom. fogas till paragrafen. De motsvarar 23 b § 5-8 mom. StPL med de ändringar som föreslås ovan. Bestämmelserna motsvarar också 21 a § APL med de ändringar som föreslås ovan.

Dessutom föreslås att omnämningarna av kyrkostyrelsen i 1, 2 och 3 mom. ändras till kyrkans centralfond. Ändringarna är av teknisk natur.

7 b §. Det föreslås att omnämningarna av kyrkostyrelsen i 1 och 3 mom. ändras till kyrkans centralfond. Ändringarna är av teknisk natur.

7 c §. Det föreslås att 1 mom. ändras så att kyrkans centralfond nämns i stället för kyrkostyrelsen. Vidare föreslås att statens pensionsnämnd tas in i momentet vid sidan av kyrkans centralfond som en sådan instans vars beslut får sättas i kraft som en lagakraftvunnen dom. I paragrafen föreslås också ett nytt 2 mom., som motsvarar 25 a § 2 mom. StPL. I det nya 2 mom. sägs att vad som bestäms i 7 c § 1 mom. också gäller beslutsammansättningar som kyrkans centralfond givit i egenskap av sista pensionsanstalt enligt 6 a § 1 mom.

7 d §. I paragrafen föreslås ett nytt 3 mom., som motsvarar 25 § 3 mom. StPL med de ändringar som föreslås i det. I paragrafen bestäms om återkrav av pension som betalats utan grund och om kvittning av kommande pensionsrater.

8 §. Hänvisningen i 1 mom. motsvarar inte ifrågakvarande lagrum i den gällande kyrkolagen. Det föreslås att hänvisningen ändras till det rätta lagrummet i kyrkolagen. Det föreslås att 2 mom. ändras så att kyrkans centralfond nämns i stället för kyrkostyrelsen. Ändringarna är av teknisk natur.

8 a §. Det föreslås att 2 och 3 mom. ändras så att kyrkans centralfond nämns i stället för kyrkostyrelsen. Vidare föreslås att hänvisningen till 4 § lagen om förskottsuppbörd ändras så att det hänvisas till 13 § 1 mom. 1 punkten i nämnda lag. Det som hänvisningen avser regleras för närvarande i nämnda lagrum. Dessutom föreslås att 3 mom. förtydligas så att det i momentet direkt sägs att ändring i fråga om rättelseyrkande skall sökas i enlighet med KyPL. De föreslagna ändringarna är av teknisk natur.

9 §. Det föreslås att paragrafen ändras så att kyrkans centralfond nämns i stället för kyrkostyrelsen. Ändringen är av teknisk natur.

10 §. I gällande paragraf föreskrivs skyldighet för de myndigheter som nämns i paragrafen och andra instanser att lämna kyrkostyrelsen och besvärinstansen uppgifter som inverkar på avgörandet av ett pensionsärende och utbetalningen av pension. Det föreslås att paragrafen ändras så att kyrkans centralfond nämns i stället för kyrkostyrelsen. Vidare föreslås att paragrafen ändras så att den motsvarar 26 § StPL. De föreslagna ändringarna motsvarar i tillämpliga delar även motsvarande bestämmelser i andra förvärvspensionslagar.

10 a §. Paragrafen är ny. Det föreslås bli bestämt att pensions sökanden skall lämna uppgifter i ärenden som gäller pensioner, rehabiliteringsförmåner och beloppet av dessa. Paragrafen motsvarar 26 a § StPL.

10 b §. Paragrafen är ny. Innehållet motsvarar kyrkans centralfonds nuvarande anvisningar. Enligt paragrafen skall arbetsgivaren lämna kyrkans centralfond uppgifter som behövs för arbetstagarnas pensionsskydd. Paragrafen motsvarar också i tillämpliga delar 26 b § StPL.

10 c §. Paragrafen är ny. Det föreslås bli bestämt att kyrkans centralfond skall ha rätt att lämna arbetsgivaren uppgifter för bokföringen och för fastställandet av pensionsförsäkringspremierna samt uppgifter om när pensionen börjar och slutar för att arbetsgivaren skall kunna avsluta anställningen. Paragrafen motsvarar i tillämpliga delar 26 c § StPL.

10 d §. Paragrafen är ny. Det föreslås bli bestämt att kyrkans centralfond skall ha rätt att lämna uppgifter till bl.a. olika myndigheter och andra instanser. Paragrafen motsvarar 26 d § StPL.

10 e §. Paragrafen är ny. Det föreslås bli bestämt att kyrkans centralfond skall ha rätt att öppna en teknisk anslutning till sådana i paragrafen närmare angivna instanser som har rätt att få uppgifter. Paragrafen motsvarar 26 e § StPL.

10 f §. Paragrafen är ny. Det föreslås bli bestämt att kyrkans centralfond på förhand skall informera pensions sökanden om var uppgifter om denna finns att få och vart upp-

gifterna kan lämnas ut. Paragrafen motsvarar 26 f § StPL.

11 §. Det föreslås att paragrafen ändras så att kyrkans centralfond nämns i stället för kyrkostyrelsen. Ändringen är av teknisk natur.

1.23. Lag om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan

1 §. Det föreslås att 3 mom. ändras så att kyrkans centralfond nämns i stället för kyrkostyrelsen. Ändringen är av teknisk natur. Genom ändringen förtydligas namnet kyrkans centralfond som pensionsanstalt.

3 §. I 2 mom. föreslås en hänvisning till de 10-10 f § som föreslås i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan och som gäller erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter. På så sätt blir de nya paragraferna tillämpliga även vid behandlingen av den evangelisk-lutherska kyrkans familjepensioner.

1.24. Lag om Folkpensionsanstalten

7 §. I paragrafen anges uppgifterna för Folkpensionsanstaltens styrelse. Enligt gällande 1 mom. 8 och 9 punkten skall styrelsen fastställa bl.a. generaldirektörens och de övriga direktörernas pensionsförmåner samt tjänstemännens pensions- och familjepensionsstadgor. I praktiken har styrelsen fastställt generaldirektörens och de övriga direktörernas pensionsförmåner i enlighet med StPL. Stadgorna för tjänstemännens pensionsförmåner har också i sak nästan till alla delar motsvarat bestämmelserna i StPL och StFamPL. Det föreslås därför att 13 § ändras så att direktörernas och tjänstemännens pensionsförmåner skall bestämmas direkt enligt bestämmelserna om det statliga pensionssystemet med smärre preciseringar enligt 13 §. Det föreslås sålunda att styrelsens uppgift att fastställa generaldirektörens och de övriga direktörernas pensionsförmåner och tjänstemännens pensions- och familjepensionsstadgor stryks som obehövlig i 1 mom. 8 och 9 punkten.

13 §. I paragrafen bestäms för närvarande om beviljande och sökande av ändring i beslut om Folkpensionsanstaltens personalpensioner. Det föreslås att paragrafen ändras så att det bestäms om pensioner för Folkpensionsanstaltens generaldirektör och övriga direktörer samt andra anställda vid Folkpensionsanstalten. Dessutom föreslås att paragrafen ändras så att pensionerna för anställda vid Folkpensionsanstaltens bestäms och rätten till pension uppkommer i enlighet med vad som bestäms i lagarna om det statliga pensionssystemet, dock så att i fråga om pensioner för anställda vid Folkpensionsanstalten är den nedre åldersgränsen 21 år i stället för den åldersgräns på 23 år som nämns i vissa i paragrafen närmare angivna paragrafer i StPL. På pensioner för anställda vid Folkpensionsanstalten tillämpas inte heller lagen om ordnande av pensionsskydd i statliga anställningsförhållanden som varare kortare tid än en månad. Genom denna ändring av lagrummet och med stöd av de föreslagna 1 och 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen för lagändringen börjar pensionssystemet för Folkpensionsanstaltens personal omfattas av arrangemanget med sista pensionsanstalt vid ingången av 2004 och på det skall tillämpas samma bestämmelser om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter.

1.25. Folkpensionslag

59 a §. I paragrafen bestäms om täckning för det pensionsskydd som baserar sig på ett anställningsförhållande till Folkpensionsanstalten. I 1 mom. hänvisas till de pensioner för anställda vid Folkpensionsanstalten som avses i 58 a §. Nämnda lagrum 58 a § har dock upphävts i samband med förvaltningsreformen vid Folkpensionspensionsanstalten. Bestämmelser om pensioner för tjänstemän vid Folkpensionsanstalten finns också för närvarande i 13 §, som föreslås ändrad. Det föreslås därför att hänvisningen ändras så att det hänvisas till pensioner och familjepensioner enligt 13 § FPAL.

2. Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om den behöriga sista pensionsanstalten och dess uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet. Till förordningen om pension för arbetstagare (183/1962, APF) fogas bestämmelser om fastställandet av och uppgifterna för den pensionsanstalt som skall handlägga pensionsansökan i sådana fall där arbetstagaren har rätt till pension endast för arbete enligt den privata sektorns system. I APF och förordningen om statens pensioner (611/1966, StPF) intas bestämmelser om fastställandet av sista pensionsanstalt i sådana fall där pensionssökanden har rätt till pension enligt såväl det privata som det offentliga pensionssystemet, om den återstående tiden eller motsvarande förtjänst inte skall beaktas i pensionen enligt något av pensionssystemen när pensionen fastställs. I APF och StPF anges också hur den sista pensionsanstalten fastställs i fråga om deltidspension och familjepension. I APF föreskrivs vidare om pensionsskyddscentralens rätt att meddela allmänna anvisningar om tillämpningen av förordningens bestämmelser om sista pensionsanstalt.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2004. För vissa av lagarna i denna proposition gäller att en del av de lagrum som ändras

sammanfaller med ändringarna i de lagar (634—638/2003) gällande ändring av pensionslagstiftningen som träder i kraft vid ingången av 2005. Det föreslås därför att dessa lagrum ändras till temporära bestämmelser som gäller endast till utgången av 2004.

I ikraftträdelsebestämmelsen i lagarna om ändring av APL och LFöPL föreslås bli bestämt att arbetstagare födda 1944-1947 och som fyllt 60 skall ha rätt till invalidpension enligt principerna för sista pensionsanstalt, om de har beviljats invalidpension i form av individuell förtidspension.

I ikraftträdelsebestämmelsen i den föreslagna lagen om ändring av FPAL säkerställs att pensionsskyddet för Folkpensionsanstaltens personal fram till utgången av 2003 bestäms enligt de bestämmelser om anställda vid Folkpensionsanstalten som gäller innan lagen träder i kraft. I det sista momentet i ikraftträdelsebestämmelsen säkerställs dessutom att det tidigare pensionsskyddet för Folkpensionsanstaltens personal kvarstår när anställda överförs till statlig anställning samtidigt som Folkpensionsanstaltens uppgifter överförs till staten.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring och temporär ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare (395/1961) 4 § 3 mom., 4 d § 7 mom., 8 § 4 mom. 3 och 7 punkten, i 10 d § 2 mom. det inledande stycket och 1 punkten samt 4—7 mom., 12 d § 1 mom., 15 b §, 16 § och mellanrubriken före den, 17 och 17 a—17 c §, 18 § och mellanrubriken före den, 19 § 1 mom., 19 c § 5 och 7 mom., 19 d § 1 mom., 21 § 1 och 5 mom. och 21 a § 6 mom. samt *temporärt* 4 § 6 mom., 4 e § 2 mom., 6 a § 1 mom. och 2 mom. 5 punkten, 7 § 4 mom., 7 d § 1 mom., 7 f § 1 mom. 1 och 5 punkten, 8 § 3 mom. och 12 c § 1 mom.,

av dessa lagrum 4 § 3 mom., 4 e § 2 mom., i 10 d § 2 mom. det inledande stycket och 1 punkten samt 4—7 mom., 12 d § 1 mom., 21 § 5 mom. och 21 a § 6 mom. sådana de lyder i lag 375/2001, 4 § 6 mom., 6 a § 1 mom., 7 § 4 mom., 7 d § 1 mom. och 7 f § 1 mom. 1 punkten sådana de lyder i lag 1482/1995, 4 d § 7 mom. sådant det lyder i lag 612/1991, 6 a § 2 mom. 5 punkten och 8 § 3 mom. sådana de lyder i lag 559/1993, 7 f § 1 mom. 5 punkten sådan den lyder i lag 1279/2000, 8 § 4 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 1040/1998 och 7 punkten sådan den lyder i lag 571/1993, 12 c § 1 mom. sådant det lyder i lag 1302/2002, 15 b § sådan den lyder i lag 1730/1991, 17 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1304/1989 och 1167/1996 samt i nämnda lag 1482/1995, 17 a § sådan den lyder i lag 603/1986, 17 b § sådan den lyder i lag 949/1992 och i nämnda lag 375/2001, 17 c § sådan den lyder i lag 33/2002, 18 § sådan den lyder i lagarna 459/1986 och 621/1995, 19 § 1 mom. sådant det lyder i lag 313/1995, 19 c § 5 och 7 mom. sådana de lyder i lag 1331/1999, 19 d § 1 mom. sådant det lyder i lag 835/1996 och 21 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1263/1999, samt

fogas till 3 §, sådan den lyder i lag 356/1997, ett nytt 3 mom., till 10 d §, sådan den lyder i nämnda lag 375/2001, ett nytt 8 mom., varvid de nuvarande 8 och 9 mom. blir 9 och 10 mom., en ny mellanrubrik före 17 § och till lagen nya 17 d—17 k § samt en ny mellanrubrik före 17 k § som följer:

3 §

Arbetsgivaren skall se till att det på varje arbetsplats finns framlagt information om i vilken pensionsanstalt arbetsgivaren anordnat pensionsskydd enligt denna lag för sina arbetstagare.

4 §

Rätt till invalidpension tillkommer en arbetstagare vars arbetsförmåga på grund av sjukdom, lyte eller skada, med beaktande också av den tid som redan förflutit, kan uppskattas vara utan avbrott nedsatt med minst två femtedelar åtminstone ett år. Vid

bedömningen av i vilken mån arbetsförmågan är nedsatt beaktas arbetstagarens återstående förmåga att skaffa sig förvärvsinkomster genom sådant tillgängligt arbete som rimligen kan förutsättas av honom eller henne med hänsyn till utbildning, tidigare verksamhet, ålder och boendeförhållanden samt därmed jämförliga andra omständigheter. Vid varierande arbetsförmåga beaktas de årliga inkomsterna. En arbetstagare har likaså rätt till invalidpension när han eller hon, efter det att ett arbetsförhållande som omfattas av denna lag upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande beviljats invalidpension enligt 9 § lagen om statens pensioner (280/1966), 24 § lagen om kommunala pensioner (549/2003), 1 § pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (298/1966) eller 13 § lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001), om inte något annat följer av förhandlingsförfarandet enligt 10 d § 5 mom.

Invalidpension betalas, om inte något annat följer av 4 d §, från ingången av den månad som följer närmast på den under vilken rätten till pension uppkommit. Invalidpension beviljas dock inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än ett år före den månad som följer närmast efter ansökan om pension. En invalidpension beviljas tills vidare eller i form av i 7 mom. avsett rehabiliteringsstöd för viss tid. En invalidpension dras in eller utbetalningen avbryts från ingången av den kalendermånad som följer efter det att pensionstagaren återfått sin arbetsförmåga i sådan grad att han eller hon inte längre uppfyller villkoren för erhållande av pensionen. Rehabiliteringsstöd kan dessutom dras in, om mottagaren utan giltig orsak har vägrat delta i rehabilitering. Om en invalidpension vars utbetalning avbrutits dras in, dras pensionen in från och med tidpunkten för avbrytandet. När en mottagare av invalidpension uppnår den ålder som berättigar till ålderspension, ändras invalidpensionen till ålderspension.

4 d §

Utbetalas invalidpension enligt 19 b § 5 mom. som ett engångsbelopp, skall på inva-

lidpensionen inte tillämpas det som bestäms ovan i denna paragraf.

4 e §

En arbetstagare enligt 1 mom. har rätt att efter fyllda 58 år få individuell förtidspension också när han eller hon, efter det att ett arbetsavtalsförhållande som omfattas av denna lag har upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande beviljats individuell förtidspension enligt 9 c § lagen om statens pensioner, 33 § lagen om kommunala pensioner, 1 § pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § lagen om Folkpensionsanstalten, om inte något annat följer av 10 d § 5 mom.

6 a §

Om arbetsoförmågan har börjat innan 360 dagar har förflutit efter att arbetsavtalsförhållandet upphörde, skall även tiden mellan arbetsoförmågans början och pensionsåldern (*återstående tid*) räknas såsom till pension berättigande tid när den invalidpension som beviljas på grundval av detta arbetsavtalsförhållande fastställs. En förutsättning är dock att arbetstagaren under det år då arbetsoförmågan började och de omedelbart föregående tio kalenderåren i minst 12 månader har haft sådant förvärvsarbete som berättigar till grundpension enligt 8 § 4 mom. och skall försäkras i Finland. När ovan nämnda tid om 12 månader räknas ut betraktas såsom till pension berättigande tid en sådan kalendermånad under vilken arbetstagaren har haft sådana inkomster som avses i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, dock under förutsättning att inkomsterna för hela kalenderåret uppgår till minst det belopp som nämns i lagens 5 § 2 mom. En kalendermånad under vilken arbetstagaren har haft sådana inkomster som avses i lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985) beaktas på motsvarande sätt, om inkomsterna för hela kalenderåret uppgår till minst det belopp som nämns i den sistnämnda lagens 3 § 2 mom.

Vid beräkandet av de 360 dagar som avses i 1 mom. beaktas inte de dagar då arbetstagaren

5) har fått rehabiliteringspenning enligt en lag eller en pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. eller enligt lagen om rehabiliteringspenning eller ersättning för inkomstbortfall enligt rehabiliteringsbestämmelserna inom olycksfalls- eller trafikförsäkringen, eller

7 §

Då pensionslönen räknas ut beaktas dock inte den tid för vilken arbetstagaren har varit berättigad till heffektiv pension enligt 6 § 1 mom. och inte heller tiden efter det att arbetstagaren har fyllt 65 år. Om ett arbetsavtalsförhållande har avslutats enligt 2 § 5 mom., anses det dock vid tillämpningen av denna paragraf att arbetsavtalsförhållandet har fortgått utan avbrott, ifall pensionens belopp före samordningen enligt 8 § 1 mom. blir större om det räknas ut på detta sätt.

7 d §

Om det av arbetstagarens eller förmånstagarrens uppgifter framgår att pensionslönen i arbetstagarens eller förmånslåtarens arbetsavtalsförhållande som omfattas av denna lag, av något undantagsskäl som yppat sig högst tio år före pensionsfallet är lägre än hans eller hennes enligt 9 § justerade pensionslön i samma arbetsavtalsförhållande, innan ett sådant skäl yppade sig, under så lång tid att den större lönen kunde anses såsom stabiliserad, och om denna omständighet har en inverkan om minst 20 procent på helhetspensionskyddet, anses såsom pensionslön i detta arbetsavtalsförhållande den genomsnittliga arbetsförtjänst som arbetstagaren hade haft om nämnda skäl inte hade funnits.

7 f §

Annan pension än deltidspension höjs med ett arbetspensionstillägg, om arbetstagaren har fått

1) dagpenning avvägd enligt förtjänsten med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa antingen såsom i nämnda lag avsedd löntagare eller såsom i 1 kap. 6 § 2 mom. i nämnda lag avsedd företagare, dock inte om arbetstagaren har fått i 5 kap. 12 i nämnda lag avsedd dagpenning som grundar sig på tilläggsförsäkring,

5) rehabiliteringspenning enligt en lag eller en pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. i denna lag eller enligt lagen om rehabiliteringspenning eller ersättning för inkomstbortfall enligt rehabiliteringsbestämmelserna inom olycksfalls- eller trafikförsäkringen, dock inte om rehabiliteringspenningen har betalats som tillägg till pensionen.

8 §

Om en arbetstagare inte har rätt till grundpension som omfattar minst ett år till pension berättigande tid, skall såsom samordningsgrund användas den högsta pensionslön eller arbetsinkomst som ligger till grund för grundpensionen. Är en arbetstagare utan avbrott under en tid av minst ett år samtidigt sysselsatt i två eller flera till i 4 mom. nämnd grundpension berättigande arbetsavtals- eller tjänsteförhållanden eller i företagarkerksamhet, sammanräknas motsvarande pensionslöner och arbetsinkomster när samordningsgrunden fastställs. Om en arbetstagare omedelbart före pensionsfallet på grund av ett tidigare pensionsfall har fått grundpension eller annan därmed jämförbar, på arbetsavtals- eller tjänsteförhållande grundad pension, och har han eller hon samtidigt under minst tre år stått i sådant arbets- eller tjänsteförhållande eller bedrivit sådan företagarkerksamhet som berättigar till grundpension enligt 4 mom., läggs vid bestämmandet av samordningsgrunden till pensionslönen eller arbetsinkomsten i nämnda arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller företagarkerksamhet 10/6 av den tidigare pensionen. Beträffande tillämpningen av detta moment på arbetsförhållan-

den som omfattas av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden eller lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare gäller dock vad som bestäms i dessa lagar.

De grundpensioner som skall beaktas vid samordningen är följande på arbets- och tjänsteförhållande samt företagaverksamhet grundade ålders- och invalidpensioner:

3) pension i enlighet med det i lagen om kommunala pensioner eller lagen om införande av lagen om kommunala pensioner (550/2003) föreskrivna grundpensionsskyddet,

7) med stöd av 13 § lagen om Folkpensionsanstalten beviljad pension i enlighet med grundpensionsskyddet,

10 d §

Om en arbetstagare har omfattats av pensionskydd såväl enligt en pensionslag för den privata sektorn som enligt en lag som avses i 8 § 4 mom. 3, 4, 7 eller 8 punkten (*pensionslagar för den offentliga sektorn*) och om pensionskydd i enlighet med minimivillkoren vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast hade ordnats för honom eller henne i en pensionsanstalt inom den privata sektorn, skall denna pensionsanstalt (*sista pensionsanstalt*)

1) ge en beslutssammanställning som uppger pensionsanstaltens beslut enligt 1 mom. samt beslut av de pensionsanstalter (*pensionsanstalter inom den offentliga sektorn*) som sköter pensionskydd enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn och motsvarande familjepensionsskydd, och

Dock gäller att om den återstående tiden eller motsvarande förtjänst beaktas på någon annan grund än arbetstagarens sista arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller företagaverksamhet när pensionens belopp räknas ut, är sista pensionsanstalt utan hinder av 1—3 mom. den pensionsanstalt inom den privata eller den offentliga sektorn där pensionskyddet för den återstående tiden eller mot-

svarande pensionskydd har ordnats.

Om en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn i egenskap av sista pensionsanstalt avgör en arbetstagares rätt till invalidpension eller individuell förtidspension med stöd av 9 § 1 mom. a eller b punkten eller 9 c § lagen om statens pensioner, 24 § 1 mom. 1 punkten eller 33 § lagen om kommunala pensioner, 1 § pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § lagen om Folkpensionsanstalten och om den månatliga pensionen från en pensionsanstalt inom den privata sektorn är större än tre gånger det belopp som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten, skall pensionsanstalten inom den offentliga sektorn före beslutet begära att pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av arbetstagarens arbetsförmåga. Om pensionsanstalten inom den privata sektorn och den sista pensionsanstalten då är av olika åsikt om arbetstagarens arbetsförmåga, tillämpas inte på pensionen vad som i sista meningen i 4 § 3 mom. föreskrivs om rätten till invalidpension, vad som i 4 e § 2 mom. föreskrivs om rätten till individuell förtidspension eller vad som i 3 mom. ovan föreskrivs om sista pensionsanstalt.

En pensionsanstalt inom den privata eller den offentliga sektorn som betalar pension eller avträdelsestöd betraktas som sista pensionsanstalt även när pensionstagaren beviljas annan ny pension än invalidpension. En pensionsanstalt som betalar arbetslöshets- eller deltidspension betraktas dock som sista pensionsanstalt när pensionstagaren beviljas invalidpension, om inte något annat följer av 7 mom.

Om den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall eller borde beaktas i pensioner både enligt pensionslagarna för den privata sektorn och enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn när pensionsbeloppet räknas ut eller om ny pension beviljas efter en sådan pension, tillämpas inte vid behandlingen av pensionen vad som i 2—5 mom. föreskrivs om sista pensionsanstalt. Detta förfarande tillämpas också när deltidspension beviljas samtidigt i enlighet med både en pensionslag för den privata sektorn och en pensionslag för den offentliga sektorn. På behandling av familjepension tillämpas dock vad som i 2—5 bestäms om sista pensionsanstalt, trots att den återstående ti-

den eller motsvarande förtjänst skall beaktas i familjepensioner både enligt pensionslagarna för den privata sektorn och enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn när pensionsbeloppet räknas ut.

Pensionsanstalter inom arrangemanget med sista pensionsanstalt kan komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt skall iaktas även i de situationer som avses i 6 och 7 mom. Pensionssökanden skall under rättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärende.

12 c §

För täckande av det ansvar och de kostnader som beaktandet av arbetslöshets- och utbildningstid förorsakar pensionsanstalter som bedriver i denna lag och i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden nämnd verksamhet, den i lagen om sjömanspensioner nämnda sjömanspensionskassan, den i lagen om kommunala pensioner nämnda kommunala pensionsanstalten samt kyrkans centralfond, som bedriver i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan nämnd verksamhet, skall den i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) avsedda arbetslöshetsförsäkringsfonden inom en tid som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet årligen till pensionskyddscentralen betala en försäkringspremie vars storlek ministeriet fastställer så att den enligt uppskattning motsvarar 80 procent av det belopp som skulle erhållas, om för dagar som motsvarar i 7 f § 1 mom. 1—4 punkten nämnd förmån skulle betalas en mot medelpremien enligt denna lag svarande premie. I den genomsnittliga försäkringspremien beaktas härvid inte den del av försäkringspremien som tas ut för pensionskyddscentralens kreditförsäkring. Som lön som ligger till grund för försäkringspremien används den arbetsförtjänst som uppskattas motsvara den genomsnittliga lön som ligger till grund för den förmån som avses i 7 f § 1 mom. 1 punkten. På gemensam framställning av pensionskyddscentralen och arbetslöshetsförsäkringsfonden får social- och hälsovårdsministeriet bestämma att förskott skall betalas på ovan nämnd försäkringspremie.

12 d §

Har en pensionsanstalt i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 10 d § 2 mom. betalt ut pensioner eller familjepensioner enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 3, 4, 7 eller 8 punkten, skall pensionskyddscentralen driva in och gottgöra pensionsanstalten dessa pensionskostnader samt ränta senast under det kalenderår som följer på utbetalningsåret. Förskott kan också tas ut för ändamålet. Pensionskostnaderna drivs in och gottgörs enligt vad pensionskyddscentralen och pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn närmare avtalar särskilt om saken.

15 b §

Har en arbetsgivare anordnat pensionskyddet för sina arbetstagare enligt lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden eller lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare, fastän denna lag borde ha tillämpats på arbetsavtalsförhållandet, skall pensionsarrangemanget rättas räknat från ingången av kalenderåret före det under vilket pensionsanstalten har meddelat arbetsgivaren rättelsen. Pensionskydd som för tid före denna tidpunkt har anordnats enligt lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden eller lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare förblir i kraft. Arbetstagarens pension bestäms dock enligt denna lag. Pensionsbelopp som har betalats ut enligt lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden eller lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare skall anses som delbetalningar av pensionen.

Hörande av vittnen

16 §

Pensionsanstalterna och pensionskyddscentralen har rätt att på eget initiativ eller på anhållan av den som saken gäller för utredning av ett ärende som är under behandling låta höra vittnen vid en allmän underrätt.

*Erhållande, hemlighållande och utlämnande
av uppgifter*

17 §

Arbetsgivaren är skyldig att till pensionsanstalterna och pensionskyddscentralen lämna ut namn, personbeteckning, datum när anställningen började och när den slutade samt löne- och tjänstgöringstidsuppgifter om sina anställda i arbetsavtalsförhållanden enligt denna lag. Dessutom är arbetsgivaren skyldig att till pensionsanstalterna och pensionskyddscentralen lämna ut uppgifter om de anställningar som fortgår vid kalenderårets slut samt om övriga faktorer som påverkar arbetsgivarens skyldighet att teckna försäkring och försäkringspremien. Närmare bestämmelser om de ovan avsedda uppgifterna och utlämnandet av dessa utfärdas genom förordning av statsrådet. Om arbetsgivaren underlåter att lämna de ovan avsedda uppgifterna eller gör det senare än vad som bestäms i statsrådets förordning, kan pensionsanstalten påföra arbetsgivaren en skälig försäkringspremie förhöjd till högst det dubbla beloppet.

Utöver det som bestäms i 1 mom. är arbetsgivaren skyldig att på begäran lämna pensionsanstalterna, pensionskyddscentralen och en besvärinstans som avses i denna lag de uppgifter om arbetstagarens arbete och arbetsförhållanden samt övriga motsvarande uppgifter som kan fås av arbetsgivaren och som är nödvändiga för avgörandet av ett försäkrings-, pensions- eller förmånsärende eller som annars är nödvändiga vid verkställigheten av uppdrag enligt denna lag.

Då arbetsgivaren ombes lämna uppgifter som behövs för behandlingen av arbetstagarens pensions- eller rehabiliteringsärende, får till arbetsgivaren utan arbetstagarens samtycke lämnas endast de sekretessbelagda uppgifter om arbetstagaren som är nödvändiga för att precisera de uppgifter som behövs vid beslutsfattandet i de nämnda ärendena.

Pensionsanstalterna och pensionskyddscentralen har rätt att i arbetsgivarens handlingar granska riktigheten av de uppgifter som avses i 1 och 2 mom. De har också rätt att få handräckning av polisen och övriga myndigheter för att få de ovan avsedda uppgifterna.

17 a §

Pensionsanstalterna, pensionskyddscentralen och en besvärinstans enligt denna lag har rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter

1) av en försäkrings- och pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring och av myndigheter och andra instanser på vilka tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) få de uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av ett försäkrings-, pensions- eller förmånsärende eller som annars är nödvändiga enligt denna lag eller enligt överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller vid utförandet av uppdrag som föreskrivits i internationella rättsakter om social trygghet,

2) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) och av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården som avses i 2 § 4 punkten lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) samt av den som verkställer rehabilitering och av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården, socialserviceproducenter eller vårdinrättningar på begäran få utlåtanden och övriga nödvändiga uppgifter om den pensions- eller förmånsökandes journalhandlingar, rehabilitering, hälsotillstånd, vård samt arbetsförmåga, om sökanden inte själv lämnar dessa uppgifter.

Pensionskyddscentralen har på det sätt som avses i det inledande stycket i 1 mom. dessutom rätt att

1) av dem som beviljat förmåner få de uppgifter om i 6 a § 2 mom. avsedda förmåner som arbetstagaren beviljats och som behövs för fastställandet av pensionsgrundande rätt till återstående tid samt de uppgifter om i 7 f § 1 mom. avsedda förmåner som arbetstagarna beviljats och som behövs för fastställandet av arbetspensionstillägget; de uppgifter som behövs för fastställandet av arbetspensionstillägget skall på det sätt pensionskyddscentralen bestämmer lämnas till pensionskyddscentralen för varje kalenderår före utgången av maj följande år eller före en annan med pensionskyddscentralen överenskommen tidpunkt,

2) förutom av pensionsanstalterna också av landskapet Åland, Folkpensionsanstalten, Statskontoret, Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund, Trafikförsäkringscentralen, försäkringsbolag som sköter lagstadgad olycksfalls- och trafikförsäkring, Försäkringsbranschens Rehabilitering rf samt övriga myndigheter och inrättningar inom socialförsäkringen få de personuppgifter och övriga uppgifter om det pensionsskydd och övriga socialskydd som dessa instanser sköter och som behövs för att fullgöra de uppdrag som nämns i 14 § 1 mom. 6 punkten.

17 b §

Den som ansöker om pension skall lämna pensionsanstalten de uppgifter som är nödvändiga för behandlingen och avgörandet av pensionsärendet.

Den som får invalidpension skall underrätta pensionsanstalten om att han eller hon återfått arbetsförmågan och att rehabiliteringen avbrutits samt den som får individuell förtidspension som beviljats som invalidpension att han eller hon börjar förvärvsarbeta.

Den som får arbetslöshetspension skall underrätta pensionsanstalten om

1) sin vistelse utomlands eller något annat liknande skäl till att han eller hon inte kan ta emot arbete,

2) att han eller hon börjar förvärvsarbeta och att förvärvsinkomsten motsvarar minst det belopp som nämns i 4 c § 4 mom. 2 punkten lagen om pension för arbetstagare, och

3) att han eller hon vägrar ta emot ett av arbetskraftsmyndigheten anvisat i 4 c § 1 mom. 3 punkten lagen om pension för arbetstagare angivet fortlöpande arbete som varar minst en månad.

Den som får deltidspension är skyldig att underrätta pensionsanstalten om

1) förändringar i sina arbetstidsarrangemang, om den genomsnittliga arbetstiden per vecka samtidigt förändras,

2) andra än kollektivavtalsenliga löneförhöjningar,

3) att ett arbetsavtalsförhållande eller företagsverksamhet upphör eller att ett nytt förhållande eller ny verksamhet inleds,

4) förändringar i företagsverksamheten, och

5) att en ny arbetspension börjar löpa.

Den som får efterlevandepension är skyldig att underrätta pensionsanstalten om han eller hon har ingått äktenskap. Om ett barn som får barnpension ges som adoptivbarn till någon annan än förmånslåtarens efterlevande make eller dennes make, är barnets adoptivföräldrar skyldiga att underrätta pensionsanstalten om adoptionen.

Oberoende av pensionstagarens underrätelseskyldighet enligt 2—5 mom. kan pensionsanstalten kräva en utredning av pensionstagaren angående omständigheter som nämns i 2—5 mom. samt om andra liknande omständigheter som påverkar pensionens belopp och pensionsrätten, om det finns skäl att misstänka att det har skett förändringar i dessa omständigheter. Har pensionstagaren inte tillställt pensionsanstalten dessa utredningar inom en av pensionsanstalten utsatt skäligen tid, kan ärendet avgöras på basis av tillgängliga uppgifter.

17 c §

Pensionsanstalterna, pensionsskyddscentralen och en besvärinstans enligt denna lag har rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som de enligt denna lag har rätt att få. Om de i 17 a § avsedda uppgifterna behövs i en viss form och detta förorsakar den som lämnar ut uppgifterna betydande tilläggskostnader, skall kostnaderna dock ersättas. Dessutom har en yrkesutbildad person som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården rätt att få skälig ersättning för utlåtanden som ges på basis av den skyldighet att lämna uppgifter som föreskrivs i 17 a § 1 mom. 2 punkten.

17 d §

Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet tillämpas på offentligheten i fråga om pensionsanstaltens och pensionsskyddscentralens handlingar och verksamhet till den del som bestäms i 4 § 2 mom. i nämnda lag, om inte något annat anges i denna eller i någon annan lag. På verkställigheten av denna lag tillämpas inte 18 kap. 6, 6

b och 6 c § lagen om försäkringsbolag (1062/1979), 132, 132 a och 132 c § lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) och inte heller 165, 165 a och 165 c § lagen om försäkringskassor (1164/1992).

På sekretessen i fråga om handlingar som erhållits eller uppgjorts vid utförandet av uppdrag som föreskrivs i denna lag eller uppdrag som hänför sig till verkställandet av denna lag och på uppgifter i dessa handlingar samt i fråga om tystnadsplikt och förbud mot utnyttjande av uppgifter som erhållits vid utförandet av dessa uppdrag tillämpas 22—24 och 35 § lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet också när det inte är fråga om handlingar och uppgifter som upprättats eller erhållits för uppdrag som hör till utövandet av offentlig makt enligt 4 § 2 mom. i nämnda lag. Beträffande utlämnande av uppgifter gäller härvid i tillämpliga delar vad som bestäms i 7 kap. i nämnda lag.

Utöver det som i 24 § 1 mom. 20 punkten lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet bestäms är också sådana handlingar och uppgifter sekretessbelagda som grundar sig på verkställigheten av denna lag och som gäller arbetsgivarens ekonomiska ställning.

17 e §

Pensionsanstalterna och pensionskyddscentralen skall på arbetstagarens begäran till honom eller henne lämna ut de uppgifter pensionsanstalten eller pensionskyddscentralen har om arbetstagarens rätt till pension. Angående en parts rätt att få information, rätt att ta del av en handling som gäller parten själv samt rätt att kontrollera sådana uppgifter om sig själv som införts i ett register gäller i övrigt det som bestäms särskilt.

Pensionsanstalterna har rätt att, utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, för arbetsgivarens bokföring och för fastställandet av försäkringspremier som orsakas av förmåner beviljade enligt denna lag lämna uppgifter om en förmån enligt denna lag som arbetstagaren beviljats och om dess belopp samt för ovan nämnda ändamål också lämna övriga nödvändiga uppgifter till den arbetsgivare hos vilken den som erhållit förmånen är anställd eller på basis av vars arbetsavtalsförhållande ansvaret för pensioner och rela-

biliteringspenning bestäms enligt denna lag.

17 f §

Utöver det som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har pensionsanstalterna och pensionskyddscentralen rätt att, utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, lämna uppgifter som grundar sig på verkställigheten av denna lag enligt följande:

1) till ett livförsäkringsbolag, en pensionskassa eller en pensionsstiftelse som sköter tilläggspensionsskyddet får för den löpande skötseln av annat pensionsskydd enligt denna lag än frivilligt gruppstilläggspensionsskydd som avses i 11 § 1 mom. utlämnas arbetstagarnas namn- och adressuppgifter, personbeteckningar, uppgifter om pensionernas belopp och de faktorer som påverkar pensionens belopp samt övriga nödvändiga uppgifter för ändamål som nämns i denna punkt,

2) till ett livförsäkringsbolag, en pensionskassa eller en pensionsstiftelse får för avtalande av villkoren för nytt gruppstilläggspensionsskydd utlämnas arbetstagarnas namn- och adressuppgifter, personbeteckningar, uppgifter om pensionernas belopp och om de faktorer som påverkar pensionens belopp samt övriga nödvändiga uppgifter för ändamål som nämns i denna punkt, om tilläggspensionsskyddet avslutas på arbetsgivarens initiativ och ersätts med motsvarande nytt tilläggspensionsskydd; den som ger den nya tilläggspensionsförsäkringen skall härvid före utredning för pensionskyddscentralen om att det nya tilläggspensionsskyddet innebär ersättande av tidigare tilläggspensionsskydd med nytt pensionsskydd,

3) till ett livförsäkringsbolag, en pensionskassa eller en pensionsstiftelse får för fastställande av tilläggspensionsskyddet och kostnaderna för det utlämnas uppgifter om arbetstagarnas arbetsavtalsförhållanden, pensionsrätt, ålders- och könsfördelning och om de faktorer som påverkar pensionens belopp samt, för fastställande av tilläggspensionsskyddets slutliga innehåll, arbetstagarnas namn- och adressuppgifter, personbeteckningar, uppgifter om pensionernas belopp och om de faktorer som påverkar pensionens

belopp samt övriga nödvändiga uppgifter för ändamål som nämns i denna punkt; en förutsättning för utlämnande av preciserade personuppgifter är dock att livförsäkringsbolaget, pensionskassan eller pensionsstiftelsen har sett till att de arbetstagare som omfattas av tilläggs pensionsarrangemanget, efter att försäkringsavtalet eller pensionsarrangemanget godkänts, har fått behövlig utredning om livförsäkringsbolagets, pensionskassans eller pensionsstiftelsens möjlighet att få de nödvändiga uppgifterna och att arbetstagaren inte uttryckligen avsäger sig tilläggs pensionsarrangemanget eller förbjuder utlämnandet av uppgifter,

4) till vedertörande myndighet och organ får utlämnas uppgifter som är nödvändiga för verkställandet av uppdrag enligt en övererskommelse om social trygghet som är bindande för Finland eller en internationell rättsakt om social trygghet,

5) uppgifter om pension, pensionsrätt eller försäkring som erhållits från en pensionsanstalt som sköter verkställandet av i 8 § 4 mom. 3—5 och 7—9 punkten nämnda lagar och pensionsstadgor får utlämnas till Folkpensionsanstalten eller en annan sådan mottagare som har rätt att få dessa uppgifter med stöd av lag,

6) till ett ministerium, skatteförvaltningen och anstalter eller sammanslutningar av har hand om det lagstadgade socialskyddssystemet och som administrerar socialskyddsförmåner som påverkas av en förmån enligt denna lag får i fråga om en person som erhållit en förmån enligt denna lag utlämnas personbeteckning och övriga identifieringsuppgifter, uppgifter om utbetalade förmåner, uppgifter om arbetsgivaren och andra härmed jämförbara uppgifter som är nödvändiga för samkörning av personuppgifter för att utreda brott och missbruk som riktar sig mot socialskyddet och för någon annan övervakningsåtgärd av engångsnatur, samt till polis- och åklagarmyndigheterna ovan nämnda uppgifter, som är nödvändiga för att utreda brott och väcka åtal; dock inte uppgifter om hälsotillståndet i situationer enligt detta lagrum eller uppgifter som avser att beskriva grunderna för en persons behov av socialvård,

7) till skatteförvaltningen får utlämnas de uppgifter som den behöver för uppfyllandet

av den övervakningsskyldighet som föreskrivs i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996), om det finns skäl att misstänka att arbetsgivaren inte har fullgjort sin innehållningsskyldighet,

8) till en registeransvarig som bedriver kreditupplysningsverksamhet får utlämnas uppgifter om en enligt denna lag utsökningsskyldig försäkringspremiefordran hos arbetsgivaren.

I de fall som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten får pensionsanstalten lämna ut uppgifterna endast på det villkoret att pensionsskyddscentralen har gett tillstånd därtill.

Pensionsskyddscentralen har på det sätt som avses i det inledande stycket i 1 mom. dessutom rätt

1) att till arbetstagarnas grupplivförsäkringspool, som med fullmakt av livförsäkrings- och olycksfallsförsäkringsbolagen sköter ersättningsverksamheten i fråga om arbetstagarnas grupplivförsäkring, och till lanbruksföretagarnas pensionsanstalt lämna ut namn, personbeteckning och dödsdatum för arbetstagare som haft en anställning som omfattas av denna lag och som avlidit före 65 års ålder, arbetstagarnas förmånstagares namn och personbeteckningar samt övriga motsvarande uppgifter som behövs när det avgörs huruvida förutsättningarna för beviljande av grupplivförsäkringens försäkringssumma uppfylls; motsvarande uppgifter har pensionsskyddscentralen rätt att lämna ut också till Statskontoret och den kommunala pensionsanstalten för behandling av ekonomiskt stöd motsvarande grupplivförsäkring,

2) att lämna ut uppgifter som den fått med stöd av 17 och 17 a § till de pensionsanstalter som sköter verkställandet av i 8 § 4 mom. 3—5 och 7—9 punkten nämnda lagar och pensionsstadgor och som med stöd av lag har rätt att få dessa uppgifter av arbetsgivaren, av en instans som nämns i 17 a § eller av pensionsskyddscentralen.

Pensionsanstalterna och pensionsskyddscentralen skall i och för utlämnandet av sådana uppgifter som avses i 1 mom. 5 punkten och 3 mom. 2 punkten komma överens med de pensionsanstalter som sköter verkställandet av i 8 § 4 mom. 3—5 och 7—9 punkten nämnda lagar och pensionsstadgor om vad som kan vidareutlämnas ur de uppgifter som

avses ovan och till vem de kan vidareutlämnas.

17 g §

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag och dess ombud har rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter till ett annat företag som hör till samma i 14 b kap. lagen om försäkringsbolag avsedda försäkringsgrupp eller i 18 kap. 6 b § 2 mom. lagen om försäkringsbolag avsedda ekonomiska sammanslutning lämna ut sådana uppgifter som omfattas av tystnadsplikten och som är nödvändiga för skötseln av uppgifterna enligt denna lag.

Utöver det som bestäms i 1 mom. kan arbetspensionsförsäkringsbolaget till ett annat företag som avses i 1 mom. lämna ut de uppgifter som behövs för kundbetjäning, skötseln av kundförhållanden och annan kundhantering. Sådana uppgifter är arbetsgivarens eller företagarens namn, personbeteckning, företags- och organisationsnummer eller kundbeteckning, uppgifter som behövs för kontakter, uppgifter om företagets ägandeförhållanden och försäkringsarrangemang och lönesumman samt sådana uppgifter i anslutning till kundhanteringen som jämföras med dessa uppgifter.

Vad som i denna lag bestäms om skyldigheten att iaktta sekretess och brott mot den gäller också dem som har fått en sekretessbelagd uppgift på grundval av denna paragraf.

17 h §

Den som lämnar uppgifter vidare med stöd av 17 f och 17 g § ansvarar för att innehållet i de uppgifter som lämnas ut motsvarar de uppgifter som den som lämnar ut uppgifterna fick av den som gav dem.

Innan uppgifter lämnas vidare med stöd av 17 f § skall den som lämnar ut uppgifterna försäkra sig om att den som tar emot uppgifterna enligt lag har rätt att få de utlämnade uppgifterna av den som har gett dem till den som lämnar ut uppgifterna.

17 i §

Pensionskyddscentralen och, med dess samtycke, pensionsanstalterna har, utöver det

som bestäms i 29 § 3 mom. lagen om offertlighet i myndigheternas verksamhet, rätt att öppna en teknisk anslutning

1) för en sammanslutning eller inrättning som verkställer lagstadgad socialförsäkring till sådana uppgifter i sina personregister som sammanslutningen eller inrättningen med stöd av denna eller en annan lag har rätt att få för verkställigheten av sina uppgifter,

2) för myndigheter eller organ som nämns i 17 f § 1 mom. 4 och 5 punkten för utlämnande av uppgifter som avses i dessa punkter,

3) för försäkringsbolag som idkar frivillig pensionsförsäkring som avses i 96 § inkomstskattelagen (1535/1992) till sådana uppgifter i sina register som är nödvändiga för att utreda avdrag i beskattningen på basis av frivillig pensionsförsäkringspremie,

4) för ett livförsäkringsbolag, en pensionskassa eller en pensionsstiftelse för utlämnande av uppgifter som avses i 17 f § 1 mom. 1-3 punkten.

Pensionskyddscentralen har utöver det som bestäms i 1 mom. rätt att öppna en teknisk anslutning för de i 17 f § 3 mom. 1 och 2 punkten nämnda instanserna för lämnandet av uppgifter som avses i dessa punkter.

En teknisk anslutning får dock öppnas för utlämnande av uppgifter som avses i 17 f § 1 mom. 5 punkten och 3 mom. 2 punkten endast om därom kommits överens enligt 17 f § 4 mom.

Med hjälp av en teknisk anslutning som öppnats med stöd av denna paragraf får även hämtas sekretessbelagda uppgifter utan samtycke av den vars intressen sekretessen är avsedd att skydda. Om det dock är fråga om en teknisk anslutning som öppnats med stöd av 1 mom. 3 punkten, får sekretessbelagda personuppgifter med hjälp av den hämtas endast med samtycke av personen i fråga.

Innan en teknisk anslutning öppnas skall den som begär uppgifter förete en utredning för den som öppnar anslutningen om att uppgifterna skyddas på behörigt sätt.

17 j §

Pensionsanstalten skall på förhand på lämpligt sätt informera pensions sökanden om

var uppgifter om denne finns att få och vart uppgifterna i regel kan lämnas ut.

Straffbestämmelser

17 k §

En arbetsgivare eller dennes företrädare som uppsåtligen underlåter att sköta försäkringsskyldigheten enligt denna lag eller till någon som handhar uppdrag enligt denna lag lämnar felaktiga uppgifter som är nödvändiga enligt denna lag och som påverkar försäkringspremien eller vägrar att lämna ut dessa uppgifter eller uppsåtligen felaktigt innehåller arbetstagarens pensionsavgift som avses i 12 b § 1 mom. skall, om inte gärningen med hänsyn till sin menlighet och skadlighet samt andra omständigheter som har samband med den, bedömd som en helhet är ringa eller om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för brott mot arbetsgivarens skyldigheter enligt lagen om pension för arbetstagare dömas till böter.

En arbetsgivare eller dennes företrädare som i andra fall än de som avses i 1 mom. uppsåtligen underlåter att lämna uppgifter enligt denna lag eller uppsåtligen lämnar felaktiga uppgifter skall, om inte gärningen med hänsyn till sin menlighet och skadlighet samt andra omständigheter som har samband med den, bedömd som en helhet är ringa eller om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för brott mot skyldigheten att lämna uppgifter enligt lagen om pension för arbetstagare dömas till böter.

I denna paragraf avses med arbetsgivare den som låter utföra arbete i ett arbetsavtalsförhållande eller därmed jämförbart anställningsförhållande samt den som faktiskt utövar den beslutanderätt som hör till arbetsgivaren. Med arbetsgivarens företrädare avses en medlem i ett lagstadsråd eller annat beslutande organ hos en juridisk person som är arbetsgivare samt den som i arbetsgivarens ställe leder eller övervakar arbetet.

Till straff för ett förfarande som är straffbart enligt denna paragraf döms den mot vars förpliktelser gärningen eller försummelsen strider. Vid bedömningen av detta skall beaktas dennes ställning, arten och omfattningen av hans uppgifter och befogenheter samt även i övrigt hans andel i att den lagstridiga

situationen uppkommit eller fortgått.

Återkrav av förmån och kvittning

18 §

Om en person har fått en i denna lag avsedd förmån till ett större belopp än vad han eller hon haft rätt till, skall den förmån som betalats utan grund krävas tillbaka.

Återkrav av en förmån som betalats utan grund kan lämnas helt eller delvis därhän om detta kan anses skäligt och om utbetalningen av förmånen inte kan anses vara en följd av förmånstagarens eller dennes företrädarens svikliga förfarande eller om det belopp som skall krävas tillbaka är obetydligt.

En förmån som betalats utan grund får även återkrävas genom kvittning mot framtida pensionsposter. Från den pensionspost som i varje enskilt fall skall utbetalas får dock inte utan pensionstagarens medgivande dras av mer än en sjättedel av den del av pensionsposten som återstår sedan på denna har verkställts förskottsinnhållning med stöd av lagen om förskottsuppbörd eller uppburits källskatt med stöd av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/1978).

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också när en pensionsanstalt i egenskap av pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sådan sista pensionsanstalt som avses i 10 d § 2 mom. utan grund har betalt ut förmåner enligt pensionslagar för den privata sektorn. Till den del den sista pensionsanstalten utan grund har betalt ut förmåner enligt pensionslagar för den offentliga sektorn, fattas återkravsbeslutet av den aktuella pensionsanstalten inom den offentliga sektorn enligt vad som föreskrivs i den lag som gäller den. Den sista pensionsanstalten skall dock ge en beslutssammanställning över de förmåner som återkrävs samt återkräva beloppet. Om den sista pensionsanstalten sköter återkravet genom kvittning enligt 3 mom., skall såsom den pensionsrat som avses där betraktas det sammanlagda beloppet av de pensionsrater som den sista pensionsanstalten skall betala.

19 §

En avgift som med stöd av denna lag fastställts av en pensionsanstalt eller pensionskyddscentralen samt en på avgiften för tiden

för betalningsdröjsmål beräknad årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. räntelagen (633/1982) får utsökas utan dom eller beslut på det sätt som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961).

19 c §

Om kommunen eller samkommunen har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, skall pensionsanstalten på yrkande av kommunen eller samkommunen till kommunen eller samkommunen betala den pension som den pensionsberättigade har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som föreskrivs i 14 § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

I de fall som avses i 1—6 mom. utbetalas pensionen till arbetsgivaren, arbetslöshetskassan, folkpensionsanstalten, det organ som avses i 4 mom., kommunen eller samkommunen likväl endast under förutsättning att meddelandet om utbetalning av pensionen har gjorts till pensionsanstalten minst två veckor före den dag då pensionen skall utbetalas.

19 d §

Fördröjs utbetalningen av pension eller en annan förmån som avses i denna lag, skall pensionsanstalten betala den fördröjda pensionen eller förmånen av annat slag förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen per år följer den räntefot som avses i 4 § 1 mom. räntelagen. Skyldighet att betala förmånen av annat slag förhöjd gäller likväl inte den del av förmånen som utges till en annan försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet eller till folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa, om det inte är fråga om en sådan prestation som avses i 19 c § 1 mom.

21 §

En part som är missnöjd med en pensionsanstalts beslut i ett ärende som gäller pension eller skyldigheter som i denna lag bestäms för en arbetsgivare, får söka ändring i beslutet genom skriftliga besvär hos pensionsnämnden senast den 30 dagen efter den dag då parten fick del av beslutet. Detsamma gäller ett dylikt beslut av pensionsskyddscentralen och pensionsskyddscentralens beslut i ett ärende som gäller skyldigheter som i denna lag bestäms för en pensionsanstalt samt de beslut av pensionsskyddscentralen som avses i 1 § 7 mom, 1 c § 2 mom., 10 a § 2 mom., 12 § 6 mom. och 14 § 3 mom.

Ändring i en beslutssammanställning som en pensionsanstalt inom den privata sektorn har givit i egenskap av sista pensionsanstalt söks och besvärärendet behandlas enligt 1—4 mom. och 21 a § 5—8 mom. Ändring i en beslutssammanställning som en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn har givit i egenskap av sista pensionsanstalt söks och besvärärendet behandlas enligt vad som föreskrivs i de pensionslagar för den offentliga sektorn som avses i 10 d § 2 mom.

21 a §

Om samtliga pensionsanstalter vilkas beslut besväraren gäller godkänner ändringssökandens yrkanden till den del de gäller ifrågavarande pensionsanstalts beslut, skall pensionsanstalten inom den privata sektorn i egenskap av sista pensionsanstalt ge en ny, rättad beslutssammanställning. I en på detta sätt rättad beslutssammanställning får ändring sökas enligt denna lag. Rättar någon av ovan avsedda pensionsanstalter inte sitt beslut i enlighet med ändringssökandens krav, skall den sista pensionsanstalten inom 60 dagar från besvärstidens utgång tillställa den besvärinstans som avses i 3 mom. besvärskriften samt de utlåtanden som givits med anledning av den.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Lagens 4 § 6 mom., 4 e § 2 mom., 6 a § 1 mom. och 2 mom. 5 punkten, 7 § 4 mom., 7 d § 1 mom., 7 f § 1 mom. 1 och 5 punkten,

8 § 3 mom. och 12 c § 1 mom. gäller till och med den 31 december 2004.

Om en i 10 d § avsedd pensionsanstalt inom den offentliga sektorn beviljar en pensions sökande som har fyllt 60 år och är född 1944—1947 invalidpension som individuell förtidspension, avgör pensionsanstalten inom den privata sektorn sökandens rätt att få invalidpension enligt pensionslagarna för den privata sektorn. När en pensionsanstalt inom den privata sektorn avgör ett invalidpensionsärende med stöd av 4 § 8 mom. skall den beakta det avgörande som pensionsanstalten inom den offentliga sektorn träffat samt det som sägs i de anvisningar som pensionsskyddscentralen meddelar med stöd av 4 § 8 mom.

Lagens 4 § 3 mom., 4 e § 2 mom., 10 d § 2 och 4—8 mom. och 12 d § 1 mom. tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. De bestämmelser som nämns i första meningen i detta moment tillämpas dock inte, om pen-

sionssökanden på grundval av eget arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på basis av ansökan som blivit anhängig innan lagen trätt i kraft har rätt att få pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 10—13 punkten och om han eller hon genom ansökan som blivit anhängig efter ikraftträdandet ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning av tidigare beviljad pension. Dessa bestämmelser tillämpas inte heller när pension som beviljats på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att lagen har trätt i kraft. Om förmånslåtare vid sin död fick sådan pension på vilken inte tillämpats de bestämmelser som nämns i första meningen i detta moment, skall bestämmelserna inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

2.

Lag**om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 4 maj 2001 om ändring av lagen om pension för arbetstagare (375/2001) som följer:

Lagen tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Lagen tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på basis av ansökan som blivit anhängig före ikraftträdandet har rätt att få pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare och om han eller hon genom ansökan som blivit anhängig efter ikraftträdandet ansöker om ny pension eller fortsatt utbe-

talning av tidigare beviljad pension. Lagen tillämpas inte heller när pension som beviljats på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att lagen har trätt i kraft. Om förmånslåtaren vid sin död fick sådan pension på vilken denna lag inte tillämpats, skall lagen inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

3.

Lag**om ändring och temporär ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 9 februari 1962 om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962) 10 § 1 och 4 mom. samt *temporärt* 13 a §, dessa lagrum sådana de lyder, 10 § 1 mom. i lag 691/1968 och 4 mom. i lag 314/1995 samt 13 a § i lag 376/2001, och

fogas temporärt till 4 a §, sådan den lyder i lagarna 560/1993, 1483/1995 och 631/2002, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir ett nytt 3 mom. i stället för det 3 mom. som upphävts genom nämnda lag 1483/1995, och till 10 c §, sådan den lyder i nämnda lag 560/1993, ett nytt 4 mom. som följer:

4 a §

En arbetstagare som avses i 1 mom. har efter fyllda 58 år rätt att få individuell förtidspension också när han eller hon efter det att ett arbetsförhållande som omfattas av denna lag har upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsförhållande har beviljats individuell förtidspension enligt 9 c § lagen om statens pensioner, 33 § lagen om kommunala pensioner, 1 § pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § lagen om Folkpensionsanstalten, om inte något annat följer av 10 d § 5 mom. lagen om pension för arbetstagare.

10 §

Arbetsgivaren är skyldig att betala en försäkringspremie som social- och hälsovårdsministeriet på framställning av arbetspensionskassan eller en i 2 § avsedd annan pensionsanstalt fastställer för alla arbetsgivare på samma område till samma procenttal av de löner som arbetsgivaren utbetalat till sina anställda i arbetsförhållande på ett arbetsområde som hör till denna lags tillämpningsområde. Härvid beaktas likväl inte löner som utbetalats till funktionärer eller till andra arbets-

tagare som avses i 1 § 2 mom. eller i 3 §. Om tidpunkten och sättet för betalning av försäkringspremien bestäms genom förordning av statsrådet.

Har arbetsgivaren försummat att betala en försäkringspremie som avses i denna lag och rättar han inte, sedan han uppmanats därtill, sin försummelse inom en av arbetspensionskassan föreskriven skälig tid, kan kassan på basis av inhämtad utredning eller, om sådan saknas, enligt uppskattning påföra arbetsgivaren en skälig försäkringspremie som förhöjts till högst det dubbla beloppet. Försäkringspremie får dock inte påföras för annan tid än för det löpande kalenderåret och de fem föregående kalenderåren. Arbetspensionskassan har även rätt att för den tid som försäkringspremien försenats ta ut en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. räntelagen (633/1982). En försäkringspremie som påförts av arbetspensionskassan samt en på premien för betalningsdröjsmålet beräknad årlig dröjsmålsränta får utsökas utan dom eller beslut på det sätt som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961).

10 c §

Pensionsskyddscentralen skall på begäran av arbetstagaren skriftligen delge denne det enligt första meningen i 9 § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare justerade sammanlagda lönebelopp för vilket försäkringspremier på grund av arbetsförhållandet har betalats till arbetspensionskassan.

13 a §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller dessutom i tillämpliga delar 1 § 6 och 7 mom., 3 § 2 och 3 mom., 3 a §, 4 § 1 och 5 mom., 4 a § 2—6 mom., 4 b—4 d och 4 f—4 n §, 5 § 4 och 6 mom., 5 c, 7 f—7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 10, 10 a—10 d och 12 §, 12 a § 4 och

5 mom., 12 d, 13 a, 13 b och 14 §, 15 § 2 mom., 15 a, 15 b, 16, och 17 §, 17 a § 1 mom., 17 b—17 e §, 17 f § 1, 2 och 4 mom., 17 h §, 17 i § 1 och 3—5 mom. samt 17 j, 17 k, 18, 19 b—19 d, 20, 21, 21 a—21 e, 22 och 23 § lagen om pension för arbetstagare.

Till den del arbetspensionskassans verksamhet inte gäller verkställighet av pensionskyddet iaktas i fråga om arbetspensionskassans verksamhet i tillämpliga delar 165 och 165 a—165 c § lagen om försäkringskassor (1164/1992).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Lagens 4 a § 2 mom., 10 c § 4 mom. och 13 a § 1 mom. gäller till och med den 31 december 2004.

4.

Lag**om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 4 maj 2001 om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (376/2001) som följer:

Lagen tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Lagen tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på basis av ansökan som blivit anhängig innan lagen trätt i kraft har rätt att få pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare och om han eller hon genom ansökan som blivit anhängig efter ikraftträdandet ansöker om ny pension eller fortsatt utbe-

talning av tidigare beviljad pension. Lagen tillämpas inte heller när pension som beviljats av ansökan vilken blivit anhängig innan lagen träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att lagen har trätt i kraft och som senare avbrutits. Om förmånslätaren vid sin död fick sådan pension på vilken denna lag inte tillämpats, skall den inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

6.

Lag

om ändring av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 26 januari 1956 om sjömanspensioner (72/1956) i 2 § 3 mom. inledande stycket och 1 punkten samt 5—8 mom., 3 c § 1 mom., 8 § 1 mom., 16 a § 4 mom., 16 d § 1 mom., 17 § 2 mom., 28 § 1 mom., 28 c § 4 och 6 mom., 38 § 5 mom., 59 § 5 mom., 59 a § 6 mom. och 63 a § 1 mom.,

dessas lagrum sådana de lyder, i 2 § 3 mom. inledande stycket och 1 punkten samt 5—8 mom., 3 c § 1 mom., 17 § 2 mom., 28 § 1 mom., 59 § 5 mom. och 59 a § 6 mom. i lag 379/2001, 8 § 1 mom. i lag 316/1995, 16 a § 4 mom., 16 d § 1 mom. och 38 § 5 mom. i lag 1745/1995, 28 c § 4 och 6 mom. i lag 1333/1999 samt 63 a § 1 mom. i lag 836/1996, och fogas till 2 §, sådan den lyder i nämnda lag 379/2001, ett nytt 9 mom., varvid de nuvarande 9 och 10 mom. blir 10 och 11 mom., som följer:

2 §

Om en arbetstagare har omfattats av pensionskydd såväl enligt en pensionslag för den privata sektorn som enligt en lag som avses i 8 § 4 mom. 3, 4, 7 eller 8 punkten lagen om pension för arbetstagare (*pensionslagar för den offentliga sektorn*) och om pensionskydd i enlighet med minimivillkoren vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast hade ordnats för honom eller henne i en pensionsanstalt inom den privata sektorn, skall denna pensionsanstalt (*sista pensionsanstalt*)

1) ge en beslutssammanställning som uppger pensionsanstaltens beslut enligt 2 mom. samt beslut av de pensionsanstalter (*pensionsanstalter inom den offentliga sektorn*) som sköter pensionskydd enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn och motsvarande familjepensionsskydd, och

Dock gäller att om den återstående tiden eller motsvarande förtjänst beaktas på någon annan grund än arbetstagarens sista arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet när pensionens belopp räknas ut, är sista pensionsanstalt utan hinder av 2—4 mom. den pensionsanstalt inom den privata

eller den offentliga sektorn där pensionskyddet för den återstående tiden eller motsvarande pensionsskydd har ordnats.

Om en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn i egenskap av sista pensionsanstalt avgör en arbetstagares rätt till invalidpension eller individuell förtidspension med stöd av 9 § 1 mom. a eller b punkten eller 9 c § lagen om statens pensioner, 24 § 1 mom. 1 punkten eller 33 § lagen om kommunala pensioner, 1 § pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § lagen om Folkpensionsanstalten och om den månatliga pensionen från en pensionsanstalt inom den privata sektorn är större än tre gånger det belopp som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten lagen om pension för arbetstagare, skall pensionsanstalten inom den offentliga sektorn före beslutet begära att pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av arbetstagarens arbetsförmåga. Om pensionsanstalten inom den privata sektorn och den sista pensionsanstalten då är av olika åsikt om arbetstagarens arbetsförmåga, tillämpas inte på pensionen vad som i 17 § 2 mom. föreskrivs om rätten till invaliditetspension och individuell förtidspension eller vad som i 4 mom. ovan föreskrivs om sista pensionsanstalt.

En pensionsanstalt inom den privata eller

den offentliga sektorn som betalar pension eller avträdelsetöd betraktas som sista pensionsanstalt även när pensionstagaren beviljas annan ny pension än invaliditetspension. En pensionsanstalt som betalar arbetslöshets- eller deltidspension betraktas dock som sista pensionsanstalt när pensionstagaren beviljas invaliditetspension, om inte något annat följer av 8 mom.

Om den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall eller borde beaktas i pensioner både enligt pensionslagarna för den privata sektorn och enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn när pensionsbeloppet räknas ut eller om ny pension beviljas efter en sådan pension, tillämpas inte på behandlingen av pensionen vad som i 3—6 mom. föreskrivs om sista pensionsanstalt. Detta förfarande tillämpas också när deltidspension beviljas samtidigt i enlighet med både en pensionslag för den privata sektorn och en pensionslag för den offentliga sektorn. På behandling av familjepension tillämpas dock vad som i 3—6 bestäms om sista pensionsanstalt, trots att den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall beaktas i familjepensioner både enligt pensionslagarna för den privata sektorn och enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn när pensionsbeloppet räknas ut.

Pensionsanstalter inom arrangemanget med sista pensionsanstalt kan komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt skall iakttas även i de situationer som avses i 7 och 8 mom. Pensionssökanden skall under rättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärende.

3 c §

Har en pensionskassa i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 2 § 3 mom. betalt ut pensioner eller familjepensioner enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 3, 4, 7 eller 8 punkten lagen om pension för arbetstagare, skall pensionsskyddscentralen driva in och gottgöra pensionskassan dessa pensionskostnader samt ränta senast under det kalenderår som följer på utbetalningsåret. Förskott kan också tas ut för ändamålet. Pensionskostnaderna drivs in och gottgörs enligt vad

pensionsskyddscentralen och pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn närmare avtalar särskilt om saken.

8 §

På en premie som inte har betalats inom föreskriven tid skall arbetsgivaren för dröjsmålstiden betala en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. rättelagen (633/1982).

16 a §

Då pensionslönen räknas ut beaktas dock inte tiden för vilken arbetstagaren har varit berättigad till heffektiv pension enligt 12 § 1 mom. och inte heller tiden efter det att arbetstagaren har uppnått pensionsåldern enligt 14 §. Har ett arbetsavtalsförhållande avslutats enligt 11 § 6 mom., anses det dock vid tillämpningen av denna paragraf att arbetsavtalsförhållandet har fortgått utan avbrott, ifall pensionens belopp före samordningen enligt 8 § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare blir större om det räknas ut på detta sätt.

16 d §

Om det av arbetstagarens eller förmånstagararens uppgifter framgår att pensionslönen i arbetstagarens eller förmånslåtarens arbetsavtalsförhållande som omfattas av denna lag, av något undantagsskäl som yppat sig högst tio år före pensionsfallet är lägre än hans eller hennes enligt 18 § justerade pensionslön i samma arbetsavtalsförhållande, innan ett sådant skäl yppade sig, under så lång tid att den större lönen kunde anses såsom stabiliserad, och om denna omständighet har en inverkan om minst 20 procent på helhetspensionskyddet, anses såsom pensionslön i detta arbetsavtalsförhållande den genomsnittliga arbetsförtjänst som arbetstagaren hade haft om nämnda skäl inte hade funnits.

17 §

En arbetstagare har rätt att få invaliditets-

pension eller en i 15 § 5 mom. avsedd arbetstagarare individuell förtidspension också när han eller hon, efter det att ett arbetsavtalsförhållande som omfattas av denna lag har upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande beviljats pension enligt 9 eller 9 c § lagen om statens pensioner (280/1966), 24 eller 33 § lagen om kommunala pensioner, 1 § pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § lagen om Folkpensionsanstalten, om inte något annat följer av 2 § 6 mom.

28 §

Invaliditetspension betalas, om inte något annat föreskrivs i denna paragraf, från början av den månad som närmast följer på den månad då rätten till pension har uppkommit. Invaliditetspension beviljas dock inte utan giltigt skäl retroaktivt för en längre tid än för ett år före den månad som följer efter ansökan.

28 c §

Om kommunen eller samkommunen har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, skall pensionskassan på yrkande av kommunen eller samkommunen till kommunen eller samkommunen betala den pension som den pensionsberättigade har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som 14 § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) föreskriver.

I de fall som avses i 1—5 mom. utbetalas pensionen till arbetslöshetskassan, folkpensionsanstalten, det organ som avses i 3 mom., kommunen eller samkommunen likväl endast under förutsättning att meddelandet om utbetalning av pensionen har gjorts till pensionskassan minst två veckor före den dag då pensionen skall utbetalas.

38 §

Den som särskilt bemyndigats av den oäkända befälsorganisation vars representant enligt 36 § 1 mom. inte är medlem av styrelsen har rätt att vara närvarande vid styrelsens sammanträde och att delta i överläggningarna. Samma rätt har den som företräder radiotelegrafisterna. Social- och hälsovårdsministeriet utnämner en representant för radiotelegrafisterna och en personlig suppleant för honom eller henne då styrelsemedlemmarna utnämns. Om den som representerar radiotelegrafisterna och hans eller hennes suppleant befrias från sitt uppdrag eller utnämns under styrelsens mandatid, skall i tillämpliga delar iaktas vad som föreskrivs om styrelsemedlemmarna och deras suppleanter.

59 §

Ändring i en beslutssammanställning som pensionskassan har givit i egenskap av sista pensionsanstalt söks och besvärshandlingen behandlas enligt 1—4 mom. och 59 a § 5—8 mom. Ändring i en beslutssammanställning som en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn har givit i egenskap av sista pensionsanstalt söks och besvärshandlingen behandlas enligt vad som föreskrivs i de pensionslagar för den offentliga sektorn som avses i 2 § 3 mom.

59 a §

Om samtliga pensionsanstalter vilkas beslut besvärshandlingen gäller godkänner ändringssökandens yrkanden till den del de gäller ifrågavarande pensionsanstalts beslut, skall pensionskassan i egenskap av sista pensionsanstalt ge en ny, rättad beslutssammanställning. I en på detta sätt rättad beslutssammanställning får ändring sökas enligt denna lag. Rättar någon av ovan avsedda pensionsanstalter inte sitt beslut i enlighet med ändringssökandens krav, skall pensionskassan inom 60 dagar från besvärstidens utgång tillställa den besvärshandlingen som avses i 3 mom. besvärshandlingen samt de utlåtanden som givits med anledning av den.

63 a §

Fördröjs utbetalningen av pension eller en annan förmån som avses i denna lag, skall pensionskassan betala den fördröjda pensionen eller förmånen av annat slag förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen per år följer den räntefot som avses i 4 § 1 mom. räntelagen. Skyldighet att betala förmånen förhöjd gäller likväl inte den del av förmånen som betalas ut till en annan försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet eller till folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Om en i 2 § avsedd pensionsanstalt inom den offentliga sektorn beviljar en pensionsökande som har fyllt 60 år och är född 1944—1947 invalidpension som individuell förtidspension, avgör pensionsanstalten inom den privata sektorn sökandens rätt att få invalidpension enligt pensionslagarna för den privata sektorn. När en pensionsanstalt inom den privata sektorn avgör ett invalidpensionsärende med stöd av 15 § 9 mom. skall den beakta det avgörande som pensionsanstalten inom den offentliga sektorn träffat det som sägs i de anvisningar som pensionskyddscentralen meddelar med stöd av 15 § 9

mom.

Lagens 2 § 3 och 5—9 mom., 3 c § 1 mom. och 17 § 2 mom. tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. De bestämmelser som nämns i första meningen i detta moment tillämpas dock inte, om pensionsökanden på grundval av eget arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på basis av ansökan som blivit anhängig innan lagen trätt i kraft har rätt att få pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare och om han eller hon genom ansökan som blivit anhängig efter ikraftträdandet ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning av tidigare beviljad pension. Dessa bestämmelser tillämpas inte heller när pension som beviljats på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att lagen har trätt i kraft. Om förmånslåtare vid sin död fick sådan pension på vilken inte tillämpats de bestämmelser som nämns i första meningen i detta moment, skall bestämmelserna inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

7.

Lag**om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om sjömanspensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 4 maj 2001 om ändring av lagen om sjömanspensioner (379/2001) som följer:

Lagen tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Lagen tillämpas dock inte, om pensionsökanden på grundval av eget arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på basis av ansökan som blivit anhängig innan lagen trätt i kraft har rätt att få pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare och om han eller hon genom ansökan som blivit anhängig efter ikraftträdandet ansöker om ny pension eller fortsatt utbe-

talning av tidigare beviljad pension. Lagen tillämpas inte heller när pension som beviljats på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att lagen har trätt i kraft. Om förmånslåtaren vid sin död fick sådan pension på vilken denna lag inte tillämpats, skall lagen inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

8.

Lag**om ändring och temporär ändring av lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 14 juli 1969 om pension för företagare (468/1969) 9 § 4 mom., 12 § 5 mom. och 17 § 4 och 5 mom. samt *temporärt* 17 § 1 mom.,

av dessa lagrum, 9 § 4 mom. sådant det lyder i lag 393/1995, 12 § 5 mom. sådant det lyder i lag 1334/1999 och 17 § 1 mom. sådant det lyder i lag 35/2002, samt

fogas till 17 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1485/1995 och i nämnda lag 35/2002, nya 5, 6 och 8 mom., varvid det ändrade 5 mom. blir 7 mom., som följer:

9 §

En företagare svarar såsom för egen skuld för i hans eller hennes företag arbetande familjemedlemmars försäkringspremie. Om företagareverksamhet som avses i denna lag bedrivs i form av en sammanslutning eller ett samfund, svarar även sammanslutningen eller samfundet för sina delägars på nämnda verksamhet grundade försäkringspremier såsom för egen skuld. Pensionsanstalten skall på begäran lämna personer, sammanslutningar och samfund som avses i detta moment de uppgifter som inverkar på ansvaret enligt momentet.

12 §

Om företagaren försummat att betala försäkringspremien, har pensionsanstalten rätt att för dröjsmålstiden ta ut en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. räntelagen (633/1982).

17 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2 och 3 mom., 3 § 1 och 2 mom., 3 a, 4 och 4 a—4 n §, 5 § 1 mom. och 2 mom. 1 punkten

samt 3, 4 och 6 mom., 5 a—5 c, 7 g, 7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 10 och 10 b—10 d §, 11 § 2 och 11 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten och 4 mom. samt 12 d, 14 och 16 §, 17 a § 1 mom., 17 b—17 d §, 17 e § 1 mom., 17 f § 1, 2 och 4 mom., 17 g och 17 h §, 17 i § 1 och 3—5 mom., 17 j §, 17 k § 2—4 mom. samt 18, 19, 19 b—19 e, 20, 21, 21 a—21 e och 22 § lagen om pension för arbetstagare.

Vid tillämpningen av 17 d § 3 mom., 17 f § 1 mom. 7 och 8 punkten samt 17 k § 2—4 mom. lagen om pension för arbetstagare likställs en företagare med en arbetsgivare som avses i den nämnda lagen och vid tillämpningen av 17 e § 1 mom. med en arbetstagare som avses i den nämnda lagen.

En företagare är skyldig att utan dröjsmål lämna pensionsanstalten uppgifter om inledande av företagareverksamhet enligt denna lag och om väsentliga förändringar i företagareverksamhetens art, omfattning eller form eller företagarens arbetsinsats. Likaså är en företagare skyldig att utan dröjsmål meddela pensionsanstalten om hans eller hennes företagareverksamhet enligt denna lag upphör.

Oberoende av företagarens upplysningskyldighet enligt 5 mom., kan pensionsanstalten kräva att företagaren lämnar en utredning över de omständigheter som nämns i 5 mom. samt om motsvarande andra omständigheter som kan inverka på försäkringsskyl-

digheten, försäkringspremien, skötseln av försäkringen, arbetsinkomsten och pensionsrätten enligt denna lag.

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och övriga bestämmelser om rätten att få uppgifter har pensionsanstalten och pensionsskyddscentralen rätt att av skattemyndigheterna få de uppgifter som är nödvändiga för verkställandet av denna lag. Pensionsanstalten och pensionsskyddscentralen har rätt att få de nämnda uppgifterna avgiftsfritt, om de är avsedda för avgörandet av ett anhängigt ärende. I annat fall skall den som begärt uppgifterna på yrkande av skattemyndigheterna betala skäligen kostnader för utlämnandet av uppgifterna.

Pensionsanstalten skall, utöver det som rågon annanstans i lag bestäms om pensionsanstaltens skyldighet att lämna ut uppgifter, lämna ut uppgifter till

1) Folkpensionsanstalten för beräklandet av förmåner enligt sjukförsäkringslagen (364/1963),

2) skatteförvaltningen för fastställandet av sjukförsäkringsavgiften enligt sjukförsäkringslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Lagens 17 § 1 mom. gäller till och med den 31 december 2004.

9.

Lag

om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 4 maj 2001 om ändring av lagen om pension för företagare (378/2001) som följer:

Denna lag tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Lagen tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på basis av ansökan som blivit anhängig innan lagen trätt i kraft har rätt att få pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare och om han eller hon genom ansökan som blivit anhängig efter ikraftträdandet ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning av tidigare beviljad pension. La-

gen tillämpas inte heller när pension som beviljats på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen träder i kraft och som senare brutits börjar betalas på nytt efter det att lagen har trätt i kraft. Om förmånslåtaren vid sin död fick sådan pension på vilken bestämmelserna i denna lag inte tillämpats, skall lagen inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

10.

Lag

om ändring och temporär ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/1969) 19 § 6 och 7 mom.,
 dessa lagrum sådana de lyder, 19 § 6 mom. i lag 751/1974 och 7 mom. i lag 37/1987,
ändras 10 § 5 mom., 12 § 4 mom. och 19 § 4 och 5 mom. samt *temporärt* 19 § 1 mom.,
 dessa lagrum sådana de lyder, 10 § 5 mom. i lag 1282/2001, 12 § 4 mom. i lag 1335/1999,
 19 § 1 mom. i lag 377/2001 och 4 och 5 mom. i nämnda lag 751/1974, samt
fogas till lagen nya 19 a—19 c § som följer:

10 §

En lantbruksföretagare som avses i 1 § 2 mom. 1—3 eller 6 punkten svarar såsom för egen skuld för försäkringspremierna för en i samma företag arbetande make eller medlem i familjeföretag samt för den som avses i 1 § 2 mom. 5 punkten. Det ansvar för en annans försäkringspremier som avses här gäller dock inte en lantbruksföretagare enligt 1 § 2 mom. 1—3 eller 5 punkten som i ett företag han eller hon har bestämmanderätt i inte bedriver lantbruksföretagarverksamhet på grundval av ägande- eller arrenderätt. Om företagarverksamhet enligt denna lag bedrivs i form av en sammanslutning eller ett samfund, svarar även sammanslutningen och samfundet såsom för egen skuld för sina delägars försäkringspremier som grundar sig på verksamheten. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt skall på begäran lämna personer, sammanslutningar och samfund avses i detta moment de uppgifter som påverkar ansvaret enligt momentet.

12 §

Om lantbruksföretagaren försummat att betala försäkringspremien, har pensionsanstalten rätt att för dröjsmålstiden ta ut en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. räntelagen (633/1982).

19 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2 och 3 mom., 3 a, 4, 4 a—4 n §, 5 § 1 mom. och 2 mom. 1 punkten samt 3, 4 och 6 mom., 5 a—5 c, 7 g, 7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 10 b—10 d §, 11 § 2 och 11 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten samt 12 d, 14 och 16 §, 17 § 2 och 3 mom., 17 a § 1 mom., 17 b—17 d §, 17 e § 1 mom., 17 f § 1, 2 och 4 mom., 17 h §, 17 i § 1 och 3—5 mom., 17 j §, 17 k § 2—4 mom. samt 18, 19, 19 b—19 e, 20, 21, 21 a—21 e och 22 § lagen om pension för arbetstagare.

Vid tillämpningen av 17 § 2 och 3 mom., 17 d § 3 mom., 17 f § 1 mom. 7 och 8 punkten samt 17 k § 2—4 mom. lagen om pension för arbetstagare likställs en lantbruksföretagare med en arbetsgivare som avses i den nämnda lagen och vid tillämpningen av

17 e § 1 mom. med en arbetstagare som avses i den nämnda lagen.

Till den del pensionsanstaltens verksamhet inte gäller verkställighet av pensionsskyddet iakttas i fråga om pensionsanstaltens verksamhet i tillämpliga delar 165 och 165 a—165 c § lagen om försäkringskassor (1164/1992).

19 a §

En lantbruksföretagare är skyldig att utan dröjsmål lämna lantbruksföretagarnas pensionsanstalt uppgifter om inledande av lantbruksföretagarverksamhet enligt denna lag och om väsentliga förändringar i företagarverksamhetens art, omfattning eller form eller lantbruksföretagarens arbetsinsats. Likaså är en lantbruksföretagare skyldig att utan dröjsmål meddela pensionsanstalten om hans företagarverksamhet enligt denna lag upphör.

Oberoende av lantbruksföretagarens upplysningsskyldighet enligt 1 mom., kan pensionsanstalten kräva att lantbruksföretagaren lämnar en utredning över de omständigheter som nämns i 1 mom. samt om motsvarande andra omständigheter som kan inverka på försäkringsskyldigheten, försäkringspremien, skötseln av försäkringen, arbetsinkomsten och pensionsrätten enligt denna lag.

19 b §

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har rätt att vid behandlingen av ett ärende enligt denna lag i enskilda fall använda uppgifter som den fått för skötseln av övriga uppdrag som anges i de lagar som nämns i 16 §, om det är uppenbart att dessa uppgifter påverkar en förmån enligt denna lag och uppgifterna enligt lag skall beaktas vid beslutsfattandet och lantbruksföretagarnas pensionsanstalt också annars separat har rätt till dessa uppgifter. Den som ansöker om en förmån skall på förhand underrättas om att uppgifterna eventuellt kommer att användas.

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och övriga bestämmelser om rätten att få uppgifter har lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och pensionsskyddscentralen rätt att av skattemyndigheterna och den register-

myndighet som avses i lagen om landsbygdsnäringsregistret (1515/1994) få de uppgifter som är nödvändiga för verkställandet av uppdrag enligt denna lag. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och pensionsskyddscentralen har dessutom rätt att av den myndighet som avses i lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik (1139/1994) få de uppgifter som är nödvändiga för verkställandet av de uppdrag enligt denna lag som gäller fiske. Pensionsskyddscentralen och lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har rätt att få de nämnda uppgifterna avgiftsfritt, om de är avsedda för avgörandet av ett anhängigt ärende. I annat fall skall den som begärt uppgifterna på yrkande av skattemyndigheterna betala skäligen kostnader för utlämnandet av uppgifterna.

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och övriga bestämmelser om rätten att få uppgifter har lantbruksföretagarnas pensionsanstalt rätt att av renbeteslagen och renbeteslagsföreningen få de uppgifter som är nödvändiga för verkställandet av uppdrag enligt denna lag. Dessa uppgifter skall varje år efter renskötselårets utgång lämnas pensionsanstalten på det sätt som lantbruksföretagarnas pensionsanstalt närmare bestämmer. Pensionsskyddscentralen och lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har rätt att vid behov även vid andra tidpunkter få dessa uppgifter av renbeteslagen och renbeteslagsföreningen.

19 c §

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt skall, utöver det som någon annanstans i lag bestäms om pensionsanstaltens skyldighet att lämna ut uppgifter, lämna ut uppgifter till

1) de försäkringsbolag som nämns i 19 § trafikförsäkringslagen (279/1959) samt till Trafikförsäkringscentralen och Statskontoret för fastställande av den årsarbetsförtjänst som behövs för beräkning av ersättning för trafikskada,

2) Folkpensionsanstalten för beräkning av förmåner enligt sjukförsäkringslagen (364/1963),

3) skatteförvaltningen för fastställandet av sjukförsäkringsavgiften enligt sjukförsäkringslagen.

Om lantbruksföretagarnas pensionsanstalt till en omyndig betalar en sådan försäkringssumma ur grupplivförsäkringen för lantbruksföretagare som avses i 9 a §, skall pensionsanstalten utan hinder av sekretessbestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter meddela försäkringssumman till den förmynd-

darmyndighet inom vars verksamhetsområde den omyndiga personen har sin hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Lagens 19 § 1 mom. gäller till och med den 31 december 2004.

11.

Lag

om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 4 maj 2001 om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare (377/2001) som följer:

Lagen tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Lagen tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen trätt i kraft har rätt att få pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare och om han eller hon genom ansökan som blivit anhängig efter ikraftträdandet ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning

av tidigare beviljad pension. Lagen tillämpas inte heller när pension som beviljats på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att lagen har trätt i kraft. Om förmånslåtarens vid sin död fick sådan pension på vilken denna lag inte tillämpats, skall lagen inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

12.

Lag**om ändring av 24 § lagen om avträddelsepension**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 4 januari 1974 om avträddelsepension (16/1974) 24 §, sådan den lyder
delvis ändrad i lag 1336/1999, som följer:

24 §

Om inte något annat följer av denna lag,
gäller för avträddelsepension dessutom i till-
lämpliga delar 9, 10 c och 16 §, 17 a § 1
mom., 17 b—17 d §, 17 f § 1, 2 och 4 mom.,
17 h §, 17 i § 1, 3 och 4 mom., 17 k § 2—4
mom., 18, 19, 19 b—19 d, 20, 21, 21 a—

21 e § lagen om pension för arbetstagare
samt 16—18 och 19 b § samt 19 c § 1 mom.
lagen om pension för lantbruksföretagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

13.**Lag****om ändring av 43 § lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 28 december 1990 om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990) 43 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1337/1999, som följer:

43 §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller för generationsväxlingspension dessutom i tillämpliga delar 8 g, 9 och 10 c §, 12 § 1 mom. 5 punkten, 16 §, 17 § 2 och 3 mom., 17 a § 1 mom., 17 b—17 d §, 17 f § 1, 2 och 4 mom., 17 h §, 17 i § 1, 3 och 4 mom., 17 k § 2—4 mom., 19 b § 1—4 mom. samt

19 c § 2—7 mom., 19 d, 20, 21 och 21 a—21 e § lagen om pension för arbetstagare samt 16—18 och 19 b § samt 19 c § 1 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare.

—————
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

14.**Lag****om ändring av 37 § lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 18 december 1992 om avträdelseersättning för lantbruksföretagare
(1330/1992) 37 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1338/1999, som följer:

37 §
Om inte något annat följer av denna lag,
gäller för avträdelseersättning dessutom i till-
lämpliga delar 9 och 10 c §, 12 § 1 mom. 5
punkten, 16 §, 17 a § 1 mom., 17 b—17 d §,
17 f § 1, 2 och 4 mom., 17 h §, 17 i § 1, 3
och 4 mom., 17 k § 2—4 mom., 19 b § 1—4
mom. samt 19 c § 2—7 mom. 19 d, 20, 21

och 21 a—21 e § lagen om pension för ar-
betstagare samt 16—18 och 19 b § samt
19 c § 1 mom. lagen om pension för lant-
bruksföretagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

15.

Lag**om ändring av 40 § lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 16 december 1994 om avträdelsetöd för lantbruksföretagare
 (1293/1994) 40 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1339/1999, som följer:

40 §

Om inte något annat följer av denna lag,
 gäller för avträdelsetöd i tillämpliga delar
 8 g, 9, och 10 c §, 12 § 1 mom. 5 punkten,
 16 §, 17 § 2 och 3 mom., 17 a § 1 mom.,
 17 b—17 d §, 17 f § 1, 2 och 4 mom., 17 h §,
 17 i § 1, 3 och 4 mom., 17 j §, 17 k § 2—4
 mom., 19 b § 1—4 mom. samt 19 c § 2—7

mom., 19 d, 20, 21 och 21 a—21 e § lagen
 om pension för arbetstagare samt 16—18 och
 19 b § och 19 c § 1 mom. lagen om pension
 för lantbruksföretagare.

 Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

16.

Lag

om ändring av lagen om statens pensioner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 20 maj 1966 om statens pensioner (280/1966) 3 a §, 7 c § 1 mom., 14 § 1 mom., 15 § 1 mom., 16 b § 1 mom., 17 b § 4 och 6 mom., 23 § 5 mom., 23 b § 5 och 6 mom. samt 25 § 3 mom.,

dessas lagrum sådana de lyder, 3 a §, 16 b § 1 mom., 23 § 5 mom., 23 b § 5 och 6 mom. samt 25 § 3 mom. i lag 381/2001, 7 c § 1 mom. i lag 1671/1995, 14 § 1 mom. i lag 837/1996, 15 § 1 mom. i lag 1229/1999 och 17 b § 4 och 6 mom. i lag 625/2000, samt

fogas till 17 b §, sådan den lyder i nämnda lag 625/2000, ett nytt 1 mom., varvid de nuvarande 1—3 mom. blir 2—4 mom., det ändrade 4 mom blir 5 mom., 5 mom. blir 6 mom. och det ändrade 6 mom. blir 7 mom. som följer:

3 a §

Om en förmånstagare har omfattats av pensionsskydd såväl enligt denna lag som enligt lagen om kommunala pensioner (549/2003), pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (298/1966), lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) (*pensionslagar för den offentliga sektorn*) eller enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1, 2 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare (395/1961) (*pensionslagar för den privata sektorn*) och om han eller hon vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast hade sådan anställning som omfattas av denna lag, skall statskontoret i egenskap av sista pensionsanstalt

1) ge en beslutssammanställning som uppstår statskontorets beslut och beslut av andra pensionsanstalter (*pensionsanstalter inom den offentliga sektorn*) som sköter pensionsskydd enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn och motsvarande familjepensionsskydd samt pensionsanstalter enligt 10 d § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare (*pensionsanstalter inom den privata sektorn*) som sköter pensionsskydd enligt pensionslagarna för den privata sektorn och motsvarande familjepensionsskydd, och

2) sköta utbetalningen av de pensioner som avses i beslutssammanställningen och pensionsanstaltens övriga uppgifter i anslutning till pensionerna.

Om förmånstagarens pensionsskydd vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast hade ordnats i den kommunala pensionsanstalten, evangelisk-lutherska kyrkans centralfond, Folkpensionsanstalten eller i en pensionsanstalt inom den privata sektorn, skall denna pensionsanstalt i egenskap av sista pensionsanstalt sköta de uppgifter som avses i 1 mom. även i fråga om pensionsskyddet enligt denna lag.

Dock gäller att om den till pension berättigande tiden mellan pensionsfallet och pensionsåldern eller avgångsåldern, om denna är lägre, (*återstående tid*) eller motsvarande förtjänst beaktas på någon annan grund än arbetstagarens sista arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarkerksamhet när pensionsbelopp räknas ut, är sista pensionsanstalt utan hinder av 1 och 2 mom. den pensionsanstalt inom den offentliga eller den privata sektorn där pensionsskyddet för den återstående tiden eller motsvarande pensionsskydd har ordnats.

Om statskontoret i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 1 mom. avgör rätten till invalidpension med stöd av 9 § 1 mom. a eller b punkten eller om eller om det är fråga om rätt till individuell förtidspension och om den månatliga pensionen från en pensionsanstalt inom den privata sektorn är större än tre gånger det belopp som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten lagen om pension för arbetstagare, skall statskontoret före beslutet begära att pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av pensionssökandens arbetsförmåga. Om statskontoret och pensionsanstalten inom den privata sektorn då är av olika åsikt om pensionssökandens arbetsförmåga, tillämpas inte 1 mom. på pensionsskydd enligt pensionslagarna för den privata sektorn.

En pensionsanstalt inom den offentliga eller den privata sektorn som betalar pension eller avträdestöd betraktas som sista pensionsanstalt även när pensionstagaren beviljas annan ny pension än invalidpension. En pensionsanstalt som betalar arbetslöshets- eller deltidspension betraktas dock som sista pensionsanstalt när pensionstagaren beviljas invalidpension, om inte något annat följer av 6 mom.

Om den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall eller borde beaktas i pensioner både enligt denna lag och enligt andra pensionslagar för den offentliga sektorn eller enligt pensionslagar för den privata sektorn eller om ny pension beviljas efter en sådan pension, tillämpas inte vid behandlingen av pensionen vad som i 1—4 mom. föreskrivs om sista pensionsanstalt. Detta förfarande tillämpas också när deltidspension beviljas samtidigt i enlighet med såväl denna lag som andra pensionslagar för den offentliga sektorn eller pensionslagar för den privata sektorn. På behandling av familjepension tillämpas dock vad som i 1—4 mom. bestäms om sista pensionsanstalt, trots att den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall beaktas i familjepensioner både enligt pensionslagarna för den privata sektorn och enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn när pensionsbeloppet räknas ut.

En pensionsanstalt inom den offentliga sektorn och en pensionsanstalt inom den privata sektorn kan komma överens om att prin-

cipen om sista pensionsanstalt skall tillämpas också i de fall som avses i 5 och 6 mom. Sökanden skall underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärende.

Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt och dess uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om det är oklart vilken pensionsanstalt som enligt denna paragraf och enligt den förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av den är behörig att handlägga pensionsansökan, avgörs ärendet på pensionsanstaltens begäran av pensionsskyddscentralen. Ändring får inte sökas särskilt i pensionsskyddscentralens beslut i ett sådant ärende.

7 c §

Om det av förmånstagarens uppgifter framgår att pensionslönen i hans eller hennes anställning som omfattas av denna lag, av något undantagsskäl som yppat sig högst tio år före pensionsfallet är lägre än hans eller hennes enligt 16 § justerade pensionslön i samma anställning, innan ett sådant skäl yppade sig, under så lång tid att den större lönen kunde anses såsom stabiliserad, och om denna omständighet har en inverkan om minst 20 procent på helhetspensionsskyddet, anses såsom pensionslön i denna anställning den genomsnittliga arbetsförtjänst som förmånstagaren hade haft om nämnda skäl inte hade funnits.

14 §

Fördröjs utbetalningen av pension som avses i denna lag, betalas den förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen per år följer den räntefot som avses i 4 § 1 mom. räntelagen (633/1982). Skyldighet att betala pensionen förhöjd gäller likväl inte den del av pensionen som utges till en annan försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet eller till folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa.

15 §

Ålders- och invalidpension betalas, om inte något annat följer av 15 a §, från ingången av månaden näst efter den under vilken rätten till pension uppkommit, i fråga om ålderspension likväl tidigast från ingången av månaden efter den då löneutbetalningen upphört. Individuell förtidspension betalas enligt vad som bestäms ovan dock tidigast från ingången av månaden näst efter den då ansökan om pension gjordes eller förhandsbeskedet begärdes. Arbetslöshetspension betalas från ingången av månaden näst efter den under vilken förmånstagaren uppfyller de i 9 a § 1 mom. nämnda förutsättningarna för pensionen. Om förmånstagaren har fått det intyg av Arbetskraftsbyrån som avses i 9 a § 1 mom. 3 punkten senare än en månad efter att det intyg över arbetslöshetsdagpenning som avses i 9 a § 1 mom. 2 punkten utfärdades, betalas arbetslöshetspensionen från ingången av månaden näst efter den då intyget utfärdades. Pension enligt denna lag betalas dock inte för den tid för vilken förmånstagaren har rätt att få i lag, kollektivavtal eller arbetsavtal angiven lön eller motsvarande ersättning under uppsägningstiden eller för vilken tid förmånstagaren på basis av något annat avtal eller arrangemang av sin arbetsgivare får en ekonomisk förmån, dock inte av arbetsgivaren anordnad eller anskaffad utbildning, som kan periodiseras på basis av förmånstagarens stabiliserade lön.

16 b §

Har statskontoret i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 3 a § 1 mom. betalt ut pensioner eller familjepensioner enligt en pensionslag för den privata sektorn, lagen om kommunala pensioner, pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § lagen om Folkpensionsanstalten, skall den återkräva dessa pensionskostnader samt ränta senast under det kalenderår som följer på utbetalningsåret. Förskott kan också uppbäras för ändamålet. Pensionskostnaderna återkrävs enligt vad pensionskyddscentralen, den kommunala pensionsanstalten, evangelisk-lutherska kyrkans centralfond, Folkpensionsanstalten och statskontoret närmare avtalar

särskilt om saken.

17 b §

Har en förmånstagare beviljats invalidpension retroaktivt och har arbetsgivaren för samma tid till honom eller henne betalat lön för sjukdomstiden, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren, likväl högst till det belopp som betalats i lön för samma tid. Invalidpensionen utbetalas inte till arbetsgivaren till den del den med stöd av 15 a § 4 mom. skall utges till sjukförsäkringsfonden, och pensionen utbetalas inte heller till arbetsgivaren när denne med stöd av någon annan lag har fått ersättning för den lön som han eller hon betalat för sjukdomstiden. Om förmånstagaren har beviljats rehabiliteringspenning eller invalidpension och därtill anslutet rehabiliteringstillägg och arbetsgivaren har betalat eller betalar förmånstagaren lön för samma tid, iaktas vid betalning av rehabiliteringspeng eller invalidpension och därtill anslutet rehabiliteringstillägg samma förfarande som ovan bestäms för betalning av invalidpension.

Om kommunen eller samkommunen har ordnat vård eller omvårdnad på anstalt eller familjevård för en förmånstagare, skall statskontoret på yrkande av kommunen eller samkommunen till kommunen eller samkommunen betala den pension som förmånstagaren har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på anstalt eller i familjevård, för att användas på det sätt som 14 § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) föreskriver.

I de fall som avses i 1—6 mom. utbetalas pensionen till arbetsgivaren, arbetslöshetskassan, Folkpensionsanstalten, det organ som avses i 4 mom., kommunen eller samkommunen, dock endast under förutsättning att meddelandet om utbetalning av pensionen har gjorts till statskontoret minst två veckor före den dag då pensionen skall utbetalas.

23 §

Angående sökande av ändring i en beslutssammanställning som statskontoret har givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 3 a § 1 mom. samt behandlingen av besvärshandling gällande vad som föreskrivs i denna paragraf och i 23 b § 5—8 mom. När statskontorets beslut ingår i en beslutssammanställning som en annan pensionsanstalt givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 3 a § 2 mom. söks ändring och behandlas besvärshandling enligt vad som föreskrivs i lagen om kommunala pensioner, pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan, 13 § lagen om Folkpensionsanstalten eller i en pensionslag för den privata sektorn. I sådana fall skall den kommunala pensionsanstalten, evangelisk-lutherska kyrkans centralfond, Folkpensionsanstalten eller pensionsanstalten inom den privata sektorn, till den del besvären gäller pensionskydd enligt denna lag, begära utlåtande om besvären av statskontoret. Utlåtande begärs inte, om besvären enbart gäller bedömning av arbetsförmågan.

23 b §

En besvärsskrift som gäller en beslutssammanställning som statskontoret har givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 3 a § 1 mom. skall tillställas statskontoret inom den tid som föreskrivs i 23 § 2 mom. Statskontoret skall begära utlåtande om besvären av pensionsanstalten inom den privata sektorn, den kommunala pensionsanstalten, evangelisk-lutherska kyrkans centralfond eller Folkpensionsanstalten till den del besvären gäller pensionskydd som sköts av dessa. Gäller överklagandet av en beslutssammanställning enbart bedömning av arbetsförmågan begärs utlåtande bara om det är fråga om en situation som avses i 3 a § 4 mom.

Om samtliga pensionsanstalter vilkas beslut besvären gäller godkänner ändringssökandens yrkanden till den del de gäller ifrågasättande pensionsanstalts beslut, skall statskontoret i egenskap av sista pensionsanstalt ge en ny, rättad beslutssammanställning.

I en på detta sätt rättad beslutssammanställning får ändring sökas enligt denna lag. Rättar någon av ovan avsedda pensionsanstalter inte sitt beslut i enlighet med ändringssökandens krav, skall statskontoret inom 60 dagar från besvärstidens utgång tillställa den besvärshandling som avses i 3 mom. besvärsskriften samt de utlåtanden som givits med anledning av den. Besvären över beslutssammanställningen behandlas då även till övriga delar enligt 3 och 4 mom.

25 §

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också när statskontoret i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 3 a § 1 mom. utan grund har betalt ut förmåner enligt denna lag. Till den del statskontoret utan grund har betalt ut förmåner enligt lagen om kommunala pensioner, pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan, 13 § lagen om Folkpensionsanstalten eller enligt pensionslagar för den privata sektorn, fattas återkravsbeslutet av de pensionsanstalter som sköter förmånerna enligt vad som föreskrivs i dessa lagar. Statskontoret skall dock i egenskap av sista pensionsanstalt ge en beslutssammanställning över de förmåner som återkrävs samt återkräva beloppet. Om statskontoret sköter återkravet genom kvittning, skall 1 mom. tillämpas och såsom den pensionsrat som avses där betraktas det sammanlagda beloppet av de pensionsrater som statskontoret i egenskap av sista pensionsanstalt skall betala.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Lagens 3 a § 1—7 mom. och 16 b § 1 mom. tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. De bestämmelser som nämns i första meningen i detta moment tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på basis av ansökan som blivit anhängig innan lagen trätt i kraft har rätt till

pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8, eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare och om han eller hon genom ansökan som blivit anhängig efter ikraftträdandet ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning av tidigare beviljad pen-

sion. Dessa bestämmelser tillämpas inte heller när pension som beviljats på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att lagen har trätt i kraft.

17.

Lag

om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om statens pensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 4 maj 2001 om ändring av lagen om statens pensioner (381/2001) som följer:

Lagen tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Lagen tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget tjänste- eller arbetsavtalsförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på basis av ansökan som blivit anhängig innan lagen trätt i kraft har rätt till pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare och om han eller hon genom ansökan

som blivit anhängig efter ikraftträdandet ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning av tidigare beviljad pension. Lagen tillämpas inte heller när pension som beviljats på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att lagen har trätt i kraft.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

18.**Lag****om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om statens familjepensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 4 maj 2001 om ändring av lagen om statens familjepensioner (382/2001) som följer:

Lagen tillämpas på familjepensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Om förmånslåtarens vid sin död fick sådan pension på vilken bestämmelserna i 3 a § 1—8 mom. lagen om statens pensioner inte tillämpats, skall denna lag inte

heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

19.

Lag**om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av 4 § lagen om ordnande av pensionsskydd i statliga anställningsförhållanden som varar kortare tid än en månad**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 4 maj 2001 om ändring av 4 § lagen om ordnande av pensionsskydd i statliga anställningsförhållanden som varar kortare tid än en månad (383/2001) som följer:

Lagen tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Lagen tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget tjänste- eller arbetsavtalsförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på basis av ansökan som blivit anhängig innan lagen trätt i kraft har rätt till pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbets-

tagare och om han eller hon genom ansökan som blivit anhängig efter ikraftträdandet ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning av tidigare beviljad pension. Lagen tillämpas inte heller när pension som beviljats på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att lagen har trätt i kraft.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

20.

Lag

om ändring av lagen om kommunala pensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 13 juni 2003 om kommunala pensioner (549/2003) 4 § 4—10 punkten, 12 § 1 mom. 3 punkten, 71 § 3 mom., 73 § 1 mom., 103—106 §, 127 § 2 mom., 136 § 1 mom., 153 § 3 mom. och 160 § 1 och 2 mom. samt fogas till 4 § nya 11—14 punkter och till 107 § ett nytt 3 mom. som följer:

4 §

Allmänna definitioner

I denna lag avses med

4) pensionslagar för den offentliga sektorn denna pensionslag och lagar som nämns i 8 § 4 mom. 4, 7 och 8 punkten lagen om pension för arbetstagare och familjepensionslagar som motsvarar dessa lagar,

5) pensionslagar för den privata sektorn lagar som nämns i 8 § 4 mom. 1 och 2 samt 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare,

6) arbetspension pensioner enligt en arbetspensionslag,

7) heffektiv pension en pension som har fastställts med beaktande av den tid som återstår tills åldern för ålderspension uppnås eller motsvarande inkomst,

8) återstående tid tiden mellan pensionsfallet och uppnåendet av åldern för ålderspension,

9) pensionslön den pensionsgrundande lön som bestäms för varje anställning,

10) penningbelopp motsvarande indextal summor som justeras vid ingången av januari varje år enligt det indextal som fastställs för tillämpningen av den första meningen i 9 § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare,

11) förmånslåtare en person efter vilken familjepension enligt denna lag betalas,

12) förmånstagare en person som har rätt till familjepension enligt denna lag,

13) pensionsanstalter inom den offentliga sektorn kommunala pensionsanstalter, statskontoret, evangelisk-lutherska kyrkans centralfond och Folkpensionsanstalten i egenkap av den som sköter pensionerna för dess anställda, samt

14) pensionsanstalter inom den privata sektorn pensionsanstalter som sköter pensionskyddet enligt pensionslagarna för den privata sektorn.

12 §

Särskild ålder för ålderspension

En anställd har rätt till ålderspension enligt denna lag om han eller hon före 65 års ålder har fått ålderspension som för tiden före den 1 januari 1995 med tillämpning av 10 § 2 mom. lagen om statens pensioner (280/1966) eller motsvarande bestämmelser har fastställts med stöd av

3) 13 § lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001),

71 §

Uträkning av pensionslönen i vissa särskilda situationer

Om anställningen har avbrutits automatiskt, anses den ändå vid tillämpningen av 70 § ha fortgått oavbrutet, om pensionens belopp före samordningen enligt 76 § blir större när det räknas ut på detta sätt. Om anställningen har avbrutits automatiskt, räknas det år då anställningen efter avbrytandet avslutas inte till urvalsåren för pensionslönen.

73 §

Pensionslön enligt prövning

Om det av den anställdes eller förmånstägarens uppgifter framgår att pensionslönen av den anställdes eller förmånslåtarens anställning, av något undantagsskäl som yppat sig högst tio år före pensionsfallet, är lägre än hans eller hennes i enlighet med 70 § justerade pensionslön i samma anställning, innan sådant skäl yppade sig, under så lång tid att den större lönen kan anses som stabiliserad, anses som pensionslön av denna anställning den genomsnittliga inkomst som han eller hon hade haft om nämnda skäl inte hade funnits. Förutsättningen är att nämnda omständighet har minst 20 procents inverkan på helhetspensionsskyddet.

103 §

Den sista pensionsanstaltens uppgifter

Om en anställd eller en förtroendevald har omfattats av pensionsskydd såväl enligt denna lag som enligt en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller en pensionslag för den privata sektorn och om han eller hon vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast hade en sådan anställning som omfattas av denna lag, skall den kommunala pensionsanstalten (*sista pensionsanstalt*)

1) ge en beslutssammanställning som uppger pensionsanstaltens beslut samt beslut av andra pensionsanstalter som sköter pensionsskydd enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn och enligt pensionslagarna för den privata sektorn och motsvarande familjepensionsskydd, och

2) sköta utbetalningen av de pensioner som avses i beslutssammanställningen och pensionsanstaltens övriga uppgifter i anslutning till pensionerna.

Om för den anställde eller den förtroendevalda vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast hade ordnats pensionsskydd i en annan pensionsanstalt inom den offentliga sektorn eller i en pensionsanstalt inom den privata sektorn, skall denna pensionsanstalt i egenskap av sista pensionsanstalt sköta de uppgifter som avses i 1 mom. även i fråga om pensionsskyddet enligt denna lag.

104 §

Pensionsanstalten för återstående tid som sista pensionsanstalt

Om dock den återstående tiden eller motsvarande inkomst beaktas på någon annan grund än den anställdes sista tjänste- eller arbetsavtalsförhållande eller företagareverksamhet när pensionens belopp räknas ut, är sista pensionsanstalt utan hinder av 103 § den pensionsanstalt inom den offentliga sektorn eller inom den privata sektorn där det pensionsskydd som gäller den återstående tiden eller motsvarande pensionsskydd har ordnats.

Om den återstående tiden eller motsvarande inkomst skall eller borde beaktas i fråga om pensioner både enligt denna lag och enligt andra pensionslagar för den offentliga sektorn eller enligt pensionslagarna för den privata sektorn när pensionsbeloppet räknas ut eller om ny pension beviljas efter en sådan pension, tillämpas inte vid behandlingen av pensionen vad som i 103 § föreskrivs om sista pensionsanstalt. Detta förfarande tillämpas också när deltidspension beviljas samtidigt i enlighet med såväl denna lag som andra pensionslagar för den offentliga sektorn eller pensionslagar för den privata sektorn. På te-

handling av familjepension tillämpas dock vad som i 103 § bestäms om sista pensionsanstalt, trots att den återstående tiden eller motsvarande inkomst skall beaktas i familjepensioner såväl enligt denna lag som enligt andra pensionslagar för den offentliga sektorn eller enligt pensionslagarna för den privata sektorn när pensionsbeloppet räknas ut.

105 §

Förhandlingsskyldighet

Om den kommunala pensionsanstalten i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i detta kapitel avgör rätten till invalidpension med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten eller om det är fråga om rätt till individuell förtidspension och om den anställdes månatliga pension från en i 10 d § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare avsedd pensionsanstalt inom den privata sektorn är större än tre gånger det belopp som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten lagen om pension för arbetstagare, skall den kommunala pensionsanstalten före beslutet begära att pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av pensionssökandens arbetsförmåga. Om den kommunala pensionsanstalten och pensionsanstalten inom den privata sektorn då är av olika åsikt om pensionssökandens arbetsförmåga, tillämpas inte på pensionsskydd enligt pensionslagarna för den privata sektorn vad som i 103 § 1 mom. bestäms om sista pensionsanstalt.

106 §

Utbetalande pensionsanstalt såsom sista pensionsanstalt

En pensionsanstalt inom den offentliga eller den privata sektorn som betalar pension eller avträdelsetöd betraktas som sista pensionsanstalt även när pensionstagaren beviljas en annan ny pension än invalidpension. En pensionsanstalt som betalar arbetslöshets- eller deltidspension betraktas dock som sista pensionsanstalt när pensionstagaren beviljas invalidpension, om inte något annat följer av

104 § 2 mom.

107 §

Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt

Pensionsanstalter inom arrangemanget med sista pensionsanstalt kan komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt skall iaktas även i de situationer som anges i 104 § 2 mom. och 106 §. Pensionssökanden skall underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärendet.

127 §

Betalning av pension till organ inom socialvården

Har kommunen eller samkommunen för en pensionsberättigad ordnat anstaltsvård eller omvårdnad på en institution eller familjevård, skall den kommunala pensionsanstalten på yrkande av kommunen eller samkommunen till kommunen eller samkommunen betala den pension som den pensionsberättigade har rätt till för den tid vården varar för användning så som avses i 14 § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

136 §

Den sista pensionsanstaltens kostnader

Har den kommunala pensionsanstalten i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 7 kap. betalat ut pensioner enligt pensionslagar för andra delar av den offentliga sektorn eller enligt pensionslagar för den privata sektorn, skall den återkräva dessa pensionskostnader jämte ränta senast under det kalenderår som följer på utbetalningsåret. I detta syfte kan också förskott tas ut. Pensionskostnaderna återkrävs enligt vad pensionskostnadscentralen och pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn närmare avtalar särskilt om saken.

153 §

Sökande av ändring

Angående sökande av ändring i en beslutsammanställning som den kommunala pensionsanstalten har givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 7 kap. samt behandlingen av besvärshandlet gäller vad som föreskrivs i detta kapitel. När den kommunala pensionsanstaltens beslut ingår i en beslutsammanställning som en annan pensionsanstalt givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 103 § 2 mom., söks ändring och behandlas besvärshandlet enligt vad som föreskrivs i en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller i en pensionslag för den privata sektorn. I sådana fall skall pensionsanstalten inom den offentliga sektorn eller pensionsanstalten inom den privata sektorn, till den del besvären gäller pensionsskydd enligt denna lag, begära utlåtande om besvären av någon annan pensionsanstalt inom den offentliga sektorn eller av pensionsanstalt inom den privata sektorn till den del besvären gäller pensionsskydd som sköts av dessa. Gäller överklagandet av en beslutsammanställning enbart bedömning av arbetsförmågan, begärs utlåtande endast av pensionsanstalten inom den privata sektorn och endast om det är fråga om en situation som avses i 105 §.

160 §

Sökande av ändring i beslutsammanställning

En besvärsskrift som gäller en beslutsammanställning som den kommunala pensionsanstalten har givit i egenskap av sådan

sista pensionsanstalt som avses i 7 kap. skall tillställas den kommunala pensionsanstalten inom den tid som föreskrivs i 157 § 1 mom. Den kommunala pensionsanstalten skall begära utlåtande om besvären av någon annan pensionsanstalt inom den offentliga sektorn eller av pensionsanstalt inom den privata sektorn till den del besvären gäller pensionsskydd som sköts av dessa. Gäller överklagandet av en beslutsammanställning enbart bedömning av arbetsförmågan, begärs utlåtande endast av pensionsanstalten inom den privata sektorn och endast om det är fråga om en situation som avses i 105 §.

Om samtliga pensionsanstalter vilkas beslut besvären gäller godkänner ändringssökandens yrkanden till den del de gäller ifrågavarande pensionsanstalts beslut, skall den kommunala pensionsanstalten i egenskap av sista pensionsanstalt ge en ny, rättad beslutsammanställning. I en på detta sätt rättad beslutsammanställning får ändring sökas enligt denna lag. Om någon av ovan avsedda pensionsanstalter inte rättar sitt beslut så som ändringssökanden krävt, skall den kommunala pensionsanstalten inom 60 dagar från besvärstidens utgång tillställa den besvärshandlets som avses i 159 § 3 mom. besvärsskriften samt de utlåtanden som har givits med anledning av den. Besvären över beslutsammanställningen behandlas då även till övriga delar enligt 159 § 3 och 4 mom.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

21.

Lag**om ändring av lagen om införande av lagen om kommunala pensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 13 juni 2003 om införande av lagen om kommunala pensioner
(550/2003) 1 § 2 mom. som följer:

1 §

Lagens 24 § 3 mom. tillämpas från den 1 januari 2004. Lagens 7 kap., andra och tredje satsen i andra meningen i 96 §, 115 § 4 mom., 120 § 4 mom., sista meningen i 121 § 1 mom., 136 §, 153 § 3 mom., 160 § och 161 § 3 mom. tillämpas på pensionsansökningar som anhängiggörs den 1 januari 2004 eller därefter. De bestämmelser som nämns i andra meningen i detta moment tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget tjänste- eller arbetsavtalsförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på basis av ansökan som blivit anhängig före den 1 januari 2004 har rätt till pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 10—13 punkten lagen

om pension för arbetstagare (395/1961) och om han eller hon genom ansökan som blivit anhängig den 1 januari 2004 eller därefter ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning av tidigare beviljad pension. Dessa bestämmelser tillämpas inte heller när pension som beviljats på ansökan vilken blivit anhängig innan bestämmelserna träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att bestämmelserna har trätt i kraft. Om förmånslåtare vid sin död fick sådan pension på vilken inte tillämpats de bestämmelser som nämns i andra meningen i detta moment, skall bestämmelserna inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

22.

Lag

om ändring av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan av den 20 maj 1966 (298/1966) 1 § 3 mom., 1 a § 2 mom., 4, 5 c och 5 d §, 7 § 1 och 2 mom., 7 a § 1, 2 och 3 mom., 7 b § 1 och 3 mom., 7 c och 8 §, 8 a § 2 och 3 mom. samt 9—11 §,

av dessa lagrum 1 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1316/1995, 1 a § 2 mom. sådant det lyder i lag 1372/1997, 5 c och 5 d §, 8 a § 2 och 3 mom. samt 10 § sådana de lyder i lag 1675/1993, 7 § 1 och 2 mom. och 7 a § 3 mom. sådant det lyder i lag 1233/1999, 7 a § 1 och 2 mom., 7 b § 1 och 3 mom. samt 7 c § sådana de lyder i lag 938/1996, 8 § sådana den lyder i lag 1004/1987, 9 § sådana den lyder i lag 112/1983 och 11 § sådana den lyder i lag 1042/1973, samt fogas till lagen nya 5 e, 6 a och 6 b § samt till 7 §, sådana den lyder i nämnda lagar 938/1996 och 1233/1999, ett nytt 5 mom., till 7 a §, sådana den lyder i nämnda lagar 938/1996 och 1233/1999, nya 5—8 mom. och till 7 d §, sådana den lyder i nämnda lag 938/1996, ett nytt 3 mom. samt till lagen nya 10 a—10 f § som följer:

1 §

Föreningar, andra sammanslutningar, stiftelser eller anstalter kan med kyrkans centralfond överenskomma om att denna lag skall tillämpas även i fråga om en sådan präst eller lektor som domkapitlet har berättigat att vara verksam såsom präst eller lektor i dess tjänst eller en sådan diakonissa som handhar en läraruppgift som huvudsyssla i en diakonissanstalt. Likaså kan med kyrkans centralfond överenskommas om de villkor, på vilka denna lag skall tillämpas i fråga om en person som är anställd hos en mellankyrklig eller motsvarande organisation eller hos någon annan evangelisk-luthersk kyrka eller dess församling i arbete bland finländska utvandrare eller som är eller under en tid av minst åtta år varit i missionsarbete utomlands.

1 a §

Återstående tid sammanräknas inte med de anställningsförhållanden som räknas som pensionsgrundande tid enligt denna paragraf. Om emellertid förmånstagaren inte på basis av ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande eller företagaverksamhet enligt någon lag eller pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/1961) har rätt till heffektiv pension enligt 5 b § 2 mom. lagen om statens pensioner, skall återstående tid beaktas när pensionen enligt denna lag bestäms. För att återstående tid skall beaktas, krävs dock att förmånstagaren i anställningsförhållanden som berättigar till pension enligt denna paragraf under de 360 dagar som föregår pensionsfallet har förtjänat minst ett belopp som är tolv gånger så stort som det belopp som nämns i 2 § 1 mom. 4 punkten lagen om statens pensioner. Som pensionslön för den återstående tiden räknas de arbetsförtjänster som under nämnda 360 dagar har erhållits i de anställningsförhållanden som enligt denna paragraf berättigar till

pension, dock så att nämnda arbetsförtjänster minskas på det sätt som avses i 7 a § lagen om statens pensioner och divideras med talet 12.

4 §

Kyrkans centralfond äger rätt att av särskilda skäl förordna, att till pensionstiden helt eller delvis skall hänföras den tid, under vilken en person efter fyllda 23 år innehaft även annan än i 1 § nämnd anställning.

5 c §

Om förmånstagaren har rätt att få sådan dagpenning, olycksfallspension, ersättning, ersättning för inkomstbortfall eller livränta som avses i 8 § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare, kan pension enligt denna lag utan hinder av 11 och 12 § lagen om statens pensioner betalas utan hänsyn till sagda förmån tills dess belopp slutligt avgjorts. Förmånstagarens rätt till nämnda förmån övergår till kyrkans centralfond till den del förmånen vid samordning hade minskat pensionen.

5 d §

Om förmånstagaren är minderårig eller om han eller hon på grund av sjukdom eller av annan orsak är oförmögen att själv söka pension och om han eller hon saknar vårdnadshavare eller för ändamålet förordnad god man, kan en av kyrkans centralfond godkänd nära anhörig eller annan person som huvudsakligen har hand om förmånstagaren, i egenskap av intressebevakare föra hans talan i ett ärende som gäller pension enligt denna lag.

5 e §

Har en förmånstagare beviljats invalidpension retroaktivt och har arbetsgivaren för samma tid till honom eller henne betalat lön för sjukdomstiden, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren, likväl högst till det belopp som betalats i lön för samma tid. Invalidpensionen utbetalas inte till arbetsgivaren till den del den med stöd av 15 a § 4 mom. lagen om statens pensioner skall utges till sjukförsäkringsfonden, och

pensionen utbetalas inte heller till arbetsgivaren när denne med stöd av någon annan lag har fått ersättning för den lön som han eller hon betalat för sjukdomstiden. Om förmånstagaren har beviljats rehabiliteringspenning eller invalidpension och därtill anslutet rehabiliteringstillägg och arbetsgivaren har betalat eller betalar förmånstagaren lön för samma tid, iakttas vid betalning av rehabiliteringspeng eller invalidpension och därtill anslutet rehabiliteringstillägg samma förfarande som ovan bestäms för betalning av invalidpension.

Har en förmånstagare fått arbetslöshetsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om arbetsmarknadsstöd eller utbildningsstöd enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/1990) eller utbildningsdagpenning enligt lagen om stödande av arbetslösas frivilliga studier (1402/1997) för den tid för vilken honom eller henne beviljas pension retroaktivt, skall kyrkans centralfond på yrkande av arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten utbetala den retroaktiva pensionen till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd, utbildningsstöd eller utbildningsdagpenning som har utbetalts för samma tid.

Har en förmånstagare tillfälligt fått av Folkpensionsanstalten utbetald pension enligt 45 § 2 mom. folkpensionslagen (347/1956) för den tid för vilken honom eller henne på grund av besvär som avses i 7 § 1 mom. beviljas pension retroaktivt, skall kyrkans centralfond utbetala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av pension som Folkpensionsanstalten utbetalt till ett för stort belopp för samma tid. Förfarandet kan vara detsamma, om förmånstagaren har fått pension enligt folkpensionslagen för den tid för vilken kyrkans centralfond i enlighet med 7 b § 3 mom. rättar eller i övrigt justerar beloppet av beviljad pension.

Har en förmånstagare fått utkomststöd enligt 23 § lagen om utkomststöd i förskott (1412/1997), betalas pension eller en del därav som beviljas retroaktivt för samma tid på anhållan av det organ som avses i 6 § 1 mom.

socialvårdslagen (710/1982) till organet för att ersätta redan lämnat utkomststöd.

Om kommunen eller samkommunen har ordnat vård eller omvårdnad på anstalt eller familjevård för en förmånstagare, skall kyrkans centralfond på yrkande av kommunen eller samkommunen till kommunen eller samkommunen betala den pension som förmånstagaren har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på anstalt eller i familjevård, för att användas på det sätt som 14 § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) föreskriver.

Har en förmånstagare fått studiepenning, vuxenstudiepenning eller bostadstillägg enligt lagen om studiestöd (65/1994) för den tid för vilken honom eller henne retroaktivt beviljas annan pension än delinvalidpension, skall kyrkans centralfond på yrkande av folkpensionsanstalten utbetala den retroaktiva pensionen till folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av studiestöd som har utbetalts för samma tid.

I de fall som avses i 1—6 mom. utbetalas pensionen till arbetsgivaren, arbetslöshetskassan, folkpensionsanstalten, det organ som avses i 4 mom. eller kommunen eller samkommunen, dock endast under förutsättning att meddelandet om utbetalning av pensionen har gjorts till kyrkans centralfond minst två veckor före den dag då pensionen skall utbetalas.

6 a §

Om en förmånstagare har omfattats av pensionskydd såväl enligt denna lag som enligt lagen om statens pensioner, lagen om kommunala pensioner (549/2003), lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) (*pensionslagar för den offentliga sektorn*) eller enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1, 2 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare (*pensionslagar för den privata sektorn*) och om han eller hon vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast hade sådan anställning som omfattas av denna lag, skall kyrkans centralfond i egenskap av sista pensionsanstalt

1) ge en beslutssammanställning som uppstår kyrkans centralfonds beslut och beslut av andra pensionsanstalter (*pensionsanstalter*

inom den offentliga sektorn) som sköter pensionskydd enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn och motsvarande familjepensionskydd samt pensionsanstalter enligt 10 d § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare (*pensionsanstalter inom den privata sektorn*) som sköter pensionskydd enligt pensionslagarna för den privata sektorn och motsvarande familjepensionskydd, och

2) sköta utbetalningen av pensioner enligt beslutssammanställningen och pensionsanstaltens övriga uppgifter i anslutning till pensionerna.

Om förmånstagarens pensionskydd vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast hade ordnats i statskontoret, i en kommunal pensionsanstalt, i folkpensionsanstalten eller i en pensionsanstalt inom den privata sektorn, skall denna pensionsanstalt i egenskap av sista pensionsanstalt sköta de uppgifter som avses i 1 mom. även i fråga om pensionskyddet enligt denna lag.

Dock gäller att om den till pension berättigande tiden mellan pensionsfallet och pensionsåldern (*återstående tid*) eller motsvarande förtjänst beaktas på någon annan grund än arbetstagarens sista arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet när pensionens belopp räknas ut, är sista pensionsanstalt utan hinder av 1 och 2 mom. den pensionsanstalt inom den offentliga eller den privata sektorn där pensionskyddet för den återstående tiden eller motsvarande pensionskydd har ordnats.

Om kyrkans centralfond i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 1 mom. avgör rätten till invalidpension med stöd av 9 § 1 mom. a eller b punkten lagen om statens pensioner eller om det är fråga om rätt till individuell förtidspension och om den månatliga pensionen från en pensionsanstalt inom den privata sektorn är större än tre gånger det belopp som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten lagen om pension för arbetstagare, skall kyrkans centralfond före beslutet begära att pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av pensionssökandens arbetsförmåga. Om kyrkans centralfond och pensionsanstalten inom den privata sektorn då är av olika åsikt om pensionssökandens arbetsförmåga, tillämpas inte 1 mom. på pensionskydd enligt pensionslagarna för den

privata sektorn.

En pensionsanstalt inom den offentliga eller den privata sektorn som betalar pension eller avträdelsetöd betraktas som sista pensionsanstalt även när pensionstagaren beviljas en annan ny pension än invalidpension. En pensionsanstalt som betalar arbetslöshets- eller deltidspension betraktas dock som sista pensionsanstalt när pensionstagaren beviljas invalidpension, om inte något annat följer av 6 mom.

Om den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall eller borde beaktas i pensioner både enligt denna lag och enligt andra pensionslagar för den offentliga sektorn eller pensionslagar för den privata sektorn eller om ny pension beviljas efter en sådan pension, tillämpas inte vid behandlingen av pensionen vad som i 1—4 mom. föreskrivs om sista pensionsanstalt. Detta förfarande tillämpas också när deltidspension beviljas samtidigt i enlighet med såväl denna lag som andra pensionslagar för den offentliga sektorn eller pensionslagar för den privata sektorn. På behandling av familjepension tillämpas dock vad som i 1—4 bestäms om sista pensionsanstalt, trots att den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall beaktas i familjepensioner både enligt pensionslagarna för den privata sektorn och enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn när pensionsbeloppet räknas ut.

Pensionsanstalter inom arrangemanget med sista pensionsanstalt kan komma överens om att principen om sista pensionsanstalt skall iaktas även i de situationer som avses i 5 och 6 mom. Pensionssökanden skall då underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärende.

Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt och dess uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om det är oklart vilken pensionsanstalt som enligt denna paragraf och enligt den förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av den är behörig att handlägga pensionsansökan, avgörs ärendet på pensionsanstaltens begäran av pensionsskyddscentralen. Ändring får inte sökas särskilt i pensionsskyddscentralens beslut i ett sådant ärende.

6 b §

Har kyrkans centralfond i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 6 a § 1 mom. betalt ut pensioner eller familjepensioner enligt en pensionslag för den privata sektorn, lagen om statens pensioner, lagen om kommunala pensioner eller 13 § lagen om Folkpensionsanstalten, skall den återkräva dessa pensionskostnader samt ränta senast under det kalenderår som följer på utbetalningsåret. I detta syfte kan också förskott tas ut. Pensionskostnaderna återkrävs enligt vad pensionsskyddscentralen, statskontoret, den kommunala pensionsanstalten, Folkpensionsanstalten och kyrkans centralfond närmare avtalar särskilt om saken.

Om en pensionsanstalt som avses i 6 a § 2 mom. i egenskap av sista pensionsanstalt har betalat ut pension enligt denna lag, skall den få ersättning för dessa pensionskostnader samt ränta enligt vad som bestäms i 1 mom.

7 §

Ändring i beslut av kyrkans centralfond i pensionsärenden söks genom besvär hos statens pensionsnämnd. I ett beslut genom vilket förhandsbesked som avses i 22 § lagen om statens pensioner har förvägrats får ändring inte sökas. I pensionsnämndens beslut söks ändring genom besvär hos försäkringsdomstolen. Besvärsmått har pensionssökande eller pensionstagare och pensionsombud. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas.

Besvärstiden är 30 dagar från delfäendet av beslutet. Beslut av kyrkans centralfond och statens pensionsnämnd får delges part och pensionsombudet med posten. Om inte något annat visas i samband med besvären anses ändringssökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den dag då beslutet postades under den adress som han uppgivit.

Angående sökande av ändring i en besluts-sammanställning som kyrkans centralfond har givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 6 a § 1 mom. samt behandlingen av besvärärendet gäller vad som föreskrivs i denna paragraf och i 7 a § 5—8 mom. När kyrkans centralfonds beslut ingår i en beslutssammanställning som en annan

pensionsanstalt givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 6 a § 2 mom. söks ändring och behandlas besvärarendet enligt vad som föreskrivs i lagen om statens pensioner, lagen om kommunala pensioner, 13 § lagen om Folkpensionsanstalten eller i en pensionslag för den privata sektorn. I sådana fall skall statskontoret, den kommunala pensionsanstalten, Folkpensionsanstalten eller pensionsanstalten inom den privata sektorn, till den del besvären gäller pensionskydd enligt denna lag, begära utlåtande om besvären av kyrkans centralfond. Utlåtande begärs inte, om besvären enbart gäller bedömning av arbetsförmågan.

7 a §

I ärenden som avses i 7 § 1 mom. skall en part tillställa kyrkans centralfond sin besvärsskrift inom den tid som föreskrivs i 7 § 2 mom.

Om kyrkans centralfond till alla delar godkänner de krav som framförs i besvärsskriften, skall den ge rättelsebeslut i ärendet. Ändring i rättelsebeslutet får sökas så som bestäms i 7 §.

Om kyrkans centralfond inte kan rätta det överklagade beslutet så som nämns i 2 mom., skall den inom 30 dagar efter besvärstidens utgång tillställa statens pensionsnämnd eller, om besvären gäller ett beslut av statens pensionsnämnd, försäkringsdomstolen besvärsskriften och sitt utlåtande. Kyrkans centralfond kan då genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner de yrkanden som anförs i besvären. Om besvären redan har tillställts besvärinstansen, skall kyrkans centralfond genast underrätta denna om det interimistiska beslutet. Ändring får inte sökas i ett interimistiskt beslut.

En besvärsskrift som gäller en beslutssammanställning som kyrkans centralfond har givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 6 a § 1 mom. skall tillställas kyrkans centralfond inom den tid som föreskrivs i 7 § 2 mom. Kyrkans centralfond skall begära utlåtande om besvären av pensionsanstalten inom den privata sektorn eller statskontoret, den kommunala pensionsan-

stalten eller folkpensionsanstalten till den del besvären gäller pensionskydd som sköts av dessa. Gäller överklagandet av en beslutssammanställning enbart bedömning av arbetsförmågan, begärs utlåtande bara om det är fråga om en situation som avses i 6 a § 4 mom.

Om samtliga pensionsanstalter vilkas beslut besvären gäller godkänner ändringssökandens yrkanden till den del de gäller ifrågavarande pensionsanstalts beslut, skall kyrkans centralfond i egenskap av sista pensionsanstalt ge en ny, rättad beslutssammanställning. I en på detta sätt rättad beslutssammanställning får ändring sökas enligt denna lag. Om någon av ovan avsedda pensionsanstalter inte rättar sitt beslut så som ändringssökanden krävt, skall kyrkans centralfond inom 60 dagar från besvärstidens utgång tillställa den besvärinstans som avses i 3 mom. besvärsskriften samt de utlåtanden som givits med anledning av den. Besvären över beslutssammanställningen behandlas då även till övriga delar enligt 3 och 4 mom.

Gäller besvär över beslutssammanställningen enbart bedömning av arbetsförmågan och godkänner kyrkans centralfond i egenskap av sista pensionsanstalt de yrkanden som framförts i den besvärsskrift som tillställts den, skall den ge en ny, rättad beslutssammanställning. Om den inte rättar beslutssammanställningen, tillämpas det förfarande som föreskrivs i 3 och 4 mom. Är det fråga om en situation som avses i 6 a § 4 mom. och godkänner pensionsanstalten inom den privata sektorn inte ändringssökandens yrkanden, skall kyrkans centralfond hänskjuta besvären till den del de gäller beslut av pensionsanstalten inom den privata sektorn till den pensionsnämnd som avses i 20 § lagen om pension för arbetstagare, och i fråga om besvären iaktas det förfarande som föreskrivs i 21 och 21 a § lagen om pension för arbetstagare.

När ett ärende som gäller besvär över en beslutssammanställning behandlas i statens pensionsnämnd eller försäkringsdomstolen eller när det är fråga om att till förmån för pensionstagaren undanröja eller rätta en beslutssammanställning som vunnit laga kraft eller när det i beslutssammanställningen förekommer ett sådant fel som avses i 50 eller 51 § förvaltningslag (434/2003) skall denna

lag och förvaltningslag tillämpas, om inte något annat föreskrivs i lagen om försäkringsdomstolen (132/2003).

7 b §

Grundar sig ett lagakraftvunnet beslut om pension på felaktig eller bristfällig utredning eller är det uppenbart inte lagenligt, kan försäkringsdomstolen på framställning av kyrkans centralfond eller på ansökan av den som ärendet berör, efter att ha hört andra parter, undanröja beslutet och ta upp eller förordna beslutet till ny behandling. Efter att ha gjort nämnda framställning kan kyrkans centralfond, till dess ärendet avgjorts på nytt, tillfälligt inställa utbetalningen av pensionen eller utbetala pensionen i överensstämmelse med framställningen.

Om det är fråga om beviljande av förvägrad förmån eller ökning av beviljad förmån kan kyrkans centralfond utan hinder av det tidigare beslutet behandla ärendet på nytt.

7 c §

Ett lagakraftvunnet beslut av kyrkans centralfond och statens pensionsnämnd om återkrav av en förmån kan verkställas så som en lagakraftvunnen dom i tvistemål.

Vad som bestäms ovan i denna paragraf gäller även beslutssammansättningar som kyrkans centralfond givit i egenskap av sista pensionsanstalt enligt 6 a § 1 mom.

7 d §

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också när kyrkans centralfond i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 6 a § 1 mom. utan grund har betalt ut förmåner enligt denna lag. Till den del kyrkans centralfond utan grund har betalt ut förmåner enligt lagen om statens pensioner, lagen om kommunala pensioner, 13 § lagen om Folkpensionsanstalten eller enligt pensionslagar för den privata sektorn, fattas återkravsbeslutet av de pensionsanstalter som sköter förmånerna enligt vad som föreskrivs i dessa lagar. Kyrkans centralfond skall dock i egenskap av

sista pensionsanstalt ge en beslutssammansättning över de förmåner som återkrävs samt återkräva beloppet. Om kyrkans centralfond sköter återkravet genom kvittning, skall 1 mom. tillämpas och såsom den pensionsrat som avses där betraktas det sammanlagda beloppet av de pensionsrater som kyrkans centralfond i egenskap av sista pensionsanstalt skall betala.

8 §

För pensionsskyddet enligt denna lag skall varje evangelisk-luthersk församling till kyrkans centralfond betala en i 22 kap. 8 § 2 punkten kyrkolagen (1054/1993) föreskriven pensionsavgift.

Kyrkomötet fastställer de grunder enligt vilka en i 1 § 3 mom. angiven förening, annan sammanslutning, stiftelse eller anstalt är skyldig att delta i kostnaderna för pensionskyddet enligt denna lag. Kyrkans centralfond har rätt att besluta om huruvida ersättning skall betalas till kyrkans centralfond för pensionskydd för den som är anställd hos en mellankyrklig eller motsvarande organisation eller som är anställd hos en annan evangelisk-luthersk kyrka eller dess församling för arbete bland invandrare, samt om ersättningsens storlek.

8 a §

Arbetsgivaren innehåller i samband med löneutbetalningen arbetstagares pensionsavgift av den lön till den anställda som avses i 13 § 1 mom. 1 punkten lagen om forskotts- och uppskjutningsavgift (1118/1996) eller 4 § lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet samt redovisar pensionsavgiften till kyrkans centralfond så som kyrkans centralfond bestämmer.

Personer som omfattas av lagens tillämpningsområde kan yrka rättelse av arbetstagares pensionsavgift hos kyrkans centralfond. Vid sökande av ändring i ett beslut som gäller rättelseyrkande iakttas denna lag.

9 §

Utnämns pensionstagare till tjänst eller be-

fattning hos staten, kommun, samkommun, kyrkan, dess församling, kyrklig samfällighet eller församlingsförbund eller förordnas han eller hon att sköta sådan tjänst eller befattning eller anställs pensionstagare i arbetsavtalsförhållande till här nämnt samfund, bestämmer kyrkans centralfond huruvida innehållning med anledning härav skall verkställas på hans eller hennes pension och i så fall till vilket belopp.

10 §

Kyrkans centralfond och en besvärinstans enligt denna lag har rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter

1) av en försäkrings- och pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring, av myndigheter och andra instanser på vilka tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och av privata arbetsgivare få de uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av ett ärende som gäller ordnande av pensionskydd eller ett anhängigt pensions- eller förmånsärende eller som i övrigt är nödvändiga vid utförandet av uppdrag enligt denna lag eller överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller som föreskrivits i andra internationella rättsakter om social trygghet,

2) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) och av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården som avses i 2 § 4 punkten lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) samt av den som verkställer rehabilitering och av någon annan verksamhetsenhet för hälso- och sjukvården, socialserviceproducent eller vårdinrättning på begäran få utlåtanden och övriga nödvändiga uppgifter ur den pensions- eller förmånsökandes journalhandlingar samt uppgifter om sökandens rehabilitering, hälsotillstånd, vård och arbetsförmåga, om sökanden inte själv lämnar dessa uppgifter.

Kyrkans centralfond och besvärinstansen har rätt att få uppgifterna enligt 1 mom. avgiftsfritt. En yrkesutbildad person som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården har dock rätt att få skälighets

ersättning för utlåtanden som ges på basis av den skyldighet att lämna uppgifter som föreskrivs i 1 mom. 2 punkten.

10 a §

Den som ansöker om pension är skyldig att lämna kyrkans centralfond de uppgifter som är nödvändiga för behandlingen och avgörandet av pensionsärendet.

Den som får invalidpension är skyldig att underrätta kyrkans centralfond om att han eller hon återfått arbetsförmågan och att rehabiliteringen avbrutits samt den som får individuell förtidspension som beviljats som invalidpension att han eller hon börjar förvärvsarbete.

Den som får arbetslöshetspension är skyldig att underrätta kyrkans centralfond om

1) sin vistelse utomlands eller något annat liknande skäl till att han eller hon inte kan ta emot arbete,

2) att han eller hon börjar förvärvsarbete och att förvärvsinkomsten motsvarar minst det belopp som nämns i 18 a § 1 mom. 2 punkten lagen om statens pensioner samt

3) att han eller hon vägrar ta emot ett av Arbetskraftsmyndigheten anvisat i 9 a § 1 mom. 3 punkten lagen om statens pensioner angivet fortlöpande arbete som varar minst en månad.

Den som får deltidspension är skyldig att underrätta kyrkans centralfond om

1) förändringar i hans eller hennes arbetstidsarrangemang, om de inverkar på inkomsterna,

2) andra än allmänna löneförhöjningar,

3) att ett tjänste- eller arbetsförhållande eller företagsverksamhet upphör eller att ett nytt förhållande eller ny verksamhet inleds,

4) längre än sex veckors oavbruten frånvaro från arbetet,

5) förändringar i företagsverksamheten samt

6) att en ny arbetspension börjar löpa.

Den som får efterlevandepension enligt lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan (258/1970) är skyldig att underrätta kyrkans centralfond om han eller hon har ingått äktenskap. Om ett barn som får barnpension enligt lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska

kyrkan ges som adoptivbarn till någon annan än förmänslåtarens efterlevande make eller dennes make, är barnets adoptivföräldrar skyldiga att underrätta kyrkans centralfond om adoptionen.

Oberoende av pensionstagarens underrättelseskyldighet enligt 2—5 mom. kan kyrkans centralfond kräva en utredning av pensionstagaren över omständigheter som nämns i 2—5 mom. samt om andra liknande omständigheter som påverkar pensionens belopp och pensionsrätten, om det finns skäl att misstänka att det har skett förändringar i dessa omständigheter. Har pensionstagaren inte tillställt kyrkans centralfond dessa utredningar inom en av kyrkans centralfond utsatt skälig tid, kan ärendet avgöras på basis av tillgängliga uppgifter.

10 b §

Arbetsgivaren är skyldig att åtminstone en gång var fjärde månad meddela kyrkans centralfond namn, personbeteckning, datum för inledande och avslutande av anställningen, uppgifter om löner och arvoden samt uppgifter om tjänstgöringstider och avbrott i fråga om förmånstagare som omfattas av denna lag. Dessutom är arbetsgivaren skyldig att lämna kyrkans centralfond uppgifter om löner och arvoden för de ovan nämnda anställningar som fortgår vid kalenderårets slut samt övriga uppgifter som gäller förmånstagarnas pensionsrätt och arbetsgivarens betalningsskyldighet. Om arbetsgivaren underlåter att meddela kyrkans centralfond de ovan avsedda uppgifterna eller meddelar dem senare än vad som förutsätts i de föreskrifter som kyrkans centralfond utfärdat med stöd av 5 mom. kan det bestämmas att den pensionsavgift som avses i 8 § skall betalas med skälig förhöjning, dock till högst det dubbla beloppet.

Utöver det som bestäms i 1 mom. är arbetsgivaren skyldig att på begäran lämna kyrkans centralfond och en besvärinstans som avses i denna lag de uppgifter om en av denna lag omfattad förmånstagares arbete och arbetsförhållanden samt övriga motsvarande uppgifter som kan erhållas av arbetsgivaren och som är nödvändiga för ordnande av pensionskyddet och för avgörandet av ett

anhängigt pensions- eller förmånsärende eller som i övrigt är nödvändiga vid verkställigheten av uppdrag enligt denna lag.

Då arbetsgivaren ombes lämna uppgifter som behövs för behandlingen av pensionssökandens pensions- eller rehabiliteringsärende, får till arbetsgivaren utan förmånstagarens samtycke meddelas endast de sekretessbelagda uppgifter om förmånstagaren som är nödvändiga för att precisera de uppgifter som behövs vid beslutsfattandet i de nämnda ärendena.

Kyrkans centralfond har rätt att i arbetsgivarens handlingar granska riktigheten av de uppgifter som avses i 1 och 2 mom.

Kyrkans centralfond för register över de uppgifter som den får med stöd av denna paragraf och 10 § och som påverkar rätten till pension för förmånstagare som omfattas av denna lag. Kyrkans centralfond har rätt att utfärda föreskrifter för arbetsgivarna om när och i vilken form uppgifterna skall lämnas till kyrkans centralfond.

10 c §

Kyrkans centralfond har rätt att, utan hinder av den sekretess som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, för arbetsgivarens bokföring och för fastställandet av sådana avgifter enligt 22 kap. 8 § 4 punkten kyrkolagen som orsakas av förmåner beviljade enligt denna lag lämna uppgifter om en förmån enligt denna lag som pensionstagaren beviljats och om dess belopp samt för ovan nämnda ändamål också lämna övriga nödvändiga uppgifter till den arbetsgivare hos vilken den som erhållit förmånen är anställd eller på basis av vars anställning arbetsgivarens avgift bestäms. Kyrkans centralfond har också rätt att meddela den arbetsgivare från vars tjänst en förmånstagare avgår med pension den beviljade pensionens art samt tidpunkten för pensionens början och slut för att arbetsgivaren skall kunna avsluta anställningen.

10 d §

Utöver det som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har kyrkans centralfond rätt att, utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, lämna uppgifter som grundar sig på verkställigheten av denna lag enligt följande

1) till vederbörande myndighet och organ får utlämnas uppgifter som är nödvändiga för verkställandet av uppdrag enligt en överenskommelse om social trygghet som är bindande för Finland eller en internationell rättsakt om social trygghet,

2) till pensionsskyddscentralen och de pensionsanstalter som sköter verkställandet av i 8 § 4 mom. 1—5, 7 och 9—13 punkten lagen om pension för arbetstagare nämnda lagar och pensionsstadgor och som med stöd av lag har rätt att få dessa uppgifter av arbetsgivaren, av en instans som nämns i 10 § eller av pensionsskyddscentralen får utlämnas uppgifter som kyrkans centralfond fått med stöd av 10 och 10 b §,

3) uppgifter om pension, pensionsrätt eller försäkring som erhållits från pensionskyddscentralen eller en pensionsanstalt som sköter verkställandet av i 8 § 4 mom. 1—5, 7 och 9—13 punkten lagen om pension för arbetstagare nämnda lagar och pensionsstadgor får utlämnas till folkpensionsanstalten eller en annan sådan mottagare som har rätt att få dessa uppgifter med stöd av lag,

4) till ett ministerium, skatteförvaltningen och anstalter eller sammanslutningar som har hand om det lagstadgade socialskyddssystemet och som administrerar socialskyddsförmåner som påverkas av en förmån enligt denna lag får i fråga om en person som erhållit en förmån enligt denna lag utlämnas personbeteckning och övriga identifieringsuppgifter, uppgifter om utbetalade förmåner, uppgifter om arbetsgivaren och andra härmed jämförbara uppgifter som är nödvändiga för sådan samkörning av personuppgifter för att utreda brott och missbruk som riktar sig mot socialskyddet och för någon annan övervakningsåtgärd av engångsnatur, samt till polis- och åklagarmyndigheterna ovan nämnda uppgifter, som är nödvändiga för att utreda brott och väcka åtal; dock inte uppgifter om hälsotillståndet i situationer enligt detta lag-

rum eller uppgifter som avser att beskriva grunderna för en persons behov av socialvård,

5) till skatteförvaltningen får utlämnas de uppgifter som är nödvändiga för uppfyllandet av den övervakningsskyldighet som föreskrivs i lagen om förskottsuppbörd, om det finns skäl att misstänka att arbetsgivaren inte har fullgjort sin innehållningsskyldighet,

6) till arbetstagarnas grupplivförsäkringspool, som med fullmakt av livförsäkrings- och olycksfallsförsäkringsbolagen sköter ersättningsverksamheten i fråga om arbetstagarnas grupplivförsäkring, och till lantbruksföretagarnas pensionsanstalt får, i fråga om förmånstagare som haft en anställning enligt denna lag och som avlidit före 65 års ålder, utlämnas namn, personbeteckning, dödsdatum, uppgifter i anslutning till anställningar, förmånstagarnas namn och personbeteckningar samt övriga motsvarande uppgifter som behövs när det avgörs huruvida förutsättningarna för beviljande av grupplivförsäkringens försäkringssumma uppfylls, samt motsvarande uppgifter till statskontoret och den kommunala pensionsanstalten för behandling av ekonomiskt stöd motsvarande grupplivförsäkring.

Kyrkans centralfond skall i och för utlämnandet av sådana uppgifter som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten komma överens med pensionsskyddscentralen och pensionsanstalterna om vad som får vidareutlämnas av de uppgifter som avses ovan och till vem de får vidareutlämnas.

Innan uppgifter lämnas ut med stöd av denna paragraf skall kyrkans centralfond försäkra sig om att den som mottar uppgifterna enligt lag har rätt att få de utlämnade uppgifterna av den som ursprungligen lämnade ut dem. Kyrkans centralfond ansvarar för att innehållet i de uppgifter som lämnas ut motsvarar de uppgifter som den fick av den som ursprungligen lämnade uppgifterna.

10 e §

Kyrkans centralfond har, utöver det som bestäms i 29 § 3 mom. lagen om offentlighet

i myndigheternas verksamhet, rätt att öppna en teknisk anslutning

1) för en sammanslutning eller inrättning som verkställer lagstadgad socialförsäkring till sådana uppgifter i sina personregister som sammanslutningen eller inrättningen med stöd av denna eller en annan lag har rätt att få för verkställigheten av sina uppgifter,

2) för myndigheter eller organ som nämns i 10 d § 1 mom. 1—3 och 6 punkten för utlämnande av uppgifter som avses i nämnda punkter,

3) för försäkringsbolag som idkar frivillig pensionsförsäkring som avses i 96 § inkomstskattelagen (1535/1992) till sådana uppgifter i sina register som är nödvändiga för att utreda avdrag i beskattningen på basis av frivillig pensionsförsäkringspremie.

Kyrkans centralfond har rätt att för en arbetsgivare öppna en teknisk anslutning för fullgörandet av den skyldighet att lämna uppgifter som avses i 10 b §. Kyrkans centralfond har rätt att också för pensions-skyddscentralen och andra pensionsanstalter öppna en teknisk anslutning för lämnandet av uppgifter till förmånstagaren själv om hans eller hennes pensionsskydd enligt denna lag.

En teknisk anslutning får dock öppnas för utlämnande av uppgifter som avses i 10 d § 1 mom. 2 och 3 punkten endast om därom kommits överens enligt 10 d § 2 mom.

Med hjälp av en teknisk anslutning som öppnats med stöd av denna paragraf får också sökas sekretessbelagda uppgifter utan samtycke av den vars intressen sekretessen är avsedd att skydda. Om det dock är fråga om en teknisk anslutning som öppnats med stöd av 1 mom. 3 punkten, får med hjälp av den sökas sekretessbelagda personuppgifter endast med samtycke av personen i fråga.

Innan en teknisk anslutning öppnas skall den som begär uppgifter lägga fram en utredning för den som öppnar anslutningen om

att uppgifterna skyddas på behörigt sätt.

10 f §

Kyrkans centralfond skall på förhand på lämpligt sätt informera pensionssökanden om var uppgifter om denna finns att få och vart uppgifterna i regel kan lämnas ut.

11 §

Kyrkans centralfond kan, då förutsättningar för erhållande av full ordinarie pension inte föreligger, av särskilda skäl inom ramen för ett av kyrkomötet för ändamålet fastställt anslag bevilja extra pension under förutsättning, att sökandens utkomst är beroende av pensionen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Denna lags 5 e, 6 a och 6 b §, 7 §:n 5 mom., 7 a § 5—8 mom., 7 c § 2 mom. och 7 d § 3 mom. tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Nämnda bestämmelser tillämpas dock inte på ansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft, om pensionssökanden på grundval av eget arbets- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen trätt i kraft har rätt att få pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare och om han eller hon ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning av tidigare beviljad pension. De bestämmelser som nämns i första meningen tillämpas inte heller när pension som beviljats på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att lagen har trätt i kraft.

23.

Lag**om ändring av lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 10 april 1970 om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan
 (258/1970) 1 § 3 mom. och 3 § 2 mom.,
 av dessa lagrum 1 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1317/1995, som följer:

1 §

 Föreningar, andra sammanslutningar, stiftelser eller anstalter kan med kyrkans centralfond överenskomma om att denna lag skall tillämpas även i fråga om en sådan präst eller lektor som domkapitlet har berättigat att vara verksam såsom präst eller lektor i dess tjänst eller en sådan diakonissa som handhar en läraruppgift som huvudsyssla i en diakonissanstalt. Likaså kan med kyrkans centralfond överenskommas om de villkor, på vilka denna lag skall tillämpas i fråga om en person som är anställd hos en mellankyrklig eller motsvarande organisation eller hos någon annan evangelisk-luthersk kyrka eller dess

församling i arbete bland finländska utvandrare eller som är eller under en tid av minst åtta år varit i missionsarbete utomlands.

3 §

 Beträffande familjepension skall också 4—8, 10, 10 a—10 f och 11 § pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan iaktas i tillämpliga delar.

 Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

24.

Lag

om ändring av lagen om Folkpensionsanstalten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 17 augusti 2001 om Folkpensionsanstalten (731/2001) 7 § 1 mom. 8 och 9 punkten samt 13 § som följer:

7 §

Styrelsens uppgifter

Styrelsen leder och utvecklar Folkpensionsanstaltens verksamhet. Styrelsen skall utöver annat

8) fastställa generaldirektörens och de övriga direktörernas löneförmåner och andra förmåner,

9) fastställa grunderna för tjänstemännens löner, arbetstid, semester och resekostnadsersättningar, samt

13 §

Pension och familjepension

Generaldirektörens, de övriga direktörernas och tjänstemännens rätt till pension och familjepension av Folkpensionsanstaltens medel bestäms enligt lagen om statens pensioner (280/1966), lagen angående införande av lagen om statens pensioner (281/1966), lagen om statens familjepensioner (774/1968) och lagen angående införande av lagen om statens familjepensioner (775/1968). Pensioner och familjepensioner som avses i detta moment beviljas av Folkpensionsanstalten, som

också sköter pensionsanstaltens övriga uppgifter i anslutning till dessa pensioner. Vid behandling och sökande av ändring beträffande dessa pensionsärenden iakttas i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om statens pensioner.

Utan hinder av 1 mom. tillämpas åldersgränsen 21 år i stället för den åldersgräns om 23 år som föreskrivs 5 § 1, 4 och 5 mom. samt 10 a § 2 och 3 mom. lagen om statens pensioner.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Vad som i lagen om statens pensioner och lagen om statens familjepensioner samt i lagen angående införande av lagen om statens pensioner och lagen angående införande av lagen om statens familjepensioner bestäms om statskontoret samt om tjänste- och arbetsavtalsförhållanden gäller vid tillämpningen av denna lag även Folkpensionsanstalten och sådana anställningsförhållanden vid Folkpensionsanstalten som gäller före ikraftträdandet.

Bestämmelserna om lagen om statens pensioner och lagen om statens familjepensioner i de lagar som nämns i 2 mom. gäller vid tillämpningen av denna lag också Folkpensionsanstaltens pensionsstadga som fastställdes den 31 juli 1967 och Folkpensionsanstaltens familjepensionsstadga som fastställdes den 21 februari 1969 och som gällde före ikraftträdandet.

I stället för vad som i 4 och 7 § lagen om

statens pensioner bestäms om valet av pensionskydd iakttas vid tillämpningen av denna lag 28 och 29 § i Folkpensionsanstaltens pensionsstadga som gäller före ikraftträdandet.

I stället för vad som i 2 § lagen angående införande av statens familjepensioner bestäms om förmånslåtare och i 5 § 1 mom. i nämnda lag bestäms om tillämpningen av lagen (696/1956) och förordningen (697/1956) om familjepension och begravningshjälp för statstjänstemän, iakttas vid tillämpningen av denna lag 27 § och 30 § 1 mom. i Folkpensionsanstaltens familjepensionsstadga som

gäller före ikraftträdandet.

När en person i samband med överföring av Folkpensionsanstaltens uppgifter överförs från anställning hos Folkpensionsanstalten till en statlig anställning, bestäms pensionskyddet på basis av anställningen hos Folkpensionsanstalten på det sätt det skulle ha bestämts om han eller hon hade fortsatt att vara anställd hos Folkpensionsanstalten fram till pensionsfallet. Dessutom förutsätts att personen efter den överföring som avses ovan är i statens tjänst utan avbrott fram till pensionsfallet.

25.

Lag**om ändring av 59 a § folkpensionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i folkpensionslagen av den 8 juni 1956 (347/1956) 59 a § 1 mom., sådant det lyder i lag 1595/1991, som följer:

59 a §

Pensionsansvarsfondens tillgångar utgör täckning för det pensionsskydd för personalen som grundar sig på ett anställningsförhållande till pensionsanstalten. Av fondens medel betalas pensionerna och familjepensio-

nerna enligt 13 § lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 3 oktober 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Omsorgsminister *Liisa Hyssälä*

1.

Lag**om ändring och temporär ändring av lagen om pension för arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare (395/1961) 4 § 3 mom., 4 d § 7 mom., 8 § 4 mom. 3 och 7 punkten, i 10 d § 2 mom. det inledande stycket och 1 punkten samt 4—7 mom., 12 d § 1 mom., 15 b §, 16 § och mellanrubriken före den, 17 och 17 a—17 c §, 18 § och mellanrubriken före den, 19 § 1 mom., 19 c § 5 och 7 mom., 19 d § 1 mom., 21 § 1 och 5 mom. och 21 a § 6 mom. samt *temporärt* 4 § 6 mom., 4 e § 2 mom., 6 a § 1 mom. och 2 mom. 5 punkten, 7 § 4 mom., 7 d § 1 mom., 7 f § 1 mom. 1 och 5 punkten, 8 § 3 mom. och 12 c § 1 mom.,

av dessa lagrum 4 § 3 mom., 4 e § 2 mom., i 10 d § 2 mom. det inledande stycket och 1 punkten samt 4—7 mom., 12 d § 1 mom., 21 § 5 mom. och 21 a § 6 mom. sådana de lyder i lag 375/2001, 4 § 6 mom., 6 a § 1 mom., 7 § 4 mom., 7 d § 1 mom. och 7 f § 1 mom. 1 punkten sådana de lyder i lag 1482/1995, 4 d § 7 mom. sådant det lyder i lag 612/1991, 6 a § 2 mom. 5 punkten och 8 § 3 mom. sådana de lyder i lag 559/1993, 7 f § 1 mom. 5 punkten sådan den lyder i lag 1279/2000, 8 § 4 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 1040/1998 och 7 punkten sådan den lyder i lag 571/1993, 12 c § 1 mom. sådant det lyder i lag 1302/2002, 15 b § sådan den lyder i lag 1730/1991, 17 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1304/1989 och 1167/1996 samt i nämnda lag 1482/1995, 17 a § sådan den lyder i lag 603/1986, 17 b § sådan den lyder i lag 949/1992 och i nämnda lag 375/2001, 17 c § sådan den lyder i lag 33/2002, 18 § sådan den lyder i lagarna 459/1986 och 621/1995, 19 § 1 mom. sådant det lyder i lag 313/1995, 19 c § 5 och 7 mom. sådana de lyder i lag 1331/1999, 19 d § 1 mom. sådant det lyder i lag 835/1996 och 21 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1263/1999, samt

fogas till 3 §, sådan den lyder i lag 356/1997, ett nytt 3 mom., till 10 d §, sådan den lyder i nämnda lag 375/2001, ett nytt 8 mom., varvid de nuvarande 8 och 9 mom. blir 9 och 10 mom., en ny mellanrubrik före 17 § och till lagen nya 17 d—17 k § samt en ny mellanrubrik före 17 k § som följer:

Arbetsgivaren skall se till att det på varje arbetsplats finns framlagt information om i vilken pensionsanstalt arbetsgivaren anordnat pensionskydd enligt denna lag för sina arbetstagare.

4 §

Rätt till ålderspension tillkommer en arbetstagare sedan han har fyllt 65 år, under förutsättning att han inte längre står i arbetsförhållande som omfattas av denna lag. Pensionen beviljas från ingången av månaden efter det rätten att erhålla pension uppkommit, likväl tidigast från ingången av den månad som följer på pensionsansökan. Om pension söktes inom tre månader från arbetsförhållandets upphörande, beviljas pensionen likväl från ingången av den månad som närmast följer efter det arbetsförhållandet upphörde. På ansökan beviljas ålderspension i förtid innan arbetstagaren fyllt 65 år, dock tidigast från ingången av månaden efter den under vilken han fyllt 60 år. Pensionen beviljas härvid minskad så som bestäms i 5 a § 2 mom. På förtida ålderspension tillämpas i övrigt vad som i detta moment bestäms om ålderspension.

Invalidpension betalas, om inte något annat följer av 4 d §, från ingången av den månad som följer på den under vilken rätten till pension uppkommit, dock inte retroaktivt för längre tid än ett år före den månad som följer efter ansökan om pension. Invalidpension beviljas tills vidare eller i form av rehabiliteringsstöd enligt 7 mom. för viss tid. Invalidpension indras då pensionstagaren återfått sin arbetsförmåga i sådan grad att han inte längre uppfyller villkoren för erhållande av pensionen. Rehabiliteringsstöd kan indras, om mottagaren utan giltig orsak har vägrat delta i rehabilitering. Då mottagaren av invalidpension uppnår till ålderspension berättigande ålder, förändras invalidpensionen till ålderspension.

Rätt till *invalidpension* tillkommer en arbetstagare vars arbetsförmåga på grund av sjukdom, lyte eller skada, med beaktande också av den tid som redan förflutit, kan uppskattas vara utan avbrott nedsatt med minst två femtedelar åtminstone ett år. Vid bedömningen av i vilken mån arbetsförmågan är nedsatt beaktas arbetstagarens återstående förmåga att skaffa sig förvärvsinkomster genom sådant tillgängligt arbete som rimligen kan förutsättas av honom eller henne med hänsyn till utbildning, tidigare verksamhet, ålder och boendeförhållanden samt därmed jämförliga andra omständigheter. Vid varierande arbetsförmåga beaktas de årliga inkomsterna. En arbetstagare har likaså rätt till invalidpension när han eller hon, efter det att ett arbetsförhållande som omfattas av denna lag upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande beviljats invalidpension enligt 9 § lagen om statens pensioner (280/1966), 24 § lagen om kommunala pensioner (549/2003), 1 § pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (298/1966) eller 13 § lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001), om inte något annat följer av förhandlingsförfarandet enligt 10 d § 5 mom.

Invalidpension betalas, om inte något annat följer av 4 d §, från ingången av den månad som följer närmast på den under vilken rätten till pension uppkommit. *Invalidpension beviljas dock inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än ett år före den månad som följer närmast efter ansökan om pension.* Invalidpension beviljas tills vidare eller i form av i 7 mom. avsett rehabiliteringsstöd för viss tid. En i invalidpension dras in eller utbetalningen avbryts från ingången av den kalendermånad som följer efter det att pensionstagaren återfått sin arbetsförmåga i sådan grad att han eller hon inte längre uppfyller villkoren för erhållande av pensionen. Rehabiliteringsstöd kan dessutom dras in, om mottagaren utan giltig

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

orsak har vägrat delta i rehabilitering. Om en invalidpension vars utbetalning avbrutits dras in, dras pensionen in från och med tidpunkten för avbrytandet. När en mottagare av invalidpension uppnår den ålder som berättigar till ålderspension, ändras invalidpensionen till ålderspension.

4 d §

Beviljas invalidpension retroaktivt, betalas pension inte för den tid under vilken arbetstagaren har fått rehabiliteringspenning enligt en lag, ett pensionsreglemente eller en pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. eller enligt lagen om rehabiliteringspenning (611/1991) eller ersättning för inkomstbortfall enligt rehabiliteringsstadgandena inom olycksfalls- eller trafikförsäkringen.

Utbetalas invalidpension enligt 19 b § 5 mom. som ett engångsbelopp, skall på invalidpensionen inte tillämpas det som bestäms ovan i denna paragraf.

4 e §

En arbetstagare har rätt att få individuell förtidspension också när han eller hon, efter det att ett arbetsförhållande som omfattas av denna lag har upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsförhållande beviljats pension enligt 9 c § lagen om statens pensioner eller motsvarande bestämmelse i den kommunala pensionsanstaltens pensionsstadga, om inte något annat följer av 10 d § 5 mom.

En arbetstagare enligt 1 mom. har rätt att efter fyllda 58 år få individuell förtidspension också när han eller hon, efter det att ett arbetsavtalsförhållande som omfattas av denna lag har upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande beviljats individuell förtidspension enligt 9 c § lagen om statens pensioner, 33 § lagen om kommunala pensioner, 1 § pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § lagen om Folkpensionsanstalten, om inte något annat följer av 10 d § 5 mom.

6 a §

Om arbetsförmågan har börjat innan 360 dagar har förflutit efter att arbetsförhållandet upphörde, skall även tiden mellan arbetsförmågans början och pensionsåldern (återstående tid) räknas såsom till pension berättigande tid när den invalidpension som beviljas på grundval av detta arbetsförhållande fastställs. En förutsättning är dock att arbetstagaren under det år då arbetsförmågan började och de omedelbart föregående tio kalenderåren i minst 12 månader har handhaft sådant förvärvsarbete som berättigar till grundpension enligt 8 § 4 mom. och

6 a §

Om arbetsförmågan har börjat innan 360 dagar har förflutit efter att arbetsavtalsförhållandet upphörde, skall även tiden mellan arbetsförmågans början och pensionsåldern (återstående tid) räknas såsom till pension berättigande tid när den invalidpension som beviljas på grundval av detta arbetsavtalsförhållande fastställs. En förutsättning är dock att arbetstagaren under det år då arbetsförmågan började och de omedelbart föregående tio kalenderåren i minst 12 månader har haft sådant förvärvsarbete som berättigar till grundpension enligt 8 § 4

skall försäkras i Finland. När ovan nämnda tid om 12 månader räknas ut betraktas såsom till pension berättigande tid en sådan kalendermånad under vilken arbetstagaren har haft sådana inkomster som avses i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, dock under förutsättning att inkomsterna för hela kalenderåret uppgår till minst det markbelopp som nämns i lagens 5 § 2 mom. En kalendermånad under vilken arbetstagaren har haft sådana inkomster som avses i lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande beaktas på motsvarande sätt, om inkomsterna för hela kalenderåret uppgår till minst det markbelopp som nämns i den sistnämnda lagens 3 § 2 mom.

Vid beräkandet av de 360 dagar som avses i 1 mom. beaktas inte de dagar då arbetstagaren

5) har fått rehabiliteringspenning enligt en lag, ett pensionsreglemente eller en pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. eller enligt lagen om rehabiliteringspenning eller ersättning för inkomstbortfall enligt rehabiliteringsstadgandena inom olycksfalls- eller trafikförsäkringen, eller

Då pensionslönen räknas ut beaktas dock inte den tid för vilken arbetstagaren har varit berättigad till heffektiv pension enligt 6 § 1 mom. och inte heller tiden efter det att arbetstagaren har fyllt 65 år. Om ett arbetsförhållande har avslutats enligt 2 § 5 mom., anses det dock vid tillämpningen av denna paragraf att arbetsförhållandet har fortgått utan avbrott, ifall pensionens belopp blir större om det räknas ut på detta sätt.

7 d §

Om det av arbetstagarens eller förmånstagarrens uppgifter framgår att pensionslönen i arbetstagarens eller förmånslåtarens arbetsförhållande som omfattas av denna lag, av något undantagsskäl som yppat sig högst tio

mom. och skall försäkras i Finland. När ovan nämnda tid om 12 månader räknas ut betraktas såsom till pension berättigande tid en sådan kalendermånad under vilken arbetstagaren har haft sådana inkomster som avses i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, dock under förutsättning att inkomsterna för hela kalenderåret uppgår till minst det *belopp* som nämns i lagens 5 § 2 mom. En kalendermånad under vilken arbetstagaren har haft sådana inkomster som avses i lagen om pension för *konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985)* beaktas på motsvarande sätt, om inkomsterna för hela kalenderåret uppgår till minst det belopp som nämns i den sistnämnda lagens 3 § 2 mom.

Vid beräkandet av de 360 dagar som avses i 1 mom. beaktas inte de dagar då arbetstagaren

5) har fått rehabiliteringspenning enligt en lag eller en *pensionsstadga* som nämns i 8 § 4 mom. eller enligt lagen om rehabiliteringspenning eller ersättning för inkomstbortfall enligt rehabiliteringsbestämmelserna inom olycksfalls- eller trafikförsäkringen, eller

7 §

Då pensionslönen räknas ut beaktas dock inte den tid för vilken arbetstagaren har varit berättigad till heffektiv pension enligt 6 § 1 mom. och inte heller tiden efter det att arbetstagaren har fyllt 65 år. Om ett arbetsavtalsförhållande har avslutats enligt 2 § 5 mom., anses det dock vid tillämpningen av denna paragraf att arbetsavtalsförhållandet har fortgått utan avbrott, ifall pensionens belopp *före samordningen enligt 8 § 1 mom.* blir större om det räknas ut på detta sätt.

7 d §

Om det av arbetstagarens eller förmånstagarrens uppgifter framgår att pensionslönen i arbetstagarens eller förmånslåtarens arbetsavtalsförhållande som omfattas av denna lag, av något undantagsskäl som yppat sig

Gällande lydelse

år före pensionsfallet är lägre än hans enligt 9 § justerade pensionslön i samma arbetsförhållande, innan ett sådant skäl yppade sig, under så lång tid att den större lönen kunde anses såsom stabiliserad, och om denna omständighet har en inverkan om minst 20 procent på pensionsskyddet, anses såsom pensionslön i detta arbetsförhållande den genomsnittliga arbetsförtjänst som arbetstagaren hade haft om nämnda skäl inte hade funnits.

7 f §

Annan pension än deltidspension höjs med ett arbetspensionstillägg, om arbetstagaren har fått

1) dagpenning avvägd enligt förtjänsten med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa antingen såsom löntagare enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller såsom i 1 a § 1 mom. 1—3 punkten lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedd person som idkar företagsverksamhet,

5) rehabiliteringspenning enligt en lag, ett pensionsreglemente eller en pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. eller enligt lagen om rehabiliteringspenning eller ersättning för inkomstbortfall enligt rehabiliteringsbestämmelserna inom olycksfalls- eller trafikförsäkringen, dock inte om rehabiliteringspenningen har betalats som tillägg till pensionen.

Om en arbetstagare inte har rätt till grundpension som omfattar minst ett år till pension berättigande tid, skall såsom samordningsgrund användas den högsta pensionslön eller arbetsinkomst som ligger till grund för grundpensionen. Är en arbetstagare utan avbrott under en tid av minst ett år samtidigt sysselsatt i två eller flera till i 4 mom. nämnd grundpension berättigande arbets- eller tjänsteförhållanden eller i företagarverksamhet, sammanräknas motsvarande pensionslöner och arbetsinkomster vid fast-

Föreslagen lydelse

högst tio år före pensionsfallet är lägre än hans eller hennes enligt 9 § justerade pensionslön i samma arbetsavtalsförhållande, innan ett sådant skäl yppade sig, under så lång tid att den större lönen kunde anses såsom stabiliserad, och om denna omständighet har en inverkan om minst 20 procent på *helhetspensionsskyddet*, anses såsom pensionslön i detta arbetsavtalsförhållande den genomsnittliga arbetsförtjänst som arbetstagaren hade haft om nämnda skäl inte hade funnits.

7 f §

Annan pension än deltidspension höjs med ett arbetspensionstillägg, om arbetstagaren har fått

1) dagpenning avvägd enligt förtjänsten med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa antingen såsom *i nämnda lag avsedd löntagare* eller *såsom i 1 kap. 6 § 2 mom. i nämnda lag avsedd företagare, dock inte om arbetstagaren har fått i 5 kap. 12 i nämnda lag avsedd dagpenning som grundar sig på tilläggsförsäkring*,

5) rehabiliteringspenning enligt en lag eller *en pensionsstadga* som nämns i 8 § 4 mom. i denna lag eller enligt lagen om rehabiliteringspenning eller ersättning för inkomstbortfall enligt rehabiliteringsbestämmelserna inom olycksfalls- eller trafikförsäkringen, dock inte om rehabiliteringspenningen har betalats som tillägg till pensionen.

8 §

Om en arbetstagare inte har rätt till grundpension som omfattar minst ett år till pension berättigande tid, skall såsom samordningsgrund användas den högsta pensionslön eller arbetsinkomst som ligger till grund för grundpensionen. Är en arbetstagare utan avbrott under en tid av minst ett år samtidigt sysselsatt i två eller flera till i 4 mom. nämnd grundpension berättigande arbetsavtals- eller tjänsteförhållanden eller i företagarverksamhet, sammanräknas motsvarande pensionslöner och arbetsinkomster

ställandet av samordningsgrunden. Om en arbetstagare omedelbart före pensionsfallet på grund av ett tidigare pensionsfall har fått grundpension eller annan därmed jämförbar, på arbets- eller tjänsteförhållande grundad pension, och har han samtidigt under minst tre år stått i sådant arbets- eller tjänsteförhållande eller bedrivit sådan företagareverksamhet som berättigar till grundpension enligt 4 mom., läggs vid bestämmandet av samordningsgrunden till pensionslönen eller arbetsinkomsten i nämnda arbets- eller tjänsteförhållande eller företagareverksamhet 10/6 av den tidigare pensionen. Beträffande tillämpningen av detta moment på arbetsförhållanden som omfattas av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden eller lagen om pension för vissa korstnärer och redaktörer i arbetsförhållande (662/1985) gäller dock vad som ställs i dessa lagar.

De grundpensioner som skall beaktas vid samordningen är följande på arbets- och tjänsteförhållande samt företagareverksamhet grundade ålders- och invalidpensioner:

3) pension i enlighet med det i lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare (202/1964) föreskrivna grundpensionsskyddet; som sådan pension betraktas också pension i enlighet med grundpensionsskyddet som beviljats vårdare som avses i 1 § 7 mom. samt förtroendevalda som avses i 1 § 8 mom. i nämnda lag;

7) med stöd av pensionsreglementet eller pensionsstadgan för folkpensionsanstalten eller 48 § 2 mom. folkpensionslagen beviljad pension i enlighet med grundpensionsskyddet;

Om en arbetstagare har omfattats av pensionsskydd såväl enligt en pensionslag för den privata sektorn som enligt en lag som avses i 8 § 4 mom. 3 eller 4 punkten (pensionslagar för den offentliga sektorn) och om pensionsskydd i enlighet med minimivillkoren vid tidpunkten för pensionsfallet eller därefterinnan senast hade ordnats för

när samordningsgrunden fastställs. Om en arbetstagare omedelbart före pensionsfallet på grund av ett tidigare pensionsfall har fått grundpension eller annan därmed jämförbar, på arbetsavtals- eller tjänsteförhållande grundad pension, och har han eller hon samtidigt under minst tre år stått i sådant arbets- eller tjänsteförhållande eller bedrivit sådan företagareverksamhet som berättigar till grundpension enligt 4 mom., läggs vid bestämmandet av samordningsgrunden till pensionslönen eller arbetsinkomsten i nämnda arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller företagareverksamhet 10/6 av den tidigare pensionen. Beträffande tillämpningen av detta moment på arbetsförhållanden som omfattas av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden eller lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare gäller dock vad som bestäms i dessa lagar.

De grundpensioner som skall beaktas vid samordningen är följande på arbets- och tjänsteförhållande samt företagareverksamhet grundade ålders- och invalidpensioner:

3) pension i enlighet med det i lagen om kommunala pensioner eller lagen om införande av lagen om kommunala pensioner (550/2003) föreskrivna grundpensionsskyddet,

7) med stöd av 13 § lagen om Folkpensionsanstalten beviljad pension i enlighet med grundpensionsskyddet,

10 d §

Om en arbetstagare har omfattats av pensionsskydd såväl enligt en pensionslag för den privata sektorn som enligt en lag som avses i 8 § 4 mom. 3, 4, 7 eller 8 punkten (pensionslagar för den offentliga sektorn) och om pensionsskydd i enlighet med minimivillkoren vid tidpunkten för pensionsfallet eller därefterinnan senast hade ordnats för

Gällande lydelse

honom eller henne i en pensionsanstalt inom den privata sektorn, skall denna pensionsanstalt (*sista pensionsanstalt*)

1) ge en beslutssammanställning som upptar pensionsanstaltens beslut enligt 1 mom. samt beslut av den kommunala pensionsanstalten och statskontoret (*pensionsanstalter inom den offentliga sektorn*) som sköter pensionsskydd enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn och motsvarande familjepensionsskydd, och

Dock gäller att om den återstående tiden eller motsvarande förtjänst beaktas på någon annan grund än arbetstagarens sista arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet när pensionens belopp räknas ut, är sista pensionsanstalt utan hinder av 1—3 mom. den pensionsanstalt där pensionsskyddet för den återstående tiden eller motsvarande pensionsskydd har ordnats.

Om en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn i egenskap av sista pensionsanstalt avgör en arbetstagares rätt till invalidpension med stöd av 9 § 1 mom. a eller b punkten eller 9 c § lagen om statens pensioner eller motsvarande bestämmelser i den kommunala pensionsanstaltens pensionsstadga och om det månatliga pensionsbeloppet från en pensionsanstalt inom den privata sektorn är större än tre gånger det belopp som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten, skall denna pensionsanstalt inom den offentliga sektorn före sitt beslut begära att pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av arbetstagarens arbetsförmåga. Om pensionsanstalten inom den privata sektorn och den sista pensionsanstalten då är av olika åsikt om arbetstagarens arbetsförmåga, tillämpas inte vad som i sista meningen i 4 § 3 mom. föreskrivs om rätten till invalidpension, vad som i 4 e § 2 mom. föreskrivs om rätten till individuell förtidspension eller vad som i 3 mom. ovan föreskrivs om sista pensionsanstalt.

En pensionsanstalt som betalar ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension eller g-

Föreslagen lydelse

för honom eller henne i en pensionsanstalt inom den privata sektorn, skall denna pensionsanstalt (*sista pensionsanstalt*)

1) ge en beslutssammanställning som upptar pensionsanstaltens beslut enligt 1 mom. samt beslut av de pensionsanstalter (*pensionsanstalter inom den offentliga sektorn*) som sköter pensionsskydd enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn och motsvarande familjepensionsskydd, och

Dock gäller att om den återstående tiden eller motsvarande förtjänst beaktas på någon annan grund än arbetstagarens sista arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet när pensionens belopp räknas ut, är sista pensionsanstalt utan hinder av 1—3 mom. den pensionsanstalt inom den privata eller den offentliga sektorn där pensionsskyddet för den återstående tiden eller motsvarande pensionsskydd har ordnats.

Om en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn i egenskap av sista pensionsanstalt avgör en arbetstagares rätt till invalidpension eller individuell förtidspension med stöd av 9 § 1 mom. a eller b punkten eller 9 c § lagen om statens pensioner, 24 § 1 mom. 1 punkten eller 33 § lagen om kommunala pensioner, 1 § pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § lagen om Folkpensionsanstalten och om den månatliga pensionen från en pensionsanstalt inom den privata sektorn är större än tre gånger det belopp som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten, skall pensionsanstalten inom den offentliga sektorn före beslutet begära att pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av arbetstagarens arbetsförmåga. Om pensionsanstalten inom den privata sektorn och den sista pensionsanstalten då är av olika åsikt om arbetstagarens arbetsförmåga, tillämpas inte på pensionen vad som i sista meningen i 4 § 3 mom. föreskrivs om rätten till invalidpension, vad som i 4 e § 2 mom. föreskrivs om rätten till individuell förtidspension eller vad som i 3 mom. ovan föreskrivs om sista pensionsanstalt.

En pensionsanstalt inom den privata eller den offentliga sektorn som betalar pension

nerationsväxlingspension, avträdelseersättning eller avträdelsestöd betraktas som sista pensionsanstalt även när pensionstagaren beviljas ny pension. Om pensionstagaren dock söker invalidpension där den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall eller borde beaktas när pensionsbeloppet räknas ut, tillämpas inte på invalidpensionen vad som i 2—5 mom. bestäms om sista pensionsanstalt.

Om den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall eller borde beaktas i pensioner både enligt pensionslagarna för den privata sektorn och enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn när pensionsbeloppet räknas ut, tillämpas inte vad som i 2—5 mom. föreskrivs om sista pensionsanstalt, om inte pensionsanstalterna kommer överens om något annat.

12 c §

För täckande av det ansvar och de kostnader som beaktandet av arbetslöshets- och utbildningstid förorsakar pensionsanstalter som bedriver i denna lag och i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden nämnd verksamhet, den i lagen om sjömanspensioner nämnda sjömanspensionskassan, den i lagen om kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare

eller avträdelsestöd betraktas som sista pensionsanstalt även när pensionstagaren beviljas annan ny pension än invalidpension. En pensionsanstalt som betalar arbetslöshets- eller deltidspension betraktas dock som sista pensionsanstalt när pensionstagaren beviljas invalidpension, om inte något annat följer av 7 mom.

Om den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall eller borde beaktas i pensioner både enligt pensionslagarna för den privata sektorn och enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn när pensionsbeloppet räknas ut eller om ny pension beviljas efter en sådan pension, tillämpas inte vid behandlingen av pensionen vad som i 2—5 mom. föreskrivs om sista pensionsanstalt. Detta förfarande tillämpas också när deltidspension beviljas samtidigt i enlighet med både en pensionslag för den privata sektorn och en pensionslag för den offentliga sektorn. På behandling av familjepension tillämpas dock vad som i 2—5 bestäms om sista pensionsanstalt, trots att den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall beaktas i familjepensioner både enligt pensionslagarna för den privata sektorn och enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn när pensionsbeloppet räknas ut.

Pensionsanstalter inom arrangemanget med sista pensionsanstalt kan komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt skall iakttas även i de situationer som avses i 6 och 7 mom. Pensions sökanden skall underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärendet.

12 c §

För täckande av det ansvar och de kostnader som beaktandet av arbetslöshets- och utbildningstid förorsakar pensionsanstalter som bedriver i denna lag och i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden nämnd verksamhet, den i lagen om sjömanspensioner nämnda sjömanspensionskassan, den i lagen om kommunala pensioner nämnda kommunala pen-

Gällande lydelse

nämnda kommunala pensionsanstalten samt kyrkans centralfond, som bedriver i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan nämnd verksamhet, skall den i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) avsedda arbetslöshetsförsäkringsfonden inom en tid som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet årligen till pensionsskyddscentralen betala en försäkringspremie vars belopp ministeriet fastställer så att det enligt beräkning motsvarar 80 procent av det belopp som skulle erhållas, om för dagar som motsvarar i 7 f § 1 mom. 1—4 punkten nämnd förmån skulle betalas en mot medelpremien enligt denna lag svarande premie. I den genomsnittliga försäkringspremien beaktas härvid inte den del av försäkringspremien som uppbärs för pensionsskyddscentralens kreditförsäkring. Som lön som ligger till grund för försäkringspremien används den arbetsförtjänst som uppskattas motsvara den genomsnittliga lön som ligger till grund för den förmån som avses i 7 f § 1 mom. 1 punkten. På gemensam framställning av pensionsskyddscentralen och arbetslöshetsförsäkringsfonden kan social- och hälsovårdsministeriet bestämma att förskott skall betalas på ovan nämnd försäkringspremie.

12 d §

Har en pensionsanstalt i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 10 d § 2 mom. betalt ut pensioner enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 3 eller 4 punkten eller enligt motsvarande familjepensionsskydd, skall pensionsskyddscentralen återkräva och gottgöra pensionsanstalten dessa pensionskostnader jämte ränta senast under det kalenderår som följer på utbetalningsåret. Förskott kan också uppbäras för ändamålet. Pensionskostnaderna återkrävs och gottgörs enligt vad pensionsskyddscentralen och pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn närmare avtalar särskilt om saken.

15 b §

Har en arbetsgivare anordnat pensionskyddet för sina arbetstagare enligt lagen om pension för arbetstagare i kortvariga ar-

Föreslagen lydelse

sionsanstalten samt kyrkans centralfond, som bedriver i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan nämnd verksamhet, skall den i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) avsedda arbetslöshetsförsäkringsfonden inom en tid som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet årligen till pensionsskyddscentralen betala en försäkringspremie vars storlek ministeriet fastställer så att den enligt uppskattning motsvarar 80 procent av det belopp som skulle erhållas, om för dagar som motsvarar i 7 f § 1 mom. 1—4 punkten nämnd förmån skulle betalas en mot medelpremien enligt denna lag svarande premie. I den genomsnittliga försäkringspremien beaktas härvid inte den del av försäkringspremien som tas up för pensionsskyddscentralens kreditförsäkring. Som lön som ligger till grund för försäkringspremien används den arbetsförtjänst som uppskattas motsvara den genomsnittliga lön som ligger till grund för den förmån som avses i 7 f § 1 mom. 1 punkten. På gemensam framställning av pensionsskyddscentralen och arbetslöshetsförsäkringsfonden får social- och hälsovårdsministeriet bestämma att förskott skall betalas på ovan nämnd försäkringspremie.

12 d §

Har en pensionsanstalt i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 10 d § 2 mom. betalt ut pensioner eller familjepensioner enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 3, 4, 7 eller 8 punkten, skall pensionsskyddscentralen driva in och gottgöra pensionsanstalten dessa pensionskostnader samt ränta senast under det kalenderår som följer på utbetalningsåret. Förskott kan också tas ut för ändamålet. Pensionskostnaderna drivs in och gottgörs enligt vad pensionsskyddscentralen och pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn närmare avtalar särskilt om saken.

15 b §

Har en arbetsgivare anordnat pensionskyddet för sina arbetstagare enligt lagen om pension för arbetstagare i kortvariga ar-

betsförhållanden eller lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande, fastän denna lag borde ha tillämpats på arbetsförhållandet, skall pensionsanordningen rättas räknat från ingången av kalenderåret före det under vilket pensionsanstalten har meddelat arbetsgivaren rättelsen. Pensionsskydd som för tid före denna tidpunkt har anordnats enligt lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden eller lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande förblir i kraft. Arbetstagarens pension bestäms likväl enligt denna lag. Pensionstopp som har betalats ut enligt lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden eller lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande skall anses som delbetalningar av pensionen.

Särskilda övervakningsbestämmelser

16 §

Pensionsanstalt och pensionsskyddscentralen äga rätt att på eget initiativ eller på anhållan av vederbörande i och för utredande av föreliggande ärende låta förhöra vittnen vid allmän underrätt. *De hava även rätt att erhålla handräckning av myndigheterna.*

17 §

En arbetsgivare är skyldig att lämna pensionsanstalterna, pensionsskyddscentralen och en besvärmyndighet som avses i denna lag alla uppgifter som behövs för verkställigheten av denna lag. Nämnade anstalter har rätt att i arbetsgivarens böcker granska uppgifternas riktighet. Till den del arbetsgivaren underlåter att sända in nämnda uppgifter eller gör detta senare än vad som närmare stadgas genom förordning, påförs arbetsgivaren enligt uppskattning en till högst dubbel belopp förhöjd försäkringspremie, om det inte finns särskilda skäl för att avstå från förhöjning. Pensionsskyddscentralen meddelar vid behov närmare anvisningar om påförande av förhöjning och om avstående från sådan. Vad som ovan stadgas om a-

betsförhållanden eller lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare, fastän denna lag borde ha tillämpats på arbetsavtalsförhållandet, skall pensionsarrangemanget rättas räknat från ingången av kalenderåret före det under vilket pensionsanstalten har meddelat arbetsgivaren rättelsen. Pensionsskydd som för tid före denna tidpunkt har anordnats enligt lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden eller lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare förblir i kraft. Arbetstagarens pension bestäms dock enligt denna lag. Pensionsbelopp som har betalats ut enligt lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden eller lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare skall anses som delbetalningar av pensionen.

Hörande av vittnen

16 §

Pensionsanstalterna och pensionsskyddscentralen har rätt att på eget initiativ eller på anhållan av den som saken gäller för utredning av ett ärende som är under behandling låta höra vittnen vid en allmän underrätt.

Erhållande, hemlighållande och utlämnande av uppgifter

17 §

Arbetsgivaren är skyldig att till pensionsanstalterna och pensionsskyddscentralen lämna ut namn, personbeteckning, datum när anställningen började och när den slutade samt löne- och tjänstgöringstidsuppgifter om sina anställda i arbetsavtalsförhållanden enligt denna lag. Dessutom är arbetsgivaren skyldig att till pensionsanstalterna och pensionsskyddscentralen lämna ut uppgifter om de anställningar som fortgår vid kalenderårets slut samt om övriga faktorer som påverkar arbetsgivarens skyldighet att teckna försäkring och försäkringspremien. Närmare bestämmelser om de ovan avsedda uppgifterna och utlämnandet av dessa utfärdas genom förordning av statsrådet. Om arbetsgivaren underlåter

Gällande lydelse

betsgivare gäller i tillämpliga delar även de myndigheter och inrättningar som beviljar förmåner som avses i 6 a och 7 f §§.

Statlig, kommunal eller annan offentligt-rättslig myndighet eller anstalt, läkare i offentlig tjänst, sjukhus samt försäkrings- eller pensionsanstalt och pensionsstiftelse, som bedriva lagstadgad försäkring, äro skyldiga att på begäran avgiftsfritt tillställa i denna lag avsedd pensionsanstalt, pensions-skyddscentralen och besvärsmyndighet samt försäkringsanstalt, som bedriver lagstadgad försäkring, alla på avgörandet i föreliggande ärende inverkan uppgifter, som de hava i sin besittning. Pensionsanstalt och pensionsskyddscentralen äro skyldiga att erlagga skäligt arvode för läkarutlåtande, som givits på grund av i detta moment föreskriven skyldighet.

Pensionsanstalten skall för utmätning på begäran av behörig myndighet meddela det pensionsbelopp som den betalar samt de uppgifter som den har om övriga anstalter som betalar utkomstförmåner till pensions-tagaren. Vad som ovan stadgas om pensionsanstalten gäller i tillämpliga delar även pensionsskyddscentralen.

Om det finns skäl att misstänka att en arbetsgivare inte har fullgjort sin innehållningsskyldighet, har pensionsskyddscentralen och sådana pensionsanstalter som avses i denna lag rätt att utan hinder av sekretessstadgandena till skattestyrelsen och länskatteverket lämna information som de erhållit vid skötseln av sina uppgifter och som behövs för fullgörandet av den övervakningsskyldighet som hör samman med skattestyrelsens och länsskatteverkets uppgift enligt lagen om förskottsuppbörd (418/1959).

17 a §

Pensionstagare är skyldig att till pensionsanstalten anmäla sådana ändringar som inverkar på hans rätt att erhålla pension eller på pensionens belopp.

Pensionsanstalten kan vid behov av pensionstagaren kräva utredning över omständigheter som påverkar pensionens belopp

Föreslagen lydelse

att lämna de ovan avsedda uppgifterna eller gör de senare än vad som bestäms i statsrådets förordning, kan pensionsanstalten påföra arbetsgivaren en skälig försäkringspremie förhöjd till högst det dubbla beloppet.

Utöver det som bestäms i 1 mom. är arbetsgivaren skyldig att på begäran lämna pensionsanstalterna, pensionsskyddscentralen och en besvärinstans som avses i denna lag de uppgifter om arbetstagarens arbete och arbetsförhållanden samt övriga motsvarande uppgifter som kan fås av arbetsgivaren och som är nödvändiga för avgörandet av ett försäkrings-, pensions- eller förmånsärende eller som annars är nödvändiga vid verkställigheten av uppdrag enligt denna lag.

Då arbetsgivaren ombes lämna uppgifter som behövs för behandlingen av arbetstagarens pensions- eller rehabiliteringsärende, får till arbetsgivaren utan arbetstagarens samtycke lämnas endast de sekretessbelagda uppgifter om arbetstagaren som är nödvändiga för att precisera de uppgifter som behövs vid beslutsfattandet i de nämnda ärendena.

Pensionsanstalterna och pensionsskyddscentralen har rätt att i arbetsgivarens handlingar granska riktigheten av de uppgifter som avses i 1 och 2 mom. De har också rätt att få handräckning av polisen och övriga myndigheter för att få de ovan avsedda uppgifterna.

17 a §

Pensionsanstalterna, pensionsskyddscentralen och en besvärinstans enligt denna lag har rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter

1) av en försäkrings- och pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring och

Gällande lydelse

och utredning över att han fortfarande uppfyller villkoren för erhållande av pension. Har pensionstagaren inte tillställt pensionsanstalten nämnda utredning inom en av anstalten utsatt skäligen tid, kan anstalten förordna att utbetalningen av pensionen skall avbrytas till dess utredningen inlämnats.

Arbetsgivaren är även skyldig att till pensionsanstalten på dess begäran lämna de uppgifter som avses i 2 mom. och som behövs för att pension skall kunna betalas.

Föreslagen lydelse

av myndigheter och andra instanser på vilka tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) få de uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av ett försäkrings-, pensions- eller förmånsärende eller som annars är nödvändiga enligt denna lag eller enligt överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller vid utförandet av uppdrag som föreskrivits i internationella rättsakter om social trygghet,

2) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) och av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården som avses i 2 § 4 punkten lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) samt av den som verkställer rehabilitering och av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården, socialserviceproducenter eller vårdnätningar på begäran få utlåtanden och övriga nödvändiga uppgifter om den pensions- eller förmånsökandes journalhandlingar, rehabilitering, hälsotillstånd, vård samt arbetsförmåga, om sökanden inte själv lämnar dessa uppgifter.

Pensionsskyddscentralen har på det sätt som avses i det inledande stycket i 1 mom. dessutom rätt att

1) av dem som beviljat förmåner få de uppgifter om i 6 a § 2 mom. avsedda förmåner som arbetstagaren beviljats och som behövs för fastställandet av pensionsgrundande rätt till återstående tid samt de uppgifter om i 7 f § 1 mom. avsedda förmåner som arbetstagarna beviljats och som behövs för fastställandet av arbetspensionstillägget; de uppgifter som behövs för fastställandet av arbetspensionstillägget skall på det sätt pensionsskyddscentralen bestämmer lämnas till pensionsskyddscentralen för varje kalenderår före utgången av maj följande år eller före en annan med pensionsskyddscentralen överenskommen tidpunkt,

2) förutom av pensionsanstalterna också av landskapet Åland, Folkpensionsanstalten, Statskontoret, Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbund, Trafikförsäkringscentralen, försäkringsbolag som sköter lagstadgad olycksfalls- och trafikförsäkring,

17 b §

Om en person har uppburit en i denna lag avsedd förmån till ett större belopp än vad han haft rätt till, skall den förmån som betalats utan grund krävas tillbaka.

Återkrav av en förmån som betalats utan grund kan lämnas helt eller delvis därhän om detta kan anses skäligt och om utbetalningen av förmånen inte kan anses vara en följd av förmånstagarens eller hans företrädarens svikliga förfarande eller om det belopp som skall krävas tillbaka är obetydligt.

En förmån som betalats utan grund får även återkrävas genom kvittning mot framtida pensionsrater. Från den pensionsrat som i varje enskilt fall skall utbetalas får dock inte utan pensionstagarens medgivande avdras mer än en sjättedel av den del av pensionsraten som återstår sedan på denna har verkställts förskottsnehållning med stöd av lagen om förskottsuppbörd (418/1959) eller uppburits källskatt med stöd av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/1978).

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också när en pensionsanstalt i egenskap av pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sådan sista pensionsanstalt som avses i 10 d § 2 mom. utan grund har betalt ut förmåner enligt pensionslagar för den privata sektorn. Till den del som den sista pensionsanstalten utan grund har betalt ut förmåner enligt pensionslagar för den offentliga sektorn, fattas återkravsbeslutet av den aktuella pensionsanstalten inom den offentliga sektorn enligt vad som föreskrivs i den lag som gäller den. Den sista pensionsanstalten skall dock ge en beslutssammansättning över de förmåner som återkrävs samt återkräva beloppet. Om den sista pensionsanstalten sköter återkravet genom kvittning enligt 3 mom., skall såsom den

Försäkringsbranschens Rehabilitering rf samt övriga myndigheter och inrättningar inom socialförsäkringen få de personuppgifter och övriga uppgifter om det pensionskydd och övriga socialskydd som dessa instanser sköter och som behövs för att fullgöra de uppdrag som nämns i 14 § 1 mom. 6 punkten.

17 b §

Den som ansöker om pension skall lämna pensionsanstalten de uppgifter som är nödvändiga för behandlingen och avgörandet av pensionsärendet.

Den som får invalidpension skall underrätta pensionsanstalten om att han eller hon återfått arbetsförmågan och att rehabiliteringen avbrutits samt den som får individuell förtidspension som beviljats som invalidpension att han eller hon börjar förvärvsarbete.

Den som får arbetslöshetspension skall underrätta pensionsanstalten om

1) sin vistelse utomlands eller något annat liknande skäl till att han eller hon inte kan ta emot arbete,

2) att han eller hon börjar förvärvsarbete och att förvärvsinkomsten motsvarar minst det belopp som nämns i 4 c § 4 mom. 2 punkten lagen om pension för arbetstagare, och

3) att han eller hon vägrar ta emot ett av Arbetskraftsmyndigheten anvisat i 4 c § 1 mom. 3 punkten lagen om pension för arbetstagare angivet fortlöpande arbete som varar minst en månad.

Den som får deltidspension är skyldig att underrätta pensionsanstalten om

1) förändringar i sina arbetstidsarrangemang, om den genomsnittliga arbetstiden per vecka samtidigt förändras,

2) andra än kollektivavtalsenliga löneförhöjningar,

3) att ett arbetsavtalsförhållande eller företagsverksamhet upphör eller att ett nytt förhållande eller ny verksamhet inleds,

4) förändringar i företagsverksamheten, och

5) att en ny arbetspension börjar löpa.

Den som får efterlevandepension är skyldig att underrätta pensionsanstalten om han eller hon har ingått äktenskap. Om ett

pensionsrat som avses där betraktas det sammanlagda beloppet av de pensionsrater som den sista pensionsanstalten skall betala.

17 c §

Utän hinder av vad som föreskrivs i 18 § eller i 18 kap. 6 § lagen om försäkringsbolag har ett arbetspensionsförsäkringsbolag och dess ombud rätt att till ett annat företag som hör till samma i 14 b kap. lagen om försäkringsbolag avsedda försäkringsgrupp eller till samma i 18 kap. 6 b § 2 mom. lagen om försäkringsbolag avsedda ekonomiska sammanslutning lämna ut sådana uppgifter som omfattas av tystnadsplikten och som är nödvändiga för skötseln av uppgifterna enligt denna lag.

Utöver vad som bestäms i 1 mom. kan ett arbetspensionsförsäkringsbolag till ett annat företag som avses i 1 mom. lämna ut de uppgifter som behövs för kundbetjäning, skötseln av kundförhållanden och annan kundhantering. Sådana uppgifter är arbetsgivarens eller företagarens namn, personbeteckning, företags- och organisationsnummer och kundbeteckning, uppgifter som behövs för kontakter, uppgifter om företagets ägandeförhållanden och försäkringsarrangemang och lönesumman samt sådana uppgifter i anslutning till kundhanteringen som kan jämföras med dessa uppgifter.

barn som får barnpension ges som adoptivbarn till någon annan än förmånslåtarens efterlevande make eller dennes make, är barnets adoptivföräldrar skyldiga att underrätta pensionsanstalten om adoptionen.

Oberoende av pensionstagarens undermålskyldighet enligt 2—5 mom. kan pensionsanstalten kräva en utredning av pensionstagaren angående omständigheter som nämns i 2—5 mom. samt om andra liknande omständigheter som påverkar pensionens belopp och pensionsrätten, om det finns skäl att misstänka att det har skett förändringar i dessa omständigheter. Har pensionstagaren inte tillställt pensionsanstalten dessa utredningar inom en av pensionsanstalten utsatt skälig tid, kan ärendet avgöras på basis av tillgängliga uppgifter.

17 c §

Pensionsanstalterna, pensionsskyddscentralen och en besvärinstans enligt denna lag har rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som de enligt denna lag har rätt att få. Om de i 17 a § avsedda uppgifterna behövs i en viss form och detta förorsakar den som lämnar ut uppgifterna betydande tilläggskostnader, skall kostnaderna dock ersättas. Dessutom har en yrkesutbildad person som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården rätt att få skälig ersättning för utlåtan som ges på basis av den skyldighet att lämna uppgifter som föreskrivs i 17 a § 1 mom. 2 punkten.

17 d

Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet tillämpas på offentligheten i

fråga om pensionsanstaltens och pensionskyddscentralens handlingar och verksamhet till den del som bestäms i 4 § 2 mom. i nämnda lag, om inte något annat anges i denna eller i någon annan lag. På verkställigheten av denna lag tillämpas inte 18 kap. 6, 6 b och 6 c § lagen om försäkringsbolag (1062/1979), 132, 132 a och 132 c § lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) och inte heller 165, 165 a och 165 c § lagen om försäkringskassor (1164/1992).

På sekretessen i fråga om handlingar som erhållits eller uppgjorts vid utförandet av uppdrag som föreskrivs i denna lag eller uppdrag som hänför sig till verkställandet av denna lag och på uppgifter i dessa handlingar samt i fråga om tystnadsplikt och förbud mot utnyttjande av uppgifter som erhållits vid utförandet av dessa uppdrag tillämpas 22—24 och 35 § lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet också när det inte är fråga om handlingar och uppgifter som upprättats eller erhållits för uppdrag som hör till utövandet av offentlig makt enligt 4 § 2 mom. i nämnda lag. Beträffande utlämnande av uppgifter gäller härvid i tillämpliga delar vad som bestäms i 7 kap. i nämnda lag.

Utöver det som i 24 § 1 mom. 20 punkten lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet bestäms är också sådana handlingar och uppgifter sekretessbelagda som grundar sig på verkställigheten av denna lag och som gäller arbetsgivarens ekonomiska ställning.

17 e §

Pensionsanstalterna och pensionskyddscentralen skall på arbetstagarens begäran till honom eller henne lämna ut de uppgifter pensionsanstalten eller pensionskyddscentralen har om arbetstagarens rätt till pension. Angående en parts rätt att få information, rätt att ta del av en handling som gäller parten själv samt rätt att kontrollera sådana uppgifter om sig själv som införts i ett register gäller i övrigt det som bestäms särskilt.

Pensionsanstalterna har rätt att, utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, för arbetsgivarens bokföring

och för fastställandet av försäkringspremier som orsakas av förmåner beviljade enligt denna lag lämna uppgifter om en förmån enligt denna lag som arbetstagaren beviljats och om dess belopp samt för ovan nämnda ändamål också lämna övriga nödvändiga uppgifter till den arbetsgivare hos vilken den som erhållit förmånen är anställd eller på basis av vars arbetsavtalsförhållande ansvaret för pensioner och rehabiliteringspenning bestäms enligt denna lag.

17 f §

Utöver det som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har pensionsanstalterna och pensionskyddscentralen rätt att, utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, lämna uppgifter som grundar sig på verkställigheten av denna lag enligt följande:

1) till ett livförsäkringsbolag, en pensionskassa eller en pensionsstiftelse som sköter tilläggs-pensionsskyddet får för den löpande skötseln av annat pensionsskydd enligt denna lag än frivilligt grupptilläggs-pensionsskydd som avses i 11 § 1 mom. utlämnas arbetstagarnas namn- och adressuppgifter, personbeteckningar, uppgifter om pensionernas belopp och de faktorer som påverkar pensionens belopp samt övriga nödvändiga uppgifter för ändamål som nämns i denna punkt,

2) till ett livförsäkringsbolag, en pensionskassa eller en pensionsstiftelse får för avtalande av villkoren för nytt grupptilläggs-pensionsskydd utlämnas arbetstagarnas namn- och adressuppgifter, personbeteckningar, uppgifter om pensionernas belopp och om de faktorer som påverkar pensionens belopp samt övriga nödvändiga uppgifter för ändamål som nämns i denna punkt, om tilläggs-pensionsskyddet avslutas på arbetsgivarens initiativ och ersätts med motsvarande nytt tilläggs-pensionsskydd; den som ger den nya tilläggs-pensionsförsäkringen skall härvid förete utredning för pensionsskyddscentralen om att det nya tilläggs-pensionsskyddet innebär ersättande av tidigare tilläggs-pensionsskydd med nytt pensionsskydd,

3) till ett livförsäkringsbolag, en pensionskassa eller en pensionsstiftelse får för fastställande av tilläggs-pensions-skyddet och kostnaderna för det utlämnas uppgifter om arbetstagarnas arbetsavtalsförhållanden, pensionsrätt, ålders- och könsfördelning och om de faktorer som påverkar pensionens belopp samt, för fastställande av tilläggs-pensions-skyddets slutliga innehåll, arbetstagarnas namn- och adressuppgifter, personbeteckningar, uppgifter om pensionernas belopp och om de faktorer som påverkar pensionens belopp samt övriga nödvändiga uppgifter för ändamål som nämns i denna punkt; en förutsättning för utlämnande av preciserade personuppgifter är dock att livförsäkringsbolaget, pensionskassan eller pensionsstiftelsen har sett till att de arbetstagare som omfattas av tilläggs-pensionsarrangemanget, efter att försäkringsavtalet eller pensionsarrangemanget godkänts, har fått behövlig utredning om livförsäkringsbolagets, pensionskassans eller pensionsstiftelsens möjlighet att få de nödvändiga uppgifterna och att arbetstagarren inte uttryckligen avsäger sig tilläggs-pensionsarrangemanget eller förbjuder utlämnandet av uppgifter,

4) till vederbörande myndighet och organ får utlämnas uppgifter som är nödvändiga för verkställandet av uppdrag enligt en överenskommelse om social trygghet som är bindande för Finland eller en internationell rättsakt om social trygghet,

5) uppgifter om pension, pensionsrätt eller försäkring som erhållits från en pensionsanstalt som sköter verkställandet av i 8 § 4 mom. 3—5 och 7—9 punkten nämnda lagar och pensionsstadgor får utlämnas till Folkpensionsanstalten eller en annan sådan mottagare som har rätt att få dessa uppgifter med stöd av lag,

6) till ett ministerium, skatteförvaltningen och anstalter eller sammanslutningar som har hand om det lagstadgade socialskyddssystemet och som administrerar socialskyddsförmåner som påverkas av en förmån enligt denna lag får i fråga om en person som erhållit en förmån enligt denna lag utlämnas personbeteckning och övriga identifieringsuppgifter, uppgifter om utbetalade förmåner, uppgifter om arbetsgivaren och

andra härmed jämförbara uppgifter som är nödvändiga för samkörning av personuppgifter för att utreda brott och missbruk som riktar sig mot socialskyddet och för någon annan övervakningsåtgärd av engångsnatur, samt till polis- och åklagarmyndigheterna ovan nämnda uppgifter, som är nödvändiga för att utreda brott och väcka åtal; dock inte uppgifter om hälsotillståndet i situationer enligt detta lagrum eller uppgifter som avser att beskriva grunderna för en persons behov av socialvård,

7) till skatteförvaltningen får utlämnas de uppgifter som den behöver för uppfyllandet av den övervakningsskyldighet som föreskrivs i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996), om det finns skäl att misstänka att arbetsgivaren inte har fullgjort sin innehållningsskyldighet,

8) till en registeransvarig som bedriver kreditupplysningsverksamhet får utlämnas uppgifter om en enligt denna lag utsökingsbar försäkringspremiefordran hos arbetsgivaren.

I de fall som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten får pensionsanstalten lämna ut uppgifterna endast på det villkoret att pensionskyddscentralen har gett tillstånd därtill.

Pensionsskyddscentralen har på det sätt som avses i det inledande stycket i 1 mom. dessutom rätt

1) att till arbetstagarnas grupplivförsäkringspool, som med fullmakt av livförsäkrings- och olycksfallsförsäkringsbolagen sköter ersättningsverksamheten i fråga om arbetstagarnas grupplivförsäkring, och till lantbruksföretagarnas pensionsanstalt lämna ut namn, personbeteckning och dödsdatum för arbetstagare som haft en anställning som omfattas av denna lag och som avlidit före 65 års ålder, arbetstagarnas förmånstagares namn och personbeteckningar samt övriga motsvarande uppgifter som behövs när det avgörs huruvida förutsättningarna för beviljande av grupplivförsäkringens försäkringssumma uppfylls; motsvarande uppgifter har pensionsskyddscentralen rätt att lämna ut också till Statskontoret och den kommunala pensionsanstalten för behandling av ekonomiskt stöd motsvarande grupplivförsäkring,

2) att lämna ut uppgifter som den fått med

Föreslagen lydelse

stöd av 17 och 17 a § till de pensionsanstalter som sköter verkställandet av i 8 § 4 mom. 3—5 och 7—9 punkten nämnda lagar och pensionsstadgor och som med stöd av lag har rätt att få dessa uppgifter av arbetsgivaren, av en instans som nämns i 17 a § eller av pensionskyddscentralen.

Pensionsanstalterna och pensionskyddscentralen skall i och för utlämnandet av sådana uppgifter som avses i 1 mom. 5 punkten och 3 mom. 2 punkten komma överens med de pensionsanstalter som sköter verkställandet av i 8 § 4 mom. 3—5 och 7—9 punkten nämnda lagar och pensionsstadgor om vad som kan vidareutlämnas ur de uppgifter som avses ovan och till vem de kan vidareutlämnas.

17 g §

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag och dess ombud har rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter till ett annat företag som hör till samma i 14 b kap. lagen om försäkringsbolag avsedda försäkringsgrupp eller i 18 kap. 6 b § 2 mom. lagen om försäkringsbolag avsedda ekonomiska sammanslutning lämna ut sådana uppgifter som omfattas av tystnadsplikten och som är nödvändiga för skötseln av uppgifterna enligt denna lag.

Utöver det som bestäms i 1 mom. kan arbetspensionsförsäkringsbolaget till ett annat företag som avses i 1 mom. lämna ut de uppgifter som behövs för kundbetjäning, skötseln av kundförhållanden och annan kundhantering. Sådana uppgifter är arbetsgivarens eller företagarens namn, personbeteckning, företags- och organisationsnummer eller kundbeteckning, uppgifter som behövs för kontakter, uppgifter om företagets ägandeförhållanden och försäkringsarrangemang och lönesumman samt sådana uppgifter i anslutning till kundhanteringen som jämföras med dessa uppgifter.

Vad som i denna lag bestäms om skyldigheten att iaktta sekretess och brott mot den gäller också dem som har fått en sekretessbelagd uppgift på grundval av denna paragraf.

17 h §

Den som lämnar uppgifter vidare med stöd av 17 f och 17 g § ansvarar för att innehållet i de uppgifter som lämnas ut motsvarar de uppgifter som den som lämnar ut uppgifterna fick av den som gav dem.

Innan uppgifter lämnas vidare med stöd av 17 f § skall den som lämnar ut uppgifterna försäkra sig om att den som tar emot uppgifterna enligt lag har rätt att få de utlämnade uppgifterna av den som har gett dem till den som lämnar ut uppgifterna.

17 i §

Pensionsskyddscentralen och, med dess samtycke, pensionsanstalterna har, utöver det som bestäms i 29 § 3 mom. lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, rätt att öppna en teknisk anslutning

1) för en sammanslutning eller inrättning som verkställer lagstadgad socialförsäkring till sådana uppgifter i sina personregister som sammanslutningen eller inrättningen med stöd av denna eller en annan lag har rätt att få för verkställigheten av sina uppgifter,

2) för myndigheter eller organ som nämns i 17 f § 1 mom. 4 och 5 punkten för utlämnande av uppgifter som avses i dessa punkter,

3) för försäkringsbolag som idkar frivillig pensionsförsäkring som avses i 96 § inkomstskattelagen (1535/1992) till sådana uppgifter i sina register som är nödvändiga för att utreda avdrag i beskattningen på basis av frivillig pensionsförsäkringspremie,

4) för ett livförsäkringsbolag, en pensionskassa eller en pensionsstiftelse för utlämnande av uppgifter som avses i 17 f § 1 mom. 1—3 punkten.

Pensionsskyddscentralen har utöver det som bestäms i 1 mom. rätt att öppna en teknisk anslutning för de i 17 f § 3 mom. 1 och 2 punkten nämnda instanserna för lämnandet av uppgifter som avses i dessa punkter.

En teknisk anslutning får dock öppnas för utlämnande av uppgifter som avses i 17 f § 1 mom. 5 punkten och 3 mom. 2 punkten endast om därom kommits överens enligt 17 f § 4 mom.

Med hjälp av en teknisk anslutning som öppnats med stöd av denna paragraf får även hämtas sekretessbelagda uppgifter

Föreslagen lydelse

utan samtycke av den vars intressen sekretessen är avsedd att skydda. Om det dock är fråga om en teknisk anslutning som öppnats med stöd av 1 mom. 3 punkten, får sekretessbelagda personuppgifter med hjälp av den hämtas endast med samtycke av personen i fråga.

Innan en teknisk anslutning öppnas skall den som begär uppgifter förete en utredning för den som öppnar anslutningen om att uppgifterna skyddas på behörigt sätt.

17 j §

Pensionsanstalten skall på förhand på lämpligt sätt informera pensionssökanden om var uppgifter om denne finns att få och vart uppgifterna i regel kan lämnas ut.

Straffbestämmelser

17 k §

En arbetsgivare eller dennes företrädare som uppsåtligen underlåter att sköta försäkringsskyldigheten enligt denna lag eller till någon som handhar uppdrag enligt denna lag lämnar felaktiga uppgifter som är nödvändiga enligt denna lag och som påverkar försäkringspremien eller vägrar att lämna ut dessa uppgifter eller uppsåtligen felaktigt innehåller arbetstagarens pensionsavgift som avses i 12 b § 1 mom. skall, om inte gärningen med hänsyn till sin menlighet och skadlighet samt andra omständigheter som har samband med den, bedömd som en helhet är ringa eller om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för brott mot arbetsgivarens skyldigheter enligt lagen om pension för arbetstagare dömas till böter.

En arbetsgivare eller dennes företrädare som i andra fall än de som avses i 1 mom. uppsåtligen underlåter att lämna uppgifter enligt denna lag eller uppsåtligen lämnar felaktiga uppgifter skall, om inte gärningen med hänsyn till sin menlighet och skadlighet samt andra omständigheter som har samband med den, bedömd som en helhet är ringa eller om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för brott mot skyldigheten att lämna uppgifter enligt lagen om pension för arbetstagare dömas till böter.

18 §

Om arbetsgivare eller pensionsanstalt lämnar enligt denna lag erforderlig, på försäkringspremien eller fördelningen av kostnaderna för pensionerna inverkan uppgift oriktigt, eller vägrar lämna uppgift eller på svikligt sätt innehåller i 11 § 4 mom. nämnd försäkringspremie oriktigt, skall bötesstraff ådömas, såvida strängare straff för gärningen inte är stadgat i annan lag.

Den som vid fullgörande av uppdrag enligt denna lag har fått uppgifter om någons ekonomiska ställning eller hälsotillstånd får inte utan lov röja dem.

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 2 mom. döms enligt 38 kap. 2 § 2 mom. strafflagen, om inte gärningen skall bestraffas enligt 40 kap. 5 § strafflagen eller strängare straff för den stadgas på något annat ställe än i 38 kap. 1 § strafflagen.

Allmän åklagare får inte väcka åtal för brott som nämns i 1 mom., om inte målsäganden har anmält brottet till åtal.

Föreslagen lydelse

I denna paragraf avses med arbetsgivaren den som låter utföra arbete i ett arbetsavtalsförhållande eller därmed jämförbart anställningsförhållande samt den som faktiskt utövar den beslutanderätt som hör till arbetsgivaren. Med arbetsgivarens företrädare avses en medlem i ett lagstadgat eller annat beslutande organ hos en juridisk person som är arbetsgivare samt den som i arbetsgivarens ställe leder eller övervakar arbetet.

Till straff för ett förfarande som är straffbart enligt denna paragraf döms den mot vars förpliktelser gärningen eller försummelsen strider. Vid bedömningen av detta skall beaktas dennes ställning, arten och omfattningen av hans uppgifter och befogenheter samt även i övrigt hans andel i att den lagstridiga situationen uppkommit eller fortgått.

Återkrav av förmån och kvittning

18 §

Om en person har fått en i denna lag avsedd förmån till ett större belopp än vad han eller hon haft rätt till, skall den förmån som betalats utan grund krävas tillbaka.

Återkrav av en förmån som betalats utan grund kan lämnas helt eller delvis därhän om detta kan anses skäligt och om utbetalningen av förmånen inte kan anses vara en följd av förmånstagarens eller dennes företrädarens svikliga förfarande eller om det belopp som skall krävas tillbaka är obetydligt.

En förmån som betalats utan grund får även återkrävas genom kvittning mot framtida pensionsposter. Från den pensionspost som i varje enskilt fall skall utbetalas får dock inte utan pensionstagarens medgivande dras av mer än en sjättedel av den del av pensionsposten som återstår sedan på denna har verkställts förskottsinnehållning med stöd av lagen om förskottsuppbörd eller uppburits källskatt med stöd av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/1978).

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också när en pensionsanstalt i egenskap av pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sådan sista pensionsanstalt som avses

Gällande lydelse

19 §

En avgift som med stöd av denna lag fastställts av en pensionsanstalt eller pensionskyddscentralen jämte en på avgiften för tiden för betalningsdröjsmål beräknad årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen får utsökas utan dom eller utslag på det sätt som stadgas i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961).

19 c §

Om kommunen har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, skall pensionsanstalten på yrkande av kommunen till kommunen betala den pension som den pensionsberättigade har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som 14 § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) föreskriver.

I de fall som avses i 1—6 mom. utbetalas pensionen till arbetsgivaren, arbetslöshetskassan, folkpensionsanstalten, det organ som avses i 4 mom. eller kommunen likväl endast under förutsättning att meddelandet om utbetalning av pensionen har gjorts till

Föreslagen lydelse

i 10 d § 2 mom. utan grund har betalt ut förmåner enligt pensionslagar för den privata sektorn. Till den del den sista pensionsanstalten utan grund har betalt ut förmåner enligt pensionslagar för den offentliga sektorn, fattas återkravsbeslutet av den aktuella pensionsanstalten inom den offentliga sektorn enligt vad som föreskrivs i den lag som gäller den. Den sista pensionsanstalten skall dock ge en beslutssammanställning över de förmåner som återkrävs samt återkräva beloppet. Om den sista pensionsanstalten sköter återkravet genom kvittning enligt 3 mom., skall såsom den pensionsrat som avses där betraktas det sammanlagda beloppet av de pensionsrater som den sista pensionsanstalten skall betala.

19 §

En avgift som med stöd av denna lag fastställts av en pensionsanstalt eller pensionskyddscentralen samt en på avgiften för tiden för betalningsdröjsmål beräknad årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. räntelagen (633/1982) får utsökas utan dom eller beslut på det sätt som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961).

Om kommunen *eller samkommunen* har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, skall pensionsanstalten på yrkande av kommunen *eller samkommunen* till kommunen *eller samkommunen* betala den pension som den pensionsberättigade har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som föreskrivs i 14 § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

I de fall som avses i 1—6 mom. utbetalas pensionen till arbetsgivaren, arbetslöshetskassan, folkpensionsanstalten, det organ som avses i 4 mom., kommunen *eller samkommunen* likväl endast under förutsättning att meddelandet om utbetalning av pensio-

pensionsanstalten minst två veckor före den dag då pensionen skall utbetalas.

19 d §

Fördröjs utbetalningen av pension eller en annan förmån som avses i denna lag, skall pensionsanstalten betala den fördröjda pensionen eller andra förmånen förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen per år följer den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen. Skyldighet att betala förmånen förhöjd gäller likväl inte den del av förmånen som utges till en annan försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet eller till folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa, om det inte är fråga om en sådan prestation som avses i 19 c §.

21 §

En part som är missnöjd med en pensionsanstalts beslut i ett ärende som gäller pension eller skyldigheter som i denna lag bestäms för en arbetsgivare, får söka ändring i beslutet genom skriftliga besvär hos pensionsnämnden senast den 30 dagen efter den dag då parten fick del av beslutet. Detsamma gäller ett dylikt beslut av pensions-skyddscentralen och pensionsskyddscentralens beslut i ett ärende som gäller skyldigheter som i denna lag bestäms för en pensionsanstalt samt de beslut av pensions-skyddscentralen som avses i 1 § 7 mom, 1 c § 2 mom., 9 a § 1 mom., 10 a § 2 mom., 12 § 6 mom. och 14 § 3 mom.

Ändring i en beslutssammanställning som en pensionsanstalt inom den privata sektorn har givit i egenskap av sista pensionsanstalt söks och besvärärendet behandlas enligt 1—4 mom. och 21 a § 5—8 mom. Ändring i en beslutssammanställning som den kommunala pensionsanstalten eller statskontoret har givit i egenskap av sista pensionsanstalt söks och besvärärendet behandlas enligt vad som föreskrivs i de pensionslagar för den offentliga sektorn som avses i 10 d § 2 mom.

nen har gjorts till pensionsanstalten minst två veckor före den dag då pensionen skall utbetalas.

19 d §

Fördröjs utbetalningen av pension eller en annan förmån som avses i denna lag, skall pensionsanstalten betala den fördröjda pensionen eller förmånen av annat slag förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen per år följer den räntefot som avses i 4 § 1 mom. räntelagen. Skyldighet att betala förmånen förhöjd gäller likväl inte den del av förmånen som utges till en annan försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet eller till folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa, om det inte är fråga om en sådan prestation som avses i 19 c § 1 mom.

21 §

En part som är missnöjd med en pensionsanstalts beslut i ett ärende som gäller pension eller skyldigheter som i denna lag bestäms för en arbetsgivare, får söka ändring i beslutet genom skriftliga besvär hos pensionsnämnden senast den 30 dagen efter den dag då parten fick del av beslutet. Detsamma gäller ett dylikt beslut av pensions-skyddscentralen och pensionsskyddscentralens beslut i ett ärende som gäller skyldigheter som i denna lag bestäms för en pensionsanstalt samt de beslut av pensions-skyddscentralen som avses i 1 § 7 mom, 1 c § 2 mom., 10 a § 2 mom., 12 § 6 mom. och 14 § 3 mom.

Ändring i en beslutssammanställning som en pensionsanstalt inom den privata sektorn har givit i egenskap av sista pensionsanstalt söks och besvärärendet behandlas enligt 1—4 mom. och 21 a § 5—8 mom. Ändring i en beslutssammanställning som en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn har givit i egenskap av sista pensionsanstalt söks och besvärärendet behandlas enligt vad som föreskrivs i de pensionslagar för den offentliga sektorn som avses i 10 d § 2 mom.

21 a §

Gäller överklagandet av beslutssammansättningen enbart bedömning av arbetsför mågan och godkänner pensionsanstalten inom den privata sektorn i egenskap av sista pensionsanstalt de yrkanden som framförts i den besvärsskrift som tillställts den, skall den ge en ny, rättad beslutssammansättning. *Om den inte rättar beslutssammansättningen, tillämpas det förfarande som föreskrivs i 3 och 4 mom.*

Om samtliga pensionsanstalter vilkas beslut besvären gäller godkänner ändringssökandens yrkanden till den del de gäller ifrågavarande pensionsanstalts beslut, skall pensionsanstalten inom den privata sektorn i egenskap av sista pensionsanstalt ge en ny, rättad beslutssammansättning. I en på detta sätt rättad beslutssammansättning får ändring sökas enligt denna lag. Rättar någon av ovan avsedda pensionsanstalter inte sitt beslut i enlighet med ändringssökandens krav, skall den sista pensionsanstalten inom 60 dagar från besvärstidens utgång tillställa den besvärsinstant som avses i 3 mom. besvärsskriften samt de utlåtanden som givits med anledning av den.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Lagens 4 § 6 mom., 4 e § 2 mom., 6 a § 1 mom. och 2 mom. 5 punkt, 7 § 4 mom., 7 d § 1 mom., 7 f § 1 mom. 1 och 5 punkt, 8 § 3 mom. och 12 c § 1 mom. gäller till och med den 31 december 2004.

Om en i 10 d § avsedd pensionsanstalt inom den offentliga sektorn beviljar en pensionssäkande som har fyllt 60 år och är född 1944—1947 invalidpension som individuell förtidspension, avgör pensionsanstalten inom den privata sektorn sökandens rätt att få invalidpension enligt pensionslagarna för den privata sektorn. När en pensionsanstalt inom den privata sektorn avgör ett invalidpensionsärende med stöd av 4 § 8 mom. skall den beakta det avgörande som pensionsanstalten inom den offentliga sektorn träffat samt det som sägs i de anvisningar som pensionsskyddscentralen meddelar med stöd av 4 § 8 mom.

Lagens 4 § 3 mom., 4 e § 2 mom., 10 d § 2 och 4—8 mom. och 12 d § 1 mom. tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. De bestämmelser som nämns i första meningen i detta moment tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på basis av ansökan som blivit

anhängig innan lagen trätt i kraft har rätt att få pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 10—13 punkten och om han eller hon genom ansökan som blivit anhängig efter ikraftträdandet ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning av tidigare beviljad pension. Dessa bestämmelser tillämpas inte heller när pension som beviljats på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att lagen har trätt i kraft. Om förmånsåtagaren vid sin död fick sådan pension på vilken inte tillämpats de bestämmelser som nämns i första meningen i detta moment, skall bestämmelserna inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

2.

Lag**om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 4 maj 2001 om ändring av lagen om pension för arbetstagare (375/2001) som följer:

Gällande lydelse

Lagen tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Lagen tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget arbets- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare, pensionen har beviljats innan lagen träder i kraft och utbetalningen av pensionen har inletts när lagen träder i kraft. Detta gäller så länge pensionen betalas utan avbrott eller när avbruten pension börjar betalas på nytt.

Föreslagen lydelse

Lagen tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Lagen tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på ansökan vilken blivit anhängig före ikraftträdandet har rätt att få pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare och om han eller hon genom ansökan som blivit anhängig efter ikraftträdandet ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning av tidigare beviljad pension. *Lagen tillämpas inte heller när pension som*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

beviljats på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att lagen har trätt i kraft. Om förmånslätare vid sin död fick sådan pension på vilken denna lag inte tillämpats, skall lagen inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

3.

Lag

om ändring och temporär ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 9 februari 1962 om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962) 10 § 1 och 4 mom. samt temporärt 13 a §,
dessa lagrum sådana de lyder, 10 § 1 mom. i lag 691/1968 och 4 mom. i lag 314/1995 samt 13 a § i lag 376/2001, och
fogas temporärt till 4 a §, sådan den lyder i lagarna 560/1993, 1483/1995 och 631/2002, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir ett nytt 3 mom. i stället för det 3 mom. som upphävts genom nämnda lag 1483/1995, och till 10 c §, sådan den lyder i nämnda lag 560/1993, ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 a §

En arbetstagare som avses i 1 mom. har efter fyllda 58 år rätt att få individuell förtidspension också när han eller hon efter det att ett arbetsförhållande som omfattas av denna lag har upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsförhållande har beviljats individuell förtidspension enligt 9 c § lagen om statens pensioner, 33 § lagen om kommunala pensioner, 1 § pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § lagen om Folkpensionsanstalten, om inte något annat följer av 10 d § 5 mom. lagen

10 §

Arbetsgivare är skyldig att erlægga försäkringspremie, som på framställning av vederbörande arbetspensionskassa eller i 2 § avsedd annan pensionsanstalt fastställs av social- och hälsovårdsministeriet för alla arbetsgivare på samma område till samma procenttal av de löner, som arbetsgivaren utbetalat till sina i arbetsförhållande stående arbetstagare på arbetsområde, som hör till denna lags tillämpningsområde. Härvid beaktas likväl icke lön, som utbetalats till funktionär eller till annan i 1 § 2 mom. eller i 3 § avsedd arbetstagare.

Har arbetsgivaren försummat att erlægga en försäkringspremie som avses i denna lag och rättar han inte, sedan han uppmanats därtill, sin försummelse inom en av arbetspensionskassan föreskriven skäligen tid, kan kassan på basis av inhämtad utredning eller, om sådan saknas, enligt uppskattning påföra arbetsgivaren en försäkringspremie som förhöjts till högst det dubbla beloppet. Försäkringspremie får dock inte påföras för annan tid än för det löpande kalenderåret och de fem föregående kalenderåren. En försäkringspremie som påförts av arbetspensionskassan jämte en på premien för tiden för betalningsdröjsmål beräknad årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen får utsökas utan dom eller utslag på det sätt som stadgas i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utskningsväg (367/1961).

om pension för arbetstagare.

10 §

Arbetsgivaren är skyldig att betala en försäkringspremie som social- och hälsovårdsministeriet på framställning av arbetspensionskassan eller en i 2 § avsedd annan pensionsanstalt fastställer för alla arbetsgivare på samma område till samma procenttal av de löner som arbetsgivaren utbetalat till sina anställda i arbetsförhållande på ett arbetsområde som hör till denna lags tillämpningsområde. Härvid beaktas likväl inte löner som utbetalats till funktionärer eller till andra arbetstagare som avses i 1 § 2 mom. eller i 3 §. Om tidpunkten och sättet för betalning av försäkringspremien bestäms genom förordning av statsrådet.

Har arbetsgivaren försummat att betala en försäkringspremie som avses i denna lag och rättar han inte, sedan han uppmanats därtill, sin försummelse inom en av arbetspensionskassan föreskriven skäligen tid, kan kassan på basis av inhämtad utredning eller, om sådan saknas, enligt uppskattning påföra arbetsgivaren en skäligen försäkringspremie som förhöjts till högst det dubbla beloppet. Försäkringspremie får dock inte påföras för annan tid än för det löpande kalenderåret och de fem föregående kalenderåren. *Arbetspensionskassan har även rätt att för den tid som försäkringspremien försenats ta ut en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. räntelagen (633/1982).* En försäkringspremie som påförts av arbetspensionskassan samt en på premien för betalningsdröjsmålet beräknad årlig dröjsmålsränta får utsökas utan dom eller beslut på det sätt som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utskningsväg (367/1961).

10 c §

Pensionsskyddscentralen skall på begä-

13 a §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller dessutom i tillämpliga delar 1 § 6 och 7 mom., 3 § 2 mom., 3 a §, 4 § 1 och 5 mom., 4 a § 2–6 mom., 4 b–4 d, 4 f–4 h och 4 j–4 n §, 5 § 4 och 6 mom., 5 c, 7 f–7 h, 8, 8 a–8 g, 9, 9 a, 10, 10 a–10 d och 12 §, 12 a § 4 och 5 mom., 12 d, 13 a och 13 b §, 15 § 2 mom. samt 15 a, 15 b, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19 b–19 d, 20, 21, 21 a–21 e, 22 och 23 § lagen om pension för arbetstagare.

13 a §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller dessutom i tillämpliga delar 1 § 6 och 7 mom., 3 § 2 och 3 mom., 3 a §, 4 § 1 och 5 mom., 4 a § 2–6 mom., 4 b–4 d och 4 f–4 n §, 5 § 4 och 6 mom., 5 c, 7 f–7 h, 8, 8 a–8 g, 9, 10, 10 a–10 d och 12 §, 12 a § 4 och 5 mom., 12 d, 13 a, 13 b och 14 §, 15 § 2 mom., 15 a, 15 b, 16, och 17 §, 17 a § 1 mom., 17 b–17 e §, 17 f § 1, 2 och 4 mom., 17 h §, 17 i § 1 och 3–5 mom. samt 17 j, 17 k, 18, 19 b–19 d, 20, 21, 21 a–21 e, 22 och 23 § lagen om pension för arbetstagare.

Till den del arbetspensionskassans verksamhet inte gäller verkställighet av pensionskyddet iaktas i fråga om arbetspensionskassans verksamhet i tillämpliga delar 165 och 165 a–165 c § lagen om försäkringskassor (1164/1992).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Lagens 4 a § 2 mom., 10 c § 4 mom. och 13 a § 1 mom. gäller till och med den 31 december 2004.

4.

Lag**om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 4 maj 2001 om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (376/2001) som följer:

Gällande lydelse

Lagen tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Lagen tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget arbets- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare, pensionen har beviljats innan lagen träder i kraft och utbetalningen av pensionen har inletts när lagen träder i kraft. Detta gäller så länge pensionen betalas utan avbrott eller när avbruten pension börjar betalas på nytt.

Föreslagen lydelse

Lagen tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Lagen tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på basis av ansökan som blivit anhängig innan lagen trätt i kraft har rätt att få pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare och om han eller hon genom ansökan som blivit anhängig efter ikraftträdandet ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning av tidigare beviljad pension. Lagen tillämpas inte heller när pension som beviljats på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att lagen har trätt i kraft. Om förmånslåtare vid sin död fick sådan pension på vilken denna lag inte tillämpats, skall den inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

5.

Lag**om ändring av 8 § lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 26 juli 1985 om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985) 8 § 1 mom., sådant det lyder i lag 648/2002, som följer:

Gällande lydelse

8 §

Har arbetsgivaren försummat att betala en försäkringspremie som avses i denna lag och rättar han inte, sedan han uppmanats därtill, sin försummelse inom en av pensionskassan föreskriven skäligen tid, kan pensionskassan på basis av inhämtad utredning eller, om sådan saknas, enligt uppskattning påföra arbetsgivaren en skäligen försäkringspremie som förhöjts till högst det dubbla beloppet. Försäkringspremie får dock inte påföras för annan tid än för det löpande kalenderåret och de fem föregående kalenderåren. Pensionskassan har även rätt att för den tid som försäkringspremien förserats uppbära en årligen dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen (633/1982). En försäkringspremie som påförts av pensionskassan jämte en på premien för betalningsdröjsmålet beräknad årligen dröjsmålsränta får utsökas utan dom eller beslut på det sätt som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsköningsväg (367/1961).

Föreslagen lydelse

8 §

Har arbetsgivaren försummat att betala en försäkringspremie som avses i denna lag och rättar han inte, sedan han uppmanats därtill, sin försummelse inom en av pensionskassan föreskriven skäligen tid, kan pensionskassan på basis av inhämtad utredning eller, om sådan saknas, enligt uppskattning påföra arbetsgivaren en skäligen försäkringspremie som förhöjts till högst det dubbla beloppet. Försäkringspremie får dock inte påföras för annan tid än för det löpande kalenderåret och de fem föregående kalenderåren. Pensionskassan har även rätt att för den tid som försäkringspremien försenats ta ut en årligen dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. räntelagen (633/1982). En försäkringspremie som påförts av pensionskassan jämte en på premien för betalningsdröjsmålet beräknad årligen dröjsmålsränta får utsökas utan dom eller beslut på det sätt som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsköningsväg (367/1961).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

6.

Lag**om ändring av lagen om sjömanspensioner**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 26 januari 1956 om sjömanspensioner (72/1956) i 2 § 3 mom. inledande stycket och 1 punkten samt 5—8 mom., 3 c § 1 mom., 8 § 1 mom., 16 a § 4 mom., 16 d § 1 mom., 17 § 2 mom., 28 § 1 mom., 28 c § 4 och 6 mom., 38 § 5 mom., 59 § 5 mom., 59 a § 6 mom. och 63 a § 1 mom.,

dessas lagrum sådana de lyder, i 2 § 3 och mom. inledande stycket och 1 punkten samt 5—8 mom., 3 c § 1 mom., 17 § 2 mom., 28 § 1 mom., 59 § 5 mom. och 59 a § 6 mom. i lag 379/2001, 8 § 1 mom. i lag 316/1995, 16 a § 4 mom., 16 d § 1 mom. och 38 § 5 mom. i lag 1745/1995, 28 c § 4 och 6 mom. i lag 1333/1999 samt 63 a § 1 mom. i lag 836/1996, och

fogas till 2 §, sådan den lyder i nämnda lag 379/2001, ett nytt 9 mom., varvid de nuvarande 9 och 10 mom. blir 10 och 11 mom., som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Om en arbetstagare har omfattats av pensionsskydd såväl enligt en pensionslag för den privata sektorn som enligt en lag som avses i 8 § 4 mom. 3 eller 4 punkten lagen om pension för arbetstagare (pensionslagar för den offentliga sektorn) och om pensionsskydd i enlighet med minimivillkoren vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast hade ordnats för honom eller henne i en pensionsanstalt inom den privata sektorn, skall denna pensionsanstalt (*sista pensionsanstalt*)

1) ge en beslutssammanställning som upptar pensionsanstaltens beslut enligt 2 mom. samt beslut av den kommunala pensionsanstalten och statskontoret (*pensionsanstalter inom den offentliga sektorn*) som sköter pensionsskydd enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn och motsvarande familjepensionsskydd, och

Om en arbetstagare har omfattats av pensionsskydd såväl enligt en pensionslag för den privata sektorn som enligt en lag som avses i 8 § 4 mom. 3, 4, 7 eller 8 punkten lagen om pension för arbetstagare (*pensionslagar för den offentliga sektorn*) och om pensionsskydd i enlighet med minimivillkoren vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast hade ordnats för honom eller henne i en pensionsanstalt inom den privata sektorn, skall denna pensionsanstalt (*sista pensionsanstalt*)

1) ge en beslutssammanställning som upptar pensionsanstaltens beslut enligt 2 mom. samt beslut av de pensionsanstalter (*pensionsanstalter inom den offentliga sektorn*) som sköter pensionsskydd enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn och motsvarande familjepensionsskydd, och

Gällande lydelse

Dock gäller att om den återstående tiden eller motsvarande förtjänst beaktas på någon annan grund än arbetstagarens sista arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet när pensionens belopp räknas ut, är sista pensionsanstalt utan hinder av 2—4 mom. den pensionsanstalt där pensionsskyddet för den återstående tiden eller motsvarande pensionsskydd har ordnats.

Om en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn i egenskap av sista pensionsanstalt avgör en arbetstagares rätt till invalidpension med stöd av 9 § 1 mom. a eller b punkten eller 9 c § lagen om statens pensioner eller motsvarande bestämmelser i den kommunala pensionsanstaltens pensionsstadga och om det månatliga pensionsbeloppet från en pensionsanstalt inom den privata sektorn är större än tre gånger det belopp som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten lagen om pension för arbetstagare, skall denna pensionsanstalt inom den offentliga sektorn före sitt beslut begära att pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av arbetstagarens arbetsförmåga. Om pensionsanstalten inom den privata sektorn och den sista pensionsanstalten då är av olika åsikt om arbetstagarens arbetsförmåga, tillämpas inte vad som i 17 § 2 mom. föreskrivs om rätten till invaliditetspension och individuell förtidspension eller vad som i 4 mom. ovan föreskrivs om sista pensionsanstalt.

En pensionsanstalt som betalar ålders-, invaliditets- eller arbetslöshetspension eller generationsväxlingspension, avträdelserättning eller avträdelsestöd betraktas som sista pensionsanstalt även när pensionstagaren beviljas ny pension. Om pensionstagaren dock söker invaliditetspension där den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall eller borde beaktas när pensionsbeloppet räknas ut, tillämpas inte på invaliditetspensionen vad som i 3—6 mom. bestäms om sista pensionsanstalt.

Om den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall eller borde beaktas i pensioner både enligt pensionslagarna för

Föreslagen lydelse

Dock gäller att om den återstående tiden eller motsvarande förtjänst beaktas på någon annan grund än arbetstagarens sista arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet när pensionens belopp räknas ut, är sista pensionsanstalt utan hinder av 2—4 mom. den pensionsanstalt inom den privata eller den offentliga sektorn där pensionsskyddet för den återstående tiden eller motsvarande pensionsskydd har ordnats.

Om en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn i egenskap av sista pensionsanstalt avgör en arbetstagares rätt till invalidpension eller individuell förtidspension med stöd av 9 § 1 mom. a eller b punkten eller 9 c § lagen om statens pensioner, 24 § 1 mom. 1 punkten eller 33 § lagen om kommunala pensioner, 1 § pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § lagen om Folkpensionsanstalten och om den månatliga pensionen från en pensionsanstalt inom den privata sektorn är större än tre gånger det belopp som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten lagen om pension för arbetstagare, skall pensionsanstalten inom den offentliga sektorn före beslutet begära att pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av arbetstagarens arbetsförmåga. Om pensionsanstalten inom den privata sektorn och den sista pensionsanstalten då är av olika åsikt om arbetstagarens arbetsförmåga, tillämpas inte på pensionen vad som i 17 § 2 mom. föreskrivs om rätten till invaliditetspension och individuell förtidspension eller vad som i 4 mom. ovan föreskrivs om sista pensionsanstalt.

En pensionsanstalt inom den privata eller den offentliga sektorn som betalar pension eller avträdelsestöd betraktas som sista pensionsanstalt även när pensionstagaren beviljas annan ny pension än invaliditetspension. En pensionsanstalt som betalar arbetslöshets- eller deltidspension betraktas dock som sista pensionsanstalt när pensionstagaren beviljas invaliditetspension, om inte något annat följer av 8 mom.

Om den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall eller borde beaktas i pensioner både enligt pensionslagarna för

den privata sektorn och enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn när pensionsbeloppet räknas ut, tillämpas inte vad som i 3—6 mom. föreskrivs om sista pensionsanstalt, om inte pensionsanstalterna kommer överens om något annat.

den privata sektorn och enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn när pensionsbeloppet räknas ut eller om ny pension beviljas efter en sådan pension, tillämpas inte på behandlingen av pensionen vad som i 3—6 mom. föreskrivs om sista pensionsanstalt. *Detta förfarande tillämpas också när deltidspension beviljas samtidigt i enlighet med både en pensionslag för den privata sektorn och en pensionslag för den offentliga sektorn. På behandling av familjepension tillämpas dock vad som i 3—6 bestäms om sista pensionsanstalt, trots att den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall beaktas i familjepensioner både enligt pensionslagarna för den privata sektorn och enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn när pensionsbeloppet räknas ut.*

Pensionsanstalter inom arrangemanget med sista pensionsanstalt kan komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt skall iaktas även i de situationer som avses i 7 och 8 mom. Pensions sökanden skall underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärende.

3 c §

Har en pensionskassa i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 2 § 3 mom. betalt ut pensioner enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 3 eller 4 punkten lagen om pension för arbetstagare eller enligt motsvarande familjepensionsskydd, skall pensionsskyddscentralen återkräva och gottgöra pensionskassan dessa pensionskostnader jämte ränta senast under det kalenderår som följer på utbetalningsåret. Förskott kan också uppbäras för ändamålet. Pensionskostnaderna återkrävs och gottgörs enligt vad pensionsskyddscentralen och pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn närmare avtalar särskilt om saken.

3 c §

Har en pensionskassa i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 2 § 3 mom. betalt ut pensioner eller familjepensioner enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 3, 4, 7 eller 8 punkten lagen om pension för arbetstagare, skall pensionsskyddscentralen driva in och gottgöra pensionskassan dessa pensionskostnader samt ränta senast under det kalenderår som följer på utbetalningsåret. Förskott kan också tas ut för ändamålet. Pensionskostnaderna drivs in och gottgörs enligt vad pensionsskyddscentralen och pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn närmare avtalar särskilt om saken.

8 §

På en premie som inte har betalats inom föreskriven tid skall arbetsgivaren för dröjsmålstiden betala en årlig dröjsmålsrån-

8 §

På en premie som inte har betalats inom föreskriven tid skall arbetsgivaren för dröjsmålstiden betala en årlig dröjsmålsrån-

Gällande lydelse

ta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

Föreslagen lydelse

ta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. räntelagen (633/1982).

16 a §

Då pensionslönen räknas ut beaktas dock inte tiden för vilken arbetstagaren har varit berättigad till heffektiv pension enligt 12 § 1 mom. och inte heller tiden efter det att arbetstagaren har uppnått pensionsåldern enligt 14 §. Har ett arbetsförhållande avslutats enligt 11 § 6 mom., anses det dock vid tillämpningen av denna paragraf att arbetsförhållandet har fortgått utan avbrott, ifall pensionens belopp blir större om det räknas ut på detta sätt.

Då pensionslönen räknas ut beaktas dock inte tiden för vilken arbetstagaren har varit berättigad till heffektiv pension enligt 12 § 1 mom. och inte heller tiden efter det att arbetstagaren har uppnått pensionsåldern enligt 14 §. Har ett arbetsavtalsförhållande avslutats enligt 11 § 6 mom., anses det dock vid tillämpningen av denna paragraf att arbetsavtalsförhållandet har fortgått utan avbrott, ifall pensionens belopp före samordningen enligt 8 § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare blir större om det räknas ut på detta sätt.

16 d §

Om det av arbetstagarens eller förmånstagarrens uppgifter framgår att pensionslönen i arbetstagarens eller förmånslätarens arbetsförhållande som omfattas av denna lag, av något undantagsskäl som yppat sig högst tio år före pensionsfallet är lägre än hans enligt 18 § justerade pensionslön i samma arbetsförhållande, innan ett sådant skäl yppade sig, under så lång tid att den större lönen kunde anses såsom stabiliserad, och om denna omständighet har en inverkan om minst 20 procent på pensionsskyddet, anses såsom pensionslön i detta arbetsförhållande den genomsnittliga arbetsförtjänst som arbetstagaren hade haft om nämnda skäl inte hade funnits.

16 d §

Om det av arbetstagarens eller förmånstagarrens uppgifter framgår att pensionslönen i arbetstagarens eller förmånslätarens arbetsavtalsförhållande som omfattas av denna lag, av något undantagsskäl som yppat sig högst tio år före pensionsfallet är lägre än hans eller hennes enligt 18 § justerade pensionslön i samma arbetsavtalsförhållande, innan ett sådant skäl yppade sig, under så lång tid att den större lönen kunde anses såsom stabiliserad, och om denna omständighet har en inverkan om minst 20 procent på *helhetspensionsskyddet*, anses såsom pensionslön i detta arbetsavtalsförhållande den genomsnittliga arbetsförtjänst som arbetstagaren hade haft om nämnda skäl inte hade funnits.

17 §

En arbetstagare har rätt att få invaliditetspension eller individuell förtidspension också när han eller hon, efter det att ett arbetsförhållande som omfattas av denna lag har upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsförhållande beviljats pension enligt 9 eller 9 c § lagen om statens pensioner (280/1996) eller motsvarande bestämmelse

En arbetstagare har rätt att få invaliditetspension eller en i 15 § 5 mom. *avsedd arbetstagare* individuell förtidspension också när han eller hon, efter det att ett arbetsavtalsförhållande som omfattas av denna lag har upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande beviljats pension enligt 9 eller 9 c § lagen om statens pensioner

Gällande lydelse

i den kommunala pensionsanstaltens pensionsstadga, om inte något annat följer av 2 § 6 mom.

28 §

Invaliditetspension betalas, om inte något annat föreskrivs i denna paragraf, från början av den månad som närmast följer på den månad då rätten till pension har uppkommit, dock inte retroaktivt för en längre tid än för ett år före den månad som följer efter ansökan.

Föreslagen lydelse

(280/1966), 24 eller 33 § lagen om kommunala pensioner, 1 § pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § lagen om Folkpensionsanstalten, om inte något annat följer av 2 § 6 mom.

28 §

Invaliditetspension betalas, om inte något annat föreskrivs i denna paragraf, från början av den månad som närmast följer på den månad då rätten till pension har uppkommit. *Invaliditetspension beviljas dock inte utan giltigt skäl* retroaktivt för en längre tid än för ett år före den månad som följer efter ansökan.

28 c §

Om kommunen har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, skall pensionskassan på yrkande av kommunen till kommunen betala den pension som den pensionsberättigade har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som 14 § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) föreskriver.

I de fall som avses i 1—5 mom. utbetalas pensionen till arbetslöshetskassan, folkpensionsanstalten, det organ som avses i 3 mom. eller kommunen likväl endast under förutsättning att meddelandet om utbetalning av pensionen har gjorts till pensionskassan minst två veckor före den dag då pensionen skall utbetalas.

Om kommunen eller samkommunen har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, skall pensionskassan på yrkande av kommunen eller samkommunen till kommunen eller samkommunen betala den pension som den pensionsberättigade har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som 14 § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) föreskriver.

I de fall som avses i 1—5 mom. utbetalas pensionen till arbetslöshetskassan, folkpensionsanstalten, det organ som avses i 3 mom., kommunen eller samkommunen likväl endast under förutsättning att meddelandet om utbetalning av pensionen har gjorts till pensionskassan minst två veckor före den dag då pensionen skall utbetalas.

38 §

Den som särskilt bemyndigats av den erkända befälsorganisation vars representant enligt 36 § 1 mom. inte är medlem av styrelsen har rätt att vara närvarande vid styrelsens sammanträde och att delta i överläggningarna. Samma rätt har den som företräder radiotelegrafisterna. Fullmäktige utnämner en representant för radiotelegrafis-

Den som särskilt bemyndigats av den erkända befälsorganisation vars representant enligt 36 § 1 mom. inte är medlem av styrelsen har rätt att vara närvarande vid styrelsens sammanträde och att delta i överläggningarna. Samma rätt har den som företräder radiotelegrafisterna. *Social- och hälsovårdsministeriet* utnämner en represen-

Gällande lydelse

terna och en personlig suppleant för honom då styrelsemedlemmarna utnämns. Om den som representerar radiotelegrafisterna och hans suppleant befrias från sitt uppdrag eller utnämns under styrelsens mandattid, skall i tillämpliga delar iaktas vad som i denna sak stadgas om styrelsemedlemmarna och deras suppleanter.

Föreslagen lydelse

tant för radiotelegrafisterna och en personlig suppleant för honom eller henne då styrelsemedlemmarna utnämns. Om den som representerar radiotelegrafisterna och hans eller hennes suppleant befrias från sitt uppdrag eller utnämns under styrelsens mandattid, skall i tillämpliga delar iaktas vad som föreskrivs om styrelsemedlemmarna och deras suppleanter.

59 §

Ändring i en beslutssammanställning som pensionskassan har givit i egenskap av sista pensionsanstalt söks och besvärärendet behandlas enligt 1—4 mom. och 59 a § 5—8 mom. Ändring i en beslutssammanställning som den kommunala pensionsanstalten eller statskontoret har givit i egenskap av sista pensionsanstalt söks och besvärärendet behandlas enligt vad som föreskrivs i de pensionslagar för den offentliga sektorn som avses i 2 § 3 mom.

Ändring i en beslutssammanställning som pensionskassan har givit i egenskap av sista pensionsanstalt söks och besvärärendet behandlas enligt 1—4 mom. och 59 a § 5—8 mom. Ändring i en beslutssammanställning som en pensionsanstalt inom den *offentliga sektorn* har givit i egenskap av sista pensionsanstalt söks och besvärärendet behandlas enligt vad som föreskrivs i de pensionslagar för den offentliga sektorn som avses i 2 § 3 mom.

59 a §

En besvärsskrift som gäller en beslutssammanställning som pensionskassan har gett i egenskap av sista pensionsanstalt skall tillställas pensionskassan inom den tid som föreskrivs i 59 § 1 mom. Pensionskassan skall begära utlåtande om besvären av pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn till den del besvären gäller pensionsskydd som sköts av dessa. *Gäller överklagandet av en beslutssammanställning enbart bedömning av arbetsförmågan begärs dock inget utlåtande.*

Om samtliga pensionsanstalter vilkas beslut besvären gäller godkänner ändringssökandens yrkanden till den del de gäller ifrågavarande pensionsanstalts beslut, skall pensionskassan i egenskap av sista pensionsanstalt ge en ny, rättad beslutssammanställning. I en på detta sätt rättad beslutssammanställning får ändring sökas enligt denna lag. Rättar någon av ovan avsedda pensionsanstalter inte sitt beslut i enlighet med ändringssökandens krav, skall pensionskassan inom 60 dagar från besvärstidens utgång tillställa den besvärinstans som avses i 3 mom. besvärsskriften samt de utlåtanden som givits med anledning av den.

63 a §

Fördröjs utbetalningen av pension eller en annan förmån som avses i denna lag, skall pensionskassan betala den fördröjda pensionen eller andra förmånen förhöjd för

63 a §

Fördröjs utbetalningen av pension eller en annan förmån som avses i denna lag, skall pensionskassan betala den fördröjda pensionen eller förmånen av annat slag förhöjd

dröjsmålstiden. Förhöjningen per år följer den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen. Skyldighet att betala förmånen förhöjd gäller likväl inte den del av förmånen som utges till en annan försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet eller till folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa.

för dröjsmålstiden. Förhöjningen per år följer den räntefot som avses i 4 § 1 mom. räntelagen. Skyldighet att betala förmånen förhöjd gäller likväl inte den del av förmånen som betalas ut till en annan försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet eller till folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Om en i 2 § avsedd pensionsanstalt inom den offentliga sektorn beviljar en pensions-sökande som har fyllt 60 år och är född 1944—1947 invalidpension som individuell förtidspension, avgör pensionsanstalten inom den privata sektorn sökandens rätt att få invalidpension enligt pensionslagarna för den privata sektorn. När en pensionsanstalt inom den privata sektorn avgör ett invalidpensionsärende med stöd av 15 § 9 mom. skall den beakta det avgörande som pensionsanstalten inom den offentliga sektorn träffat samt det som sägs i de anvisningar som pensionsskyddscentralen meddelar med stöd av 15 § 9 mom.

Lagens 2 § 3 och 5—9 mom., 3 c § 1 mom. och 17 § 2 mom. tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. De bestämmelser som nämns i första meningen i detta moment tillämpas dock inte, om pensions-sökanden på grundval av eget arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på basis av ansökan som blivit anhängig innan lagen trätt i kraft har rätt att få pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 1—13 punkten lagen om pension för arbetstagare och om han eller hon genom ansökan som blivit anhängig efter ikraftträdandet ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning av tidigare beviljad pension. Dessa bestämmelser tillämpas inte heller när pension som beviljats på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att lagen har trätt i kraft. Om förmånslätarens vid sin död fick sådan pension på vilken inte tillämpats de bestämmelser som nämns i första ne-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ningen i detta moment, skall bestämmelserna inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

7.

Lag

om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 4 maj 2001 om ändring av lagen om sjömanspensioner (379/2001) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Lagen tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget arbets- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1–4 eller 10–13 punkten lagen om pension för arbetstagare, pensionen har beviljats innan lagen träder i kraft och utbetalningen av pensionen har inletts när lagen träder i kraft. Detta gäller så länge pensionen betalas utan avbrott eller när avbruten pension börjar betalas på nytt.

Lagen tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Lagen tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på basis av ansökan som blivit anhängig innan lagen trätt i kraft har rätt att få pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1–4, 7, 8 eller 10–13 punkten lagen om pension för arbetstagare och om han eller hon genom ansökan som blivit anhängig efter ikraftträdandet ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning av tidigare beviljad pension. Lagen tillämpas inte heller när pension som beviljats på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att lagen har trätt i kraft. Om förmånslätaren vid sin död fick sådan pension på vilken denna lag inte tillämpats, skall lagen inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

8.

Lag**om ändring och temporär ändring av lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 14 juli 1969 om pension för företagare (468/1969) 9 § 4 mom., 12 § 5 mom. och 17 § 4 och 5 mom. samt *temporärt* 17 § 1 mom.,
 av dessa lagrum 9 § 4 mom. sådant det lyder i lag 393/1995, 12 § 5 mom. sådant det lyder i lag 1334/1999 och 17 § 1 mom. sådant det lyder i lag 35/2002, samt
fogas till 17 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1485/1995 och i nämnda lag 35/2002, nya 5, 6 och 8 mom., varvid det ändrade 5 mom. blir 7 mom., som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

9 §

En företagare svarar såsom för egen skuld för sådana familjemedlemmars försäkringspremie som arbetar i hans företag. Om företagareverksamhet som avses i denna lag bedrivs i form av en sammanslutning eller ett samfund, svarar även sammanslutningen eller samfundet för sina delägares på nämnda verksamhet grundade försäkringspremier såsom för egen skuld.

En företagare svarar såsom för egen skuld för i hans eller hennes företag arbetande familjemedlemmars försäkringspremie. Om företagareverksamhet som avses i denna lag bedrivs i form av en sammanslutning eller ett samfund, svarar även sammanslutningen eller samfundet för sina delägares på nämnda verksamhet grundade försäkringspremier såsom för egen skuld. *Pensionsanstalten skall på begäran lämna personer, sammanslutningar och samfund som avses i detta moment de uppgifter som inverkar på ansvaret enligt momentet.*

12 §

Om företagaren försummat att betala försäkringspremien, har pensionsanstalten rätt att för dröjsmålstiden uppbära en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen (633/1982).

Om företagaren försummat att betala försäkringspremien, har pensionsanstalten rätt att för dröjsmålstiden ta ut en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. räntelagen (633/1982).

17 §

Om inte något annat följer av denna lag

17 §

Om inte något annat följer av denna lag

Gällande lydelse

gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2 mom., 3 § 1 och 2 mom., 3 a, 4, 4 a—4 h och 4 j—4 n §, 5 § 1 mom., 2 mom. 1 punkten samt 3, 4 och 6 mom., 5 a—5 c, 7 g, 7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10 och 10 b—10 d §, 11 § 2 och 11 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten och 4 mom. samt 12 d 14, 16, 17, 17 a—17 c, 18, 19, 19 b—19 e, 20, 21, 21 a—21 e och 22 § lagen om pension för arbetstagare.

Förelagen lydelse

gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2 och 3 mom., 3 § 1 och 2 mom., 3 a, 4 och 4 a—4 n §, 5 § 1 mom. och 2 mom. 1 punkten samt 3, 4 och 6 mom., 5 a—5 c, 7 g, 7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 10 och 10 b—10 d §, 11 § 2 och 11 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten och 4 mom. samt 12 d, 14 och 16 §, 17 a § 1 mom., 17 b—17 d §, 17 e § 1 mom., 17 f § 1, 2 och 4 mom., 17 g och 17 h §, 17 i § 1 och 3—5 mom., 17 j §, 17 k § 2—4 mom. samt 18, 19, 19 b—19 e, 20, 21, 21 a—21 e och 22 § lagen om pension för arbetstagare.

Vid tillämpningen av 17 d § 3 mom., 17 f § 1 mom. 7 och 8 punkten samt 17 k § 2—4 mom. lagen om pension för arbetstagare likställs en företagare med en arbetsgivare som avses i den nämnda lagen och vid tillämpningen av 17 e § 1 mom. med en arbetstagare som avses i den nämnda lagen.

En företagare är skyldig att utan dröjsmål lämna pensionsanstalten uppgifter om inledande av företagareverksamhet enligt denna lag och om väsentliga förändringar i företagareverksamhetens art, omfattning eller form eller företagarens arbetsinsats. Likaså är en företagare skyldig att utan dröjsmål meddela pensionsanstalten om hans eller hennes företagareverksamhet enligt denna lag upphör.

Oberoende av företagarens upplysnings skyldighet enligt 5 mom., kan pensionsanstalten kräva att företagaren lämnar en utredning över de omständigheter som nämns i 5 mom. samt om motsvarande andra omständigheter som kan inverka på försäkringskyldigheten, försäkringspremien, skötseln av försäkringen, arbetsinkomsten och pensionsrätten enligt denna lag.

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och övriga bestämmelser om rätten att få uppgifter har pensionsanstalten och pensionskyddscentralen rätt att av skattemyndigheterna få de uppgifter som är nödvändiga för verkställandet av denna lag. Pensionsanstalten och pensionskyddscentralen har rätt att få de nämnda uppgifterna avgiftsfritt, om de är avsedda för avgörandet av ett anhängigt ärende. I annat fall skall den som begärt uppgifterna på yrkande av skattemyndigheterna betala skäliga kostna-

Föreslagen lydelse

der för utlämnandet av uppgifterna.

Pensionsanstalten skall, utöver det som någon annanstans i lag bestäms om pensionsanstaltens skyldighet att lämna ut uppgifter, lämna ut uppgifter till

1) Folkpensionsanstalten för beräklandet av förmåner enligt sjukförsäkringslagen (364/1963),

2) skatteförvaltningen för fastställandet av sjukförsäkringsavgiften enligt sjukförsäkringslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Lagens 17 § 1 mom. gäller till och med den 31 december 2004.

9.

Lag**om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 4 maj 2001 om ändring av lagen om pension för företagare (378/2001) som följer:

Gällande lydelse

Lagen tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Lagen tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget arbets- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare, pensionen har beviljats innan lagen träder i kraft och utbetalningen av pensionen har inletts när lagen träder i kraft. Detta gäller så länge pensionen betalas utan avbrott eller avbruten pension börjar betalas på nytt.

Föreslagen lydelse

Denna lag tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Lagen tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på ansökan som blivit anhängig innan lagen trätt i kraft har rätt att få pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare och om han eller hon genom ansökan som blivit anhängig efter ikraftträdandet ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning av tidigare beviljad pension. Lagen tillämpas inte heller när pension som beviljats av ansökan vilken blivit anhängig innan lagen träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att lagen har trätt i kraft. Om förmånslätaren vid sin död fick sådan pension på vilken bestämmelserna i denna lag inte tillämpats, skall lagen inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

10.

Lag**om ändring och temporär ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/1969) 19 § 6 och 7 mom.,
 dessa lagrum sådana de lyder, 19 § 6 mom. i lag 751/1974 och 7 mom. i lag 37/1987,
ändras 10 § 5 mom., 12 § 4 mom. och 19 § 4 och 5 mom. samt *temporärt* 19 § 1 mom.,
 dessa lagrum sådana de lyder, 10 § 5 mom. i lag 1282/2001, 12 § 4 mom. i lag 1335/1999,
 19 § 1 mom. i lag 377/2001 och 4 och 5 mom. i nämnda lag 751/1974, samt
fogas till lagen nya 19 a—19 c § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

10 §

En lantbruksföretagare som avses i 1 § 2 mom. 1, 2, 3 eller 6 punkten svarar såsom för egen skuld för försäkringspremierna enligt denna lag för en i samma företag arbetande make eller medlem i familjeföretag samt för den som avses i 1 § 2 mom. 5 punkten. Det ansvar för en annans försäkringspremier som avses här gäller dock inte en lantbruksföretagare enligt 1 § 2 mom. 1, 2, 3 eller 5 punkten som i ett företag han eller hon har bestämmanderätt i inte bedriver lantbruksföretagarverksamhet på grundval av ägande- eller arrenderätt. Om företagarverksamhet enligt denna lag bedrivs i form av en sammanslutning eller ett samfund, svarar även sammanslutningen och samfundet såsom för egen skuld för sina delägars försäkringspremier som grundar sig på verksamheten.

En lantbruksföretagare som avses i 1 § 2 mom. 1—3 eller 6 punkten svarar såsom för egen skuld för försäkringspremierna för en i samma företag arbetande make eller medlem i familjeföretag samt för den som avses i 1 § 2 mom. 5 punkten. Det ansvar för en annans försäkringspremier som avses här gäller dock inte en lantbruksföretagare enligt 1 § 2 mom. 1—3 eller 5 punkten som i ett företag han eller hon har bestämmanderätt i inte bedriver lantbruksföretagarverksamhet på grundval av ägande- eller arrenderätt. Om företagarverksamhet enligt denna lag bedrivs i form av en sammanslutning eller ett samfund, svarar även sammanslutningen och samfundet såsom för egen skuld för sina delägars försäkringspremier som grundar sig på verksamheten. *Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt skall på begäran lämna personer, sammanslutningar och samfund avses i detta moment de uppgifter som påverkar ansvaret enligt momentet.*

12 §

Om lantbruksföretagaren försummat att betala försäkringspremien, har pensionsanstalten rätt att för dröjsmålstiden uppbära en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen (633/1982).

Om lantbruksföretagaren försummat att betala försäkringspremien, har pensionsanstalten rätt att för dröjsmålstiden ta ut en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. räntelagen (633/1982).

19 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2 mom., 3 a, 4, 4 a—4 h och 4 j—4 n §, 5 § 1 mom., 2 mom. 1 punkten samt 3, 4 och 6 mom., 5 a—5 c, 7 g, 7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a och 10 b—10 d §, 11 § 2 och 11 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten samt 12 d, 14, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 b—19 e, 20, 21, 21 a—21 e och 22 § lagen om pension för arbetstagare.

Vid tillämpningen av 17 och 18 § lagen om pension för arbetstagare likställs lantbruksföretagare med i sagda lag avsedd arbetsgivare.

Skattemyndighet är skyldig att åt pensionskyddscentralen och pensionsanstalten lämna de uppgifter, som är nödiga vid verkställigheten av denna lag. För dessa uppgifter är pensionskyddscentralen och pensionsanstalten skyldiga att erlagga skäligt arvode, såframt fråga icke är om uppgift, som inverkar på avgörandet i ett föreliggande ärende.

19 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2 och 3 mom., 3 a, 4, 4 a—4 n §, 5 § 1 mom. och 2 mom. 1 punkten samt 3, 4 och 6 mom., 5 a—5 c, 7 g, 7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 10 b—10 d §, 11 § 2 och 11 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten samt 12 d, 14 och 16 §, 17 § 2 och 3 mom., 17 a § 1 mom., 17 b—17 d §, 17 e § 1 mom., 17 f § 1, 2 och 4 mom., 17 h §, 17 i § 1 och 3—5 mom., 17 j §, 17 k § 2—4 mom. samt 18, 19, 19 b—19 e, 20, 21, 21 a—21 e och 22 § lagen om pension för arbetstagare.

Vid tillämpningen av 17 § 2 och 3 mom., 17 d § 3 mom., 17 f § 1 mom. 7 och 8 punkten samt 17 k § 2—4 mom. lagen om pension för arbetstagare likställs en lantbruksföretagare med en arbetsgivare som avses i den nämnda lagen och vid tillämpningen av 17 e § 1 mom. med en arbetstagare som avses i den nämnda lagen.

Till den del pensionsanstaltens verksamhet inte gäller verkställighet av pensionskyddet iaktas i fråga om pensionsanstaltens verksamhet i tillämpliga delar 165 och 165 a—165 c § lagen om försäkringskassor (1164/1992).

Renbeteslagen och renbeteslagsföreningen är skyldiga att på sätt pensionsanstalten närmare bestämmer årligen efter renskötsel-årets utgång åt pensionsanstalten lämna de uppgifter som är nödiga vid verkställigheten av denna lag. Pensionskyddscentralen och pensionsanstalten äger rätt att vid behov även eljest erhålla dessa uppgifter av renbeteslagen och renbeteslagsföreningen.

(upphävs)

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt skall, utöver vad som annars i lag stadgas om pensionsanstaltens skyldighet att lämna uppgifter, meddela försäkringsbolag som nämns i 19 § trafikförsäkringslagen (279/59) samt trafikförsäkringsföreningen och olycksfallsverket de uppgifter som behövs för fastställandet av årsarbetsförtjänten då ersättning för trafikskada beräknas.

19 a §

En lantbruksföretagare är skyldig att utan dröjsmål lämna lantbruksföretagarnas pensionsanstalt uppgifter om inledande av lantbruksföretagarverksamhet enligt denna lag och om väsentliga förändringar i företagarverksamhetens art, omfattning eller form eller lantbruksföretagarens arbetsinsats. Likaså är en lantbruksföretagare skyldig att utan dröjsmål meddela pensionsanstalten om hans företagarverksamhet enligt denna lag upphör.

Oberoende av lantbruksföretagarens upplysningsskyldighet enligt 1 mom., kan pensionsanstalten kräva att lantbruksföretagaren lämnar en utredning över de omständigheter som nämns i 1 mom. samt om motsvarande andra omständigheter som kan inverka på försäkringsskyldigheten, försäkringspremien, skötseln av försäkringen, arbetsinkomsten och pensionsrätten enligt denna lag.

19 b §

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har rätt att vid behandlingen av ett ärende enligt denna lag i enskilda fall använda uppgifter som den fått för skötseln av övriga uppdrag som anges i de lagar som nämns i 16 §, om det är uppenbart att dessa uppgifter påverkar en förmån enligt denna lag och uppgifterna enligt lag skall beaktas vid beslutsfattandet och lantbruksföretagarnas pensionsanstalt också annars separat har rätt till dessa uppgifter. Den som ansöker om en förmån skall på förhand underrättas om att uppgifterna eventuellt kommer att användas.

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och övriga bestämmelser om rätten att få uppgifter har lantbruksföretagarnas pen-

sionsanstalt och pensionskyddscentralen rätt att av skattemyndigheterna och den registermyndighet som avses i lagen om landsbygdsnäringsregistret (1515/1994) få de uppgifter som är nödvändiga för verkställandet av uppdrag enligt denna lag. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och pensionskyddscentralen har dessutom rätt att av den myndighet som avses i lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik (1139/1994) få de uppgifter som är nödvändiga för verkställandet av de uppdrag enligt denna lag som gäller fiske. Pensionskyddscentralen och lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har rätt att få de nämnda uppgifterna avgiftsfritt, om de är avsedda för avgörandet av ett anhängigt ärende. I annat fall skall den som begärt uppgifterna på yrkande av skattemyndigheterna betala skäligen kostnader för utlämnandet av uppgifterna.

Utän hinder av sekretessbestämmelserna och övriga bestämmelser om rätten att få uppgifter har lantbruksföretagarnas pensionsanstalt rätt att av renbeteslagen och renbeteslagsföreningen få de uppgifter som är nödvändiga för verkställandet av uppdrag enligt denna lag. Dessa uppgifter skall varje år efter renkötselårets utgång lämnas pensionsanstalten på det sätt som lantbruksföretagarnas pensionsanstalt närmare bestämmer. Pensionskyddscentralen och lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har rätt att vid behov även vid andra tidpunkter få dessa uppgifter av renbeteslagen och renbeteslagsföreningen.

19 c §

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt skall, utöver det som någon annanstans i lag bestäms om pensionsanstaltens skyldighet att lämna ut uppgifter, lämna ut uppgifter till

1) de försäkringsbolag som nämns i 19 § trafikförsäkringslagen (279/1959) samt till Trafikförsäkringscentralen och Statskontoret för fastställande av den årsarbetsför tjänst som behövs för beräkandet av ersättning för trafikskada,

2) Folkpensionsanstalten för beräkandet av förmåner enligt sjukförsäkringslagen

Föreslagen lydelse

(364/1963).

3) skatteförvaltningen för fastställandet av sjukförsäkringsavgiften enligt sjukförsäkringslagen.

Om lantbruksföretagarnas pensionsanstalt till en omyndig betalar en sådan försäkringssumma ur grupplivförsäkringen för lantbruksföretagare som avses i 9 a §, skall pensionsanstalten utan hinder av sekretessbestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter meddela försäkringssumman till den förmyndarmyndighet inom vars verksamhetsområde den omyndiga personen har sin hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Lagens 19 § 1 mom. gäller till och med den 31 december 2004.

11.

Lag**om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 4 maj 2001 om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare (377/2001) som följer:

Gällande lydelse

Lagen tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Lagen tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget arbets- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare, pensionen har beviljats innan lagen träder i kraft och utbetalningen av pensionen har inletts när lagen träder i kraft. Detta gäller så länge pensionen betalas utan avbrott eller när avbruten pension börjar betalas på nytt.

Föreslagen lydelse

Lagen tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Lagen tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen trätt i kraft har rätt att få pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare och om han eller hon genom ansökan som blivit anhängig efter ikraftträdandet ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning av tidigare beviljad pension. Lagen tillämpas inte heller när pension som beviljats på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att lagen har trätt i kraft. Om förmänslätaren vid sin död fick sådan pension på vilken denna lag inte tillämpats, skall lagen inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

12.

Lag**om ändring av 24 § lagen om avträdelsepension**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 4 januari 1974 om avträdelsepension (16/1974) 24 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1336/1999, som följer:

Gällande lydelse

24 §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller för avträdelsepension i tillämpliga delar 9, 10 c, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 b—19 d, 20, 21, 21 a—21 e och 22 § lagen om pension för arbetstagare samt 16—18 § och 19 § 4 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare.

Vid tillämpningen av stadgandena i 17 § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare likställes pensionsskyddscentralen med i nämnda lagrum avsedd statlig myndighet.

Utan hinder av vad i förordningar som givits med stöd av lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962), lagen om pension för lantbruksföretagare och lagen om pension för företagare (468/1969) är stadgat om pensionsanstaltens behörighet, ombesörjer lantbruksföretagarnas pensionsanstalt avgörande av i dessa förordningar avsedd pensionsansökan, utbetalning av pension och pensionsanstaltens övriga uppgifter i anslutning till pensionen, då pensionsökanden vid ansökan om pension åtnjuter avträdelsepension.

Föreslagen lydelse

24 §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller för avträdelsepension dessutom i tillämpliga delar 9, 10 c och 16 §, 17 a § 1 mom., 17 b—17 d §, 17 f § 1, 2 och 4 mom., 17 h §, 17 i § 1, 3 och 4 mom., 17 k § 2—4 mom., 18, 19, 19 b—19 d, 20, 21, 21 a—21 e § lagen om pension för arbetstagare samt 16—18 och 19 b § samt 19 c § 1 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

13.

Lag**om ändring av 43 § lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 28 december 1990 om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare
(1317/1990) 43 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1337/1999, som följer:

Gällande lydelse

43 §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller för generationsväxlingspension i tillämpliga delar 8 g, 9, 9 a och 10 c §, 12 § 1 mom. 5 punkten, 16 §, 17 § 2 och 3 mom., 17 a §, 18 § 2 och 3 mom., 19 b § 1—4 mom. samt 19 c § 2—7 mom., 19 d, 20, 21 och 21 a—21 e § lagen om pension för arbetstagare samt 16 och 17 § och 19 § 5—7 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare.

Föreslagen lydelse

43 §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller för generationsväxlingspension dessutom i tillämpliga delar 8 g, 9 och 10 c §, 12 § 1 mom. 5 punkten, 16 §, 17 § 2 och 3 mom., 17 a § 1 mom., 17 b—17 d §, 17 f § 1, 2 och 4 mom., 17 h §, 17 i § 1, 3 och 4 mom., 17 k § 2—4 mom., 19 b § 1—4 mom. samt 19 c § 2—7 mom., 19 d, 20, 21 och 21 a—21 e § lagen om pension för arbetstagare samt 16—18 och 19 b § samt 19 c § 1 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

14.

Lag**om ändring av 37 § lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 18 december 1992 om avträdelseersättning för lantbruksföretagare
(1330/1992) 37 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1338/1999, som följer:

Gällande lydelse

37 §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller för avträdelseersättning i tillämpliga delar 9, 9 a och 10 c §, 12 § 1 mom. 5 punkten, 16 §, 17 § 2 och 3 mom., 17 a §, 18 § 2 och 3 mom., 19 b § 1—4 mom. samt 19 c § 2—7 mom., 19 d, 20, 21 och 21 a—21 e § lagen om pension för arbetstagare samt 16—18 § och 19 § 5—7 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare.

Föreslagen lydelse

37 §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller för avträdelseersättning dessutom i tillämpliga delar 9 och 10 c §, 12 § 1 mom. 5 punkten, 16 §, 17 a § 1 mom., 17 b—17 d §, 17 f § 1, 2 och 4 mom., 17 h §, 17 i § 1, 3 och 4 mom., 17 k § 2—4 mom., 19 b § 1—4 mom. samt 19 c § 2—7 mom., 19 d, 20, 21 och 21 a—21 e § lagen om pension för arbetstagare samt 16—18 och 19 b § samt 19 c § 1 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari
2004.

15.

Lag**om ändring av 40 § lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 16 december 1994 om avträdelsetöd för lantbruksföretagare
(1293/1994) 40 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1339/1999, som följer:

Gällande lydelse

40 §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller för avträdelsetöd i tillämpliga delar 8 g, 9, 9 a och 10 c §, 12 § 1 mom. 5 punkten, 16 §, 17 § 2 och 3 mom., 17 a §, 18 § 2 och 3 mom., 19 b § 1—4 mom. samt 19 c § 2—7 mom., 19 d, 20, 21 och 21 a—21 e § lagen om pension för arbetstagare samt 16—18 § och 19 § 5—7 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare.

Föreslagen lydelse

40 §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller för avträdelsetöd i tillämpliga delar 8 g, 9, och 10 c §, 12 § 1 mom. 5 punkten, 16 §, 17 § 2 och 3 mom., 17 a § 1 mom., 17 b—17 d §, 17 f § 1, 2 och 4 mom., 17 h §, 17 i § 1, 3 och 4 mom., 17 j §, 17 k § 2—4 mom., 19 b § 1—4 mom. samt 19 c § 2—7 mom., 19 d, 20, 21 och 21 a—21 e § lagen om pension för arbetstagare samt 16—18 och 19 b § och 19 c § 1 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari
2004.

16.

Lag**om ändring av lagen om statens pensioner**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 20 maj 1966 om statens pensioner (280/1966) 3 a §, 7 c § 1 mom., 14 § 1 mom., 15 § 1 mom., 16 b § 1 mom., 17 b § 4 och 6 mom., 23 § 5 mom., 23 b § 5 och 6 mom. samt 25 § 3 mom.,

dessas lagrum sådana de lyder, 3 a §, 16 b § 1 mom., 23 § 5 mom., 23 b § 5 och 6 mom. samt 25 § 3 mom. i lag 381/2001, 7 c § 1 mom. i lag 1671/1995, 14 § 1 mom. i lag 837/1996, 15 § 1 mom. i lag 1229/1999 och 17 b § 4 och 6 mom. i lag 625/2000, samt

fogas till 17 b §, sådan den lyder i nämnda lag 625/2000, ett nytt 1 mom., varvid de nuvarande 1—3 mom. blir 2—4 mom., det ändrade 4 mom blir 5 mom., 5 mom. blir 6 mom. och det ändrade 6 mom. blir 7 mom., som följer:

Gällande lydelse

3 a §

Om förmånstagaren har omfattats av pensionsskydd såväl enligt denna lag som enligt lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare (202/1964) eller enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—2 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare (395/1961) (pensionslagar för den privata sektorn) och om han eller hon vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast hade sådan anställning som omfattas av denna lag, skall statskontoret i egenskap av sista pensionsanstalt

1) ge en beslutssammanställning som upptar statskontorets beslut samt beslut av pensionsanstalter som sköter pensionsskydd enligt lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare samt enligt pensionslagar för den privata sektorn och motsvarande familjepensionsskydd, och

Föreslagen lydelse

3 a §

Om en förmånstagare har omfattats av pensionsskydd såväl enligt denna lag som enligt lagen om kommunala pensioner (549/2003), pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (298/1966), lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) (pensionslagar för den offentliga sektorn) eller enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1, 2 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare (395/1961) (pensionslagar för den privata sektorn) och om han eller hon vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast hade sådan anställning som omfattas av denna lag, skall statskontoret i egenskap av sista pensionsanstalt

1) ge en beslutssammanställning som upptar statskontorets beslut och beslut av andra pensionsanstalter (pensionsanstalter inom den offentliga sektorn) som sköter pensionsskydd enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn och motsvarande familjepensionsskydd samt pensionsanstalter enligt 10 d § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare (pensionsanstalter inom den privata sektorn) som sköter pensionsskydd

Gällande lydelse

2) sköta utbetalningen av de pensioner som avses i beslutssammanställningen och pensionsanstaltens övriga uppgifter i anslutning till pensionerna.

Om förmånstagarens pensionsskydd vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast hade ordnats i den kommunala pensionsanstalt som sköter pensionsskyddet enligt lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare eller i en pensionsanstalt som sköter pensionsskyddet enligt pensionslagar för den privata sektorn, skall denna pensionsanstalt i egenskap av sista pensionsanstalt sköta de uppgifter som avses i 1 mom. även i fråga om pensionsskyddet enligt denna lag.

Dock gäller att om den till pension berättigande tiden mellan pensionsfallet och pensionsåldern (*återstående tid*) eller motsvarande förtjänst beaktas på någon annan grund än arbetstagarens sista arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet när pensionens belopp räknas ut, är sista pensionsanstalt utan hinder av 1 och 2 mom. den pensionsanstalt där pensionsskyddet för den återstående tiden eller motsvarande pensionsskydd har ordnats.

Om statskontoret i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 1 mom. avgör rätten till invalidpension med stöd av 9 § 1 mom. a eller b-punkten eller om det är fråga om rätten till individuell förtidspension och om arbetstagarens månatliga pension från en pensionsanstalt enligt 10 d § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare (pensionsanstalt inom den privata sektorn) är större än tre gånger det belopp som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten lagen om pension för arbetstagare, skall statskontoret före beslutet begära att pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av pensionssökandens arbetsförmåga. Om statskontoret och pensionsanstalten inom den privata sektorn då är av olika åsikt om pensionssökandens arbetsförmåga, tillämpas inte 1 mom.

En pensionsanstalt som betalar ålders-

Föreslagen lydelse

enligt pensionslagarna för den privata sektorn och motsvarande familjepensionsskydd, och

2) sköta utbetalningen av de pensioner som avses i beslutssammanställningen och pensionsanstaltens övriga uppgifter i anslutning till pensionerna.

Om förmånstagarens pensionsskydd vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast hade ordnats i den kommunala pensionsanstalten, *evangelisk-lutherska kyrkans centralfond, Folkpensionsanstalten* eller i en pensionsanstalt inom den privata sektorn, skall denna pensionsanstalt i egenskap av sista pensionsanstalt sköta de uppgifter som avses i 1 mom. även i fråga om pensionsskyddet enligt denna lag.

Dock gäller att om den till pension berättigande tiden mellan pensionsfallet och pensionsåldern *eller avgångsåldern, om denna är lägre, (återstående tid)* eller motsvarande förtjänst beaktas på någon annan grund än arbetstagarens sista arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet när pensionens belopp räknas ut, är sista pensionsanstalt utan hinder av 1 och 2 mom. den pensionsanstalt inom *den offentliga eller den privata sektorn* där pensionsskyddet för den återstående tiden eller motsvarande pensionsskydd har ordnats.

Om statskontoret i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 1 mom. avgör rätten till invalidpension med stöd av 9 § 1 mom. a eller b punkten eller om det är fråga om rätt till individuell förtidspension och om den månatliga pensionen från en *pensionsanstalt inom den privata sektorn* är större än tre gånger det belopp som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten lagen om pension för arbetstagare, skall statskontoret före beslutet begära att pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av pensionssökandens arbetsförmåga. Om statskontoret och pensionsanstalten inom den privata sektorn då är av olika åsikt om pensionssökandens arbetsförmåga, tillämpas inte 1 mom. på *pensionsskydd enligt pensionslagarna för den privata sektorn*.

En pensionsanstalt inom den offentliga el-

invalid- eller arbetslöshetspension eller generationsväxlingspension, avträdelseersättning eller avträdelsestöd betraktas som sista pensionsanstalt även när pensionstagaren beviljas ny pension. Om pensionstagaren dock söker invalidpension där den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall eller borde beaktas när pensionsbeloppet räknas ut, tillämpas inte på invalidpensionen vad som i 1—4 mom. bestäms om sista pensionsanstalt.

Om den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall eller borde beaktas i pensioner både enligt denna lag och enligt lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare eller enligt pensionslagarna för den privata sektorn när pensionsbeloppet räknas ut, tillämpas inte vad som i 1—4 mom. föreskrivs om sista pensionsanstalt, om inte pensionsanstalterna kommer överens om något annat.

Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt och dess uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om det är oklart vilken pensionsanstalt som enligt denna paragraf och enligt den förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av den är behörig att handlägga pensionsansökan, avgörs ärendet på pensionsanstaltens begäran av pensionsskyddscentralen.

Ändring får inte sökas särskilt i pensions-

ler den privata sektorn som betalar pension eller avträdelsestöd betraktas som sista pensionsanstalt även när pensionstagaren beviljas annan ny pension än invalidpension. *En pensionsanstalt som betalar arbetslöshets- eller deltidspension betraktas dock som sista pensionsanstalt när pensionstagaren beviljas invalidpension, om inte något annat följer av 6 mom.*

Om den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall eller borde beaktas i pensioner både enligt denna lag och enligt andra pensionslagar för *den offentliga sektorn* eller enligt pensionslagar för den privata sektorn *eller om ny pension beviljas efter en sådan pension*, tillämpas inte vid behandlingen av pensionen vad som i 1—4 mom. föreskrivs om sista pensionsanstalt. *Detta förfarande tillämpas också när deltidspension beviljas samtidigt i enlighet med såväl denna lag som andra pensionslagar för den offentliga sektorn eller pensionslagar för den privata sektorn. På behandling av familjepension tillämpas dock vad som i 1—4 mom. bestäms om sista pensionsanstalt, trots att den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall beaktas i familjepensioner både enligt pensionslagarna för den privata sektorn och enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn när pensionsbeloppet räknas ut.*

En pensionsanstalt inom den offentliga sektorn och en pensionsanstalt inom den privata sektorn kan komma överens om att principen om sista pensionsanstalt skall tillämpas också i de fall som avses i 5 och 6 mom. Sökanden skall underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärendet.

Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt och dess uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om det är oklart vilken pensionsanstalt som enligt denna paragraf och enligt den förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av den är behörig att handlägga pensionsansökan, avgörs ärendet på pensionsanstaltens begäran av pensionsskyddscentralen.

Ändring får inte sökas särskilt i pensions-

Gällande lydelse

skyddscentralens beslut i ett sådant ärende.

7 c §

Om det av förmånstagarens uppgifter framgår att pensionslönen i hans anställning som omfattas av denna lag, av något undantagsskäl som yppat sig högst tio år före pensionsfallet är lägre än hans enligt 16 § justerade pensionslön i samma anställning, innan ett sådant skäl yppade sig, under så lång tid att den större lönen kunde anses såsom stabiliserad, och om denna omständighet har en inverkan om minst 20 procent på pensionsskyddet, anses såsom pensionslön i denna anställning den genomsnittliga arbetsförtjänst som förmånstagaren hade haft om nämnda skäl inte hade funnits.

14 §

Fördröjs utbetalningen av pension som avses i denna lag, betalas den förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen per år följer den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen. Skyldighet att betala pensionen förhöjd gäller likväl inte den del av pensionen som utges till en försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet eller till folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa.

15 §

Ålders- och invalidpension betalas, om inte något annat följer av 15 a §, från ingången av månaden näst efter den under vilken rätten till pension uppkommit, i fråga om annan pension än delinvalidpension likväl tidigast från ingången av månaden efter den då löneutbetalningen upphört. Individuell förtidspension betalas enligt vad som bestäms ovan dock tidigast från ingången av månaden näst efter den då ansökan om pension gjordes eller förhandsbeskedet begärdes. Arbetslöshetspension betalas från ingången av månaden näst efter den under vilken förmånstagaren uppfyller de i 9 a § 1 mom. nämnda förutsättningarna för pensio-

Föreslagen lydelse

skyddscentralens beslut i ett sådant ärende.

7 c §

Om det av förmånstagarens uppgifter framgår att pensionslönen i hans eller hennes anställning som omfattas av denna lag, av något undantagsskäl som yppat sig högst tio år före pensionsfallet är lägre än hans eller hennes enligt 16 § justerade pensionslön i samma anställning, innan ett sådant skäl yppade sig, under så lång tid att den större lönen kunde anses såsom stabiliserad, och om denna omständighet har en inverkan om minst 20 procent på *helhetspensionsskyddet*, anses såsom pensionslön i denna anställning den genomsnittliga arbetsförtjänst som förmånstagaren hade haft om nämnda skäl inte hade funnits.

14 §

Fördröjs utbetalningen av pension som avses i denna lag, betalas den förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen per år följer den räntefot som avses i 4 § 1 mom. räntelagen (633/1982). Skyldighet att betala pensionen förhöjd gäller likväl inte den del av pensionen som utges till en annan försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet eller till folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa.

15 §

Ålders- och invalidpension betalas, om inte något annat följer av 15 a §, från ingången av månaden näst efter den under vilken rätten till pension uppkommit, i fråga om ålderspension likväl tidigast från ingången av månaden efter den då löneutbetalningen upphört. Individuell förtidspension betalas enligt vad som bestäms ovan dock tidigast från ingången av månaden näst efter den då ansökan om pension gjordes eller förhandsbeskedet begärdes. Arbetslöshetspension betalas från ingången av månaden näst efter den under vilken förmånstagaren uppfyller de i 9 a § 1 mom. nämnda förutsättningarna för pensionen.

nen. Om förmånstagaren har fått det intyg av Arbetskraftsbyrån som avses i 9 a § 1 mom. 3 punkten senare än en månad efter att det intyg över arbetslöshetsdagpenning som avses i 9 a § 1 mom. 2 punkten utfärdades, betalas arbetslöshetspensionen från ingången av månaden näst efter den då intyget utfärdades. Pension enligt denna lag betalas dock inte för den tid för vilken förmånstagaren har rätt att få i lag, kollektivavtal eller arbetsavtal angiven lön eller motsvarande ersättning under uppsägningstiden eller för vilken tid förmånstagaren på basis av något annat avtal eller arrangemang av sin arbetsgivare får en ekonomisk förmån, dock inte av arbetsgivaren anordnad eller anskaffad utbildning, som kan periodiseras på basis av förmånstagarens stabiliserade lön.

16 b §

Har statskontoret i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 3 a § 1 mom. betalt ut pensioner enligt en pensionslag för den privata sektorn eller enligt lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare eller enligt motsvarande familjepensionsskydd, skall den återkräva dessa pensionskostnader jämte ränta senast under det kalenderår som följer på utbetalningsåret. Förskott kan också uppbäras för ändamålet. Pensionskostnaderna återkrävs enligt vad pensionsskyddscentralen, statskontoret och den kommunala pensionsanstalten närmare avtalar särskilt om saken.

Om förmånstagaren har fått det intyg av Arbetskraftsbyrån som avses i 9 a § 1 mom. 3 punkten senare än en månad efter att det intyg över arbetslöshetsdagpenning som avses i 9 a § 1 mom. 2 punkten utfärdades, betalas *arbetslöshetspensionen* från ingången av månaden näst efter den då intyget utfärdades. Pension enligt denna lag betalas dock inte för den tid för vilken förmånstagaren har rätt att få i lag, kollektivavtal eller arbetsavtal angiven lön eller motsvarande ersättning under uppsägningstiden eller för vilken tid förmånstagaren på basis av något annat avtal eller arrangemang av sin arbetsgivare får en ekonomisk förmån, dock inte av arbetsgivaren anordnad eller anskaffad utbildning, som kan periodiseras på basis av förmånstagarens stabiliserade lön.

16 b §

Har statskontoret i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 3 a § 1 mom. betalt ut *pensioner eller familjepensioner* enligt en pensionslag för den privata sektorn, lagen om *kommunala pensioner, pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § lagen om Folkpensionsanstalten*, skall den återkräva dessa pensionskostnader samt ränta senast under det kalenderår som följer på utbetalningsåret. Förskott kan också uppbäras för ändamålet. Pensionskostnaderna återkrävs enligt vad pensionsskyddscentralen, den kommunala pensionsanstalten, evangelisk-lutherska kyrkans centralfond, Folkpensionsanstalten och statskontoret närmare avtalar särskilt om saken.

17 b §

Har en förmånstagare beviljats invalidpension retroaktivt och har arbetsgivaren för samma tid till honom eller henne betalat lön för sjukdomstiden, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren, likväl högst till det belopp som betalats i lön för samma tid. Invalidpensionen utbetalas inte till arbetsgivaren till den del den med stöd av 15 a § 4 mom. skall utges till sjukförsäkringsfonden, och pensionen utbetalas inte heller till arbetsgivaren när denne

Om kommunen har ordnat vård eller omvårdnad på anstalt eller familjevård för en förmånstagare, skall statskontoret på yrkande av kommunen till kommunen betala den pension som förmånstagaren har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på anstalt eller i familjevård, för att användas på det sätt som 14 § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) föreskriver.

I de fall som avses i 1—5 mom. utbetalas pensionen till arbetslöshetskassan, folkpensionsanstalten, det organ som avses i 3 mom. eller kommunen, dock endast under förutsättning att meddelandet om utbetalning av pensionen har gjorts till statskontoret minst två veckor före den dag då pensionen skall utbetalas.

Angående sökande av ändring i en beslutssammanställning som statskontoret har givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 3 a § 1 mom. samt behandlingen av besvärshandlet gäller vad som föreskrivs i denna paragraf och i 23 b § 5—8 mom. När statskontorets beslut ingår i en beslutssammanställning som en annan pensionsanstalt givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 3 a § 2 mom. söks ändring och behandlas besvärshandlet enligt vad som föreskrivs i lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare eller i en pensionslag för den privata sektorn. I sådana fall skall den

med stöd av någon annan lag har fått ersättning för den lön som han eller hon betalat för sjukdomstiden. Om förmånstagaren har beviljats rehabiliteringspenning eller invalidpension och därtill anslutet rehabiliteringstillägg och arbetsgivaren har betalat eller betalar förmånstagaren lön för samma tid, iaktas vid betalning av rehabiliteringspenning eller invalidpension och därtill anslutet rehabiliteringstillägg samma förfarande som ovan bestäms för betalning av invalidpension.

Om kommunen eller *samkommunen* har ordnat vård eller omvårdnad på anstalt eller familjevård för en förmånstagare, skall statskontoret på yrkande av kommunen eller *samkommunen* till kommunen eller *samkommunen* betala den pension som förmånstagaren har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på anstalt eller i familjevård, för att användas på det sätt som 14 § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) föreskriver.

I de fall som avses i 1—6 mom. utbetalas pensionen till *arbetsgivaren*, arbetslöshetskassan, Folkpensionsanstalten, det organ som avses i 4 mom., kommunen eller *samkommunen*, dock endast under förutsättning att meddelandet om utbetalning av pensionen har gjorts till statskontoret minst två veckor före den dag då pensionen skall utbetalas.

23 §

Angående sökande av ändring i en beslutssammanställning som statskontoret har givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 3 a § 1 mom. samt behandlingen av besvärshandlet gäller vad som föreskrivs i denna paragraf och i 23 b § 5—8 mom. När statskontorets beslut ingår i en beslutssammanställning som en annan pensionsanstalt givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 3 a § 2 mom. söks ändring och behandlas besvärshandlet enligt vad som föreskrivs i *lagen om kommunala pensioner, pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan, 13 § lagen om Folkpensionsanstalten* eller i en pensionslag

kommunala pensionsanstalten eller pensionsanstalten inom den privata sektorn, till den del besvären gäller pensionsskydd enligt denna lag, begära utlåtande om besvären av statskontoret. Utlåtande begärs inte, om besvären enbart gäller bedömning av arbetsförmågan.

för den privata sektorn. I sådana fall skall den kommunala pensionsanstalten, *evangelisk-lutherska kyrkans centralfond, Folkpensionsanstalten* eller pensionsanstalten inom den privata sektorn, till den del besvären gäller pensionsskydd enligt denna lag, begära utlåtande om besvären av statskontoret. Utlåtande begärs inte, om besvären enbart gäller bedömning av arbetsförmågan.

23 b §

En besvärsskrift som gäller en beslutssammanställning som statskontoret har givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 3 a § 1 mom. skall tillställas statskontoret inom den tid som föreskrivs i 23 § 2 mom. Statskontoret skall begära utlåtande om besvären av pensionsanstalten inom den privata sektorn eller av den kommunala pensionsanstalten till den del besvären gäller pensionsskydd som sköts av dessa. Gäller överklagandet av en beslutssammanställning enbart bedömning av arbetsförmågan begärs utlåtande bara om det är fråga om en situation som avses i 3 a § 4 mom.

Om samtliga pensionsanstalter vilkas beslut besvären gäller godkänner ändringssökandens yrkanden till den del de gäller ifrågavarande pensionsanstalts beslut, skall statskontoret i egenskap av sista pensionsanstalt ge en ny, rättad beslutssammanställning. I en på detta sätt rättad beslutssammanställning får ändring sökas enligt denna lag. Rättar någon av ovan avsedda pensionsanstalter inte sitt beslut i enlighet med ändringssökandens yrkanden, skall statskontoret inom 30 dagar från besvärstidens utgång tillställa den besvärinstans som avses i 3 mom. besvärsskriften samt de utlåtanden som givits med anledning av den. Besvären över beslutssammanställningen behandlas då även till övriga delar enligt 3 och 4 mom.

En besvärsskrift som gäller en beslutssammanställning som statskontoret har givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 3 a § 1 mom. skall tillställas statskontoret inom den tid som föreskrivs i 23 § 2 mom. Statskontoret skall begära utlåtande om besvären av pensionsanstalten inom den privata sektorn, den kommunala pensionsanstalten, *evangelisk-lutherska kyrkans centralfond eller Folkpensionsanstalten* till den del besvären gäller pensionsskydd som sköts av dessa. Gäller överklagandet av en beslutssammanställning enbart bedömning av arbetsförmågan begärs utlåtande bara om det är fråga om en situation som avses i 3 a § 4 mom.

Om samtliga pensionsanstalter vilkas beslut besvären gäller godkänner ändringssökandens yrkanden till den del de gäller ifrågavarande pensionsanstalts beslut, skall statskontoret i egenskap av sista pensionsanstalt ge en ny, rättad beslutssammanställning. I en på detta sätt rättad beslutssammanställning får ändring sökas enligt denna lag. Rättar någon av ovan avsedda pensionsanstalter inte sitt beslut i enlighet med ändringssökandens krav, skall statskontoret inom 60 dagar från besvärstidens utgång tillställa den besvärinstans som avses i 3 mom. besvärsskriften samt de utlåtanden som givits med anledning av den. Besvären över beslutssammanställningen behandlas då även till övriga delar enligt 3 och 4 mom.

25 §

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också när statskontoret i egenskap av sådan

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också när statskontoret i egenskap av sådan

Gällande lydelse

sista pensionsanstalt som avses i 3 a § 1 mom. utan grund har betalt ut förmåner enligt denna lag. Till den del statskontoret utan grund har betalt ut förmåner enligt lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare eller enligt pensionslagar för den privata sektorn, fattas återkravsbeslutet av de pensionsanstalter som sköter förmånerna enligt vad som föreskrivs i dessa lagar. Statskontoret skall dock i egenskap av sista pensionsanstalt ge en beslutssammanställning över de förmåner som återkrävs samt återkräva beloppet. Om statskontoret sköter återkravet genom kvittning, skall 1 mom. tillämpas och såsom den pensionsrat som avses där betraktas det sammanlagda beloppet av de pensionsrater som statskontoret i egenskap av sista pensionsanstalt skall betala.

Föreslagen lydelse

sista pensionsanstalt som avses i 3 a § 1 mom. utan grund har betalt ut förmåner enligt denna lag. Till den del statskontoret utan grund har betalt ut förmåner enligt *lagen om kommunala pensioner, pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan, 13 § lagen om Folkpensionsanstalten* eller enligt pensionslagar för den privata sektorn, fattas återkravsbeslutet av de pensionsanstalter som sköter förmånerna enligt vad som föreskrivs i dessa lagar. Statskontoret skall dock i egenskap av sista pensionsanstalt ge en beslutssammanställning över de förmåner som återkrävs samt återkräva beloppet. Om statskontoret sköter återkravet genom kvittning, skall 1 mom. tillämpas och såsom den pensionsrat som avses där betraktas det sammanlagda beloppet av de pensionsrater som statskontoret i egenskap av sista pensionsanstalt skall betala.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Lagens 3 a § 1—7 mom. och 16 b § 1 mom. tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. De bestämmelser som nämns i första meningen i detta moment tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på basis av ansökan som blivit anhängig innan lagen trätt i kraft har rätt till pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8, eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare och om han eller hon genom ansökan som blivit anhängig efter ikraftträdandet ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning av tidigare beviljad pension. Dessa bestämmelser tillämpas inte heller när pension som beviljats på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att lagen har trätt i kraft.

17.

Lag**om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om statens pensioner**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 4 maj 2001 om ändring av lagen om statens pensioner (381/2001) som följer:

Gällande lydelse

Lagen tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter att lagen har trätt i kraft. Lagen tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget tjänste- eller arbetsförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare, pensionen har beviljats innan lagen träder i kraft och utbetalningen av pensionen har inletts när lagen träder i kraft. Detta gäller så länge pensionen betalas utan avbrott eller när avbruten pension börjar betalas på nytt.

Föreslagen lydelse

Lagen tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Lagen tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget tjänste- eller arbetsavtalsförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen trätt i kraft har rätt till pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare och om han eller hon genom ansökan som blivit anhängig efter ikraftträdandet ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning av tidigare beviljad pension. Lagen tillämpas inte heller när pension som beviljats på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att lagen har trätt i kraft.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

18.

Lag

om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om statens familjepensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 4 maj 2001 om ändring av lagen om statens familjepensioner (382/2001) som följer:

Gällande lydelse

Lagen tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter att lagen har trätt i kraft. Lagen tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget arbets- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare, pensionen har beviljats innan lagen träder i kraft och utbetalningen av pensionen har inletts när lagen träder i kraft. Detta gäller så länge pensionen betalas utan avbrott eller när avbruten pension börjar betalas på nytt.

Föreslagen lydelse

Lagen tillämpas på familjepensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Om förmänsläsaren vid sin död fick sådan pension på vilken bestämmelserna i 3 a § 1—8 mom. lagen om statens pensioner inte tillämpats, skall denna lag inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

19.

Lag**om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i en lag om ändring av 4 § lagen om ordnande av pensionsskydd i statliga anställningsförhållanden som varar kortare tid än en månad**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 4 maj 2001 om ändring av 4 § lagen om ordnande av pensionsskydd i statliga anställningsförhållanden som varar kortare tid än en månad (383/2001) som följer:

Gällande lydelse

Lagen tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Lagen tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget arbets- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare, pensionen har beviljats innan lagen träder i kraft och utbetalningen av pensionen har inletts när lagen träder i kraft. Detta gäller så länge pensionen betalas utan avbrott eller när avbruten pension börjar betalas på nytt.

Föreslagen lydelse

Lagen tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Lagen tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget tjänste- eller arbetsavtalsförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på basis av ansökan som blivit anhängig innan lagen trätt i kraft har rätt till pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare och om han eller hon genom ansökan som blivit anhängig efter ikraftträdandet ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning av tidigare beviljad pension. Lagen tillämpas inte heller när pension som beviljats på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att lagen har trätt i kraft.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

20.

Lag**om ändring av lagen om kommunala pensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 13 juni 2003 om kommunala pensioner (549/2003) 4 § 4—10 punkten, 12 § 1 mom. 3 punkten, 71 § 3 mom., 73 § 1 mom., 103—106 §, 127 § 2 mom., 136 § 1 mom., 153 § 3 mom. och 160 § 1 och 2 mom. samt
fogas till 4 § nya 11—14 punkter och till 107 § ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

4 §

Allmänna definitioner

I denna lag avses med

4) arbetspension pensioner enligt en arbetspensionslag,

5) heffektiv pension en pension som har fastställts med beaktande av den tid som återstår tills åldern för ålderspension uppnås eller motsvarande inkomst,

6) återstående tid tiden mellan pensionsfallet och uppnåendet av åldern för ålderspension,

7) pensionslön den pensionsgrundande lön som bestäms för varje anställning,

8) penningbelopp motsvarande indextal summor som justeras vid ingången av januari varje år enligt det indextal som fastställs för tillämpningen av den första meningen i 9 § 2 mom. lagen om pension för arbetstägare,

9) förmånslätare en person efter vilken familjepension enligt denna lag betalas, samt

Föreslagen lydelse

4 §

Allmänna definitioner

I denna lag avses med

4) pensionslagar för den offentliga sektorn denna pensionslag och lagar som nämns i 8 § 4 mom. 4, 7 och 8 punkten lagen om pension för arbetstägare och familjepensionslagar som motsvarar dessa lagar,

5) pensionslagar för den privata sektorn lagar som nämns i 8 § 4 mom. 1 och 2 samt 10—13 punkten lagen om pension för arbetstägare,

6) arbetspension pensioner enligt en arbetspensionslag,

7) heffektiv pension en pension som har fastställts med beaktande av den tid som återstår tills åldern för ålderspension uppnås eller motsvarande inkomst,

8) återstående tid tiden mellan pensionsfallet och uppnåendet av åldern för ålderspension,

9) pensionslön den pensionsgrundande lön som bestäms för varje anställning,

10) förmånstagare en person som har rätt till familjepension enligt denna lag.

12 §

Särskild ålder för ålderspension

En anställd har rätt till ålderspension enligt denna lag om han eller hon före 65 års ålder har fått ålderspension som för tiden före den 1 januari 1995 med tillämpning av 10 § 2 mom. lagen om statens pensioner (280/1966) eller motsvarande bestämmelser har fastställts med stöd av

3) 7 § 1 mom. 8 punkten lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) eller den i 9 punkten i nämnda lagrum avsedda pensionsstadgan,

71 §

Uträkning av pensionslönen i vissa särskilda situationer

När pensionslönen bestäms anses i andra än ovan nämnda situationer vid övergång till invalidpension anställningen ha upphört vid utgången av den kalendermånad som föregick arbetsoförmågans inträdande. Som

10) penningbelopp motsvarande indextal summor som justeras vid ingången av januari varje år enligt det indextal som fastställs för tillämpningen av den första meningen i 9 § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare,

11) förmånsåtagare en person efter vilken familjepension enligt denna lag betalas,

12) förmånstagare en person som har rätt till familjepension enligt denna lag,

13) pensionsanstalter inom den offentliga sektorn kommunala pensionsanstalter, statskontoret, evangelisk-lutherska kyrkans centralfond och Folkpensionsanstalten i egenskap av den som sköter pensionerna för dess anställda, samt

14) pensionsanstalter inom den privata sektorn pensionsanstalter som sköter pensionskyddet enligt pensionslagarna för den privata sektorn.

12 §

Särskild ålder för ålderspension

En anställd har rätt till ålderspension enligt denna lag om han eller hon före 65 års ålder har fått ålderspension som för tiden före den 1 januari 1995 med tillämpning av 10 § 2 mom. lagen om statens pensioner (280/1966) eller motsvarande bestämmelser har fastställts med stöd av

3) 13 § lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001),

71 §

Uträkning av pensionslönen i vissa särskilda situationer

Om anställningen har avbrutits automatiskt, anses den ändå vid tillämpningen av 70 § ha fortgått oavbrutet, om pensionens belopp före samordningen enligt 76 § blir större när det räknas ut på detta sätt. Om

Gällande lydelse

ett urvalsår beaktas dock härvid det kalenderår som föregick det år då arbetsförmågan inträdde.

73 §

Pensionslön enligt prövning

Om det av den anställdes eller förmånstägarens uppgifter framgår att pensionslönen av den anställdes eller förmånslåtarens anställning, av något undantagsskäl som yppat sig högst tio år före pensionsfallet, är lägre än hans eller hennes i enlighet med 70 § justerade pensionslön i samma anställning, innan sådant skäl yppade sig, under så lång tid att den större lönen kan anses som stabiliserad, anses som pensionslön av denna anställning den genomsnittliga inkomst som han eller hon hade haft om nämnda skäl inte hade funnits. Förutsättningen är att nämnda omständighet har minst 20 procents inverkan på pensionsskyddet.

103 §

Den sista pensionsanstaltens uppgifter

Om en anställd har omfattats av pensionskydd såväl enligt denna lag som enligt lagen om statens pensioner eller enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1, 2 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare (pensionslagar för den privata sektorn) och om han eller hon vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast hade en sådan anställning som omfattas av denna lag, skall den kommunala pensionsanstalten i egenskap av sista pensionsanstalt

1) ge en beslutssammanställning som upptar pensionsanstaltens beslut samt beslut av pensionsanstalter som sköter pensionskydd enligt lagen om statens pensioner och pensionslagarna för den privata sektorn och motsvarande familjepensionsskydd, och

2) sköta utbetalningen av de pensioner som avses i beslutssammanställningen och pensionsanstaltens övriga uppgifter i an-

Föreslagen lydelse

anställningen har avbrutits automatiskt, räknas det år då anställningen efter avbrytandet avslutas inte till urvalsåren för pensionslönen.

73 §

Pensionslön enligt prövning

Om det av den anställdes eller förmånstägarens uppgifter framgår att pensionslönen av den anställdes eller förmånslåtarens anställning, av något undantagsskäl som yppat sig högst tio år före pensionsfallet, är lägre än hans eller hennes i enlighet med 70 § justerade pensionslön i samma anställning, innan sådant skäl yppade sig, under så lång tid att den större lönen kan anses som stabiliserad, anses som pensionslön av denna anställning den genomsnittliga inkomst som han eller hon hade haft om nämnda skäl inte hade funnits. Förutsättningen är att nämnda omständighet har minst 20 procents inverkan på helhetspensionsskyddet.

103 §

Den sista pensionsanstaltens uppgifter

Om en anställd eller en förtroendevald har omfattats av pensionsskydd såväl enligt denna lag som enligt en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller en pensionslag för den privata sektorn och om han eller hon vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast hade en sådan anställning som omfattas av denna lag, skall den kommunala pensionsanstalten (*sista pensionsanstalt*)

1) ge en beslutssammanställning som upptar pensionsanstaltens beslut samt beslut av andra pensionsanstalter som sköter pensionsskydd enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn och enligt pensionslagarna för den privata sektorn och motsvarande familjepensionsskydd, och

2) sköta utbetalningen av de pensioner som avses i beslutssammanställningen och pensionsanstaltens övriga uppgifter i an-

slutning till pensionerna.

Om för den anställde vid tidpunkten för pensionsfallet eller därefter senast hade ordnats pensionsskydd i statskontoret, som sköter pensionsskyddet enligt lagen om statens pensioner, eller i en pensionsanstalt som sköter pensionsskyddet enligt pensionslagar för den privata sektorn, skall denna pensionsanstalt i egenskap av sista pensionsanstalt sköta de uppgifter som avses i 1 mom. även i fråga om pensionsskyddet enligt denna lag.

104 §

Pensionsanstalten för återstående tid som sista pensionsanstalt

Om dock den till pension berättigande återstående tiden eller motsvarande förtjänst beaktas på någon annan grund än den anställdes sista tjänste- eller arbetsavtalsförhållande eller företagarverksamhet när pensionens belopp räknas ut, är sista pensionsanstalt utan hinder av 103 § den pensionsanstalt där det pensionsskydd som gäller den återstående tiden eller motsvarande pensionsskydd har ordnats.

Om den återstående tiden eller motsvarande inkomst skall eller borde beaktas i fråga om pensioner både enligt denna lag och enligt lagen om statens pensioner eller enligt pensionslagarna för den privata sektorn när pensionsbeloppet räknas ut, tillämpas inte vad som i 103 § föreskrivs om sista pensionsanstalt, om inte pensionsanstalterna kommer överens om något annat.

slutning till pensionerna.

Om för den anställde eller *den förtroendevalda* vid tidpunkten för pensionsfallet eller därefter senast hade ordnats pensionsskydd i en annan pensionsanstalt inom *den offentliga sektorn* eller i en pensionsanstalt inom den privata sektorn, skall denna pensionsanstalt i egenskap av sista pensionsanstalt sköta de uppgifter som avses i 1 mom. även i fråga om pensionsskyddet enligt denna lag.

104 §

Pensionsanstalten för återstående tid som sista pensionsanstalt

Om dock den återstående tiden eller motsvarande inkomst beaktas på någon annan grund än den anställdes sista tjänste- eller arbetsavtalsförhållande eller företagarverksamhet när pensionens belopp räknas ut, är sista pensionsanstalt utan hinder av 103 § den pensionsanstalt *inom den offentliga sektorn eller inom den privata sektorn* där det pensionsskydd som gäller den återstående tiden eller motsvarande pensionsskydd har ordnats.

Om den återstående tiden eller motsvarande inkomst skall eller borde beaktas i fråga om pensioner både enligt denna lag och enligt andra *pensionslagar för den offentliga sektorn* eller enligt pensionslagarna för den privata sektorn när pensionsbeloppet räknas ut eller *om ny pension beviljas efter en sådan pension*, tillämpas inte vid *behandlingen av pensionen* vad som i 103 § föreskrivs om sista pensionsanstalt. Detta förfarande tillämpas också när deltidspension beviljas samtidigt i enlighet med såväl denna lag som andra pensionslagar för den offentliga sektorn eller pensionslagar för den privata sektorn. *På behandling av familjepension tillämpas dock vad som i 103 § bestäms om sista pensionsanstalt, trots att den återstående tiden eller motsvarande inkomst skall beaktas i familjepensioner såväl enligt denna lag som enligt andra pensionslagar för den offentliga sektorn eller enligt pensionslagarna för den privata sektorn när pensionsbeloppet räk-*

Gällande lydelse

105 §

Förhandlingsskyldighet

Om den kommunala pensionsanstalten i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i detta kapitel avgör rätten till invalidpension med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten eller om det är fråga om rätt till individuell förtidspension och om den anställdes månatliga pension från en i 10 d § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare avsedd pensionsanstalt inom den privata sektorn är större än tre gånger det belopp som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten lagen om pension för arbetstagare, skall den kommunala pensionsanstalten före beslutet begära att pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av pensionssökandens arbetsförmåga. Om den kommunala pensionsanstalten och pensionsanstalten inom den privata sektorn då är av olika åsikt om pensionssökandens arbetsförmåga, tillämpas inte 103 § 1 mom.

106 §

Utbetalande pensionsanstalt såsom sista pensionsanstalt

En pensionsanstalt som betalar ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension eller generationsväxlingspension, avträdelseersättning eller avträdelsestöd betraktas som sista pensionsanstalt även när pensionstagaren beviljas ny pension. Om pensionstagaren dock söker invalidpension i fall där den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall eller borde beaktas när pensionsbeloppet räknas ut, tillämpas inte på invalidpensionen vad som i 103—105 § bestäms om sista pensionsanstalt.

Föreslagen lydelse

nas ut.

105 §

Förhandlingsskyldighet

Om den kommunala pensionsanstalten i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i detta kapitel avgör rätten till invalidpension med stöd av 24 § 1 mom. 1 punkten eller om det är fråga om rätt till individuell förtidspension och om den anställdes månatliga pension från en i 10 d § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare avsedd pensionsanstalt inom den privata sektorn är större än tre gånger det belopp som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten lagen om pension för arbetstagare, skall den kommunala pensionsanstalten före beslutet begära att pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av pensionssökandens arbetsförmåga. Om den kommunala pensionsanstalten och pensionsanstalten inom den privata sektorn då är av olika åsikt om pensionssökandens arbetsförmåga, tillämpas inte på pensionsskydd enligt pensionslagarna för den privata sektorn vad som i 103 § 1 mom. bestäms om sista pensionsanstalt.

106 §

Utbetalande pensionsanstalt såsom sista pensionsanstalt

En pensionsanstalt inom den offentliga eller den privata sektorn som betalar pension eller avträdelsestöd betraktas som sista pensionsanstalt även när pensionstagaren beviljas en annan ny pension än invalidpension. En pensionsanstalt som betalar arbetslöshets- eller deltidspension betraktas dock som sista pensionsanstalt när pensionstagaren beviljas invalidpension, om inte något annat följer av 104 § 2 mom.

127 §

Betalning av pension till organ inom socialvården

Har kommunen för en pensionsberättigad ordnat anstaltsvård eller omvårdnad på en institution eller familjevård, skall den kommunala pensionsanstalten på yrkande av kommunen betala den pension som den pensionsberättigade har rätt till för den tid vården varar för användning i enlighet med 14 § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

136 §

Den sista pensionsanstaltens kostnader

Har den kommunala pensionsanstalten i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 7 kap. betalat ut pensioner enligt pensionslagar för den privata sektorn eller enligt lagen om statens pensioner eller enligt lagen om statens familjepensioner (774/1968), skall den återkräva dessa pensionskostnader jämte ränta senast under det kalenderår som följer på utbetalningsåret. I detta syfte kan också förskott tas ut. Pensionskostnaderna återkrävs enligt vad pensionsskyddscentralen, statskontoret och den kommunala pensionsanstalten närmare av-

107 §

Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt

Pensionsanstalter inom arrangemanget med sista pensionsanstalt kan komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt skall iakttas även i de situationer som anges i 104 § 2 mom. och 106 §. Pensionssökanden skall underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pension särende.

127 §

Betalning av pension till organ inom socialvården

Har kommunen eller samkommunen för en pensionsberättigad ordnat anstaltsvård eller omvårdnad på en institution eller familjevård, skall den kommunala pensionsanstalten på yrkande av kommunen eller samkommunen till kommunen eller samkommunen betala den pension som den pensionsberättigade har rätt till för den tid vården varar för användning så som avses i 14 § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

136 §

Den sista pensionsanstaltens kostnader

Har den kommunala pensionsanstalten i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 7 kap. betalat ut pensioner enligt pensionslagar för andra delar av den offentliga sektorn eller enligt pensionslagar för den privata sektorn, skall den återkräva dessa pensionskostnader jämte ränta senast under det kalenderår som följer på utbetalningsåret. I detta syfte kan också förskott tas ut. Pensionskostnaderna återkrävs enligt vad pensionsskyddscentralen och pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn närmare avtalar särskilt om saken.

Gällande lydelse

talar särskilt om saken.

153 §

Sökande av ändring

Angående sökande av ändring i en beslutssammanställning som den kommunala pensionsanstalten har givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 7 kap. samt behandlingen av besvärärendet gäller vad som föreskrivs i detta kapitel. När den kommunala pensionsanstaltens beslut ingår i en beslutssammanställning som en annan pensionsanstalt givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 103 § 2 mom., söks ändring och behandlas besvärärendet enligt vad som föreskrivs i lagen om statens pensioner eller i en pensionslag för den privata sektorn. I sådana fall skall statskontoret eller pensionsanstalten inom den privata sektorn, till den del besvären gäller pensionsskydd enligt denna lag, begära utlåtande om besvären av den kommunala pensionsanstalten. Utlåtande begärs inte, om besvären enbart gäller bedömning av arbetsförmågan.

160 §

Sökande av ändring i beslutssammanställning

En besvärsskrift som gäller en beslutssammanställning som den kommunala pensionsanstalten har givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 7 kap. skall tillställas den kommunala pensionsanstalten inom den tid som föreskrivs i 157 § 1 mom. Den kommunala pensionsanstalten skall begära utlåtande om besvären av pensionsanstalten inom den privata sektorn eller statskontoret till den del besvären gäller pensionsskydd som sköts av dessa. Gäller överklagandet av en beslutssammanställning enbart bedömning av arbetsförmågan, begärs utlåtande endast om det är fråga om en situation som avses i 105 §.

Föreslagen lydelse

153 §

Sökande av ändring

Angående sökande av ändring i en beslutssammanställning som den kommunala pensionsanstalten har givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 7 kap. samt behandlingen av besvärärendet gäller vad som föreskrivs i detta kapitel. När den kommunala pensionsanstaltens beslut ingår i en beslutssammanställning som en annan pensionsanstalt givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 103 § 2 mom., söks ändring och behandlas besvärärendet enligt vad som föreskrivs i en annan pensionslag för den offentliga sektorn eller i en pensionslag för den privata sektorn. I sådana fall skall pensionsanstalten *inom den offentliga sektorn* eller pensionsanstalten inom den privata sektorn, till den del besvären gäller pensionsskydd enligt denna lag, begära utlåtande om besvären av den kommunala pensionsanstalten. Utlåtande begärs inte, om besvären enbart gäller bedömning av arbetsförmågan.

160 §

Sökande av ändring i beslutssammanställning

En besvärsskrift som gäller en beslutssammanställning som den kommunala pensionsanstalten har givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 7 kap. skall tillställas den kommunala pensionsanstalten inom den tid som föreskrivs i 157 § 1 mom. Den kommunala pensionsanstalten skall begära utlåtande om besvären av någon annan pensionsanstalt *inom den offentliga sektorn* eller av pensionsanstalt inom den privata sektorn till den del besvären gäller pensionsskydd som sköts av dessa. Gäller överklagandet av en beslutssammanställning enbart bedömning av arbetsförmågan, begärs utlåtande *endast av pensionsanstalten inom den privata sektorn och*

Om samtliga pensionsanstalter vilkas beslut besvärerna gäller godkänner ändringssökandens yrkanden till den del de gäller ifrågavarande pensionsanstalts beslut, skall den kommunala pensionsanstalten i egenskap av sista pensionsanstalt ge en ny, rättad beslutssammanställning. I en på detta sätt rättad beslutssammanställning får ändring sökas enligt denna lag. Om någon av ovan avsedda pensionsanstalter inte rättar sitt beslut så som ändringssökanden krävt, skall den kommunala pensionsanstalten inom 30 dagar från besvärstidens utgång tillställa den besvärinstans som avses i 3 mom. besvärsskriften samt de utlåtanden som har givits med anledning av den. Besvärerna över beslutssammanställningen behandlas då även till övriga delar enligt 159 § 3 och 4 mom.

endast om det är fråga om en situation som avses i 105 §.

Om samtliga pensionsanstalter vilkas beslut besvärerna gäller godkänner ändringssökandens yrkanden till den del de gäller ifrågavarande pensionsanstalts beslut, skall den kommunala pensionsanstalten i egenskap av sista pensionsanstalt ge en ny, rättad beslutssammanställning. I en på detta sätt rättad beslutssammanställning får ändring sökas enligt denna lag. Om någon av ovan avsedda pensionsanstalter inte rättar sitt beslut så som ändringssökanden krävt, skall den kommunala pensionsanstalten inom 60 dagar från besvärstidens utgång tillställa den besvärinstans som avses i 159 § 3 mom. besvärsskriften samt de utlåtanden som har givits med anledning av den. Besvärerna över beslutssammanställningen behandlas då även till övriga delar enligt 159 § 3 och 4 mom.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

21.

Lag**om ändring av lagen om införande av lagen om kommunala pensioner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 13 juni 2003 om införande av lagen om kommunala pensioner
(550/2003) 1 § 2 mom. som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

Lagens 24 § 3 mom. tillämpas från den 1 januari 2004. Lagens 7 kap., andra och tredje satsen i andra meningen i 96 §, 115 § 4 mom., 120 § 4 mom., sista meningen i 121 § 1 mom., 136 §, 153 § 3 mom., 160 § och 161 § 3 mom. tillämpas på pensionsansökningar som anhängiggörs den 1 januari 2004 eller därefter. Bestämmelserna tillämpas dock inte när pensionssökanden får pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare (395/1961), om pensionen beviljats före bestämmelsernas ikraftträdande och betalas ut den 1 januari 2004 och grundar sig på sökandens eget tjänste- eller arbetsavtalsförhållande eller egen företagarkerksamhet, så länge som pensionen betalas utan avbrott eller en avbruten pension börjar betalas på nytt.

Lagens 24 § 3 mom. tillämpas från den 1 januari 2004. Lagens 7 kap., andra och tredje satsen i andra meningen i 96 §, 115 § 4 mom., 120 § 4 mom., sista meningen i 121 § 1 mom., 136 §, 153 § 3 mom., 160 § och 161 § 3 mom. tillämpas på pensionsansökningar som anhängiggörs den 1 januari 2004 eller därefter. De bestämmelser som nämns i andra meningen i detta moment tillämpas dock inte, om pensionssökanden på grundval av eget tjänste- eller arbetsavtalsförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på basis av *ansökan som blivit anhängig* före den 1 januari 2004 *har rätt till* pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare (395/1961) och *om han eller hon genom ansökan som blivit anhängig den 1 januari 2004 eller därefter ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning av tidigare beviljad pension. Dessa bestämmelser tillämpas inte heller när pension som beviljats på ansökan vilken blivit anhängig innan bestämmelserna träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att bestämmelserna har trätt i kraft. Om förmånslätarens vid sin död fick sådan pension på vilken inte tillämpats de bestämmelser som nämns i andra meningen i detta moment, skall bestämmelserna inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari
2004.

22.

Lag

om ändring av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan av den 20 maj 1966 (298/1966) 1 § 3 mom., 1 a § 2 mom., 4, 5 c och 5 d §, 7 § 1 och 2 mom., 7 a § 1, 2 och 3 mom., 7 b § 1 och 3 mom., 7 c och 8 §, 8 a § 2 och 3 mom. samt 9—11 §, av dessa lagrum 1 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1316/1995, 1 a § 2 mom. sådant det lyder i lag 1372/1997, 5 c och 5 d §, 8 a § 2 och 3 mom. samt 10 § sådana de lyder i lag 1675/1993, 7 § 1 och 2 mom. och 7 a § 3 mom. sådant det lyder i lag 1233/1999, 7 a § 1 och 2 mom., 7 b § 1 och 3 mom. samt 7 c § sådana de lyder i lag 938/1996, 8 § sådan den lyder i lag 1004/1987, 9 § sådan den lyder i lag 112/1983 och 11 § sådan den lyder i lag 1042/1973, samt *fogas* till lagen nya 5 e, 6 a och 6 b § samt till 7 §, sådan den lyder i nämnda lagar 938/1996 och 1233/1999, ett nytt 5 mom., till 7 a §, sådan den lyder i nämnda lagar 938/1996 och 1233/1999, nya 5—8 mom. och till 7 d §, sådan den lyder i nämnda lag 938/1996, ett nytt 3 mom. samt till lagen nya 10 a—10 f § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

Föreningar, andra sammanslutningar, stiftelser eller anstalter kan med kyrkostyrelsen överenskomma om att denna lag skall tillämpas även i fråga om en sådan präst eller lektor som domkapitlet har berättigat att vara verksam såsom präst eller lektor i dess tjänst eller en sådan diakonissa som handhar en läraruppgift som huvudsyssla i en diakonissanstalt. Likaså kan med kyrkostyrelsen överenskommas om de villkor, på vilka denna lag skall tillämpas i fråga om en person som är anställd hos en mellankyrklig eller motsvarande organisation eller hos någon annan evangelisk-luthersk kyrka eller dess församling i arbete bland finländska utvandrare eller som är eller under en tid av minst åtta år varit i missionsarbete utom-

Föreningar, andra sammanslutningar, stiftelser eller anstalter kan med *kyrkans centralfond* överenskomma om att denna lag skall tillämpas även i fråga om en sådan präst eller lektor som domkapitlet har berättigat att vara verksam såsom präst eller lektor i dess tjänst eller en sådan diakonissa som handhar en läraruppgift som huvudsyssla i en diakonissanstalt. Likaså kan med *kyrkans centralfond* överenskommas om de villkor, på vilka denna lag skall tillämpas i fråga om en person som är anställd hos en mellankyrklig eller motsvarande organisation eller hos någon annan evangelisk-luthersk kyrka eller dess församling i arbete bland finländska utvandrare eller som är eller under en tid av minst åtta år varit i mis-

Gällande lydelse

lands.

Föreslagen lydelse

sionsarbete utomlands.

1 a §

Återstående tid sammanräknas inte med de anställningsförhållanden som räknas som pensionsgrundande tid enligt denna paragraf. Om emellertid förmånstagaren inte på basis av ett tjänste- eller arbetsförhållande eller företagaverksamhet enligt någon bestämmelse som nämns i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/1961) har rätt till heffektiv pension enligt 5 b § 2 mom. lagen om statens pensioner, skall återstående tid beaktas när pensionen enligt denna lag bestäms. För att återstående tid skall beaktas, krävs dock att förmånstagaren i anställningsförhållanden som berättigar till pension enligt denna paragraf under de 360 dagar som föregår pensionsfallet har förtjänat minst ett belopp som är tolv gånger så stort som det belopp som nämns i 2 § 1 mom. 4 punkten lagen om statens pensioner. Som pensionslön för den återstående tiden räknas de arbetsförtjänster som under nämnda 360 dagar har erhållits i de anställningsförhållanden som enligt denna paragraf berättigar till pension, dock så att nämnda arbetsförtjänster minskas på det sätt som avses i 7 a § lagen om statens pensioner och divideras med talet 12.

4 §

Kyrkostyrelsen äger rätt att av särskilda skäl förordna, att till pensionstiden helt eller delvis skall hänföras den tid, under vilken en person efter fyllda 23 år innehaft även annan än i 1 § nämnd anställning

5 c §

Om förmånstagaren har rätt att få sådan dagpenning, olycksfallspension, ersättning, ersättning för inkomstbortfall eller livränta som avses i 8 § 1 mom. (612/1991) lagen om pension för arbetstagare, kan pension enligt denna lag utan hinder av 11 och 12 §§ lagen om statens pensioner betalas utan hänsyn till sagda förmån tills dess belopp slutligt avgjorts. Förmånstagarens rätt

Återstående tid sammanräknas inte med de anställningsförhållanden som räknas som pensionsgrundande tid enligt denna paragraf. Om emellertid förmånstagaren inte på basis av ett tjänste- eller arbetsavstalförhållande eller företagaverksamhet enligt någon lag eller pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/1961) har rätt till heffektiv pension enligt 5 b § 2 mom. lagen om statens pensioner, skall återstående tid beaktas när pensionen enligt denna lag bestäms. För att återstående tid skall beaktas, krävs dock att förmånstagaren i anställningsförhållanden som berättigar till pension enligt denna paragraf under de 360 dagar som föregår pensionsfallet har förtjänat minst ett belopp som är tolv gånger så stort som det belopp som nämns i 2 § 1 mom. 4 punkten lagen om statens pensioner. Som pensionslön för den återstående tiden räknas de arbetsförtjänster som under nämnda 360 dagar har erhållits i de anställningsförhållanden som enligt denna paragraf berättigar till pension, dock så att nämnda arbetsförtjänster minskas på det sätt som avses i 7 a § lagen om statens pensioner och divideras med talet 12.

4 §

Kyrkans centralfond äger rätt att av särskilda skäl förordna, att till pensionstiden helt eller delvis skall hänföras den tid, under vilken en person efter fyllda 23 år innehaft även annan än i 1 § nämnd anställning.

5 c §

Om förmånstagaren har rätt att få sådan dagpenning, olycksfallspension, ersättning, ersättning för inkomstbortfall eller livränta som avses i 8 § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare, kan pension enligt denna lag utan hinder av 11 och 12 § lagen om statens pensioner betalas utan hänsyn till sagda förmån tills dess belopp slutligt avgjorts. Förmånstagarens rätt till nämnda

Gällande lydelse

till nämnda förmån övergår till kyrkostyrelsen till den del förmånen vid samordning hade minskat pensionen.

5 d §

Om förmånstagaren är minderårig eller om han på grund av sjukdom eller av annan orsak är oförmögen att själv söka pension och om han saknar vårdnadshavare eller för ändamålet förordnad god man, kan en av kyrkostyrelsen godkänd nära anhörig eller annan person som huvudsakligen har hand om honom, i egenskap av intressebevakare föra hans talan i ett ärende som gäller pension enligt denna lag.

Föreslagen lydelse

förmån övergår till *kyrkans centralfond* till den del förmånen vid samordning hade minskat pensionen.

5 d §

Om förmånstagaren är minderårig eller om han eller hon på grund av sjukdom eller av annan orsak är oförmögen att själv söka pension och om han eller hon saknar vårdnadshavare eller för ändamålet förordnad god man, kan en av *kyrkans centralfond* godkänd nära anhörig eller annan person som huvudsakligen har hand om förmånstagaren, i egenskap av intressebevakare föra hans talan i ett ärende som gäller pension enligt denna lag.

5 e §

Har en förmånstagare beviljats invalidpension retroaktivt och har arbetsgivaren för samma tid till honom eller henne betalat lön för sjukdomstiden, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren, likväl högst till det belopp som betalats i lön för samma tid. Invalidpensionen utbetalas inte till arbetsgivaren till den del den med stöd av 15 a § 4 mom. lagen om statens pensioner skall utges till sjukförsäkringsfonden, och pensionen utbetalas inte heller till arbetsgivaren när denne med stöd av någon annan lag har fått ersättning för den lön som han eller hon betalat för sjukdomstiden. Om förmånstagaren har beviljats rehabiliteringspenning eller invalidpension och därtill anslutet rehabiliteringstillägg och arbetsgivaren har betalat eller betalar förmånstagaren lön för samma tid, iakttas vid betalning av rehabiliteringspeng eller invalidpension och därtill anslutet rehabiliteringstillägg samma förfarande som ovan bestäms för betalning av invalidpension.

Har en förmånstagare fått arbetslöshetsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om arbetsmarknadsstöd eller utbildningsstöd enligt lagen om arbetskrafts-politisk vuxenutbildning (763/1990) eller utbildningsdagpenning enligt lagen om stödjande av arbetslösas frivilliga studier (1402/1997) för den tid för vilken honom eller henne beviljas pension retroaktivt, skall kyrkans centralfond på yrkande av arbets-

Förelagen lydelse

löshetskassan eller Folkpensionsanstalten utbetala den retroaktiva pensionen till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd, utbildningsstöd eller utbildningsdagpenning som har utbetalts för samma tid.

Har en förmånstagare tillfälligt fått av Folkpensionsanstalten utbetald pension enligt 45 § 2 mom. folkpensionslagen (347/1956) för den tid för vilken honom eller henne på grund av besvär som avses i 7 § 1 mom. beviljas pension retroaktivt, skall kyrkans centralfond utbetala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av pension som Folkpensionsanstalten utbetalt till ett för stort belopp för samma tid. Förfarandet kan vara detsamma, om förmånstagaren har fått pension enligt folkpensionslagen för den tid för vilken kyrkans centralfond i enlighet med 7 b § 3 mom. rättar eller i övrigt justerar beloppet av beviljad pension.

Har en förmånstagare fått utkomststöd enligt 23 § lagen om utkomststöd i förskott (1412/1997), betalas pension eller en del därav som beviljas retroaktivt för samma tid på anhållan av det organ som avses i 6 § 1 mom. socialvårdslagen (710/1982) till organet för att ersätta redan lämnat utkomststöd.

Om kommunen eller samkommunen har ordnat vård eller omvårdnad på anstalt eller familjevård för en förmånstagare, skall kyrkans centralfond på yrkande av kommunen eller samkommunen till kommunen eller samkommunen betala den pension som förmånstagaren har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på anstalt eller i familjevård, för att användas på det sätt som 14 § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) föreskriver.

Har en förmånstagare fått studiepenning, vuxenstudiepenning eller bostadstillägg enligt lagen om studiestöd (65/1994) för den tid för vilken honom eller henne retroaktivt beviljas annan pension än delinvalidpension, skall kyrkans centralfond på yrkande av folkpensionsanstalten utbetala den retroaktiva pensionen till folkpensionsanstal-

Föreslagen lydelse

ten till den del pensionen motsvarar beloppet av studiestöd som har utbetalts för samma tid.

I de fall som avses i 1—6 mom. utbetalas pensionen till arbetsgivaren, arbetslöshetskassan, folkpensionsanstalten, det organ som avses i 4 mom. eller kommunen eller samkommunen, dock endast under förutsättning att meddelandet om utbetalning av pensionen har gjorts till kyrkans centralfond minst två veckor före den dag då pensionen skall utbetalas.

6 a §

Om en förmånstagare har omfattats av pensionsskydd såväl enligt denna lag som enligt lagen om statens pensioner, lagen om kommunala pensioner (549/2003), lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) (**pensionslagar för den offentliga sektorn**) eller enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1, 2 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare (**pensionslagar för den privata sektorn**) och om han eller hon vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast hade sådan anställning som omfattas av denna lag, skall kyrkans centralfond i egenskap av sista pensionsanstalt

1) ge en beslutssammanställning som upptar kyrkans centralfonds beslut och beslut av andra pensionsanstalter (**pensionsanstalter inom den offentliga sektorn**) som sköter pensionsskydd enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn och motsvarande familjepensionsskydd samt pensionsanstalter enligt 10 d§ 1 mom. lagen om pension för arbetstagare (**pensionsanstalter inom den privata sektorn**) som sköter pensionsskydd enligt pensionslagarna för den privata sektorn och motsvarande familjepensionsskydd, och

2) sköta utbetalningen av pensioner enligt beslutssammanställningen och pensionsanstaltens övriga uppgifter i anslutning till pensionerna.

Om förmånstagarens pensionsskydd vid tidpunkten för pensionsfallet eller därförinnan senast hade ordnats i statskontoret, i en kommunal pensionsanstalt, i folkpensionsanstalten eller i en pensionsanstalt inom den privata sektorn, skall denna pensionsanstalt i egenskap av sista pensionsanstalt

Föreslagen lydelse

sköta de uppgifter som avses i 1 mom. även i fråga om pensionskyddet enligt denna lag.

Dock gäller att om den till pension berättigande tiden mellan pensionsfallet och pensionsåldern (återstående tid) eller motsvarande förtjänst beaktas på någon annan grund än arbetstagarens sista arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet när pensionens belopp räknas ut, är sista pensionsanstalt utan hinder av 1 och 2 mom. den pensionsanstalt inom den offentliga eller den privata sektorn där pensionskyddet för den återstående tiden eller motsvarande pensionskydd har ordnats.

Om kyrkans centralfond i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 1 mom. avgör rätten till invalidpension med stöd av 9 § 1 mom. a eller b punkten lagen om statens pensioner eller om det är fråga om rätt till individuell förtidspension och om den månatliga pensionen från en pensionsanstalt inom den privata sektorn är större än tre gånger det belopp som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten lagen om pension för arbetstagare, skall kyrkans centralfond före beslutet begära att pensionsanstalten inom den privata sektorn ger en bedömning av pensionssökandens arbetsförmåga. Om kyrkans centralfond och pensionsanstalten inom den privata sektorn då är av olika åsikt om pensionssökandens arbetsförmåga, tillämpas inte 1 mom. på pensionskydd enligt pensionslagarna för den privata sektorn.

En pensionsanstalt inom den offentliga eller den privata sektorn som betalar pension eller avträdelsetöd betraktas som sista pensionsanstalt även när pensionstagaren beviljas en annan ny pension än invalidpension. En pensionsanstalt som betalar arbetslöshets- eller deltidspension betraktas dock som sista pensionsanstalt när pensionstagaren beviljas invalidpension, om inte något annat följer av 6 mom.

Om den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall eller borde beaktas i pensioner både enligt denna lag och enligt andra pensionslagar för den offentliga sektorn eller pensionslagar för den privata sektorn eller om ny pension beviljas efter en sådan pension, tillämpas inte vid behand-

Föreslagen lydelse

lingen av pensionen vad som i 1—4 mom. föreskrivs om sista pensionsanstalt. Detta förfarande tillämpas också när deltidspension beviljas samtidigt i enlighet med såväl denna lag som andra pensionslagar för den offentliga sektorn eller pensionslagar för den privata sektorn. På behandling av familjepension tillämpas dock vad som i 1—4 bestäms om sista pensionsanstalt, trots att den återstående tiden eller motsvarande förtjänst skall beaktas i familjepensioner både enligt pensionslagarna för den privata sektorn och enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn när pensionsbeloppet räknas ut.

Pensionsanstalter inom arrangemanget med sista pensionsanstalt kan komma överens om att principen om sista pensionsanstalt skall iaktas även i de situationer som avses i 5 och 6 mom. Pensionssökanden skall då underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärende.

Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt och dess uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om det är oklart vilken pensionsanstalt som enligt denna paragraf och enligt den förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av den är behörig att handlägga pensionsansökan, avgörs ärendet på pensionsanstaltens begäran av pensionskyddscentralen. Ändring får inte sökas särskilt i pensionskyddscentralens beslut i ett sådant ärende.

6 b §

Har kyrkans centralfond i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 6 a § 1 mom. betalt ut pensioner eller familjepensioner enligt en pensionslag för den privata sektorn, lagen om statens pensioner, lagen om kommunala pensioner eller 13 § lagen om Folkpensionsanstalten, skall den återkräva dessa pensionskostnader samt ränta senast under det kalenderår som följer på utbetalningsåret. I detta syfte kan också förskott tas ut. Pensionskostnaderna återkrävs enligt vad pensionskyddscentralen, statskontoret, den kommunala pensionsanstalten, Folkpensionsanstalten och kyrkans centralfond närmare avtalar sär-

7 §

Ändring i kyrkostyrelsens beslut i pensionsärenden söks genom besvär hos statens pensionsnämnd. I ett beslut genom vilket förhandsbesked som avses i 22 § lagen om statens pensioner har förvägrats får ändring inte sökas. I pensionsnämndens beslut söks ändring genom besvär hos försäkringsdomstolen. Besvärsrätt har pensionssökande eller pensionstagare och pensionsombud. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas.

Besvärstiden är 30 dagar från delfäendet av beslutet. Beslut av kyrkostyrelsen och statens pensionsnämnd får delges part och pensionsombudet med posten. Om inte något annat visas i samband med besvären anses ändringssökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den då beslutet postades under den adress som han uppgivit.

7 §

Ändring i beslut av kyrkans centralfond i pensionsärenden söks genom besvär hos statens pensionsnämnd. I ett beslut genom vilket förhandsbesked som avses i 22 § lagen om statens pensioner har förvägrats får ändring inte sökas. I pensionsnämndens beslut söks ändring genom besvär hos försäkringsdomstolen. Besvärsrätt har pensionssökande eller pensionstagare och pensionsombud. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas.

Besvärstiden är 30 dagar från delfäendet av beslutet. Beslut av kyrkans centralfond och statens pensionsnämnd får delges part och pensionsombudet med posten. Om inte något annat visas i samband med besvären anses ändringssökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den dag då beslutet postades under den adress som han uppgivit.

Angående sökande av ändring i en beslutssammanställning som kyrkans centralfond har givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 6 a § 1 mom. samt behandlingen av besvärärendet gäller vad som föreskrivs i denna paragraf och i 7 a § 5—8 mom. När kyrkans centralfonds beslut ingår i en beslutssammanställning som en annan pensionsanstalt givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 6 a § 2 mom. söks ändring och behandlas besvärärendet enligt vad som föreskrivs i lagen om statens pensioner, lagen om kommunala pensioner, 13 § lagen om Folkpensionsanstalten eller i en pensionslag för den privata sektorn. I sådana fall skall statskontoret, den kommunala pensionsanstalten, Folkpensionsanstalten eller pensionsanstalten inom den privata sektorn, till den del besvären gäller pensionskydd enligt denna lag, begära utlåtande om besvären av kyrkans centralfond. Utlåtande

7 a §

I ärenden som avses i 7 § 1 mom. skall en part tillstålla kyrkostyrelsen sin besvärsskrift inom den tid som stadgas i 7 § 2 mom.

Om kyrkostyrelsen till alla delar godkänner de krav som framförs i besvärsskriften, skall den ge rättelsebeslut i ärendet. Ändring i rättelsebeslutet får sökas så som stadgas i 7 §.

Om kyrkostyrelsen inte kan rätta det överklagade beslutet så som nämns i 2 mom., skall den inom 30 dagar efter besvärstidens utgång tillstålla statens pensionsnämnd eller, om besvären gäller ett beslut av statens pensionsnämnd, försäkringsdomstolen besvärsskriften och sitt utlåtande. Kyrkostyrelsen kan då genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner de yrkanden som anförs i besvären. Om besvären redan har tillställts besvärinstansen, skall kyrkostyrelsen genast underrätta denna om det interimistiska beslutet. Ändring får inte sökas i ett interimistiskt beslut.

begärs inte, om besvären enbart gäller bedömning av arbetsförmågan.

7 a §

I ärenden som avses i 7 § 1 mom. skall en part tillstålla kyrkans centralfond sin besvärsskrift inom den tid som föreskrivs i 7 § 2 mom.

Om kyrkans centralfond till alla delar godkänner de krav som framförs i besvärsskriften, skall den ge rättelsebeslut i ärendet. Ändring i rättelsebeslutet får sökas så som bestäms i 7 §.

Om kyrkans centralfond inte kan rätta det överklagade beslutet så som nämns i 2 mom., skall den inom 30 dagar efter besvärstidens utgång tillstålla statens pensionsnämnd eller, om besvären gäller ett beslut av statens pensionsnämnd, försäkringsdomstolen besvärsskriften och sitt utlåtande. Kyrkans centralfond kan då genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner de yrkanden som anförs i besvären. Om besvären redan har tillställts besvärinstansen, skall kyrkans centralfond genast underrätta denna om det interimistiska beslutet. Ändring får inte sökas i ett interimistiskt beslut.

En besvärsskrift som gäller en beslutsammanställning som kyrkans centralfond har givit i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 6 a § 1 mom. skall tillställas kyrkans centralfond inom den tid som föreskrivs i 7 § 2 mom. Kyrkans centralfond skall begära utlåtande om besvären av pensionsanstalten inom den privata sektorn eller statskontoret, den kommunala pensionsanstalten eller folkpensionsanstalten till den del besvären gäller pensionskydd som sköts av dessa. Gäller överklagandet av en beslutssammanställning enbart bedömning av arbetsförmågan, begärs utlåtande bara om det är fråga om en situation som avses i 6 a § 4 mom.

Om samtliga pensionsanstalter vilkas beslut besvären gäller godkänner ändringssökandens yrkanden till den del de gäller ifrågasvarande pensionsanstalts beslut, skall kyrkans centralfond i egenskap av sista pensionsanstalt ge en ny, rättad beslutsammanställning. I en på detta sätt rättad

beslutssammanställning får ändring sökas enligt denna lag. Om någon av ovan avsedda pensionsanstalter inte rättar sitt beslut så som ändringssökanden krävt, skall kyrkans centralfond inom 60 dagar från besvärstidens utgång tillställa den besvärinstans som avses i 3 mom. besvärsskriften samt de utlåtanden som givits med anledning av den. Besvären över beslutssammanställningen behandlas då även till övriga delar enligt 3 och 4 mom.

Gäller besvär över beslutssammanställningen enbart bedömning av arbetsförmågan och godkänner kyrkans centralfond i egenskap av sista pensionsanstalt de yrkanden som framförts i den besvärsskrift som tillställts den, skall den ge en ny, rättad beslutssammanställning. Om den inte rättar beslutssammanställningen, tillämpas det förfarande som föreskrivs i 3 och 4 mom. Är det fråga om en situation som avses i 6 a § 4 mom. och godkänner pensionsanstalten inom den privata sektorn inte ändringssökandens yrkanden, skall kyrkans centralfond hänskjuta besvären till den del de gäller beslut av pensionsanstalten inom den privata sektorn till den pensionsnämnd som avses i 20 § lagen om pension för arbetstagare, och i fråga om besvären iakttas det förfarande som föreskrivs i 21 och 21 a § lagen om pension för arbetstagare.

När ett ärende som gäller besvär över en beslutssammanställning behandlas i statens pensionsnämnd eller försäkringsdomstolen eller när det är fråga om att till förmån för pensionstagaren undanröja eller rätta en beslutssammanställning som vunnit laga kraft eller när det i beslutssammanställningen förekommer ett sådant fel som avses i 50 eller 51 § förvaltningslag (434/2003), skall denna lag och förvaltningslag tillämpas, om inte något annat föreskrivs i lagen om försäkringsdomstolen (132/2003).

7 b §

Grundar sig ett lagakraftvunnet beslut om pension på felaktig eller bristfällig utredning eller är det uppenbart inte lagenligt, kan försäkringsdomstolen på framställning av kyrkostyrelsen eller på ansökan av den som ärendet berör, efter att ha hört andra parter, undanröja beslutet och ta upp eller

7 b §

Grundar sig ett lagakraftvunnet beslut om pension på felaktig eller bristfällig utredning eller är det uppenbart inte lagenligt, kan försäkringsdomstolen på framställning av kyrkans centralfond eller på ansökan av den som ärendet berör, efter att ha hört andra parter, undanröja beslutet och ta upp

Gällande lydelse

förordna beslutet till ny behandling. Efter att ha gjort nämnda framställning kan kyrkostyrelsen, till dess ärendet avgjorts på nytt, tillfälligt inställa utbetalningen av pensionen eller utbetala pensionen i överensstämmelse med framställningen.

Om det är fråga om beviljande av förvägrad förmån eller ökning av beviljad förmån kan kyrkostyrelsen utan hinder av de tidigare beslutet behandla ärendet på nytt.

7 c §

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav av en förmån som kyrkostyrelsen har beviljat med stöd av denna lag kan verkställas så som en lagakraftvunnen dom i tvistemål.

Föreslagen lydelse

eller förordna beslutet till ny behandling. Efter att ha gjort nämnda framställning kan *kyrkans centralfond*, till dess ärendet avgjorts på nytt, tillfälligt inställa utbetalningen av pensionen eller utbetala pensionen i överensstämmelse med framställningen.

Om det är fråga om beviljande av förvägrad förmån eller ökning av beviljad förmån kan *kyrkans centralfond* utan hinder av det tidigare beslutet behandla ärendet på nytt.

7 c §

Ett lagakraftvunnet beslut av *kyrkans centralfond och statens pensionsnämnd* om en återkrav av förmån kan verkställas så som en lagakraftvunnen dom i tvistemål.

Vad som bestäms ovan i denna paragraf gäller även beslutssammanställningar som kyrkans centralfond givit i egenskap av sista pensionsanstalt enligt 6 a § 1 mom.

7 d §

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också när kyrkans centralfond i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 6 a § 1 mom. utan grund har betalt ut förmåner enligt denna lag. Till den del kyrkans centralfond utan grund har betalt ut förmåner enligt lagen om statens pensioner, lagen om kommunala pensioner, 13 § lagen om Folkpensionsanstalten eller enligt pensionslagar för den privata sektorn, fattas återkravsbeslutet av de pensionsanstalter som sköter förmånerna enligt vad som föreskrivs i dessa lagar. Kyrkans centralfond skall dock i egenskap av sista pensionsanstalt ge en beslutssammanställning över de förmåner som återkrävs samt återkräva beloppet. Om kyrkans centralfond sköter återkravet genom kvittning, skall 1 mom. tillämpas och såsom den pensionsrat som avses där betraktas det sammanlagda beloppet av de pensionsrater som kyrkans centralfond i egenskap av sista pensionsanstalt skall betala.

Gällande lydelse

8 §

För pensionsskyddet enligt denna lag skall varje evangelisk-luthersk församling till kyrkans centralfond betala en i 501 § 2 punkten kyrkolagen stadgad pensionsavgift.

Kyrkomötet fastställer de grunder enligt vilka en i 1 § 2 och 3 mom. angiven förening, annan sammanslutning, stiftelse eller anstalt är skyldig att delta i kostnaderna för pensionsskyddet enligt denna lag. Kyrkostyrelsen har rätt att besluta om huruvida ersättning skall betalas till kyrkans centralfond för pensionsskydd för den som är anställd hos en mellankyrklig eller motsvarande organisation eller som är anställd hos en annan evangelisk-luthersk kyrka eller dess församling för arbete bland invandrare, samt om ersättningens storlek.

Föreslagen lydelse

8 §

För pensionsskyddet enligt denna lag skall varje evangelisk-luthersk församling till kyrkans centralfond betala en i 22 kap. 8 § 2 punkten kyrkolagen (1054/1993) föreskriven pensionsavgift.

Kyrkomötet fastställer de grunder enligt vilka en i 1 § 3 mom. angiven förening, annan sammanslutning, stiftelse eller anstalt är skyldig att delta i kostnaderna för pensionsskyddet enligt denna lag. Kyrkans centralfond har rätt att besluta om huruvida ersättning skall betalas till kyrkans centralfond för pensionsskydd för den som är anställd hos en mellankyrklig eller motsvarande organisation eller som är anställd hos en annan evangelisk-luthersk kyrka eller dess församling för arbete bland invandrare, samt om ersättningens storlek.

8 a §

Arbetsgivaren innehåller i samband med löneutbetalningen arbetstagares pensionsavgift av den lön till den anställda som avses i 4 § lagen om forskottsuppbörd eller 4 § lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet samt redovisar pensionsavgiften till kyrkans centralfond så som kyrkostyrelsen bestämmer.

Personer som omfattas av lagens tillämpningsområde kan yrka rättelse av arbetstagares pensionsavgift hos kyrkostyrelsen. Vid sökande av ändring i ett beslut som gäller rättelseyrkande iaktas i tillämpliga delar vad som stadgas om ändringssökande i kyrkolagen.

Arbetsgivaren innehåller i samband med löneutbetalningen arbetstagares pensionsavgift av den lön till den anställda som avses i 13 § 1 mom. 1 punkten lagen om forskottsuppbörd (1118/1996) eller 4 § lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet samt redovisar pensionsavgiften till kyrkans centralfond så som kyrkans centralfond bestämmer.

Personer som omfattas av lagens tillämpningsområde kan yrka rättelse av arbetstagares pensionsavgift hos kyrkans centralfond. Vid sökande av ändring i ett beslut som gäller rättelseyrkande iaktas denna lag.

9 §

Utnämns pensionstagare till tjänst eller befattning hos staten, kommun, kommunalförbund, kyrkan, dess församling, kyrklig samfällighet eller församlingsförbund eller förordnas han att sköta sådan tjänst eller befattning eller anställs pensionstagare i arbetsförhållande till här nämnt samfund, bestämmer kyrkostyrelsen om innehållning med anledning härav skall verkställas på

9 §

Utnämns pensionstagare till tjänst eller befattning hos staten, kommun, *samkommun*, kyrkan, dess församling, kyrklig samfällighet eller församlingsförbund eller förordnas han eller hon att sköta sådan tjänst eller befattning eller anställs pensionstagare i arbetsavtalsförhållande till här nämnt samfund, bestämmer kyrkans centralfond huruvida innehållning med anledning härav

hans pension och i så fall till vilket belopp.

10 §

Statens, kommunernas och andra offentligrättsliga samfunds myndigheter och inrättningar, pensionsskyddscentralen, försäkrings- och pensionsanstalterna, de privata arbetsgivarna samt sjukhusen och läkarna i tjänsteförhållande samt myndigheter och inrättningar som beviljar i 5 a och 10 a §§ lagen om statens pensioner nämnda förmåner är skyldiga att på begäran avgiftsfritt lämna kyrkostyrelsen uppgifter som de innehar och som inverkar på avgörandet av det ärende som behandlas eller på utbetalningen av pension. För läkarutlåtanden och läkarintyg skall dock betalas skälig ersättning.

skall verkställas på hans eller hennes pension och i så fall till vilket belopp.

10 §

Kyrkans centralfond och en besvärinstans enligt denna lag har rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter

1) av en försäkrings- och pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring, av myndigheter och andra instanser på vilka tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och av privata arbetsgivare få de uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av ett ärende som gäller ordnande av pensionsskydd eller ett anhängigt pensions- eller förmånsärende eller som i övrigt är nödvändiga vid utförandet av uppdrag enligt denna lag eller överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland eller som föreskrivits i andra internationella rättsakter om social trygghet,

2) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) och av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården som avses i 2 § 4 punkten lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) samt av den som verkställer rehabilitering och av någon annan verksamhetsenhet för hälso- och sjukvården, socialserviceproducent eller vårdinrättning på begäran få utlåtanden och övriga nödvändiga uppgifter ur den pensions- eller förmånsökandes journalhandlingar samt uppgifter om sökandens rehabilitering, hälsotillstånd, vård och arbetsförmåga, om sökanden inte själv lämnar dessa uppgifter.

Kyrkans centralfond och besvärinstansen har rätt att få uppgifterna enligt 1 mom. avgiftsfritt. En yrkesutbildad person som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården har dock rätt att få skälig ersättning för utlåtanden som ges på basis av den skyldighet att lämna uppgifter som föreskrivs i 1 mom. 2 punkten.

10 a §

Den som ansöker om pension är skyldig att lämna kyrkans centralfond de uppgifter som är nödvändiga för behandlingen och avgörandet av pensionsärendet.

Den som får invalidpension är skyldig att underrätta kyrkans centralfond om att han eller hon återfått arbetsförmågan och att rehabiliteringen avbrutits samt den som får individuell förtidspension som beviljats som invalidpension att han eller hon börjar förvärvsarbete.

Den som får arbetslöshetspension är skyldig att underrätta kyrkans centralfond om

1) sin vistelse utomlands eller något annat liknande skäl till att han eller hon inte kan ta emot arbete,

2) att han eller hon börjar förvärvsarbete och att förvärvsinkomsten motsvarar minst det belopp som nämns i 18 a § 1 mom. 2 punkten lagen om statens pensioner samt

3) att han eller hon vägrar ta emot ett av Arbetskraftsmyndigheten anvisat i 9 a § 1 mom. 3 punkten lagen om statens pensioner angivet fortlöpande arbete som varar minst en månad.

Den som får deltidspension är skyldig att underrätta kyrkans centralfond om

1) förändringar i hans eller hennes arbetstidsarrangemang, om de inverkar på inkomsterna,

2) andra än allmänna löneförhöjningar,

3) att ett tjänste- eller arbetsförhållande eller företagsverksamhet upphör eller att ett nytt förhållande eller ny verksamhet inleds,

4) längre än sex veckors oavbruten frånvaro från arbetet,

5) förändringar i företagsverksamheten samt

6) att en ny arbetspension börjar löpa.

Den som får efterlevandepension enligt lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan (258/1970) är skyldig att underrätta kyrkans centralfond om han eller hon har ingått äktenskap. Om ett barn som får barnpension enligt lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan ges som adoptivbarn till någon annan än förmånslåtarens efterlevande make eller dennes make, är barnets adoptivföräldrar skyldiga att underrätta

kyrkans centralfond om adoptionen.

Oberoende av pensionstagarens under-
rättelseskyldighet enligt 2—5 mom. kan
kyrkans centralfond kräva en utredning av
pensionstagaren över omständigheter som
nämns i 2—5 mom. samt om andra liknande
omständigheter som påverkar pensionens
belopp och pensionsrätten, om det finns
skäl att misstänka att det har skett föränd-
ringar i dessa omständigheter. Har pen-
sionstagaren inte tillställit kyrkans central-
fond dessa utredningar inom en av kyrkans
centralfond utsatt skälig tid, kan ärendet
avgöras på basis av tillgängliga uppgifter.

10 b §

Arbetsgivaren är skyldig att åtminstone
en gång var fjärde månad meddela kyrkans
centralfond namn, personbeteckning, datum
för inledande och avslutande av anställ-
ningen, uppgifter om löner och arvoden
samt uppgifter om tjänstgöringstider och
avbrott i fråga om förmånstagare som om-
fattas av denna lag. Dessutom är arbetsgi-
varen skyldig att lämna kyrkans centralfond
uppgifter om löner och arvoden för de ovan
nämnda anställningar som fortgår vid ka-
lenderårets slut samt övriga uppgifter som
gäller förmånstagarnas pensionsrätt och
arbetsgivarens betalningsskyldighet. Om
arbetsgivaren underlåter att meddela kyr-
kans centralfond de ovan avsedda uppgif-
terna eller meddelar dem senare än vad
som förutsätts i de föreskrifter som kyrkans
centralfond utfärdat med stöd av 5 mom.
kan det bestämmas att den pensionsavgift
som avses i 8 § skall betalas med skälig
förhöjning, dock till högst det dubbla be-
loppet.

Utöver det som bestäms i 1 mom. är ar-
betsgivaren skyldig att på begäran lämna
kyrkans centralfond och en besvärinstans
som avses i denna lag de uppgifter om en
av denna lag omfattad förmånstagares ar-
bete och arbetsförhållanden samt övriga
motsvarande uppgifter som kan erhållas av
arbetsgivaren och som är nödvändiga för
ordnande av pensionsskyddet och för avgö-
randet av ett anhängigt pensions- eller för-
mänsärende eller som i övrigt är nödvändi-
ga vid verkställigheten av uppdrag enligt
denna lag.

Då arbetsgivaren ombes lämna uppgifter som behövs för behandlingen av pensions-sökandens pensions- eller rehabiliterings-ärende, får till arbetsgivaren utan förmånstagarens samtycke meddelas endast de sekretessbelagda uppgifter om förmånstagaren som är nödvändiga för att precisera de uppgifter som behövs vid beslutsfattandet i de nämnda ärendena.

Kyrkans centralfond har rätt att i arbetsgivarens handlingar granska riktigheten av de uppgifter som avses i 1 och 2 mom.

Kyrkans centralfond för register över de uppgifter som den får med stöd av denna paragraf och 10 § och som påverkar rätten till pension för förmånstagare som omfattas av denna lag. Kyrkans centralfond har rätt att utfärda föreskrifter för arbetsgivarna om när och i vilken form uppgifterna skall lämnas till kyrkans centralfond.

10 c §

Kyrkans centralfond har rätt att, utan hinder av den sekretess som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, för arbetsgivarens bokföring och för fastställandet av sådana avgifter enligt 22 kap. 8 § 4 punkten kyrkolagen som orsakas av förmåner beviljade enligt denna lag lämna uppgifter om en förmån enligt denna lag som pensionstagaren beviljats och om dess belopp samt för ovan nämnda ändamål också lämna övriga nödvändiga uppgifter till den arbetsgivare hos vilken den som erhållit förmånen är anställd eller på basis av vars anställning arbetsgivarens avgift bestäms. Kyrkans centralfond har också rätt att meddela den arbetsgivare från vars tjänst en förmånstagare avgår med pension den beviljade pensionens art samt tidpunkten för pensionens början och slut för att arbetsgivaren skall kunna avsluta anställningen.

10 d §

Utöver det som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har kyrkans centralfond rätt att, utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, lämna uppgifter som grundar sig på

Föreslagen lydelse

verkställigheten av denna lag enligt följande

1) till vederbörande myndighet och organ får utlämnas uppgifter som är nödvändiga för verkställandet av uppdrag enligt en överenskommelse om social trygghet som är bindande för Finland eller en internationell rättsakt om social trygghet,

2) till pensionskyddscentralen och de pensionsanstalter som sköter verkställandet av i 8 § 4 mom. 1—5, 7 och 9—13 punkten lagen om pension för arbetstagare nämnda lagar och pensionsstadgor och som med stöd av lag har rätt att få dessa uppgifter av arbetsgivaren, av en instans som nämns i 10 § eller av pensionskyddscentralen får utlämnas uppgifter som kyrkans centralfond fått med stöd av 10 och 10 b §,

3) uppgifter om pension, pensionsrätt eller försäkring som erhållits från pensionskyddscentralen eller en pensionsanstalt som sköter verkställandet av i 8 § 4 mom. 1—5, 7 och 9—13 punkten lagen om pension för arbetstagare nämnda lagar och pensionsstadgor får utlämnas till folkpensionsanstalten eller en annan sådan mottagare som har rätt att få dessa uppgifter med stöd av lag,

4) till ett ministerium, skatteförvaltningen och anstalter eller sammanslutningar som har hand om det lagstadgade socialskyddssystemet och som administrerar socialskyddsförmåner som påverkas av en förmån enligt denna lag får i fråga om en person som erhållit en förmån enligt denna lag utlämnas personbeteckning och övriga identifieringsuppgifter, uppgifter om utbetalade förmåner, uppgifter om arbetsgivaren och andra härmed jämförbara uppgifter som är nödvändiga för sådan samkörning av personuppgifter för att utreda brott och missbruk som riktar sig mot socialskyddet och för någon annan övervakningsåtgärd av engångsnatur, samt till polis- och åklagarmyndigheterna ovan nämnda uppgifter, som är nödvändiga för att utreda brott och väcka åtal; dock inte uppgifter om hälsotillståndet i situationer enligt detta lagrum eller uppgifter som avser att beskriva grunderna för en persons behov av socialvård,

5) till skatteförvaltningen får utlämnas de uppgifter som är nödvändiga för uppfyllan-

Föreslagen lydelse

det av den övervakningsskyldighet som föreskrivs i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996), om det finns skäl att misstänka att arbetsgivaren inte har fullgjort sin innehållningsskyldighet,

6) till arbetstagarnas grupplivförsäkringspool, som med fullmakt av livförsäkrings- och olycksfallsförsäkringsbolagen sköter ersättningsverksamheten i fråga om arbetstagarnas grupplivförsäkring, och till lantbruksföretagarnas pensionsanstalt får, i fråga om förmånstagare som haft en anställning enligt denna lag och som avlidit före 65 års ålder, utlämnas namn, personbeteckning, dödsdatum, uppgifter i anslutning till anställningar, förmånstagarnas namn och personbeteckningar samt övriga motsvarande uppgifter som behövs när det avgörs huruvida förutsättningarna för beviljande av grupplivförsäkringens försäkringssumma uppfylls, samt motsvarande uppgifter till statskontoret och den kommunala pensionsanstalten för behandling av ekonomiskt stöd motsvarande grupplivförsäkring.

Kyrkans centralfond skall i och för utlämnandet av sådana uppgifter som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten komma överens med pensionsskyddscentralen och pensionsanstalterna om vad som får vidareutlämnas av de uppgifter som avses ovan och till vem de får vidareutlämnas.

Innan uppgifter lämnas ut med stöd av denna paragraf skall kyrkans centralfond försäkra sig om att den som mottar uppgifterna enligt lag har rätt att få de utlämnade uppgifterna av den som ursprungligen lämnade ut dem. Kyrkans centralfond ansvarar för att innehållet i de uppgifter som lämnas ut motsvarar de uppgifter som den fick av den som ursprungligen lämnade uppgifterna.

10 e §

Kyrkans centralfond har, utöver det som bestäms i 29 § 3 mom. lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, rätt att öppna en teknisk anslutning

1) för en sammanslutning eller inrättning som verkställer lagstadgad socialförsäkring till sådana uppgifter i sina personregister som sammanslutningen eller inrättningen

med stöd av denna eller en annan lag har rätt att få för verkställigheten av sina uppgifter,

2) för myndigheter eller organ som nämns i 10 d § 1 mom. 1—3 och 6 punkten för utlämnande av uppgifter som avses i nämnda punkter,

3) för försäkringsbolag som idkar frivillig pensionsförsäkring som avses i 96 § inkomstskattelagen (1535/1992) till sådana uppgifter i sina register som är nödvändiga för att utreda avdrag i beskattningen på basis av frivillig pensionsförsäkringspremie.

Kyrkans centralfond har rätt att för en arbetsgivare öppna en teknisk anslutning för fullgörandet av den skyldighet att lämna uppgifter som avses i 10 b §. Kyrkans centralfond har rätt att också för pensionskyddscentralen och andra pensionsanstalter öppna en teknisk anslutning för lämnandet av uppgifter till förmånstagaren själv om hans eller hennes pensionsskydd enligt denna lag.

En teknisk anslutning får dock öppnas för utlämnande av uppgifter som avses i 10 d § 1 mom. 2 och 3 punkten endast om därom kommits överens enligt 10 d § 2 mom.

Med hjälp av en teknisk anslutning som öppnats med stöd av denna paragraf får också sökas sekretessbelagda uppgifter utan samtycke av den vars intressen sekretessen är avsedd att skydda. Om det dock är fråga om en teknisk anslutning som öppnats med stöd av 1 mom. 3 punkten, får med hjälp av den sökas sekretessbelagda personuppgifter endast med samtycke av personen i fråga.

Innan en teknisk anslutning öppnas skall den som begär uppgifter lägga fram en utredning för den som öppnar anslutningen om att uppgifterna skyddas på behörigt sätt.

10 f §

Kyrkans centralfond skall på förhand på lämpligt sätt informera pensionssökanden om var uppgifter om denna finns att få och vart uppgifterna i regel kan lämnas ut.

11 §

Kyrkostyrelsen kan, då förutsättningar för erhållande av full ordinarie pension icke föreligger, av särskilda skäl inom ramen för ett

11 §

Kyrkans centralfond kan, då förutsättningar för erhållande av full ordinarie pension inte föreligger, av särskilda skäl inom

Gällande lydelse

av kyrkomötet för ändamålet fastställt anslag bevilja extra pension under förutsättning, att sökandens utkomst är beroende av pensionen

Föreslagen lydelse

ramen för ett av kyrkomötet för ändamålet fastställt anslag bevilja extra pension under förutsättning, att sökandens utkomst är beroende av pensionen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Denna lags 5 e, 6 a och 6 b §, 7 §:n 5 mom., 7 a § 5—8 mom., 7 c § 2 mom. och 7 d § 3 mom. tillämpas på pensionsansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft. Nämda bestämmelser tillämpas dock inte på ansökningar som blir anhängiga efter det att lagen har trätt i kraft, om pensionsökanden på grundval av eget arbets- eller tjänsteförhållande eller egen verksamhet som företagare får pension eller på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen trätt i kraft har rätt att få pension enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1—4, 7, 8 eller 10—13 punkten lagen om pension för arbetstagare och om han eller hon ansöker om ny pension eller fortsatt utbetalning av tidigare beviljad pension. De bestämmelser som nämns i första meningen tillämpas inte heller när pension som beviljats på ansökan vilken blivit anhängig innan lagen träder i kraft och som senare avbrutits börjar betalas på nytt efter det att lagen har trätt i kraft.

23.

Lag**om ändring av lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 10 april 1970 om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan
(258/1970) 1 § 3 mom. och 3 § 2 mom.,
av dessa lagrum 1 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1317/1995, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

Föreningar, andra sammanslutningar, stiftelser eller anstalter kan med kyrkostyrelsen överenskomma om att denna lag skall tillämpas även i fråga om en sådan präst eller lektor som domkapitlet har berättigat att vara verksam såsom präst eller lektor i dess tjänst eller en sådan diakonissa som handhar en läraruppgift som huvudsyssla i en diakonissanstalt. Likaså kan med kyrkostyrelsen överenskommas om de villkor på vilka denna lag skall tillämpas i fråga om en person som är anställd hos en mellankyrklig eller motsvarande organisation eller hos någon annan evangelisk-luthersk kyrka eller dess församling i arbete bland finländska utvandrare eller som är eller under en tid av minst åtta år varit i missionsarbete utomlands.

Föreningar, andra sammanslutningar, stiftelser eller anstalter kan med *kyrkans centralfond* överenskomma om att denna lag skall tillämpas även i fråga om en sådan präst eller lektor som domkapitlet har berättigat att vara verksam såsom präst eller lektor i dess tjänst eller en sådan diakonissa som handhar en läraruppgift som huvudsyssla i en diakonissanstalt. Likaså kan med *kyrkans centralfond* överenskommas om de villkor, på vilka denna lag skall tillämpas i fråga om en person som är anställd hos en mellankyrklig eller motsvarande organisation eller hos någon annan evangelisk-luthersk kyrka eller dess församling i arbete bland finländska utvandrare eller som är eller under en tid av minst åtta år varit i missionsarbete utomlands.

3 §

Vad i 4—8 § och 11 § pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan är stadgat, skall i tillämpliga delar gälla även i fråga om familjepension.

Beträffande familjepension skall också 4—8, 10, 10 a—10 f och 11 § pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan iakttas i tillämpliga delar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

24.

Lag

om ändring av lagen om Folkpensionsanstalten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 17 augusti 2001 om Folkpensionsanstalten (731/2001) 7 § 1 mom. 8 och
9 punkten samt 13 § som följer:

Gällande lydelse

7 §

Styrelsens uppgifter

Styrelsen leder och utvecklar Folkpensionsanstaltens verksamhet. Styrelsen skall utöver annat

8) fastställa generaldirektörens och de övriga direktörernas löneförmåner, *pensionsförmåner* och andra förmåner,

9) fastställa grunderna för tjänstemännens löner, arbetstid, semester och resekostnadsersättningar samt *tjänstemännens pensions- och familjepensionsstadgor*, samt

13 §

Beviljande av pension och sökande av ändring

Den som är anställd hos Folkpensionsanstalten har rätt till pension och familjepensionsskydd av Folkpensionsanstaltens medel med iakttagande i tillämpliga delar av de grunder som anges i bestämmelserna om pensioner och familjepensioner för dem som är i statens tjänst.

Förmåner enligt 1 mom. beviljas av Folkpensionsanstalten. Vid anstalten finns ett pensionsombud, som har rätt att följa handläggningen av dessa ärenden.

Ändring i Folkpensionsanstaltens beslut i

Föreslagen lydelse

7 §

Styrelsens uppgifter

Styrelsen leder och utvecklar Folkpensionsanstaltens verksamhet. Styrelsen skall utöver annat

8) fastställa generaldirektörens och de övriga direktörernas löneförmåner och andra förmåner,

9) fastställa grunderna för tjänstemännens löner, arbetstid, semester och resekostnadsersättningar, samt

13 §

Pension och familjepension

Generaldirektörens, de övriga direktörernas och tjänstemännens rätt till pension och familjepension av Folkpensionsanstaltens medel bestäms enligt lagen om statens pensioner (280/1966), lagen angående införande av lagen om statens pensioner (281/1966), lagen om statens familjepensioner (774/1968) och lagen angående införande av lagen om statens familjepensioner (775/1968). Pensioner och familjepensioner som avses i detta moment beviljas av Folkpensionsanstalten, som också sköter pensionsanstaltens övriga uppgifter i anslut-

ärenden som gäller pension och familjepension får sökas genom besvär hos försäkringsdomstolen inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Besvärsmått har den som söker eller får pension och familjepension samt pensionsombudet. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Vid behandlingen av ärenden som avses i denna paragraf iakttas i tillämpliga delar vad som föreskrivs i 24 § lagen om statens pensioner (280/1966).

ning till dessa pensioner. Vid behandling och sökande av ändring beträffande dessa pensionsärenden iakttas i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om statens pensioner.

Utan hinder av 1 mom. tillämpas åldersgränsen 21 år i stället för den åldersgräns om 23 år som föreskrivs 5 § 1, 4 och 5 mom. samt 10 a § 2 och 3 mom. lagen om statens pensioner.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Vad som i lagen om statens pensioner och lagen om statens familjepensioner samt i lagen angående införande av lagen om statens pensioner och lagen angående införande av lagen om statens familjepensioner bestäms om statskontoret samt om tjänste- och arbetsavtalsförhållanden gäller vid tillämpningen av denna lag även Folkpensionsanstalten och sådana anställningsförhållanden vid Folkpensionsanstalten som gäller före ikraftträdandet.

Bestämmelserna om lagen om statens pensioner och lagen om statens familjepensioner i de lagar som nämns i 2 mom. gäller vid tillämpningen av denna lag också Folkpensionsanstaltens pensionsstadga som fastställdes den 31 juli 1967 och Folkpensionsanstaltens familjepensionsstadga som fastställdes den 21 februari 1969 och som gällde före ikraftträdandet.

I stället för vad som i 4 och 7 § lagen om statens pensioner bestäms om valet av pensionskydd iakttas vid tillämpningen av denna lag 28 och 29 § i Folkpensionsanstaltens pensionsstadga som gäller före ikraftträdandet.

I stället för vad som i 2 § lagen angående införande av statens familjepensioner bestäms om förmånsåtagare och i 5 § 1 mom. i nämnda lag bestäms om tillämpningen av lagen (696/1956) och förordningen (697/1956) om familjepension och begravningshjälp för stats tjänstemän, iakttas vid tillämpningen av denna lag 27 § och 30 § 1 mom. i Folkpensionsanstaltens familjepensionsstadga som gäller före ikraftträdandet.

När en person i samband med överföring av Folkpensionsanstaltens uppgifter överförs från anställning hos Folkpensionsan-

stalten till en statlig anställning, bestäms pensionskyddet på basis av anställningen hos Folkpensionsanstalten på det sätt det skulle ha bestämts om han eller hon hade fortsatt att vara anställd hos Folkpensionsanstalten fram till pensionsfallet. Dessutom förutsätts att personen efter den överföring som avses ovan är i statens tjänst utan avbrott fram till pensionsfallet.

25.

Lag

om ändring av 59 a § folkpensionslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i folkpensionslagen av den 8 juni 1956 (347/1956) 59 a § 1 mom., sådant det lyder i lag 1595/1991, som följer:

Gällande lydelse

59 a §

Pensionsansvarsfondens tillgångar utgör täckning för det pensionskydd för personalen som grundar sig på ett anställningsförhållande till pensionsanstalten. Av fondens medel betalas pensionerna och förmånerna enligt 58 a §.

Föreslagen lydelse

59 a §

Pensionsansvarsfondens tillgångar utgör täckning för det pensionskydd för personalen som grundar sig på ett anställningsförhållande till pensionsanstalten. Av fondens medel betalas *pensionerna och familjepensionerna enligt 13 § lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001)*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.